

Nowe przygody

Olka i Ady

Autorka
Wiesława Żaba-Żabińska

Autorka scenariuszy zajęć umuzykalniających
Bożena Forma

Autorzy tekstów opowiadań
Małgorzata Strękowska-Zaremba
Agata Widzowska

Autorka scenariuszy do tablic demonstracyjnych
Stanisława Stępień

Kierownik projektu
Marzena Czarnowska-Mazurek

Projekt i koncepcja artystyczna
Agnieszka Serwicka

Projekt okładki i ilustracje
Alicja Gapińska
Agnieszka Serwicka

Redakcja merytoryczna
Agnieszka Kalinowska
Anna Banaś

Redakcja językowa i korekta
Beata Pędziwiłk
Patrycja Ledwójcik
Paulina Zaborek

Skład i łamanie
Tomasz Ptak

ćwiczenia i zabawy ruchowe

wskazówki dla nauczyciela

ćwiczenia logopedyczne

odwołanie do książki
Nowe przygody Olka i Ady

ciekawostka

zabawa badawcza

karty pracy

karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady*.
Przygotowanie do czytania, pisania,
liczenia

karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady*.
Litery i liczby

odwołanie do wyprawki plastycznej

odwołanie do tablic
demonstracyjnych*

* propozycje zajęć dla N. korzystających z tablic demonstracyjnych

Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Przestrzegaj praw, jakie im przysługują. Udostępniając książkę lub jej fragmenty, rób to wyłącznie w zakresie dozwolonego użytku, który określają przepisy prawa. Zawartość książki możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

© 2019 Wydawnictwo JUKA-91

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich. Osoby, których nie udało nam się ustalić, prosimy o kontakt z wydawnictwem.

ISBN 978-83-7874-967-7

Wydawnictwo JUKA-91 Sp. z o.o.
02-230 Warszawa, ul. Jutrzenki 118
infolinia 41 366 55 55
www.mac.pl
www.juka.edu.pl

Spis treści

1. Ogólny rozkład materiału	4
2. Słowo od zespołu autorskiego i redakcyjnego	5
3. Metoda projektów w przedszkolu	6
4. Scenariusze zajęć	
Maj, tydzień 1. Moja miejscowość, mój region	9
Dzień 1. Małe miasteczko	9
Dzień 2. Miejsca, które znam	14
Dzień 3. Najpiękniejsze miejsce świata	18
Dzień 4. Album mojej miejscowości	24
Dzień 5. Kim jesteś?	27
Maj, tydzień 2. Moja ojczyzna	31
Dzień 1. Zakochany w syrenie	31
Dzień 2. Stolica, Wisła, syrena	38
Dzień 3. Warszawska Syrenka	42
Dzień 4. Mieszkamy w Europie	47
Dzień 5. Dania też leży w Europie	51
Maj, tydzień 3. Łąka w maju	55
Dzień 1. Barwa ochronna	57
Dzień 2. Motyle i kwiaty	62
Dzień 3. Wiosna na łące	65
Dzień 4. Wiosenna łąka	70
Dzień 5. Pierwsza kartka zielnika	73
Maj, tydzień 4. Święto rodziców	76
Dzień 1. Mama i tata	76
Dzień 2. Jak nasi rodzice	83
Dzień 3. Mój tata	87
Dzień 4. Wokół mamy i taty	92
Dzień 5. Festyn	96
Czerwiec, tydzień 1. Niby tacy sami, a jednak inni	100
Dzień 1. Piłka dla wszystkich	100
Dzień 2. Co jest cięższe, a co lżejsze?	107
Dzień 3. Dziwni goście	113
Dzień 4. Dzień Dziecka	117
Dzień 5. Moje uczucia	120
Czerwiec, tydzień 2. Wakacyjne podróże	123
Dzień 1. Wakacje na Wybrzeżu	123
Dzień 2. Góralskie liczenie	129
Dzień 3. Lato na wakacjach	132
Dzień 4. Nadeszło lato	137
Dzień 5. Słoneczny uśmiech	140
Czerwiec, tydzień 3. Pożegnania nadszedł czas	144
Dzień 1. Pocieszajki dla maluszków	144
Dzień 2. Liczymy patyczki	150
Dzień 3. Na zawsze zapamiętasz	153
Dzień 4. Wakacyjny pociąg	158
Dzień 5. Czas pożegnania	160
Czerwiec, tydzień 4. Projekt <i>Zabawki ekologiczne</i>	163
Dzień 1.	163
Dzień 2.	168
Dzień 3.	172
Dzień 4.	177
Dzień 5.	181
Propozycje zabaw i aktywności z użyciem wybranych tablic demonstracyjnych (do wykorzystania według wyboru N.)	184

Ogólny rozkład materiału

MAJ				
Lp.	Moja miejscowość, mój region	Moja ojczyzna	Łąka w maju	Święto rodziców
1.	Małe miasteczko, s. 9	Zakochany w syrenie, s. 31	Barwa ochronna, s. 57	Mama i tata, s. 76
2.	Miejsca, które znam, s. 14	Stolica, Wisła, syrena, s. 38	Motyle i kwiaty, s. 62	Jak nasi rodzice, s. 83
3.	Najpiękniejsze miejsce świata, s. 18	Warszawska Syrenka, s. 42	Wiosna na łące, s. 65	Mój tata, s. 87
4.	Album mojej miejscowości, s. 24	Mieszkamy w Europie, s. 47	Wiosenna łąka, s. 70	Wokół mamy i taty, s. 92
5.	Kim jesteś?, s. 27	Dania też leży w Europie, s. 51	Pierwsza kartka zielnika, s. 73	Festyn, s. 96
CZERWIEC				
Lp.	Niby tacy sami, a jednak inni	Wakacyjne podróże	Pożegnania nadszedł czas	Projekt Zabawki ekologiczne
1.	Piłka dla wszystkich, s. 100	Wakacje na Wybrzeżu, s. 123	Pocieszajki dla maluszków, s. 144	Dzień 1., s. 163
2.	Co jest cięższe, a co lżejsze?, s. 107	Góralskie liczenie, s. 129	Liczymy patyczki, s. 150	Dzień 2., s. 168
3.	Dziwni goście, s. 113	Lato na wakacjach, s. 132	Na zawsze zapamiętasz, s. 153	Dzień 3., s. 172
4.	Dzień Dziecka, s. 117	Nadeszło lato, s. 137	Wakacyjny pociąg, s. 158	Dzień 4., s. 177
5.	Moje uczucia, s. 120	Słoneczny uśmiech, s. 140	Czas pożegnania, s. 160	Dzień 5., s. 181

Drodzy Nauczyciele

Przewodniki z serii *Nowe przygody Olka i Ady* umożliwiają pracę w grupach 5-latków, 6-latków i grupach łączonych 5- i 6-latków. Zastosowaliśmy w nich szereg rozwiązań mających na celu podniesienie komfortu Państwa pracy.

Na początku każdego z przewodników zamieściliśmy ogólny rozkład materiału będący także swoistego rodzaju spisem treści. W każdym ze scenariuszy dnia znajdziecie Państwo zarówno propozycje zapisów w dzienniku, jak i punkty z obszarów podstawy programowej – tym samym w jednym miejscu zgromadziliśmy dla Państwa informacje potrzebne przy uzupełnianiu dziennika zajęć. Pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji poszczególnych zabaw oznaczyliśmy wyrazistym kolorem czcionki. To cenne rozwiązanie zwłaszcza dla tych z Państwa, którzy będą korzystać z wybranych zabaw i aktywności proponowanych w scenariuszach. Na końcu przewodnika (s. 185–200) zostały zamieszczone przykładowe scenariusze zajęć, uwzględniające wykorzystanie tablic demonstracyjnych. Aby ułatwić pracę w grupach łączonych 5- i 6-latków, wprowadziliśmy system tabel oznaczonych kolorystycznie. W kolumnach oznaczonych różowym paskiem zawarliśmy treści dla 5-latków, a w kolumnach oznaczonych turkusowym paskiem – dla 6-latków. Zajęcia są opisane w taki sposób, aby mogli Państwo równocześnie pracować z 5- i 6-latkami na odpowiednim do ich rozwoju poziomie. Na szczególną uwagę zasługują, zastosowane w przewodniku metodycznym, ikony, które ułatwią Państwu odnalezienie interesujących Państwa treści.

Konstruując poszczególne scenariusze zajęć, Autorki zadbały o wspieranie całościowego rozwoju dziecka będącego głównym celem wychowania przedszkolnego. Dzieli się one z Państwem wiedzą zdobytą w czasie swojej wieloletniej pracy z dziećmi.

Wychodząc naprzeciw założeniom podstawy programowej i najnowszym badaniom, opisaliśmy w przewodnikach cztery projekty edukacyjne (projekt nr 1 – w cz. 2 przewodnika, projekt nr 2 i projekt nr 3 – w cz. 3 przewodnika, projekt nr 4 – w cz. 5 przewodnika). Jako że część z Państwa nie pracowała dotychczas metodą projektów w opisach, poprowadzimy Państwa „za rękę”. Pokażemy, jak pracować tą metodą i jakie są jej założenia. Zachęcamy do zapoznania się na wstępie z artykułem dr Barbary Bilewicz-Kuźnii (s. 6), w którym opisuje ona metodę projektów w kontekście edukacji przedszkolnej.

Oddając Państwu niniejszą publikację, wyrażamy wielką nadzieję, że spełni swoje zadanie – pomoże uczynić zajęcia z dziećmi wspaniałą przygodą i zrealizować założenia podstawy programowej.

Zespół autorski i redakcyjny

Metoda projektów w przedszkolu

Pobyt dziecka w przedszkolu ma być czasem przygody poznawczej, eksplorowania świata i badania jego fenomenów, stawiania pytań o sprawy interesujące i szukania na nie odpowiedzi. Wartość takiej edukacji płynie z najnowszych doniesień badawczych, wskazują na to także aktualne dokumenty wyznaczające pracę przedszkola. Nowa podstawa programowa wychowania przedszkolnego (Rozporządzenie z dnia 14 lutego 2017 r.) wyraźnie kładzie nacisk na wspieranie całościowego rozwoju dziecka. Wsparcie to ma umożliwić dziecku gromadzenie doświadczeń pozwalających na odkrywanie własnych możliwości, działanie i odkrywanie sensu tego działania. W związku z takimi priorytetami i potrzebami zmieniają się style myślenia i metody dydaktyczne pracy przedszkola. Odchodzenie od metod tradycyjnych, którym towarzyszą: transmisja wiedzy, pokaz i instrukcja, na rzecz metod aktywnych, w których nauczyciel bardziej organizuje proces gromadzenia nowych doświadczeń i badania, niż przekazuje wiedzę, okazuje się znacznie bardziej korzystne rozwojowo dla dzieci. Metody aktywne, takie jak metoda projektów, zaczynają być w przedszkolu główną metodą pracy.

Czym jest metoda projektów?

Metoda projektów należy do grupy metod aktywizujących o charakterze holistycznym, o szerokim spektrum oddziaływania, czyli wspierających dziecko całościowo, we wszystkich sferach. To metoda związana z działaniem i aktywnym uczestnictwem w niej wszystkich zaangażowanych na każdym etapie realizacji. Sam projekt z definicji jest pogłębionym badaniem, w którym grupa ludzi analizuje problem i wielostronnie go bada, by potem zaprezentować innym swoją wiedzę, swoje umiejętności. Metoda wywodzi się z praktyki rozwiązywania problemów w szkołach zawodowych. Jej głównym popularyzatorem w USA był John Dewey. Jako rozwiązanie metodyczne była znana i praktykowana w Polsce już po II wojnie światowej. Współcześnie publikują na jej temat: Agnieszka Mikina, Bogusława Gołębiak, Krystyna Chałas, Teresa Parczewska, Barbara Bilewicz-Kuźnia, Małgorzata Milczewska. Jako model pracy, który na stałe przyjął się w rzeczywistości przedszkolnej, jest realizowana we Włoszech, w miasteczku i rejonie Reggio Emilia. Przedszkola w regionie, jak i samo Centrum Reggio Children (www.reggiochildren.it/centro-internazionale-loris-malaguzzi), stanowią od lat dla całego świata wzór praktycznej realizacji metody projektów i związanego z tym podejścia pedagogicznego.

Filozofia edukacyjna metody

Metoda projektów nie jest jedynie metodą. Poza charakterystycznymi dla niej etapami praktycznymi zawiera szereg praw, które określają jej fenomen. To przede wszystkim podejście, nastawienie nauczyciela do własnej pracy, do dzieci oraz do zasobów osobistych i materialnych przestrzeni, w której są dzieci.

Przyglądając się roli nauczyciela, należy podkreślić, że jest on przede wszystkim organizatorem. Współaranżuje warunki do gromadzenia przez dzieci doświadczeń i budowania wiedzy – nie tylko fizycznej, ale i społecznej. Dorosły wie, że przedszkole, sala i inne przestrzenie są źródłem nowych doświadczeń i uczenia się, dlatego dba o właściwą ich organizację. Wie, że im bogatsze i bardziej przemyślane otoczenie, tym lepiej dla rozwoju dziecka. W metodzie projektów przestrzeń jest bowiem trzecim nauczycielem. Stąd w sali przedszkolnej powinno być dużo (ale nie za dużo) stymulujących, bogatych kącików zainteresowań z materiałami do eksploracji poznawczych, społecznych i twórczych. Środowisko to ma być eksploracyjnie zachęcające do działań i badań. Nowe ośrodki (kąciki), materiały, okazy do badania gromadzi i tworzy się wspólnie. Ich współtwórcami są dorośli, nauczyciel, rodzice, dziadkowie, pracownicy przedszkola, dorośli społeczno-kulturowego otoczenia przedszkola i wreszcie, a może przede wszystkim, dzieci.

Pracujący metodą projektów kierują się zasadą, że etap przedszkolny to etap budowania wiedzy indywidualnej, okres gromadzenia doświadczeń. Dziecko może w tym okresie jeszcze błędzić, tylko obserwować – jeszcze nie działać, zastanawiać się, nie umieć pytać i od razu odpowiadać na pytania. Nie od razu jest też badaczem, eksploratorem – może być początkowo

tylko obserwatorem. Dorosły z taką wiedzą i empatyczną percepcją jest cierpliwy; wie, że edukacja to proces, nie cel. Organizuje proces uczenia się; wie, że dzieci uczą się same, nie że są nauczane. Nie stawia zatem celów operacyjnych do pojedynczych zajęć projektowych czy jednostkowej aktywności; wie, że procesy gromadzenia doświadczeń wymagają czasu. Projekt też wymaga czasu. Trwa zazwyczaj co najmniej tydzień, a najlepiej od 2 do 3 tygodni. Na każdym etapie cechują nauczyciela duży szacunek i duże zaufanie do możliwości dziecka, postawa słuchająca, rozumiejąca, empatyczna, ale i inspirująca. Taki dorosły wie, że nie on jest głównym źródłem wiedzy. Bardzo szanuje wiedzę osobistą dziecka i wie, że większą wartość, niż przekaz wiedzy, ma wspólne, zespołowe rozwiązywanie problemów i badanie zjawisk oraz poszukiwanie odpowiedzi poprzez sięganie do różnych źródeł wiedzy, np. wiedzy eksperta. Wie też, że nie mniej ważne jest umożliwienie dzieciom dzielenia się zdobytą wiedzą.

Metodyczne procedury metody projektów

Praca metodą projektów obejmuje 3 etapy. Zastanawiając się, nad jakim projektem będziemy pracować, możemy sięgnąć do treści wybranego programu wychowania przedszkolnego, wybrać zagadnienie ogólne, wieloaspektowe i np. zrealizować projekty: strażak, lekarz, las itp., lub wybrać wąskie, sensu stricto badawcze obiekty/tematy (np. chleb, dynia, gleba, minerały itp.). Dobrze jest także podążać za zainteresowaniami dzieci, obserwować je i słuchać, co je interesuje, jakie tematy, problemy, zagadnienia chciałyby bardziej zgłębić. Takimi dość uniwersalnymi dziecięcymi tematami są np. psy, koty, dinozaury, kosmos. Można też skupić się na jakimś ważnym lokalnie czy kulturowo problemie, zagadnieniu zdrowotnym czy związanym z przyrodą. Można także zapytać dzieci, o czym by chciały się czegoś więcej dowiedzieć, czego nauczyć, co je interesuje.

Etap 1. dotyczy zatem wyboru tematu, rozeznania się w tym, jaką dzieci mają o nim wiedzę, oraz czego nowego chciałyby się dowiedzieć. Mamy zatem trzy niezbędne elementy etapu 1. Wybór tematu, który musi być ważny z punktu widzenia zainteresowań dzieci, wagi problemu lub treści programowych. Po drugie: należy przekonać się, co dzieci już wiedzą na ten temat. Jest to bardzo ważny element pracy i właściwie punkt wyjścia do dalszych działań. Brak takiego rozeznania powoduje, że z góry zakładamy, że dzieci posiadają określone zasoby wiedzy, których tak naprawdę nie znamy. Wyzwała to u nauczyciela strategię raczej kierowniczą niż konstruktywistyczną. A w założeniu tej ostatniej dziecko ma budować wiedzę na tych podstawach, które już ma, aby tworzyć nowe jej struktury. W praktyce nauczyciel zapyta dzieci, np. przy projekcie lekarz: *Co wiecie na temat pracy lekarza? Kto to jest lekarz? Czym się zajmuje?; a przy projekcie chleb: Co wiecie na temat chleba? Co to jest chleb? Jak wygląda chleb? Jakie są chleby?* Warto jest tę dziecięcą wiedzę przedstawić graficznie. W tym celu można przygotować duży arkusz papieru i w formie mapy myśli zanotować odpowiedzi dzieci. Powstaje wtedy tzw. siatka wstępna/siatka wiedzy. Tworząc taką siatkę, nauczyciel może również na niej notować, kto powiedział daną rzecz, np. *Lekarz leczy ludzi* (Krzyś). Innym sposobem jest nagrywanie wypowiedzi dzieci na dyktafon i później prezentowanie ich. Uczy to lepszego precyzowania własnych myśli i zaspokaja potrzebę uznania. Dodatkowo, jest punktem wyjścia do kolejnych działań. Po stworzeniu siatki wiedzy nauczyciel może zachęcić dzieci, by w domu spróbowały się jeszcze czegoś więcej dowiedzieć na dany temat. Gdy dzieci zgłoszą posiadanie nowej wiedzy, nauczyciel doda nowe informacje do opracowanej siatki wiedzy. Tu ważne jest też poinformowanie rodziców, nad jakim tematem obecnie grupa pracuje, i zachęcenie ich do zaangażowania się w różny sposób, np. przyniesienie materiałów edukacyjnych na dany temat, zaproszenie do bycia ekspertem itp.

W pierwszym etapie projektu istotne jest także stworzenie siatki pytań, które mogą być zapisane lub nagrane. Dorosły pyta zatem: *Co chcielibyście o tym wiedzieć więcej? O co chcielibyście zapytać? Co was interesuje w związku z tym tematem?* Na tym etapie można też postawić i zapisać hipotezy dzieci, wynikające z analizy kilku ich pytań. Np. jeśli

dzieci (też dzięki sugestii dorosłego) chciałyby się dowiedzieć, jak się robi chleb, można je zapytać: *A jak myślicie? Czego potrzebujemy do upieczenia chleba?* (Zapisujemy odpowiedzi dzieci). *Kto mógłby nam o tym powiedzieć, pokazać to? Gdzie możemy pójść, kogo zaprosić?* W dalszej kolejności nauczyciel planuje, jaką aktywność zaproponuje dzieciom, by pozwoliła dowiedzieć się więcej o badanym obiekcie, zjawisku, fenomenie.

Etap 2. powinien zawierać więc **działania badawcze** (o różnych charakterze, czasem typowe badanie fizyczne, a czasem badanie zjawiska bardziej od strony społecznej), **wizytę eksperta i/lub wyprawę terenową**. Jeśli temat jest bardziej społeczny, problemy i pytania są rozwiązywane często podczas wyprawy terenowej i/lub wizyty eksperta. Jeśli problem jest badawczy, np. dzieci chcą się dowiedzieć, jaki jest chleb i co w nim jest (mogą badać jego fizyczne właściwości), analizują, badają i rozpatrują temat pod kątem postawionych sobie pytań, z wykorzystaniem narzędzi badawczych i pomiarowych. W tym celu warto założyć w sali kącik badawczy, w którym zgromadzone będą narzędzia i środki do badań, np.: lupy, dyktafon, podkładki do notowania, narzędzia miernicze itp. Poza działaniami w placówce ważne są wyjścia w teren i wycieczki. Jeśli nie ma takiej możliwości, wartościowym doświadczeniem jest spotkanie z ekspertem, który wyjaśni dzieciom interesujące je kwestie lub przygotuje dla nich pokaz. Podczas takich wyjść lub spotkań poszczególne dzieci otrzymują zadania. Może to być np. przywitanie eksperta, zadawanie mu pytań, robienie zdjęć, nagrywanie rozmowy na dyktafon, naszkicowanie czegoś, odnalezienie informacji na dany temat, zanotowanie jakiejś informacji, przyjrzenie się czemuś i zdanie z tego relacji itp. Elementy te wykorzystują wartość uczenia się społecznego (od innych ludzi), więc nauczyciel nie jest jedynym źródłem wiedzy; są nim też eksperci. Mogą być nimi rodzice, dziadkowie i pracownicy przedszkola – wszyscy, którzy mogą się podzielić swoją osobistą lub profesjonalną wiedzą. Tego rodzaju sytuacje powodują nie tylko budowanie bliskości poznawczej, intelektualnej, a także zacieśniają więzi społeczne.

W etapie 3. istotną rolę odgrywa **rozmowa podsumowująca** oraz **przygotowanie wydarzenia kulminacyjnego**, by umożliwić dzieciom dzielenie się z innymi swoją wiedzą. Formami autoprezentacji mogą być: przedstawienia, spotkania tematyczne z rodzicami, wystawa prac, giełda przedmiotów, zabawa tematyczna, pokaz dla innych grup itp. W toku pracy metodą projektów nauczyciel dokonuje obserwacji rozwoju dziecka, sporządza notatki, gromadzi wytwory jego aktywności (prace plastyczne, zdjęcia, książeczki, gazetki itp.), a dzieci mogą stworzyć pamiętkową kronikę projektu.

Dlaczego warto realizować projekty w przedszkolu?

- Praca metodą projektów badawczych realizuje w praktyce holistyczną koncepcję edukacji.
- Biorąc udział w projekcie, dziecko uczy się rzeczowego rozwiązywania problemów i zrozumienia zjawisk, samodzielnego ich zgłębiania.
- Metodyka projektu rozbudza i realizuje dziecięce potrzeby poznawcze (pytania, eksplorowania, eksponowania), wspiera eksplorację świata i jego zjawisk, buduje struktury wiedzy, wspomaga indywidualny rozwój każdego jej uczestnika.
- Udział w projekcie jest uczeniem się w działaniu; nadaje procesowi edukacji przedszkolnej emocjonalny, ważny sens.
- Wykonywanie projektu integruje osoby, grupy i środowiska.
- Praca metodą projektów jest zgodna z wytycznymi nowej podstawy programowej.

Barbara Bilewicz-Kuźnia

Zakład Pedagogiki Przedszkolnej
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Oglądanie obrazków, widokówek, zdjęć, folderów przedstawiających miejscowość, w której mieszkają dzieci. Zabawa <i>Dwie ręce, dziesięć palców</i> . Słuchanie piosenki <i>Najpiękniejsze miejsce świata</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33.	III 2, IV 19 I 5 IV 5, IV 7 I 5
II.1.	Słuchanie wiersza Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby <i>Małe miasteczko</i> . Cele: rozwijanie mowy; wskazywanie różnic między miastem, a wsią. Zabawa ruchowa <i>Spacer krętą uliczką</i> .	IV 2, IV 5 I 5
2.	Spacer po swojej miejscowości, osiedlu. Cele: obserwowanie zmian, jakie zaszły w najbliższej okolicy; poznawanie nazw mijanych ulic. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa rozwijająca umiejętność współdziałania w parach – <i>Pomniki</i> ; zabawy na urządzeniach w ogrodzie przedszkolnym.	IV 18 I 5, III 5
III.	Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Naklejanie widokówki, zdjęcia lub rysowanie ważnego miejsca ze swojej miejscowości. Ćwiczenia twórcze <i>Nowe ulice</i> . Zabawy konstrukcyjne w małych zespołach. Zabawa ruchowa <i>Spacer krętą uliczką</i> . Zabawa <i>Rodzinna zabawa</i> – rozwijająca koncentrację uwagi.	I 7, IV 8 IV 2 I 6, III 5 I 5 IV 7

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- wskazywanie różnic między miastem a wsią,
- obserwowanie zmian, jakie zaszły w najbliższej okolicy,
- poznawanie nazw pobliskich ulic.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się całymi zdaniami,
- wymienia różnice między miastem a wsią,
- dostrzega i nazywa zmiany, jakie zaszły w najbliższej okolicy,
- wymienia nazwy pobliskich ulic.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie obrazków, widokówek, zdjęć, folderów przedstawiających miejscowość, w której mieszkają dzieci.

Zdjęcia, obrazy, albumy itp., przedstawiające miejscowość, w której dzieci mieszkają.

Dzieci rozpoznają miejsca. Następnie pod kierunkiem N. prowadzą swobodne rozmowy na temat miejsc, w których mieszkają, adresów zamieszkania i adresu przedszkola. Dzieci dzielą nazwy miejscowości na sylaby, różnicując pierwsze i ostatnie głoski. Wypowiadają nazwy miejscowości z różnym natężeniem głosu, intonacją i w różnym tempie. Dzieci układają zdania z nazwą miejscowości, w której mieszkają. Śpiewają je na wymyślone przez siebie melodie.

- Zabawa *Dwie ręce, dziesięć palców* (według Krzysztofa Sąsiadka).

*Ja dziesięć palców mam,
na pianinie gram.*

*Ja dwie ręce mam,
na bębenku gram.*

*Ja dziesięć palców mam
i na trąbce gram.*

*Ja dwie ręce mam
i zaklaszczę wam.*

Dzieci:

pokazują obie dłonie z rozłożonymi palcami,
naśladują grę na pianinie,

pokazują dłonie,

uderzają na przemian dłońmi o uda,

pokazują obie dłonie z rozłożonymi palcami,

naśladują granie na trąbce,

pokazują dłonie,

klaszczą.

- Słuchanie piosenki *Najpiękniejsze miejsce świata* (śl. i muz. Krystyna Gowik).

Nagranie piosenki, odtwarzacz CD.

Są na ca - łym świe - cie mias - te - - czek ty - się - ce i są też wio - secz-ki jak z ba -
 jecz - ki. Tu - taj blo - ki ró - żne, biu - row - ce, wie - żow - ce, tam
 dom - ki, łą - ki, po - la, rzecz - ki. A ja mie - szkam wła - śnie tu, tu - taj
 tu - lę się do snu. Tu - taj swo - je mam ra - doś - ci i tro - ski. Ka - żde
 drze - wo tu - taj znam, ka - żdą dro - gę tu i tam. To jest mój ka - wa - łek
 Pol - ski. A ja Pol - ski. Naj - pię - kniej - sze miej - sce świa - ta,
 w pra - wo, w le - wo, w tył i w przód! Ta - ki to mój ma - ły cud!

1. *Są na całym świecie miasteczek tysiące
i są też wioseczki jak z bajeczki.
Tutaj bloki różne, biurowce, wieżowce,
tam domki, łąki, pola, rzeczki.*

Ref. *A ja mieszkam właśnie tu, tutaj tulę się do snu.
Tutaj swoje mam radości i troski.*

*Każde drzewo tutaj znam, każdą drogę tu i tam.
To jest mój kawałek Polski.
Najpiękniejsze miejsce świata, w prawo, w lewo, w tył i w przód!
Taki to mój mały cud!*

2. *Słyszać tu tramwaje i gwar na chodnikach.
Gdzieś indziej, jak gdaczą sobie kurki.
W jednym miejscu śmiechy, a w drugim muzyka,
a w trzecim cicho płyną chmurki.*

Ref.: *A ja mieszkam...*

3. *Ktoś pokochał morze lub dom nad jeziorem.
Ktoś góry, gdzie czystej wody zdroje.
Ktoś pokochał ciszę i gwiazdy wieczorem.
Ja także kocham miejsce swoje.*

Ref.: *A ja mieszkam...*

- Rozmowa na temat piosenki.
N. pyta:
 - *O jakim miejscu jest piosenka?*
 - *Jakie ono jest?*
 - *Co to znaczy, że mamy „swój kawałek Polski”?*
- Określanie nastroju i budowy piosenki.
- Określanie charakteru melodii i metrum piosenki. Zaznaczenie kłaśnięciem pierwszej miary taktu. Taktowanie w metrum czterodzielnym.
- Nauka refrenu na zasadzie echa muzycznego.

• **Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33.**

Tamburyn, bębenek, dla każdego dziecka: krążek, klocek.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Tworzymy koło*.
Dzieci poruszają się w rytm tamburynu. Podczas przerwy w grze jak najszybciej podają sobie ręce i tworzą koło.
- Ćwiczenia dużych grup mięśniowych *Pobudka*.
Dzieci leżą na dywanie – śpią. Na uderzenie w bębenek powoli *wstają, prostują się, przeciągają, przecierają oczy, maszerują po sali*, aby rozprostować mięśnie; ale chce im się jeszcze spać i na sygnał – dwa uderzenia w bębenek – ponownie *zasypiają*.
- Ćwiczenia z elementem czworakowania *Rozrzucone klocki*.
Dzieci chodzą na czworakach pomiędzy rozłożonymi na dywanie klockami. Co pewien czas prostują się i rozglądają, jak dużo klocków rozłożonych jest na dywanie.
- Ćwiczenia tułowia połączone z ćwiczeniem równowagi *Zbieramy klocki*.
- Dzieci spacerują po sali, trzymając krążki na wyciągniętej dłoni w taki sposób, aby im nie spadł. Na uderzenie w bębenek wykonują skłon w przód (nogi proste w kolanach), podnoszą klocek i kładą go na krążku. Na zakończenie zabawy wrzucają klocki do wyznaczonego pojemnika.
- Zabawa bieżna *Wracamy do domu*.
Krążki – *domy* rozłożone są na podłodze. Dzieci biegają w rytm bębenka pomiędzy nimi, w różnych kierunkach, starając się zapamiętać, gdzie znajduje się ich *dom*. Podczas przerwy w grze wracają do *domu* i siadają na krążku.

- Zabawa uspokajająca *Marsz z krążkiem*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła w rytm bębenka, trzymając krążki na dłoni w taki sposób, żeby nie spadły. Potem odkładają je na wyznaczone miejsce.

II

Zajęcia 1. Słuchanie wiersza Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby *Małe miasteczko*.

- Zabawa z rymowanką – *Miejscowość swoją znamy, miejscowość swą kochamy*.
Dzieci wypowiadają rymowankę cicho, głośno, rytmizują ją prostym, wymyślonym przez nie ruchem (np.: klaskanie, tupanie, podskoki), śpiewają na własną melodię.
- Słuchanie wiersza Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby *Małe miasteczko*.

*W małym miasteczku nie ma wieżowców,
schodów ruchomych ni zoo,
lecz drzew tu więcej, kwiatów i ptaków,
które śpiewają wesoło.*

*Czyste powietrze pachnie zielenią,
na niebie świeci słońeczko,
wszędzie jest blisko, ludzie się znają,
dbają o swoje miasteczko.*

*Dokoła rynku stoi rząd domów
w siedmiu kolorach tęczy;
ruch jest nieduży, spokojnie, miło,
czasami pszczoła zabrzęczy.*

- Rozmowa na temat wiersza.
N. pyta:
– *Jak wygląda małe miasteczko?*
– *Jakie są plusy mieszkania w małym miasteczku?*
- Wskazywanie różnic między miasteczkiem (wsią), a dużym miastem.

Napisy: Jakie jest?, Małe miasto (wioska), Duże miasto.

N. umieszcza na tablicy napisy. Dzieci podają określenia, samodzielnie lub z pomocą N., i układają je (6-latki), jeśli potrafią. Np.: spokojnie, dużo zieleni, nie ma smogu, mało hałasu... (małe miasto/wioska); dużo hałasu, smog, pojazdy, dużo osób... (duże miasto).

- Zabawa ruchowa *Spacer krętą uliczką*.

Apaszka do zawiązania oczu.

N. wybiera dwoje dzieci. Jednemu z nich zawiązuje oczy, drugie jest przewodnikiem, który prowadzi pierwsze dziecko po *uliczce* utworzonej z pozostałych dzieci. N. podaje określenia kierunku, np.: *prosto, w prawo, w lewo*, a zadaniem *przewodnika* jest przeprowadzenie kolegi do końca *uliczki*.

Zajęcia 2. Spacer po swojej miejscowości, osiedlu.

Zadaniem dzieci na spacerze jest:

- oglądanie i porównywanie budynków mieszkalnych,
- zwracanie uwagi na budownictwo jedno- i wielorodzinne,
- zachęcanie do obserwacji zmian jakie zaszły w najbliższej okolicy,
- poznawanie nazw mijanych ulic,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i przepisów ruchu drogowego.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa rozwijająca umiejętność współdziałania w parach – *Pomniki*.

Bębenek.

Dzieci dobierają się parami: jedno jest projektantem, a drugie – materiałem, z którego powstanie pomnik. Dzieci maszerują przy dźwiękach bębenka w różnych kierunkach ogrodu

przedszkolnego. Podczas przerwy w grze *projektant* tworzy wymyślony przez siebie *po-mnik*, ustawiając partnera w odpowiedniej pozycji. Przy powtórzeniu zabawy następuje zmiana ról.

- Zabawy na urządzeniach w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Karta pracy, cz. 4, s. 20.

Dzieci rysują szlaczki po śladach, a potem – samodzielnie.

Następnie nakleją w ramce widokówki, zdjęcia albo rysują ważne miejsca ze swojej miejscowości. Rysują po śladzie, bez odrywania kredki od kartki.

- Ćwiczenia twórcze *Nowe ulice*.

Dzieci zamieniają nazwy ulic (swojego osiedla lub miejscowości), na nazwy pochodzące od owoców (np. *Cytrynowa, Bananowa*) lub słodyczy (np. *Czekoladowa, Herbatnikowa*).

- Zabawy konstrukcyjne w małych zespołach.

Klocki.

Dzieci budują różne domy z klocków. Następnie porównują powstałe budowle, wykorzystują następujące pojęcia: *wysoki, niski, wyższy, niższy*. Dzieci zachęcają do kupna powstałego domu poprzez reklamę. Poszukują jak największej liczby argumentów przekonujących potencjalnych klientów do zainteresowania się danym budynkiem.

- Zabawa ruchowa *Spacer krętą uliczką* (przewodnik, cz. 5, s. 12).

- Zabawa *Rodzinna zabawa* – rozwijająca koncentrację uwagi.

Nagrania piosenki *Najpiękniejsze miejsce świata*, *bębenek*, *piktogramy z serduszkami od 1 do 4*, *odtworacz CD*.

W rytmie nagrania piosenki dzieci swobodnie maszerują w określonym kierunku. Podczas przerwy w muzyce i miarowego dźwięku bębena dobierają się w czwórki i maszerują w małych kołach jedno za drugim. Ponowna przerwa w muzyce – N. unosi wybrany przez siebie piktogram. Dzieci wykonują odpowiednie, wcześniej ustalone dla niego ruchy.

Dzieci:

piktogram z jednym serduszkami

piktogram z dwoma serduszkami

piktogram z trzema serduszkami

piktogram z czterema serduszkami

miarowo klaszczą,

naprzemiennie: klaszczą, tupią,

naprzemiennie: klaszczą, tupią,

wykonywują obrót wokół siebie,

naprzemiennie: klaszczą, tupią, wykonują

obrót wokół siebie, kłaniają się.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Rysowanie po śladach. Określanie, który rysunek kojarzy się z otoczeniem dzieci. Rozmowa na temat miejsc w swojej miejscowości, które należy odwiedzić. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33.</p>		I 7, III 2, IV 8
<p>II.1. Zabawy z kostkami. Cele: rozwijanie umiejętności dodawania i odejmowania w zakresie 10; przedstawianie działań w zapisie. Zabawa ruchowa <i>Z domu do domu</i>.</p>		III 2, IV 5, IV 9 I 5
<p>2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 17. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – oglądanie i porównywanie budynków, poznawanie miejsc użyteczności publicznej; zabawa ruchowa <i>Uciekamy do domu</i>, zabawy dowolne na urządzeniach znajdujących się w ogrodzie.</p>		IV 15 I 5 I 8
<p>III. Słuchanie legendy charakterystycznej dla danej miejscowości. Słuchanie piosenek w wykonaniu zespołów ludowych z danego regionu. Kolorowanie ramki zdjęcia. Kolorowanie rysunku. Zabawa ruchowa <i>Z domu do domu</i>.</p>		I 5, IV 11 III 2, IV 5, IV 10 IV 7, IV 10, IV 23 IV 8 I 5
<p>Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.</p>	<p>Rysownia pod linią kwiatów, których środki są oddalone o tyle samo kratek co narysowanych wyżej kwiatów.</p>	I 6, IV 15

Cele główne

- rozwijanie umiejętności dodawania i odejmowania w zakresie **10**,
- przedstawianie działań w zapisie,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- dodaje i odejmuje w zakresie **10**,
- układa i odczytuje działania dotyczące dodawania i odejmowania,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 4, s. 21.
Dzieci rysują po śladach. Określają, który rysunek kojarzy się z ich otoczeniem.
- Rozmowa na temat miejsc w swojej miejscowości, które należy odwiedzić.
Pocięte zdjęcia/widokówki przedstawiające charakterystyczne punkty w miejscowości dzieci.
Układanie w grupach pociętych zdjęć/widokówek przedstawiających charakterystyczne punkty w miejscowości dzieci; określanie, co przedstawiają. Dzieci opowiadają o innych miejscach, które znają, odwiedzają z rodzicami. N. zachęca do bliższego poznania swojej miejscowości. Dzieci wypowiadają się na temat swojego miejsca zamieszkania.
N. pyta:
 - Z czego znany jest nasz region?
 - Co jest najbardziej charakterystyczne w naszej miejscowości?

- Co się wam najbardziej podoba?
- Czego chcielibyście się dowiedzieć o swoim regionie?
- Utrwalanie refrenu piosenki *Najpiękniejsze miejsce świata* (przewodnik, cz. 5, s. 10).

Nagranie piosenki, odtwarzacz CD.

Nauka pierwszej zwrotki piosenki. N. wskazuje dzieci, które powtarzają kolejne fragmenty utworu, naprzemiennie: głośno, cicho. Utrwalanie refrenu poprzez jego śpiewanie coraz głośniej, następnie coraz ciszej.

Słuchanie kolejnych zwrotek w wykonaniu N. Rozmowa na temat zawartych w nich treści.

- Zabawa pobudzająco-hamująca *Gdzie jest mój dom?*

Naklejki z folii samoprzylepnej w trzech kolorach, 3 obręcze z szablonem domku w kolorze zgodnym z kolorem naklejek, odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Najpiękniejsze miejsce świata*, marakasy.

Dzieci podzielone są na trzy grupy. Każda z nich oznaczona jest naklejkami wyciętymi z folii samoprzylepnej, każdej w innym kolorze, i ma przyporządkowaną obręcz z szablonem domku – w kolorze zgodnym z kolorem naklejek. Podczas nagrania piosenki, dzieci poruszają się między obręczami. Przerwa w nagraniu i dźwięk marakasów jest sygnałem do zajęcia miejsca wokół obręczy z szablonem domku, zgodnie z kolorem naklejek. Dzieci stają palcami stóp na obręczach, twarzami do ich środka i podają sobie ręce.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33 (przewodnik, cz. 5, s. 11).

II

Zajęcia 1. Zabawy z kostkami.

Dwa zestawy dużych kostek. W pierwszym zestawie – przeznaczonym do dodawania – kostki mają zaklejone sześć kropek, puste pole będzie liczone jako zero. W drugim zestawie – przeznaczonym do odejmowania – jedna kostka jest bez zmian, a druga ma kropki: sześć, siedem, osiem, dziewięć i dwa razy po dziesięć.

- Dodawanie z użyciem kostek.

Dzieci rzucają kolejno dwiema kostkami z pierwszego zestawu. Po wyrzuceniu liczą oczka.

Podają wynik. Uzasadniają go. Np. 5 i 4 to 9. (pięć dodać cztery to dziewięć).	Układają odpowiednie działanie i je odczytują. 5 + 4 = 9

- Odejmowanie z użyciem kostek.

Dzieci kolejno rzucają kostkami. Najpierw tą z większą liczbą oczek, a potem tą drugą. Liczą oczka wyrzucone na pierwszej, a potem – na drugiej kostce. Od liczby kropek z pierwszej kostki odejmują liczbę kropek z drugiej kostki.

Podają wynik. Uzasadniają go. Np. 10 odjąć 6 to 4.	Układają odpowiednie działanie i je odczytują. 10 – 6 = 4

- Zabawa ruchowa *Z domu do domu*.

Szarfa dla każdego dziecka.

Dzieci stoją w szarfach – *domkach* rozłożonych na podłodze. Kiedy usłyszą hasło: *Z domu!* wybiegają z *domków* i biegną po sali. Hasło: *Do domu!* jest sygnałem do jak najszybszego powrotu do swojego *domku* – szarfy.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 17.

Bębenek, tamburyn, dla każdego dziecka plastikowy kręgiel.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Posłuszne kręgle*.
Dzieci poruszają się swobodnie po sali, trzymając kręgle w ręce. Na mocne uderzenie w bębenek zatrzymują się i manipulują kręglami: podają je sobie z jednej ręki do drugiej, z przodu, za plecami, pod kolanami; podrzucają i łapią.
- Ćwiczenie mięśni brzucha *Jak najdalej w przód*.
Dzieci w siadzie prostym, kręgle trzymają w obu rękach. Wykonują skłon tułowia w przód, sięgając rękami jak najdalej w kierunku stóp (kolana proste).
- Skręty *Na prawo, na lewo*.
Dzieci w siadzie skrzyżnym, trzymają kręgle na głowach, przytrzymując je rękami, łokcie mają na zewnątrz. Wykonują skręty tułowia w prawo i w lewo; co pewien czas wykonują kilka rzutów i chwytów kręglami.
- Skrętoskłony *Witamy stopy*.
Dzieci w siadzie rozkrocznym, kręgle trzymają oburącz w górze; wykonują skrętosklon do lewej stopy – *przywitanie* jej (podczas ćwiczenia dzieci starają się nie zginać kolan, kręgle trzymają obiema rękami).
- Ćwiczenie mięśni grzbietu *Oglądamy kręgle*.
Dzieci leżą na brzuchu, trzymają kręgle w obu rękach przed twarzą. Unoszą głowę, prostują ręce; oglądają kręgle, wytrzymują przez chwilę. Potem powrót do leżenia – odpoczynek.
- Ćwiczenie mięśni brzucha *Spotkanie*.
Dzieci leżą na plecach, trzymają kręgle w obu rękach wyciągniętych za głowę. Jednocześnie wznoszą obie ręce i nogi – dążą do *spotkania* nóg z kręglami; potem powracają do pozycji wyjściowej.
- Ćwiczenie mięśni grzbietu i brzucha *Z nóg do rąk*.
Dzieci leżą na plecach, kręgle trzymają pomiędzy stopami. Przekazują kręgle do rąk za głowę i powracają do siadu. Ponownie wkładają kręgle pomiędzy stopy i od nowa wykonują ćwiczenie.
- Bieg *Postaw kręgle*.
Dzieci biegają z kręglami w różnych kierunkach przy akompaniamencie tamburynu. Podczas przerwy w grze stawiają kręgiel na podłodze tak, aby się nie przewrócił.
- Ćwiczenia przeciw płaskostopiu *Sprytne stopy*.
Dzieci w siadzie prostym podpartym, kręgiel mają pomiędzy stopami (pionowo). Krążą obunóż w prawo i w lewo.
 - Wałkują kręgle raz jedną, raz drugą stopą.
 - W siadzie podpartym – chwytają stopami kręgle i podnoszą je do góry.
- Zabawa rytmiczna *Zgodnie z rytmem*.
Dzieci, w rytmie bębienka, spacerują po sali w różnych kierunkach. Podczas przerwy w grze zatrzymują się, słuchają rytmu wystukanego przez N. na bębnieku, starając się go zapamiętać, a następnie wystukują ten rytm, uderzając kręglami o podłogę.
- Zabawa uspokajająca *Marsz parami*.
Dzieci maszerują parami po obwodzie koła; odkładają kręgle na wyznaczone miejsce.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola.
Dzieci spacerując oglądają i porównują budynki (domki jednorodzinne, bloki, wieżowce); rozpoznają miejsca użyteczności publicznej, sklepy.
- Zabawa ruchowa *Uciekamy do domu*.

Bębenek.

Dzieci spacerują po wyznaczonym miejscu ogrodu przedszkolnego. Mocne uderzenie w bębenek jest sygnałem zbliżającej się burzy. Dzieci jak najszybciej uciekają do – wyznaczonego miejsca.

- Zabawy dowolne na urządzeniach znajdujących się w ogrodzie przedszkolnym.

III

T Tablica KASZUBY – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 5, s. 185).

T Tablica WARMIA I MAZURY – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 5, s. 188).

- Słuchanie legendy charakterystycznej dla danej miejscowości.
Obrazki ilustrujące legendę charakterystyczną dla danej miejscowości.
 - N. rozmawia z dziećmi na temat legendy – wyjaśnia niezrozumiałe pojęcia i zwroty.
 - Dzieci wypowiadają się na temat treści utworu.
 - Dzieci układają obrazki ilustrujące historię według kolejności zdarzeń.
 - Samodzielne opowiadanie legendy przez dzieci.
 Dzieci słuchają nagrań zespołów ludowych charakterystycznych dla danego regionu. N. zwraca uwagę na ich tematykę, występującą tam gwarę, instrumenty ludowe. Następnie dzieci pod kierunkiem N. uczą się wybranej przyśpiewki.
- Nauka zabawy ze śpiewem pochodzącej z Kaszub *Jestem dobry rybak*.
 Dzieci wybierają za pomocą wyliczanki *rybaka* i *kupca*, i wybrawszy sobie po cichu nazwy ryb, tworzą koło (N. może powiedzieć dzieciom na ucho nazwy ryb), w środku którego staje *rybak*. Wszyscy śpiewają:

Umiarowanie

Je-stem do - bry ry - bak, do - bre ry - by mam, któ-ra jest naj - le-psza, so-bie wy - bie - ram!

*Jestem sobie rybak,
 dobre ryby mam,
 która jest najlepsza,
 sobie wybieram!*

Teraz *rybak* wymienia nazwę jakiejś ryby, np. *węgorz* – wówczas z koła wychodzą dzieci, które ją wybrały, i stają obok niego. Wszyscy znowu śpiewają pierwszą zwrotkę, a *rybak* wywołuje inna rybę. Kiedy wokół niego zbierze się już sporo wywołanych *ryb*, dzieci śpiewają:

*Jestem sobie rybak,
 dużo ryb tu mam,
 kupujcie ode mnie,
 tanio je sprzedam!*

W kole zjawia się wtedy *kupiec* i stara się schwytać *ryby*, które przed nim uciekają do wyznaczonego miejsca sali. Następnie zabawa toczy się ze zmianą *rybaka* i *kupca*.

- • Ćwiczenie oddechowe *Rodzina*.
Szablony domu i członków rodziny, słomki.

Dzieci zajmują miejsca przy stolikach. Przy każdym znajduje się wycięty z kolorowych kartek szablon domu oraz członków rodziny. Zadaniem każdej osoby jest przeniesienie za pomocą słomki szablonów członków rodziny na szablon domu.

- • Karta pracy, cz. 4, s. 22.
 Kolorowanie ramki zdjęcia przypominającego miejscowość dziecka. Kolorowanie rysunku.
- • Zabawa ruchowa *Z domu do domu* (przewodnik, cz. 5, s. 15).

- Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

- Karty pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby*, cz. 2, s 75.
Liczenie, o ile kraterki środki kwiatów są oddalone od linii. Rysowanie pod linią kwiatów, których środki są oddalone o tyle samo kraterki.

Maj, tydzień 1

Dzień 3

Moja miejscowość, mój region

Najpiękniejsze miejsce świata

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Czytanie z N. (lub samodzielnie) nazw miejscowości. Rysowanie znaku + pod napisami miasto lub wioska, jeżeli dane zdjęcie przedstawia elementy miasta lub wsi. Kolorowanie rysunków. <i>Zabawa Domino ruchowe.</i> Ćwiczenie intonacji wypowiedzi. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33.</p>	<p>IV 4, IV 8 I 5 IV 2 I 5</p>
<p>II.1. Zabawy przy piosence <i>Najpiękniejsze miejsce świata</i>. Cele: kształtowanie poczucia rytmu; rozwijanie umiejętności wokalnych. <i>Zabawa ruchowa Podróżujemy po naszej miejscowości.</i></p> <p>2. <i>Herb naszej miejscowości</i> – wydzieranka z kolorowego papieru. Cele: rozwijanie sprawności manualnej; zapoznanie z herbem swojej miejscowości. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna <i>Doręczam listy</i>; zabawa ruchowa z elementem równowagi <i>Góra – dół</i>; zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.</p>	<p>IV 7 I 5 III 2, IV 8, IV 10, IV 23 I 5</p>
<p>III. Zabawa rozwijająca świadomość własnego ciała oraz przekładanie wrażeń dotykowych na ruch i grę instrumentów – <i>Zabawy z plecami</i>. <i>Zabawa ruchowa Podróżujemy po naszej miejscowości.</i> Wykonanie papierowych serwetek. Rysowanie po śladzie drogi Ady i taty do domu.</p>	<p>IV 1, IV 7 I 5 IV 8 I 7, IV 8</p>

Cele główne

- kształtowanie poczucia rytmu,
- rozwijanie umiejętności wokalnych,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- zapoznanie z herbem swojej miejscowości.

Cele operacyjne

Dziecko:

- porusza się zgodnie z rytmem,
- śpiewa piosenkę,
- wykonuje wydzierankę z kolorowego papieru,
- rozpoznaje herb swojej miejscowości.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 4, s. 23.
Dzieci czytają z N. (lub samodzielnie) nazwy miejscowości. Następnie rysują znak + pod napisami miasto lub wioska, jeżeli dane zdjęcie przedstawia elementy miasta lub wsi. Dzieci kolorują rysunki.
- Zabawa *Domino ruchowe*.
Dzieci siedzą w kole. Jedno z nich pokazuje dowolny ruch, np. kłaśnięcie w dłoń. Drugie, siedzące obok, powtarza ruch i dodaje własny. W ten sposób każdy powtarza gesty, ruchy swojego poprzednika i uzupełnia je własnym.
- Ćwiczenie intonacji wypowiedzi – powtarzanie za N. zdania *Moja miejscowość* w formie oznajmującej, a potem pytającej.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33 (przewodnik, cz. 5, s. 11).

II

Zajęcia 1. Zabawy przy piosence *Najpiękniejsze miejsce świata*.

- Ćwiczenia ruchowe przy akompaniamencie instrumentu. Marsz, skoki obunóż, przeskoki z nogi na nogę, krok dostawny w wyznaczonym przez N. kierunku.
- Utrwalanie zwrotki i refrenu piosenki *Najpiękniejsze miejsce świata* (przewodnik, cz. 5, s. 10).
Nagranie piosenki, odtwarzacz CD.
- Zabawa z piosenką *Najpiękniejsze miejsce świata*.
Biało-czerwona chorągiewka dla każdego dziecka, nagranie piosenki, odtwarzacz CD.

Zwrotka I

Dzieci są ustawione w czterech półkolech, w niewielkiej odległości od siebie, w lekkim rozkroku, przodem do N. Ręce mają swobodnie opuszczone. W dłoniach trzymają biało-czerwone chorągiewki.

*Są na całym świecie miasteczek tysiące
i są też wioseczki jak z bajeczki.*

Tutaj bloki różne, biurowce, wieżowce,

tam domki, łąki, pola, rzeczki.

Ref.:

A ja mieszkam właśnie tu, tutaj tulę się do snu.

Tutaj swoje mam radości i troski.

Każde drzewo tutaj znam, każdą drogę tu i tam.

To jest mój kawałek Polski.

*Najpiękniejsze miejsce świata,
w prawo, w lewo, w tył i w przód!
Taki to mój mały cud!*

Dzieci:

zataczają przed sobą koła prawą ręką,
zataczają przed sobą koła lewą ręką,
zataczają przed sobą duże koła –
równocześnie ręką lewą i ręką prawą,
wskazują, zgodnie z rytmem, różne
strony – raz lewą, raz prawą ręką,

Półkola zamieniają się w koła,
maszerują po okręgach z równoczesnym
kołysaniem chorągiewkami nad głowami,
zatrzymują się, wykonują obrót wokół
siebie, dłonie, w których trzymają
chorągiewki, składają na piersiach,
ponownie maszerują po okręgach
z równoczesnym kołysaniem chorągiewkami
nad głowami,
zatrzymują się, wykonują obrót wokół
siebie, dłonie, w których trzymają
chorągiewki, składają na piersiach,
rapują w prawo, w lewo, w tył i w przód.

Zwrotka II

*Słysząc tu tramwaje i gwar na chodnikach.
Gdzieś indziej jak gdcząc sobie kurki.
W jednym miejscu śmiechy,
a w drugim muzyka,
a w trzecim cicho płyną chmurki.*

Ref.:

Tak samo jak po pierwszej zwrotce.

Zwrotka III

*Półkola zamieniają się w koła.
Ktoś pokochał morze lub dom nad jeziorem.
Ktoś góry, gdzie czystej wody zdroje.*

*Ktoś pokochał ciszę i gwiazdy wieczorem.
Ja także kocham miejsce swoje.*

Ref.:

A ja mieszkam właśnie tu, tutaj tulę się do snu.

Tutaj swoje mam radości i troski.

Każde drzewo tutaj znam, każdą drogę tu i tam.

To jest mój kawałek Polski.

*Najpiękniejsze miejsce świata,
w prawo, w lewo, w tył i w przód!
Taki to mój mały cud!*

Przejdźcie do pozycji wyjściowej – w cztery półkola. Wykonują ruchy jak w pierwszej zwrotce.

maszerują w przód, na raz rozkładają ręce na boki, na dwa krzyżują ręce na piersiach, maszerują w tył, na raz rozkładają ręce na boki, na dwa krzyżują ręce na piersiach, powolnie unoszą ręce w górę, opuszczają ręce swobodnie, wykonują obrót wokół siebie,

w rozsypce, maszerują po okręgu w prawą stronę, miarowo unoszą naprzemiennie raz lewą, raz prawą rękę, trzymając chorągiewkę, wykonują obrót wokół siebie, kołyszac nad głowami chorągiewkami, w rozsypce, maszerują po okręgu w lewą stronę, miarowo unoszą naprzemiennie raz lewą, raz prawą rękę, wykonują obrót wokół siebie, kołyszac nad głowami chorągiewkami, rapują w prawo, w lewo, w tył i w przód.

- Zabawa wyrabiająca poczucie rytmu – *Uzupełnij rytm.*

Bębenek, woreczek dla każdego dziecka.

Dzieci zajmują miejsca w kole. N. gra na bębnieku.

bębenek – zaznaczenie mocniejszym uderzeniem pierwszej miary taktu

Dzieci:

- określają metrum,
- klaszczą na raz,
- klaszczą zgodnie z rytmem bębniaka.

W kolejnym etapie N. wprowadza pauzy.

N. gra na bębnie, dzieci klaszczą w miejscu pauz.

Dzieci siedzą w siadzie skrzyżnym w okręgu. Każde dziecko otrzymuje woreczek wypełniony grochem, umieszcza go między nogami. N. ponownie gra na bębnie w metrum czterodzielnym w rytmie ćwierćnot.

Dzieci:

- na *raz* podnoszą woreczek,
- na *dwa* wrzucają go między nogi kolegi siedzącego obok,
- na *trzy* uderzają dłońmi o podłogę,
- na *cztery* klaszczą.
- Zabawa *Jestem Polakiem* – rozwijająca zdolność improwizacji muzycznych.

Nagranie piosenki *Najpiękniejsze miejsce świata, odtwarzacz CD, bębenek.*

W rytmie nagrania piosenki dzieci maszerują w określonym kierunku. Mocne uderzenie w bębenek i przerwa w muzyce oznaczają zatrzymanie się. N. zwraca się do dzieci śpiewając: *Jestem Polakiem, ponieważ...* Wskazane dziecko kończy zdanie śpiewając. Następnie wszystkie dzieci wspólnie je śpiewają. Podczas powtórzenia zabawy N. wskazuje inne dzieci.

Inna wersja zabawy:

Zdanie: *Jestem Polakiem ponieważ...*, można zastąpić innym zdaniem, np.: *Mieszkam w...*, *Bardzo lubię swoje miasto, ponieważ...*

- Zabawa *Kolorowe obręcze* – rozwijająca koordynację słuchowo-ruchową.

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki, tamburyn, małe obręcze.

Dzieci maszerują, między małymi obręczami rozłożonymi na środku sali, w rytm nagrania muzyki. Na sygnał dzieci zajmują miejsca obok najbliższej leżących obręczy. Wykonują ruchy:

- jedno uderzenie w tamburyn – unoszą obręcze w górę, przechodzą do lekkiego rozkroku, pozostają przez chwilę w bezruchu, powoli wracają do pozycji wyjściowej i odkładają obręcze na podłogę,
- dwa uderzenia w tamburyn – przechodzą do przysiadu. N. wydobywa z instrumentu dźwięki o różnym natężeniu (cicho, coraz głośniej, głośno, coraz ciszej, cicho), dzieci powoli unoszą obręcze nad głowy, wykonują obrót wokół siebie, po czym powoli je opuszczają z równoczesnymi obrotami, przechodzą do przysiadu, odkładają obręcze,
- trzy uderzenia w tamburyn – unoszą obręcze nad głowy, przechodzą do rozkroku, wykonują skłon w lewą stronę, następnie w prawą stronę – skłony wykonują w tempie wolnym i umiarkowanym.

- Zabawa ruchowa *Podróżujemy po naszej miejscowości.*

Szarfy w trzech kolorach, tamburyn, bębenek, drewnianka.

N. dzieli dzieci na trzy grupy, które oznacza trzema kolorami szarf. Pierwsza grupa to *samocho- dy osobowe*, druga grupa to *tramwaje* – dzieci tworzą kilkusobowe rzędy, trzecia grupa to *autobusy* – dzieci tworzą pary. Przy dźwiękach tamburynu poruszają się *samocho- dy osobowe*, przy dźwiękach bębna – *tramwaje*, przy dźwiękach drewnianek – *autobusy*, para za parą. Przy powtórzeniu zabawy dzieci zamieniają się rolami.

Zajęcia 2. Herb naszej miejscowości – wydzieranka z papieru kolorowego.

- Oglądanie herbu miejscowości, z której pochodzą dzieci. Wyjaśnianie znaczenia herbu.

Obrazek herbu miejscowości, w której mieszkają dzieci.

N. zwraca uwagę dzieciom, z jakich elementów składa się herb, wyjaśnia, co one oznaczają. Dzieci wodzą palcem po rysunku herbu w prawą i w lewą stronę.

- Zabawa *Który z kolei?*

Herby różnych miast, w tym herb miejscowości, w której mieszkają dzieci.

N. układa w szeregu herby różnych miast, pośród nich jest herb miejscowości, w której mieszkają dzieci. Zadaniem ich jest udzielenie odpowiedzi na pytanie: *Który z kolei jest herb naszej miejscowości?* Za każdym razem N. układa w inny sposób szereg z herbów.

- Ćwiczenie spostrzegawczości *Odszukaj symbole.*

Herby różnych miast, w tym herb miejscowości, w której mieszkają dzieci, rysunki elementów z tych herbów.

N. układa przed dziećmi rysunki elementów pochodzących z różnych herbów. Zadaniem dzieci jest rozpoznanie i wskazanie herbu, z którego pochodzą symbole na rysunkach.

- ☰ • Wykonanie pracy plastycznej – karta pracy, cz. 4, s. 24.
Oglądanie herbów różnych miast. Rysowanie herbu miejscowości dzieci albo jego wmyślenie.
- Samodzielne działanie dzieci: rysowanie wnętrza herbu, wydzieranie z papieru w odpowiednich kolorach małych kawałeczków, naklejanie ich na konturach herbu.

Dla każdego dziecka: papier kolorowy, klej, kredki.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Doręczamy listy.*

Dzieci stoją w dwóch rzędach w pewnej odległości, naprzeciwko siebie. Dziecko stojące na początku pierwszego rzędu trzyma w ręce *kopertę z listem*, który musi jak najszybciej doręczyć koledze stojącemu na początku drugiego rzędu. Po doręczeniu *listu* idzie na koniec rzędu, a zadanie wykonuje kolejne dziecko. Zabawa trwa do momentu, aż wszystkie dzieci wykonają zadanie.

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi *Góra – dół.*

Rulon z gazety dla każdego dziecka.

Dzieci stoją w rozsypce w wyznaczonej części ogrodu przedszkolnego. Przed siebie wyciągają ręce trzymając za końce rulon z gazety. Na hasło: *Dół* – dzieci wykonują przysiad i wytrzymują tak, aż do hasła: *Góra*, kiedy wracają do pozycji wyjściowej. Ćwiczenie powtarzają kilka razy.

- Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.

Dzieci bawią się w piaskownicy; obserwują drzewa, krzewy, nieliczne ptaki, owady; bawią się na urządzeniach znajdujących się w ogrodzie przedszkolnym.

III

T Tablica 26 – ZAMKI – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 5 s. 190).

- Zabawa rozwijająca świadomość własnego ciała oraz przekładanie wrażeń dotykowych na ruch i grę instrumentów – *Zabawy z plecami.*

Odtwarzacz CD, nagranie wolnej muzyki (według wyboru N.), dla każdego dziecka: karta papieru, arkusz papieru pakowego, kredki.

- *Powitanie* – dzieci siedzą w kole z zamkniętymi oczami, pochylone do przodu. N. głaszcze każde z nich po plecach i budzi.
- *Budzimy nasze ciało* – dzieci opukują, masują części ciała pokazywane przez N., głośno je nazywają.
- *Polecenia* – dzieci poruszają się swobodnie po sali. Na komendę N. kładą się: na plecach, na brzuchu, na boku; opierają na łokciach.
- *Zabawy w parach* – każde dziecko wybiera sobie partnera i siada z nim na podłodze. W rytm wolnej muzyki głaszcze, opukuje, masuje plecy koleżanki/kolegi. Po kilku chwilach następuje zmiana.

- *Zwierzęta wędrują po plecach* – jedno z dzieci, za pomocą dłoni, pokazuje na plecach partnera typowe ruchy różnych zwierząt; osoba ta musi zgadnąć, jakie zwierzę *spaceruje* po jej plecach. Po kilku chwilach następuje zmiana.
- *Odtwarzajmy rysunki* – jedno dziecko z pary *rysuje* na plecach partnera różne, proste formy, np.: linię prostą, koło, jakiś zygzak, trójkąt, spiralę, a partner próbuje odtworzyć te rysunki krokami na podłodze. Potem następuje zamiana ról.
- *Głuchy telefon inaczej* – dzieci stoją w rzędzie jedno za drugim. Na plecach ostatniej osoby N. *rysuje* palcem prosty kształt, a dziecko stara się narysować to samo na plecach swojego poprzednika. Pierwsze dziecko z rzędu *rysuje* na kartce papieru to, co poczuło na plecach. N. porównuje rysunek z wyjściowym kształtem.
- *Przenosimy dotyk na papier* – dzieci siadają parami, jedno za drugim, wokół rozwiniętego papieru pakowego. Podczas odtwarzania nagrania spokojnej muzyki jedna osoba z pary *ilustruje* obiema rękami na plecach partnera melodię przez: poklepywanie, pocieranie, opukiwanie w różnych kierunkach. Siedzące z przodu dziecko przenosi te rytmiczne znaki jako swoje odczucie, *rysując* kredką na papierze. Po chwili następuje zmiana ról.
- *Pożegnanie* – dzieci leżą na brzuchu. N. kolejno *głaszcz* każde z nich po plecach.
- Zabawa ruchowa *Podróżujemy po naszej miejscowości* (przewodnik, cz. 5, s. 21).
- Wykonanie papierowych serwetek.
Obrazki, zdjęcia, oryginalne serwetki, dla każdego dziecka: kartki z kolorowego papieru, nożyczki.
- Pokaz sposobu składania papieru kolorowego i wycinania poszczególnych elementów.
- Oglądanie powstałych serwetek, zwrócenie uwagi na symetryczność wzorów powstałą, dzięki odpowiedniemu złożeniu papieru.
- Porównanie powstałych serwetek, z serwetkami charakterystycznymi dla danego regionu, zwrócenie uwagi na: powtarzające się wzory, elementy zdobnicze oraz kolorystykę.
- Karta pracy, cz. 4, s. 24 (ciąg dalszy).
 Rysowanie po śladzie drogi Ady i taty do domu.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Wykonanie koperty z adresem. Zorganizowanie w sali <i>kącika regionalnego</i> . Rysowanie po śladach. Instrumentacja wiersza Bożeny Formy <i>Droga do przedszkola</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33.		III 3, IV 8 IV 10, IV 19 I 7, IV 8 IV 7 I 5
II.1. Wykonanie wspólnego albumu swojej miejscowości. Cele: rozwijanie sprawności manualnej; wzbogacanie <i>kącika regionalnego</i> . Zabawa ruchowa <i>Podróżujemy po naszej miejscowości</i> . 2. Spotkanie z twórcą ludowym ze swojego regionu. Cele: zapoznanie z wyrobami rękodzielnictwa; poznawanie nazw wybranych, ginących zawodów. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Wymijanie</i> ; zabawa z woreczkiem – <i>Podaj cegłę</i> ; zabawy swobodne na urządzeniach w ogrodzie przedszkolnym.		III 2, IV 8, IV 10, IV 23 I 5 III 2, IV 20, IV 23 I 5
III. Określanie, co przedstawiają zdjęcia. Odszukanie w naklejkach zdjęć podobnych krajobrazów i naklejenie ich obok odpowiednich zdjęć. Zabawa ruchowa <i>Z domu do domu</i> . Ozdabianie wydrukowanej nazwy swojej miejscowości. Zabawa utrwalająca poznane zapisy cyfrowe liczb. Zabawa ruchowa <i>Budujemy wieże</i> .		IV 14, IV 18 I 5 IV 8, IV 15 I 5, IV 15

Cele główne

- rozwijanie sprawności manualnej,
- przygotowanie *kącika regionalnego*,
- zapoznanie z wyrobami rękodzielnictwa,
- poznawanie nazw wybranych, ginących zawodów.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wspólnie z kolegami/koleżankami wykonuje album,
- umieszcza album w *kąciku regionalnym*,
- ogląda rzeczy wykonane przez twórcę ludowego,
- wie, co robi garncarz, tkacz...

Przebieg dnia

I

- Wykonanie koperty z adresem.
Dla każdego dziecka: rysunek rozłożonej koperty, klej, nożyczki.
Dzieci wycinają rysunek rozłożonej koperty; zaginają go wzdłuż przerywanych linii i skleją ją w odpowiednich miejscach. Zapisywanie przez N. na kopercie adresu zamieszkania podanego przez dziecko.
- Zorganizowanie w sali *kącika regionalnego*, związanego z regionem, z którego pochodzą dzieci. N. wspólnie z dziećmi umieszcza w nim eksponaty charakterystyczne dla danego regionu. N. zachęca dzieci do wzbogacania *kącika* o nowe elementy w ciągu roku szkolnego.
- Karta pracy, cz. 4, s. 25.
Rysowanie po liniach od obrazków dzieci do zdjęć miejscowości, w których mieszkają. Rysowanie po śladzie drogi babci i dziadka do domu.

- Instrumentacja wiersza Bożeny Formy *Droga do przedszkola*.

Bębenek, marakas, tamburyn, kastaniety, trójkąt.

N. recytuje wiersz zwracając uwagę na odpowiednią intonację i dykcję.

*Codziennie wczesnym rankiem
zawsze drogą tą samą
do przedszkola maszeruję
razem z moją mamą.*

Dzieci grają:
na bębenu w rytmie ćwierćnut,
na marakasie tremolo,
na bębenu w rytmie ćwierćnut,
jedno uderzenie w trójkąt,

*Mijam skrzyżowanie
sklepy, park i szkołę
potem kilka domów
i widzę przedszkole.*

na tamburynie tremolo,
na tamburynie i kastanietach w rytmie ćwierćnut,
trzy uderzenia w trójkąt,

*Chociaż jestem mały
to swój adres znam.
Do domu potrafię
drogę wskazać sam.*

na bębenu w rytmie ćwierćnut,
na marakasie tremolo,
na tamburynie miarowe uderzenia,
jedno uderzenie w trójkąt.

- ✚ • Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33 (przewodnik, cz. 5, s. 11).

II

Zajęcia 1. Wykonanie albumu swojej miejscowości.

- Rozwiązywanie zagadek o wybranych punktach charakterystycznych dla danej miejscowości.

Obrazek/widokówka przedstawiająca charakterystyczne punkty dla danej miejscowości.

N. opisuje wybrane miejsce, zabytek, a dzieci odgadują co to jest, i odszukują pasujący obrazek, widokówkę.

- Zapoznanie ze sposobem wykonania albumu reklamującego miejscowość, w której mieszkają dzieci i zachęcającego do jej odwiedzenia.

– Wypowiedzi dzieci na temat wyglądu albumu i jego treści.

- Wykonanie pracy przez dzieci.

Kartki (wcześniej ozdobione stemplami z ziemniaków owiniętymi materiałem o wyraźnej fakturze, np.: sztruks, koronka, szare płótno) dla każdego dziecka, widokówki, obrazki, klej, mazak, wstążeczka, dziurkacz, kartonowa okładka z herbem miejscowości, napis **Moja miejscowość.**

- Dzieci nakleją na kartkach widokówki, obrazki przedstawiające daną miejscowość.
- Następnie przyklejają pod widokówkami, obrazkami podpisy (przygotowane przez N.) informujące, o tym co przedstawiają oraz imiona dzieci, które daną stronę wykonały.
- Łączą kartki w jedną całość, za pomocą wstążeczki przewleczonej przez otwory wykonane dziurkaczem.
- Dołączają kartonową okładkę z herbem miejscowości, pokolorowaną przez chętne dziecko i tytułem albumu **Moja miejscowość**.
- Prezentacja albumu w kąciku dla rodziców, a następnie umieszczenie go w kąciku regionalnym zorganizowanym w sali przedszkolnej.

- ✚ • Zabawa ruchowa *Podróżujemy po naszej miejscowości* (przewodnik, cz. 5, s. 21).

Zajęcia 2. Spotkanie z twórcą ludowym ze swojego regionu.

- Powitanie gościa przez N. i dzieci.
- Oglądanie przedmiotów przyniesionych przez gościa, które wykonał własnoręcznie (np.: garncarz – miski, talerze, dzbanki, garnki gliniane; tkacz – różne małe i większe kilimy utkane na krosnach).
- Rozmowa z gościem. Przykładowe pytania:
– *Czy lubi pan/pani to co robi?*

- Czy ludzie kupują pana/pani wyroby?
- Gdzie pan/pani je robi – w domu, czy w innych miejscach?
- Jak je pan/pani wykonuje?
- Śpiewanie przez dzieci piosenki *Najpiękniejsze miejsce świata*.
Nagranie piosenki, odtwarzacz CD.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Wymijanie*.
Szarfy zielone i żółte, chorągiewki w takich samych kolorach.
Dzieci tworzą szeroką i długą *uliczkę*, stojąc twarzami do siebie. *Uliczka* powinna być prosta. Jedna strona *uliczki* ma kolor zielony (szarfy), druga – żółty (szarfy). Takimi samymi kolorami chorągiewek posługuje się N. Gdy schowa chorągiewki za siebie, zamieni je w rękach i ponownie pokaże, dzieci zamieniają się miejscami i tworzą nową, prostą *uliczkę*. Zamianę miejscami należy powtórzyć kilka razy. Mijanie przeprowadzić najpierw krokiem, z prawą ręką w górze – mijanie w prawo, potem biegiem.
- Zabawa ruchowa z woreczkiem – *Podaj cegłę*.
Woreczek dla każdej pary dzieci.
Dzieci dobierają się parami. Każda para dostaje jeden woreczek. Dzieci stają w lekkim rozkroku, dotykają się plecami. Na hasło: *Podaj cegłę* – dzieci wyciągają ręce w górę i podają woreczek – *cegłę*, potem wykonują skłon i oddają woreczek – *cegłę* między nogami. *Cegłę* podajemy też bokiem, wykonując skręty ciała.
- Zabawy swobodne na urządzeniach w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Karta pracy, cz. 4, s. 26.
Określanie, co przedstawiają zdjęcia. Odszukanie w naklejkach zdjęć podobnych krajobrazów i naklejenie ich obok odpowiednich zdjęć. Rysowanie takiego samego rysunku po prawej stronie, jaki jest po lewej stronie. Określanie, co znajduje się w rogach rysunków.

- Zabawa ruchowa *Z domu do domu* (przewodnik, cz. 5, s. 15).

- Ozdabianie wydrukowanej nazwy swojej miejscowości.

Dla każdego dziecka: wydrukowana (większa) nazwa miejscowości, kredki.

Dzieci ozdabiają nazwę według własnego pomysłu.

- Zabawa utrwalająca poznane zapisy cyfrowe liczb.

Karty obrazkowo-liczbowe, liczmany, kartoniki z liczbami, patyczki, plastelina, kartki papieru, kredki, nożyczki.

- Układanie domina obrazkowo-liczbowego: rozszerzenie zakresu kart matematycznych – rysowanie lub wycinanie elementów, których liczba odpowiada liczbie umieszczonej na karcie,
- wykonywanie ruchów według pomysłów dzieci, których liczba odpowiada pokazanej przez N. lub liczbie wylosowanej przez dziecko,
- dopełnianie w pudełkach patyczków zgodnie ze wskazaniem określonej liczby, modelowanie cyfr z plasteliny, zgodnie z określoną liczbą elementów narysowanych na papierze lub ułożonych z liczmanów przez dzieci.

- Zabawa ruchowa *Budujemy wieże*.

Klocki, kartoniki z liczbami w kolorze czerwonym lub niebieskim, kartoniki z krążkami.

Dzieci stoją w dwóch rzędach. Przed nimi znajdują się duże klocki. Dzieci losują kartoniki z liczbami w kolorze czerwonym lub niebieskim (6-latki) lub kartoniki z krążkami (5-latki). Na sygnał, dzieci z obu rzędów kolejno biegną do swoich klocków i układają z nich wieżę. Po ułożeniu wieży, jeśli mają kartonik czerwony, muszą dostawić tyle elementów ile jest na kartoniku, jeśli kartonik niebieski, tyle elementów muszą odłożyć. Po zakończeniu zabawy każdy zespół liczy klocki, z których składa się jego wieża. Wspólnie określają, gdzie jest ich więcej, gdzie mniej i o ile.

Maj, tydzień 1

Dzień 5

Moja miejscowość, mój region

Kim jesteś?

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Rysowanie po śladach spirali. Zabawa <i>Dokończ zdania</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33.	I 7, IV 8 III 3, IV 2 I 5
II.1. Nauka wiersza Ewy Stadtmüller <i>Kim jesteś?</i> Cele: rozwijanie mowy; kształtowanie poczucia przynależności narodowej. Zabawa ruchowa <i>Z domu do domu</i> .	III 2, IV 2, IV 4, IV 5, IV 10 I 5
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 17. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Do przodu, do tyłu</i> ; zabawa ruchowa <i>Coraz szybciej, coraz wolniej</i> ; zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.	I 8 I 5
III. Słuchanie fragmentu wiersza Apolinarego Nosalskiego <i>O dwunastu braciach</i> – maj. Zabawa ruchowa <i>Z domu do domu</i> .	IV 5, IV 16, IV 18 I 5
Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.	Ćwiczenia w czytaniu – układanie z liter nazw do obrazków. I 6, IV 4
Utrwalanie materiału muzycznego z całego tygodnia. Nauka kroku poloneza.	IV 7 IV 7

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- kształtowanie poczucia przynależności narodowej,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat wiersza,
- wie, że jest Polakiem,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 4, s. 27.

Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Rysowanie po śladach spirali – dużych i małych.

- Zabawa *Dokończ zdania*.
N. mówi początek zdania, a dzieci je kończą.
Miejscowość, w której mieszkam, to...
Mieszkam... przy ulicy...
Lubię swoją miejscowość, bo...
Moje przedszkole znajduje się w... przy ulicy...

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 33 (przewodnik, cz. 5, s. 11).

II

Zajęcia 1. Nauka wiersza Ewy Stadtmüller *Kim jesteś?*

- Słuchanie wiersza.

Czy wiesz, kim jesteś?

– *To oczywiście!*

Co ci jest bliskie?

– *Znaki ojczyste.*

Ojczyście barwy

– *biało – czerwone.*

Ojczyście godło

– *orzeł w koronie.*

Ojczyście w hymnie

– *mazurka dźwięki,*

no i stolica

– *miasto syrenki.*

I jeszcze Wisła

co sobie płynie:

raz na wyżynie,

raz na równinie,

i mija miasta

przełiczne takie...

– *Już wiesz, kim jesteś?*

– *Jestem Polakiem.*

- Rozmowa na temat wiersza.

N. pyta:

– *Co jest bliskie osobie z wiersza?*

– *Jakie znaki ojczyste?*

– *Co jest jeszcze bliskie?*

– *Kim jest osoba z wiersza? A wy, kim jesteście?*

- Wskazywanie wśród obrazków różnych flag – flagi Polski.

Obrazki flag różnych państw.

N. umieszcza na tablicy obrazki flag różnych państw, w tym flagę Polski. Dzieci wskazują ją, omawiają jej wygląd.

- Powtórna recytacja wiersza.

N. recytuje wiersz opuszczając pewne słowa, które dopowiadają dzieci (czerwona czcionka).

Czy wiesz, kim jesteś?

– *To oczywiście!*

Co ci jest bliskie?

– *Znaki **ojczyste.***

Ojczyście barwy

– *biało – **czerwone.***

Ojczyście godło

– *orzeł w **koronie.***

Ojczyście w hymnie

– *mazurka **dźwięki,***

no i stolica

– *miasto **syrenki.***

I jeszcze Wisła

*co sobie **płynie:***

raz na wyżynie,

raz na równinie,

i mija miasta

przełiczne takie...

– *Już wiesz, kim jesteś?*

– *Jestem **Polakiem.***

- Karta pracy, cz. 4, s. 28.

Czytanie całościowe zdania **To mapa Polski**. Czytanie samodzielne (6-latki) lub z N. (5-latki) napisów odszukanych w naklejkach: **Wisła, stolica, Bałtyk, Tatry**. Naklejanie ich w odpowiednich miejscach na mapie.

N. pyta:

- *Co to jest Bałtyk?*
- *Gdzie się znajduje?*
- *Jak nazywa się stolica Polski?*

Oglądanie godła. Kolorowanie rysunku godła według wzoru.

Kolorowanie flag, żeby wyglądały jak flaga Polski.

- Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Polska*. Dzieci maszerują w różnych kierunkach sali podczas wypowiedziania przez N. dowolnych słów. Kiedy usłyszą słowo *Polska*, muszą jak najszybciej usiąść.
- Nauka wiersza fragmentami, metodą ze słuchu. N. mówi fragmenty wiersza, dzieci za nim powtarzają. Potem dzieci próbują recytować wiersz wspólnie z N..

- Zabawa ruchowa *Z domu do domu* (przewodnik, cz. 5, s. 15).

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 17 (przewodnik, cz. 5, s. 15).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Do przodu, do tyłu*.

Bębenek, tamburyn.

Dzieci są piłeczkami skaczą obunóż do przodu, gdy N. gra na bębnie; poruszają się do tyłu – kiedy gra na tamburynie.

- Zabawa ruchowa *Coraz szybciej, coraz wolniej*.

Bębenek.

Dzieci uważnie słuchają, w jaki sposób N. gra na bębnie, i poruszają się zgodnie z tym tempem. Jeśli N. gra coraz szybciej – poruszają się coraz szybciej, kiedy gra coraz wolniej – stopniowo zwalniają ruchy.

- Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Słuchanie fragmentu wiersza Apolinarego Nosalskiego *O dwunastu braciach* – maj.

Gałązka bzu.

*Wreszcie się zjawia
maj wystrojony
i bzu przynosi
pełne brzemiona.
Przez całe ranki,
całe wieczory
gra na fujarce
z wierzbowej kory.*

N. pyta:

- *Jak nazywa się nowy miesiąc?*
- *Jaki miesiąc był przed nim? Jaki będzie po nim?*
- *Gałązki, jakiego krzewu przynosi nam maj?*
- *Co dzieje się w przyrodzie w maju?*

- Wymienianie przez dzieci nazw wszystkich miesięcy roku – od stycznia do grudnia. Określanie, którym z kolei miesiącem jest maj.
- Zabawa ruchowa *Z domu do domu* (przewodnik, cz. 5, s. 15).

<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia w czytaniu – układanie z liter nazw do obrazków. Dowolne obrazki, litery (dla każdego dziecka). Dzieci losują obrazki. Układają pod nimi z liter ich nazwy. Np.: samolot, rower, hulajnoga, hamak, tramwaj, statek...
--	--

- Utrwalanie materiału muzycznego z całego tygodnia.
- Śpiew zbiorowy wybranych, poznanych dotychczas piosenek.
- Taniec *Polonez* – kolejne etapy wprowadzania tańca.
Nagrania różnych polonezów pozyskane przez N.
- Rozmowa na temat pochodzenia tańca, zwrócenie uwagi na jego charakterystyczny rytm, zaprezentowanie podstawowych kroków tańca przez N.
- Nauka kroku poloneza. Słuchanie, wybranych przez N., fragmentów różnych polonezów.
Nagranie poloneza pozyskane przez N.

Następnie:

Utrwalanie płynnego sposobu poruszania się w rytm muzyki (krok podstawowy). Wprowadzanie kolejnych figur poloneza poprzez ćwiczenia kształtujące prawidłową postawę, nauka wykonania pięknych ukłonów, przejścia tunelem, przechodzenia par w lewą stronę i w prawą stronę, utworzenia z czteroosobowych kół dużego koła. Efektem końcowym jest wprowadzenie tańca, ustalenie kolejnych figur i układów ruchowych. Uwaga:

Figury, proste układy ruchowe tańców ćwiczymy przez cały rok podczas codziennych zabaw i ćwiczeń ruchowych przy muzyce. Wtedy opanowanie całego układu nie sprawia dzieciom trudności. Podczas tańca widoczna jest swoboda ruchów, orientacja w przestrzeni oraz radość z możliwości obcowania z muzyką.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Oglądanie widokówek, książek o Warszawie; dzielenie się swoimi spostrzeżeniami z wycieczek po tym mieście; swobodne opisywanie charakterystycznych miejsc Warszawy.	IV 2, IV 10, IV 19
Ozdabianie napisu Polska . Podawanie nazwy kraju, w którym mieszkamy; kończenie zdania <i>Polska to...</i> , Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34.	IV 5, IV 8, IV 10 I 5
II.1. Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej <i>Zakochany w syrenie</i> . Cele: rozwijanie mowy; poznawanie historii powstania Warszawy. Zabawa ruchowa <i>Statki płyną po rzece</i> .	IV 5, IV 10 I 5
2. <i>Piękny jest nasz kraj</i> – twórcza zabawa plastyczna. Cele: rozwijanie sprawności manualnej; rozwijanie aktywności twórczej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola, wskazywanie godła na budynkach państwowych, nazywanie tego co się w nich znajduje (przedszkole, szkoła, poczta); zabawy swobodne na urządzeniach w ogrodzie przedszkolnym.	IV 8, IV 10 I 5, IV 10
III. Słuchanie piosenki <i>Syrenka</i> . Rozmowa na temat tekstu piosenki. Zabawa <i>Polska, flaga, godło</i> – rozwijanie poczucia rytmu. Rebus fonetyczny – <i>Skąd pochodzą dzieci?</i> Zabawa <i>Rozwijamy zdania</i> .	IV 5, IV 7 IV 7, IV 10 IV 2, IV 10 IV 2
Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.	Modelowanie struktury dźwiękowej nazw obrazków. I 6, IV 2

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- poznawanie historii powstania Warszawy,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- rozwijanie aktywności twórczej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się całymi zdaniami,
- wie, jak powstała Warszawa,
- wykonuje pracę plastyczną,
- działa twórczo.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie widokówek, książek, albumów o Warszawie.
Widokówki, albumy, książki o Warszawie.
Dzieci oglądają przygotowany przez N. materiał, dzielą się swoimi spostrzeżeniami. Swobodnie opisują charakterystyczne miejsca Warszawy.
- Ozdabianie napisu **Polska**.
Napis Polska, szablon literowy, kontur mapy Polski, kredki.

Dzieci podają nazwę kraju, w którym mieszkają, kończą zdanie *Polska to...* N. zapisuje propozycje dzieci na konturze mapy Polski.

Dzieci dostają napis **Polska** (obrysowany przez N. lub dzieci od szablonu literowego) i ozdabiają go według własnego pomysłu.

• **Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34.**

Bębenek.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Hop – bęc*.
Dzieci maszerują w różnych kierunkach po sali. Na hasło: *Hop* wyskakują w górę, a na hasło: *Bęc* – przykucają. Po wykonaniu tych czynności ponownie przechodzą do marszu.
- Ćwiczenia dużych grup mięśniowych *Sięgnij jak najwyżej*.
Dzieci wspinają się na palce, wyciągają ręce naprzemiennie w górę, aby sięgnąć jak najwyżej; następnie wykonują siad klęczny, przyciskają głowę do kolan – starają się zwinąć w jak najmniejszą *kulkę*.
- Ćwiczenia nóg *Jak sprężynka*.
Dzieci wykonują rytmiczne przysiady i wspięcia w tempie uderzeń N. w bębenek.
- Ćwiczenie równowagi *Kto potrafi?*
Dzieci dotykają prawym łokciem lewego kolana i odwrotnie; wytrzymują chwilę w tej pozycji.
- Podskoki *Haczyki*.
Dzieci spacerują w różnych kierunkach. Na hasło: *Haczyki* dobierają się parami, podają sobie prawe ręce zgięte w łokciach i podskakują – najpierw w prawą stronę a potem, po zmianie rąk, w lewą stronę.
- Ćwiczenie uspokajające *Dwa koła*.
Dzieci tworzą dwa koła współśrodkowe; jedno porusza się w prawa stronę, a drugie – w lewą stronę. Dzieci idą jedno za drugim, powtarzając rymowanekę: *Jesteśmy Polakami i w Polsce mieszkamy* (po słowach *Polakami, mieszkamy* zatrzymują się).

II

Zajęcia 1. Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej *Zakochany w syrenie*.

- Oglądanie mapy Polski.
Fizyczna mapa Polski.
Dzieci oglądają mapę. N. wyjaśnia, co oznaczają poszczególne kolory. Odszukują Wisłę, Bałtyk i Warszawę (N. pomaga w razie problemów).
N. wskazuje miejscowość zamieszkania dzieci.

- Słuchanie opowiadania.
Książka (s. 72–73) dla każdego dziecka.

Ada wróciła z tatą z przedszkola i od razu zaczęła opowiadać o wydarzeniach dnia.

– *Dzisiaj rysowaliśmy Syrenkę – powiedziała.*

– *Taki stary samochód? – zdziwił się Olek, który wiedział wszystko o dawnych modelach samochodów takich jak trabant, syrenka i warszawa.*

– *Syrenkę? – zapytała mama, która w tym czasie miksowała truskawki i nie dosłyszała głosu córki.*

– *Ojejku, nikt mnie nie rozumie – westchnęła Ada i rozwinęła swój rysunek.*

– *Syrenka warszawska! Kobieta z ogonem ryby i z tarczą – zawołał Olek. – Znam ten pomnik, bo byliśmy tam z klasą.*

– *Jeśli chcesz, to opowiem ci legendę o tym pomniku i o powstaniu Warszawy – zaproponowała Ada.*

– *Chcę.*

Ada wyjęła jedną ze swoich małych lalek i owinęła jej nogi wstążką, tak, żeby przypominała ogon ryby. Zaczęła opowiadać:

– W pewnej wiosce żyła sobie piękna syrena, która nie była zwykłą dziewczyną, bo zamiast nóg miała płetwę. Mieszkała w rzece Wiśle. Czasami wychodziła na brzeg, żeby rozczesać włosy... – Ada udawała, że rozczesuje lalce blond czuprynę. – Syrenka pięknie śpiewała i czarowała swoim głosem rybaków.

Ada odszukała drugą lalkę, której kiedyś obcięła włosy, podała ją Olkowi i powiedziała:

– To będzie rybak. Ma na imię Wars.

– Ja mam go udawać?

– Tak.

– I co mam robić? – zapytał Olek.

– Masz być zakochany – wyjaśniła Ada.

– Ja?

– Tak! Wars zakochał się w syrenie i uratował ją przed innymi rybakami. Oni zarzucili na nią sieci, bo chcieli ją zanieść królowi, żeby dostać dużo pieniędzy. Zatkali sobie uszy, żeby nie słyszeć jej śpiewu.

– A co by się stało, gdyby usłyszeli?

– Ten, kto ją usłyszał, wchodził do rzeki i już nigdy nie wracał. Zwykli ludzie nie mogą żyć pod wodą.

– Wiem. Ludzie mają płuca, a ryby skrzela. Dzięki temu ryby mieszkają pod wodą. I ta twoja syrena też.

Ada przyniosła z kuchni pustą siatkę po cebuli, która przypominała sieć i wrzuciła do niej swoją lalkę.

– Uratuj mnie, piękny rybaku, a zaśpiewam ci najpiękniejszą pieśń na świecie! – powiedziała.

– Nie śpiewaj mi, bo wpadnę do Wisły i nie wrócę! Zatkalem sobie uszy – powiedział Olek.

– Ojej! Już dawno wyjąłeś sobie zatyczki z uszu i dlatego jesteś zakochany. Taka jest legenda, a my się tylko bawimy. Ratuj syrenę!

– Zakradnę się nocą, kiedy inni rybacy będą spali i rozetną sieci. Będziesz mogła wrócić do Wisły.

– Pospiesz się, bo nie mogę żyć długo bez wody! – pisnęła Ada.

Olek wyplątał syrenę z cebulowej sieci i powiedział:

– Jesteś wolna. Możesz wracać do domu.

– Dziękuję ci, dzielny rybaku? Jak masz na imię?

– Olek.

– Przecież się bawimy! – przypomniała Ada.

– No dobrze... mam na imię Wars. A ty, jak masz na imię, piękna panno?

– Jestem Sawa. Widziałam cię wiele razy na brzegu rzeki.

– Przychodziłem tu łowić ryby, ale zawsze czekałem na ciebie. Jesteś taka piękna.

– Och! Rybacy tu biegną! Zobaczyli, że mnie uwolniłeś! Nie wyjdę już na brzeg Wisły, chyba, że waszej wiosce będzie groziło wielkie niebezpieczeństwo. Wtedy was obronię! Żegnajcie!

– Żegnaj! – powiedział Olek.

– Przecież ty masz iść ze mną, bo mnie kochasz – przypomniała Ada.

– Idę z tobą, Sawo! – zawołał Olek.

Po chwili obie lalki wylądowały pod tapczanem, który udawał rzekę Wisłę.

Ada opowiadała dalej:

– Wars i Sawa zniknęły pod wodą, i nikt ich już nie widział. Na miejscu wioski powstało miasto Warszawa, w którym mieszkamy – zakończyła.

– Wiesz co, może pójdziemy w sobotę z mamą i tatą obejrzeć pomnik Syrenki nad Wisłą? Sprawdzimy, czy ma skrzela.

– Mówiłeś, że byłeś tam z klasą.

– Ale chcę iść jeszcze raz.

– Hm... ty chyba naprawdę zakochałeś się w tej Sawie – zachichotała Ada.

- Rozmowa na temat opowiadania.
N. pyta:
 - *O czym dowiedziała się Ada w przedszkolu?*
 - *Kto pomógł jej przedstawić legendę?*
- Wspólne opowiadanie legendy o powstaniu Warszawy.
Dzieci sztafetowo opowiadają legendę – kiedy jedno dziecko kończy, a drugie w tym miejscu zaczyna.

- Karta pracy, cz. 4, s. 29.
Rysowanie po śladach rysunku Syreny i fal.

- Czytanie tekstu w książce.
Książka (s. 72–73) dla każdego dziecka.

Słuchanie tekstu czytanego przez 6-latkę lub N.	Dzieci czytają tekst głośno i wyraźnie.
---	---

- Interpretacja ruchowa tekstu legendy (pantomima).
Paski niebieskiej bibuły, zdjęcia współczesnej Warszawy, tarcza i miecz, odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Syrenka*.

Dzieci dzielą się rolami: Syrena, Wars, rybacy, Wisła (dzieci stoją i poruszają paskami niebieskiej bibuły). Korzystając z podpowiedzi N. przedstawiają kolejne sceny (np.: Syrena – śpiewająca i wsłuchujący się w jej śpiew Wars; porwanie Syreny przez rybaków; uwolnienie Syreny przez Warsa; ucieczka Syreny i Warsa do Wisły; powstanie Warszawy). Syrena z tarczą i mieczem, a dzieci będące Wisłą stoją ze zdjęciami/obrazkami współczesnej Warszawy.

- Zabawa ruchowa *Statki płyną po rzece*.

Piłki.

N. pyta:

- *Jakie znacie duże rzeki w Polsce?*

Dzieci ustawiają się w dwóch rzędach – są rzekami: Odrą i Wisłą, po których płyną statki – piłki. Dzieci podają je z rąk do rąk nad głowami. Ostatnia osoba z rzędu, która dostanie piłkę, przechodzi na jego początek i *statki płyną dalej*.

Zajęcia 2. Piękny jest nasz kraj – twórcza zabawa plastyczna.

- Wybieranie spośród obrazków zdjęć (wyciętych z kolorowych czasopism) różnych kątków naszego kraju tych, które dzieciom podobają się najbardziej. Omawianie, co one przedstawiają; uzasadnianie swojego wyboru.

Obrazki/zdjęcia wycięte z czasopism.

- Zagadki pantomimiczne *Co można tam robić?*

Mapa Polski.

N. pokazuje na mapie określone rejony Polski; wybiera dzieci i mówi im na ucho, w jakim miejscu się znalazły, np.: *góry, jeziora, las, morze*. Prosi, aby dzieci pokazały, co można robić w tych miejscach, a pozostałe osoby odgadują, gdzie one mogą przebywać.

- Wykonanie pracy plastycznej.

Dla każdego dziecka zdjęcia lub obrazki (wycięte z czasopism) przedstawiające różne miejsca Polski, pastele olejne, kartki, klej.

Zaproponowanie wykonania obrazka przedstawiającego miejsca, które dzieciom się podobają, z jednoczesnym uchwyceniem różnorodności polskiego krajobrazu.

- Pokaz i omówienie sposobu wykonania pracy przez N.
- Samodzielne działania dzieci; naklejanie pośrodku kartki zdjęcia lub obrazka (wyciętych z kolorowych czasopism) wybranego przez dzieci; dorysowywanie – według pomysłów dzieci – z każdej strony pastelami olejnymi brakujących elementów w taki sposób, aby z naklejonym elementem tworzyły jedną całość.
- Oglądanie powstałych prac; wyjaśnianie przez autorów, jakie elementy dorysowali i dlaczego. Wybór najciekawszej, zdaniem dzieci, pracy; zwrócenie uwagi na spójność elementów narysowanych przez dzieci i naklejonego fragmentu.
- Prezentacja prac na wystawie w kąciaku dla rodziców.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola, wskazywanie godła na budynkach państwowych; nazywanie, co się w nich znajduje (przedszkole, szkoła, poczta...).
- Zabawy swobodne na urządzeniach w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Słuchanie piosenki *Syrenka* (sł. i muz. Krystyna Gowik). Rozmowa na temat tekstu piosenki.
Nagranie piosenki, odtwarzacz CD.

Sto - i Sy - ren - ka nad Wi - słą i pa - trzy na rze - ki fa - le.

Tak du - żo dzie - ci dziś do niej przy - szło, no i nie bo - ją się wca - le.

To nie jest ży - wa Sy - ren - ka, to po - mnik War-sza - wę chro - ni.

Bo, jak mó - wi sta - ra le - gen - da: Sy - ren - ka mia - sta bro - ni.

Na - sza War-sza-wa, na - sza sto - li - ca cią - gle Sy - ren - kę za - chwy - ca.

A Wi - sła śpie - wa wciąż u jej stóp swo - ją pio - sen - kę: Chlup, chlup, chlup, chlup.

A Wi - sła śpie - wa wciąż u jej stóp: Chlup! Chlup! Chlup!

I. *Stoi Syrenka nad Wisłą
i patrzy na rzeki fale.
Tak dużo dzieci dziś do niej przyszło,
no i nie boją się wcale.
Tak dużo dzieci dziś do niej przyszło,
no i nie boją się wcale.
To nie jest żywa Syrenka,
to pomnik Warszawę chroni.
Bo, jak mówi stara legenda:
Syrenka miasta broni.
Bo, jak mówi stara legenda:
Syrenka miasta broni.*

Ref.: *Nasza Warszawa, nasza stolica
ciągle Syrenkę zachwyca.
A Wisła śpiewa wciąż u jej stóp
swoją piosenkę: Chlup, chlup, chlup, chlup.
A Wisła śpiewa wciąż u jej stóp:
Chlup! Chlup! Chlup!*

II. *Kiedyś prawdziwa Syrenka
w falach tej rzeki mieszkała.
Siadała czasem na brzegu Wisły
i cudne pieśni śpiewała.
Siadała czasem na brzegu Wisły
i cudne pieśni śpiewała.
Złapali ją w sieć rybacy,
spać poszli, bo nocka była,
lecz najmłodszy z nich ją wypuścił,
bo bardzo go prosiła.
Lecz najmłodszy z nich ją wypuścił,
bo bardzo go prosiła.*

Ref.: *Nasza Warszawa...*

N. pyta:

- *Co to jest stolica?*
 - *Jak nazywa się stolica Polski?*
 - *Jak nazywa się najdłuższa z polskich rzek?*
 - *O kim opowiada piosenka?*
 - *Czy znacie legendę o Syrence?*
 - *Gdzie w Warszawie można spotkać Syrenkę?*
 - *Co to jest herb?*
 - Nauka refrenu na zasadzie echa muzycznego. Próby śpiewu (mormorando) razem z N. melodii pierwszej zwrotki.
 - Zabawa *Polska, flaga, godło* – rozwijanie poczucia rytmu.
- Kartoniki przedstawiające: flagę, godło, kontur mapy Polski, warszawską Syrenkę (po dwa kartoniki każdego rodzaju).**

III. *I odtąd dzielna Syrenka
ze swojej wielkiej wdzięczności
postanowiła strzec tego miasta,
pilnować jego wolności.
Postanowiła strzec tego miasta,
pilnować jego wolności.
Jest herbem miasta Warszawa,
stolicy naszego kraju.
I Polacy, duzi i mali,
Syrenkę odwiedzają.
I Polacy, duzi i mali,
Syrenkę odwiedzają.*

Ref.: *Nasza Warszawa...*

Dzieci zajmują miejsca w półkolu, przodem do N. która ma ułożone przed sobą kartoniki przedstawiające: flagę, godło, kontur mapy Polski, warszawską Syrenkę (po dwa kartoniki z każdego rodzaju). N. wybiera dwa kartoniki wypowiadając nazwy widniejących na nich obrazków w określonym rytmie. Dzieci powtarzają za N. Następnie dodaje kolejne. Po opanowaniu rytmu dzieci obserwują przesuwane przez N. kartoniki i samodzielnie, rytmicznie wypowiadają zawarte w nich nazwy obrazków.

- Rebus fonetyczny – *Skąd pochodzą dzieci?*

Sylwety chłopca i dziewczynki (Ady i Olka), obrazki: palec, oko, lalka, sanki, kot, arbuzy.

N. pokazuje sylwety chłopca i dziewczynki (Ady i Olka), prosi, aby dzieci odgadły, z jakiego kraju oni pochodzą. Dzieci różnicują pierwsze głoski w nazwach przedmiotów przedstawionych na obrazkach, łączą je po przypomnieniu wszystkich podanych głosek przez N. i odgadują nazwę kraju, Np.: **palec, oko, lalka, sanki, kot, arbuzy – Polska.**

- Zabawa *Rozwijamy zdania.*

Obrazek szarego kota pijącego mleko z niebieskiej miski.

N. pokazuje obrazek szarego kota pijącego mleko z niebieskiej miski. Podaje zdanie i mówi, że dodając kolejne słowa będziemy rozwijali je. Np.:

Kot pije mleko.

Szary kot pije mleko.

Szary kot pije mleko z miski.

Szary kot pije mleko z niebieskiej miski.

Potem N. pokazuje inne obrazki, podaje proste zdania, a dzieci podając słowa – rozwijają je.

- Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

- Modelowanie struktury dźwiękowej nazw obrazków.

Obrazki, dla każdego dziecka kartoniki: niebieskie, czerwone.

Dzieci losują obrazki (po trzy sztuki). Układają pod nimi modele ich nazw.

Przykładowy zapisy w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Określanie, co zwiedzała w Warszawie rodzina Olka i Ady. Wspólna i indywidualna recytacja wiersza Ewy Stadtmüller <i>Kim jesteś?</i> Układanie zdań z podanymi słowami (stolica, Wisła, syrena). Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34.	IV 2, IV 5 IV 2, IV 10 I 5
II.1. Zabawy i ćwiczenia związane z mierzeniem pojemności płynów. Cele: porównywanie ilości płynów w dwóch różnych butelkach za pomocą wspólnej miary; poznawanie miary płynów. Zabawa ruchowa z plastikowymi butelkami.	IV 11, IV 13 I 5
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 17. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie; zabawa ruchowa <i>Bieg z przeszkodami</i> , zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.	I 8 I 5, IV 18
III. Nauka tańca <i>Miotlarz</i> . Zabawa ruchowa <i>Statki płynące po rzece</i> . Wykonanie pracy plastycznej <i>Nasze godło</i> .	IV 7 I 5 IV 8, IV 10
Kolorowanie klocków – klocki tego samego kształtu powinny być w takim samym kolorze.	Zabawa dydaktyczna <i>Dodaj lub odejmij</i> . IV 8, IV 12, IV 15
Utrwalanie refrenu piosenki <i>Syrenka</i> . Nauka pierwszej zwrotki. Zabawa <i>Kolorowe puzzle</i> .	IV 7 IV 7, IV 9

Cele główne

- porównywanie ilości płynów w dwóch różnych butelkach za pomocą wspólnej miary,
- poznawanie miary płynów,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wie, że porównując ilość płynów w naczyniach, nie należy sugerować się jego wyglądem,
- wie, że płyny występują w butelkach: 0,5l, 1l, 1,5l,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 4, s. 30–31.
Określanie, co zwiedzali w Warszawie Olek, Ada, mama i tata z rodzicami mamy. Oglądanie zdjęć warszawskich syrenek. Rysowanie po śladach rysunków bez odrywania kredki od kartki.
- Wspólna i indywidualna recytacja wiersza Ewy Stadtmüller *Kim jesteś?* (przewodnik, cz. 5, s. 28).
- Układanie zdań z podanymi słowami.
Wyrazy: stolica, Wisła, syrena.
Dzieci losują wyrazy. Odczytują je 6-latki. Pozostałe osoby układają zdania z odczytanymi słowami.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34 (przewodnik, cz. 5, s. 32).

Zajęcia 1. Zabawy i ćwiczenia związane z mierzeniem pojemności płynów.

Przygotowane przez N. kilka butelek z plastiku, np. o pojemności 1l z różną zawartością wody zabarwionej farbą. Butelki są dobrze zakręcone.

- Określanie, ile wody jest w butelce.
N. stawia przed dziećmi zakręconą butelkę z wodą. Pyta dzieci: *Ile jest wody w butelce – dużo, mało?* Potem przewraca butelkę i pyta, czy jest w niej tyle samo wody.
- Ustawianie butelek według wzrastającej w nich ilości wody.
Butelki z różną ilością barwionej wody.
N. ustawia butelki na stoliku przed dziećmi.
 - Dzieci określają, w której butelce jest najwięcej barwionej wody, a w której najmniej.
 - Ustawiają butelki według ilości zawartego w nich płynu – od tej z najmniejszą ilością, do tej z największą.
 - Dmuchają w kolejne odkręcone butelki. Porównują dźwięki wydawane przez nie.
- Zapoznanie z miarą płynów.
N. pokazuje butelki – 0,5l, 1l, 1,5l. Mówi dzieciom, że miarą pojemności płynów jest 1l – 0,5l to jest połowa 1l, a 1,5l – to litr i jeszcze połowa litra.
- Sprawdzanie ilości napojów w dwóch różnych butelkach (jedna niska i szeroka, a druga – wąska i wysoka) za pomocą wspólnej miary.

Butelki z wodą, kubek.

Dzieci przelewają do kubka wodę z jednej butelki, a potem z drugiej butelki i liczą, ile kubków wody było w jednej, a ile w drugiej butelce, Określają, gdzie wody było więcej (było tyle samo).

- Karta pracy, cz. 4, s. 32–33.
Oglądanie zdjęcia, zwracanie uwagi na poziom soku w szklankach.
Sok jabłkowy, szklanki, kubek plastikowy.
N. wlewa tyle samo soku jabłkowego do przygotowanych różnych szklanek – miarką jest plastikowy kubek.
- Dzieci oglądają szklanki i dochodzą do wniosku, że o ilości soku nie mówi jego poziom w szklankach, tylko miarka jaką ten płyn rozlewano. Dzieci wypijają sok ze szklanek. Wskazywanie butelki, w której zmieści się najwięcej płynu i tej, w której zmieści się go najmniej. Czytanie z N. lub samodzielnie pojemności butelek.
- Dzieci rysują szlaczki po śladzie, a potem samodzielnie. Następnie kolorują butelki, rysują je po śladzie a potem samodzielnie według wzoru.

- Zabawa ruchowa z butelkami plastikowymi.
Dla każdego dziecka butelka plastikowa.
Każde dziecko dostaje butelkę, Ustawia ją względem siebie według poleceń N.:

- połóżcie butelkę przed sobą, za sobą,
- połóżcie ją po waszej prawej stronie, po waszej lewej stronie,
- turlajcie butelkę po podłodze.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 17 (przewodnik, cz. 5, s. 15)

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie.
Dzieci obserwują mijane drzewa i krzewy – oglądają ich kwiaty. N. wyjaśnia im ich budowę (płatki, słupek, pręcik). Dzieci podziwiają kwitnące drzewa i krzewy.
- Zabawa ruchowa *Bieg z przeszkodami*.

Krzesełka, skakanki, szarfy.

N. przygotowuje tor przeszkód złożony z: krzeselka, skakanki, szarfy i drzewa. Dzieci ustawiają się w dwóch rzędach. Ich zadaniem jest dobiegnięcie do drzewa, obiegnięcie go wokół i powrót na koniec rzędu. Po drodze dzieci muszą wejść na krzeselko, zeskoczyć z niego, przejść stopa za stopą po skakance i przeciągnąć się przez szarfę. Rząd, który wykona to pierwsze zostaje nagrodzony brawami.

- Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Nauka tańca *Miotlarz*.

Nagranie tańca, odtwarzacz CD.

Umiarkowanie

Szybciej

- Zabawa ruchowa *Statki płyną po rzece* (przewodnik, cz. 5, s. 34)
- Wykonanie pracy plastycznej *Nasze godło*.
Dla każdego dziecka wyprawka, karta 22, nożyczki, czerwona farba, pędzel, korona.
- Wycinanie z karty rysunku godła i pomalowanie go na czerwono, tak aby kształt orła został biały.
- Naklejanie korony – naklejka na głowie orła.

B

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 75. Kolorowanie klocków – klocki tego samego kształtu powinny być w takim samym kolorze.
- Zabawa dydaktyczna *Dodaj lub odejmij*.
Dla każdego dziecka: liczmany, kartonik z liczbami.
Dzieci siedzą w kole, w środku którego znajdują się liczmany. Każde dziecko dostaje losowo kartonik z liczbą (od 0 do 10). Dobierają sobie kolejno odpowiednią liczbę liczmanów i układają je przed sobą, kładąc obok swój kartonik z liczbą. Potem wszystkie wyciągają prawą rękę z kartonikiem z liczbą i oddają swój kartonik osobie siedzącej po ich prawej stronie. Teraz liczba liczmanów dzieci nie odpowiada liczbom umieszczonym na kartonikach. Dzieci dobierają lub oddają liczmany tak, aby ich liczba była zgodna z liczbą umieszczoną na kartoniku. Potem kolejno każda osoba mówi, ile miała liczmanów, ile ma teraz, czy odjęła czy dodała liczmany,

oraz pisze na kartce odpowiednie działanie. Np. dziecko miało kartonik z 8 ułożyło przed sobą osiem liczmanów. Potem dostało kartonik z 4 i oddało cztery liczmany. Na koniec napisało działanie:
 $8 - 4 = 4$

- Utrwalanie refrenu piosenki *Syrenka*. Nauka pierwszej zwrotki piosenki na zasadzie echa muzycznego. Osluchanie z pozostałymi (przewodnik, cz. 5, s. 35).
- Ćwiczenia emisyjne *Cicho – głośno*.
Dzwonki chromatyczne.
N. gra na dzwoneczkach chromatycznych. Dzieci śpiewają proponowane sekwencje coraz wyżej, następnie coraz niżej:
do re mi re do
do re mi fa sol – sol sol fa mi re do.
- Ćwiczenia oddechowe *Wiślane fale*.
Dla każdego dziecka przymocowane do cienkich patyczków niebieskie paski karbowanej bibuły.
Dzieci nabierają powietrze nosem, następnie powoli wypuszczają je ustami, wprawiając w ruch paski bibuły.
- Zabawa *Kolorowe puzzle* – rozwijająca zdolność koncentracji.
Dla każdego dziecka duża kartka papieru, koperty z pociętymi na sześć części pocztówkami, dowolne nagranie muzyczne, odtwarzacz CD, pałka filcowa i talerz.
Na środku sali rozłożone są duże kartki papieru. Na każdej kartce umieszczona jest koperta z pociętą na sześć części pocztówką. W rytmie melodii dzieci przemieszczają się między kartkami. Na sygnał – uderzenie pałką filcową w talerz, dzieci zajmują miejsca obok najbliższej leżących kartek. Wyciągają z kopert puzzle i układają w całość swoją widokówkę. Miarowe uderzenia pałką w talerz oznaczają marsz, za wyznaczoną osobą, między ułożonymi widokówkami. Dwa uderzenia pałką w talerz oznaczają powrót na swoje miejsca i umieszczenie widokówek w kopertach.

Przykładowy zapisy w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Słuchanie hymnu Polski – <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> . Wykonanie <i>Warszawskiej Syrenki</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34.		III 2, IV 7, IV 10 IV 4, IV 8 I 5
II.1. Zabawy przy piosence <i>Syrenka</i> . Cele: rozwijanie umiejętności wokalnych; kształtowanie poczucia rytmu. Zabawa ruchowa <i>Warszawskie gołębie</i> .		IV 7 I 5
2. Wykonanie małej mapy Polski. Cel: rozwijanie sprawności manualnej; zapoznanie z wyglądem mapy Polski. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Waga</i> , zabawa ruchowa z elementem skoku <i>Skaczące piłki</i> ; zabawy swobodne na urządzeniach w ogrodzie przedszkolnym.		III 2, IV 4, IV 8, IV 10 I 5
III. Zabawa dydaktyczna <i>Tworzymy kolekcje</i> . Podawanie nazw nadrzędnych do towarów w <i>poszczególnych sklepach</i> . Zabawa ruchowa <i>Warszawskie gołębie</i> .		IV 12 IV 2 I 5
Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.	Ćwiczenia w czytaniu: układanie zdań do obrazków, odczytywanie ich.	I 6, IV 4

Cele główne

- rozwijanie umiejętności wokalnych,
- kształtowanie poczucia rytmu,
- rozwijanie sprawności manualnych,
- zapoznanie z wyglądem mapy Polski.

Cele operacyjne

Dziecko:

- śpiewa piosenkę,
- porusza się rytmicznie przy muzyce,
- wykonuje małą mapę Polski,
- wskazuje na mapie Polski: Warszawę, Bałtyk, Tatry...

Przebieg dnia

I

- Słuchanie hymnu Polski – *Mazurka Dąbrowskiego*.
Nagranie hymnu, odtwarzacz CD.
- Wyjaśnianie, w jakich okolicznościach można go usłyszeć.
- Omówienie zasad zachowania się podczas słuchania i śpiewania hymnu; ponowne wysłuchanie hymnu w postawie na baczność i w ciszy.
- Wyjaśnienie pojęcia *Warszawa – stolica Polski*.
Ilustracje przedstawiające najważniejsze urzędy państwowe znajdujące się w stolicy.
Zwrócenie uwagi na najważniejsze urzędy państwowe znajdujące się w stolicy i ich rolę dla całego kraju. Pokazanie ich na zdjęciach, np.: budynek Sejmu, Pałac Prezydencki, Urząd Rady Ministrów, Ministerstwo Edukacji Narodowej.
- Wykonanie *warszawskiej Syrenki*.
Dla każdego dziecka karta z bloku, kartki papieru kolorowego z narysowanymi konturami poszczególnych elementów *Syrenki*, nożyczki, klej, rozsypanka literowa.

Wycinanie po liniach konturowych, narysowanych przez N. na papierze kolorowym, poszczególnych elementów *Syrenki* i naklejanie ich na kartkach.

Układanie z rozsypanki literowej i przyklejanie podpisu *Syrenka* (6-latki).

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34 (przewodnik, cz. 5, s. 32).

II

Zajęcia 1. Zabawy przy piosence *Syrenka*.

- Ćwiczenie koordynacji słuchowo-ruchowej *Rozgrzewka*.

Zgodnie z rytmem wystukiwanym na bębnie dzieci: maszerują, biegają na palcach, zatrzymują się i wykonują obroty wokół siebie, podskoki obunóż, ponownie biegają na palcach, zmieniają kierunek (w tył zwrot), wykonują przysiad, krok w tył, maszerują w rytmie poloneza.

- Zabawa z piosenką *Syrenka*.

Nagranie piosenki, odtwarzacz CD.

Ustawienie dzieci w parach, twarzami do siebie, bokiem do N.. Dzieci podają sobie ręce.

Zwrotka I

*Stoi Syrenka nad Wisłą
i patrzy na rzeki fale.
Tak dużo dzieci dziś do niej przyszło,
no i nie boją się wcale.*

Tak dużo dzieci

dziś do niej przyszło,

*no i nie boją się wcale.
To nie jest żywa Syrenka,
to pomnik Warszawę chroni.
Bo, jak mówi stara legenda:
Syrenka miasta broni.
Bo, jak mówi*

stara legenda:

Syrenka miasta broni.

Ref.:

Nasza Warszawa,

nasza stolica

*ciągle Syrenkę zachwyca.
A Wisła śpiewa*

wciąż u jej stóp

swoją piosenkę:

Chlup, chlup, chlup, chlup.

Dzieci:

wykonują obrót w małych kołach w lewą stronę,
wykonują obrót w małych kołach w prawą stronę,
w rytmie piosenki jedno dziecko w pozycji
stojącej, drugie w przysiadzie, następnie zmiana
zgodnie z rytmem,
wykonują obrót na palcach w lewą stronę, ręce
mają uniesione nad głowami,
wykonują obrót na palcach w prawą stronę, ręce
mają uniesione nad głowami,
wykonują ruch przeczący palcem wskazującym,
wykonują obrót w małych kołach w lewą stronę,
wykonują obroty w małych kołach w prawą stronę,
w rytmie piosenki jedno dziecko w pozycji
stojącej, drugie w przysiadzie następnie zmiana,
wykonują obrót na palcach w lewą stronę, ręce
mają uniesione nad głowami,
wykonują obrót na palcach w prawą stronę, ręce
mają uniesione nad głowami,
wyciągają ręce przed siebie,

wykonują zwrot przodem do N. ręce mają na
biodrach, stoją w lekkim rozkroku, przenoszą
ciężar ciała na lewą nogę, zatrzymują się,
przenoszą ciężar ciała na prawą nogę,
zatrzymują się,
wykonują obrót wokół siebie,
przenoszą ciężar ciała na lewą nogę,
zatrzymują się,
przenoszą ciężar ciała na prawą nogę,
zatrzymują się,

miarowo klaszczą,

A Wisła śpiewa

wciąż u jej stóp:

Chlup! Chlup! Chlup!

Zwrotka II

Kiedyś prawdziwa Syrenka

w falach tej rzeki mieszkała.

Siadała czasem na brzegu Wisły

i cudne pieśni śpiewała.

Siadała czasem na brzegu Wisły

i cudne pieśni śpiewała.

Złapali ją w sieć rybacy,

spać poszli, bo nocka była,

lecz najmłodszy z nich ją wypuścił,
bo bardzo go prosiła.

Lecz najmłodszy z nich ją wypuścił,
bo bardzo go prosiła.

Lecz najmłodszy z nich ją wypuścił,
bo bardzo go prosiła.

Ref.:

Nasza Warszawa, nasza stolica
ciągle Syrenkę zachwyca.

A Wisła śpiewa wciąż u jej stóp
swoją piosenkę: Chlup, chlup, chlup, chlup.

A Wisła śpiewa wciąż u jej stóp:
Chlup! Chlup! Chlup!

Zwrotka III

I odtąd dzielna Syrenka

ze swojej wielkiej wdzięczności
postanowiła strzec tego miasta,
pilnować jego wolności.

Postanowiła strzec tego miasta,
pilnować jego wolności.

Jest herbem miasta Warszawa,
stolicy naszego kraju.

I Polacy, duzi i mali,
Syrenkę odwiedzają.

I Polacy, duzi i mali,
Syrenkę odwiedzają.

przenoszą ciężar ciała na lewą nogę,
zatrzymują się,
przenoszą ciężar ciała na prawą nogę,
zatrzymują się,
wykonują trzy kłaśnięcia,

pary łączą się tworząc węża, za N. przemieszczają się w dowolnych kierunkach sali,

wąż tworzy koło, dzieci podają sobie ręce i drobnymi kroczkami przemieszczają się do jego środka,
drobnymi kroczkami cofają się do tyłu, powrót do koła,
ustawione w parach na okręgu, wykonują obroty w małych kołach w lewą stronę,
ustawione w parach na okręgu, wykonują obroty w małych kołach w prawą stronę,
ustawione w parach na okręgu, wykonują obroty w małych kołach w lewą stronę,

tak samo jak po pierwszej zwrotce,

ustawiają się w dwóch kołach, maszerują jedno za drugim,

przechodzenie koła lewego na prawą stronę, a koła prawego na lewą stronę,

Ref.:

*Nasza Warszawa, nasza stolica
ciągle Syrenkę zachwyca.
A Wisła śpiewa wciąż u jej stóp*

przechodzą na środek sali, maszerują w kołach
współśrodkowych,
wykonują zwrot do środka kół, unoszą ręce nad
głowami, kołyszają nimi raz w lewą, raz w prawą
stronę,

swoją piosenkę:

*Chlup, chlup, chlup, chlup.
A Wisła śpiewa wciąż u jej stóp:
Chlup! Chlup! Chlup!*

klaszcza,
kołyszają rękami uniesionymi nad głowami,
wykonują trzy klaśnięcia.

- Zabawa ruchowa *Warszawskie gołębie*.

Dzieci poruszają się po sali, naśladując lot ptaków. Na dźwięk tamburynu zatrzymują się i klaszczą w ręce rytmizując tekst: *Warszawskie gołębie wysoko latają i stolicę Polski z góry podziwiają*.

Zajęcia 2. Wykonanie małej mapy Polski.

- Poznawanie położenia geograficznego Polski na podstawie mapy.

Mapa Polski.

Wskazywanie granic, zwracanie uwagi na kolorystykę poszczególnych regionów naszego kraju: góry, wyżyny, niziny, wody, pokazywanie i nazywanie najdłuższych rzek (*Wisła, Odra*), największych miast leżących nad Wisłą (*Kraków, Gdańsk*), odczytywanie na mapie niektórych nazw: **Tatry, Bałtyk**, odczytywanie nazw państw sąsiadujących z Polską (6-latków).

- Oglądanie mapy Polski.

Napisy, mapa Polski, litery.

Słuchanie odczytanych przez 6-latków napisów, powtarzanie ich.

Odczytanie napisów: **stolica, Tatry, Bałtyk, Wisła, Odra** i umieszczanie ich w odpowiednich miejscach na mapie. Ułożenie napisu z liter pod mapą: **To mapa Polski**.

- Pokaz gotowej mapy; zapoznanie ze sposobem jej wykonania.

Dla każdego dziecka kartonowy kontur mapy Polski, plastelina.

- Naklejanie cienkiego wałeczka plasteliny po narysowanym śladzie *drogi Wisły* na kartonowych konturach mapy przygotowanych przez N.
- Wypełnianie plasteliną wnętrza konturów mapy (gór, nizin, wyżyn) zgodnie z kolorystyką na wzorze.
- Zaznaczenie Warszawy i swojego miasta.
- Oglądanie powstałych prac.
- Zorganizowanie wystawy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Waga*.

Dzieci stoją w rozsypane w wyznaczonym miejscu ogrodu przedszkolnego. Wyciągają ramiona w bok i wykonują skłony tułowia na boki – w prawo i w lewo, pokazując jak szalki wagi przechylają się w jedną i w drugą stronę.

- Zabawa ruchowa z elementem skoku *Skaczące piłki*.

Szarfy.

N. rozkłada szarfy tworząc z nich małe koła. Dzieci stają w wybranych szarfach i wykonują podskoki zgodnie z poleceniem N. *Piłki skaczą wysoko* – dzieci podskakują jak najwyżej; *Piłki skaczą nisko* – dzieci skaczą nisko; *Piłki leżą* – dzieci stoją bez ruchu.

- Zabawy swobodne na urządzeniach w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Zabawa dydaktyczna *Tworzymy kolekcje*.

Dużo obrazków różnego rodzaju towarów, cztery obręcze.

N. rozkłada na dywanie dużo obrazków różnego rodzaju towarów. Układa przed dziećmi cztery obręcze, mówiąc, jakie sklepy one przedstawiają. Na hasło N. - *sklep*, dzieci rozchodzą się, wyszukując spośród obrazków te, które będą *towarami* pasującymi do poszczególnych *sklepów* i wkładają obrazki do odpowiednich obręczy, np.: sklep meblowy – obrazki mebli: szafa, regał, półka, kanapa, stół, krzesło...; sklep z zabawkami – obrazki zabawek: lalka, miś, kaczką, słoń, klocki, samochód...; sklep odzieżowy – obrazki różnych części ubrań.

- Podawanie nazw nadrzędnych do towarów w *poszczególnych sklepach*.

Wymienianie nazw artykułów znajdujących się w obręczach: szafa, kanapa, stół... *to meble*; spódnica, bluzka, sweter... *to ubrania*.

- Zabawa ruchowa *Warszawskie gołębie* (przewodnik, cz. 5, s. 45).

- Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.

- Ćwiczenia w czytaniu.

Dla każdego dziecka wyprawka, karta N, nożyczki, klej.

Wycinanie obrazków i zdań. Układanie zdań do obrazków. Odczytywanie ich.

Zdania:

W wazonie jest bukiet bzu.

Olek je jajko ugotowane na twardo.

Ada rysuje upragnionego kotka.

To stokrotki, maki a dookoła trawa.

Ada niesie jej ulubione bazie – kotki.

To hulajnoga Ady, a tam rower Olka.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Oglądanie obrazków flag. Nazywanie samodzielnie lub z pomocą N. państw UE, do których te flagi należą. Oglądanie mapy Europy. Słuchanie nazw państw europejskich – sąsiadów Polski. Oglądanie globusa, wyjaśnianie czym jest i do czego służy. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34.</p>	<p>IV 5, IV 8, IV 10 IV 4, IV 19 I 5</p>
<p>II.1. Rozmowa o mapie Europy oraz krajach należących do UE. Cele: rozwijanie mowy; zapoznanie z nazwami państw należących do UE. Zabawa ruchowa <i>Podróżujemy po Europie</i>. 2. Wykonanie pizzy. Cel: zachęcanie do przygotowywania prostych posiłków; określanie, jakie produkty potrzebne są do wykonania pizzy. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna <i>Kto szybciej dookoła?</i> zabawa ruchowa <i>Skakany berek</i>; zabawy swobodne na urządzeniach w ogrodzie przedszkolnym.</p>	<p>IV 2, IV 5, IV 10 I 5 IV 11 I 5</p>
<p>III. Oglądanie obrazka Syriusza – maskotki UE. Kolorowanie sylwety Syriusza. Ćwiczenia umiejętności wypowiedzi. Opowieść ruchowa przy muzyce. Wysłuchanie hymnu narodowego przez dzieci. Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.</p>	<p>IV 8, IV 10 IV 2 IV 7, IV 10 IV 7 I 6, IV 4, IV 8</p>

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- zapoznanie z nazwami państw należących do UE,
- zachęcanie do przygotowywania prostych posiłków,
- określanie, jakie produkty potrzebne są do wykonania pizzy.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się rozwiniętymi zdaniami,
- wymienia nazwy wybranych państw należących do UE,
- wykonuje proste posiłki,
- wie, co jest potrzebne do wykonania pizzy.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 4, s. 34–35.
Oglądanie mapy Europy. Słuchanie nazw państw europejskich – sąsiadów Polski. (Szarym kolorem zaznaczone zostały kontynenty Azji i Afryki) Kolorowanie flagi Polski. Określanie, w którą stronę są zwrócone. Oglądanie obrazków flag. Nazywanie samodzielnie lub z pomocą N. państw UE, do których one należą. Kolorowanie rysunków flag według wzoru. Oglądanie obrazków innych flag.
- Oglądanie globusa; wyjaśnienie czym jest i do czego służy; odczytywanie wspólnie z N. nazw kontynentów, jakie się na nim znajdują.
Globus.

- Zabawa z globusem *Wędrownka po świecie.*

Globus.

Wprawianie globusa w ruch, zatrzymywanie go palcem przez chętne dzieci, odczytywanie (samodzielnie lub z pomocą N.), w jakie miejsce dziecko dotarło.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34 (przewodnik, cz. 5, s. 32).

II

Zajęcia 1. Rozmowa o Europie oraz krajach należących do UE.

<ul style="list-style-type: none"> • Obserwują 6-latki. Słuchają odczytanego przez nich hasła. Powtarzają za nimi: <i>Polska leży w Europie.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązywanie krzyżówki, udzielenie odpowiedzi na pytanie: <i>Na jakim kontynencie znajduje się Polska?</i> Dla każdego dziecka obrazki i pasujące do nich napisy z liczbami (1. ser; 2. ule; 3. pory; 4. oko; 5. pasek; 6. zamek), diagram krzyżówki, litery. Dzieci podają nazwy przedmiotów przedstawionych na obrazkach, odszukują pasujące do nich napisy, które umieszczają w diagramie krzyżówki zgodnie z kolejnością przyporządkowanych do nich liczb (mogą układać je również z liter). Odczytują rozwiązanie Europa.
---	--

- Oglądanie mapy Europy. Zwrócenie uwagi na jej wielkość i kształt.
Mapa Europy.
- Samodzielne lub z pomocą N. odczytywanie nazw państw europejskich.
- Poznawanie ciekawostek o wybranych krajach europejskich. Oglądanie charakterystycznych dla nich budowli, symboli, np.: *wieża Eiffla* – Francja; *krzywa Wieża* – Piza, *Koloseum* – Włochy; *Akropol* – Grecja; *wiatraki, tulipany* – Holandia; *zegar Big Ben, królowa Elżbieta* – Anglia; *torreador, corrida* – Hiszpania.
- Układanie z rozsypanki nazw wybranych państw europejskich oraz nazwy kontynentu *Europa* (6-latki).

Kartoniki z literami oraz z nazwami państw UE.

Wyjaśnienie skrótu UE; zapoznanie z nazwami państw należących do Unii Europejskiej. Omówienie flagi UE (symbol wszystkich państw należących do Unii Europejskiej, ma 12 gwiazdek, bo na początku należało do niej 12 państw).

- Zabawa ruchowa *Podróżujemy po Europie.*
Tamburyn, grzechotka, kołatka.
N. dzieli dzieci na trzy grupy, każda z nich będzie *zwiedzać Europę* innym środkiem lokomocji. Dźwięki tamburynu są sygnałem dla *samochodów*. Osoby z tej grupy biegają po sali, naśladując rękami kręcenie kierownicą i wydając odgłosy samochodów (*brum, brum, brum*). Dźwięki grzechotki to sygnał do poruszania się *pociągu*. Dzieci z tej grupy ustawiają się w *pociąg* za wyznaczonym dzieckiem i przemieszczają się po sali, naśladując odgłosy poruszającego się pociągu (*puf, puf, puf*). Dźwięk kołatki jest sygnałem dla *samolotów*. Osoby z trzeciej grupy z rozłożonymi w bok ramionami naśladują *lot* samolotem, wydając odpowiednie odgłosy (*wrrrr, wrrrr, wrrrr*). Przy powtórzeniu zabawy dzieci poruszają się, naśladując inny przydzielony ich grupie środek lokomocji.

Zajęcia 2. Wykonanie pizzy.

- Zabawa *Powitanie po włosku*.

Dzieci siedzą w kole. N. wita wszystkich w języku włoskim, mówiąc: *Buongiorno* (czyt. bondżorno) – dzień dobry. Wyjaśnia, co to znaczy i w jakim języku tak brzmi powitanie. Następnie dzieci witają swoich sąsiadów, podając im prawą dłoń i mówiąc: *Buongiorno*.

- Rozmowa na temat Włoch.

N. pokazuje Włochy na mapie Europy. Opowiada kilka ciekawostek o tym państwie.

Włochy to państwo położone na Półwyspie Apenińskim. Swoim kształtem przypomina buta. Stolicą Włoch jest Rzym na terenie, którego znajduje się państwo kościelne – Watykan, w którym mieszka papież. Tradycyjne włoskie potrawy to spaghetti i pizza. Tradycyjny włoski taniec to tarantella neapolitańska. Na należącej do Włoch wyspie Sycylii znajduje się wulkan Etna.

- Oglądanie folderów, ulotek, katalogów, albumów o Włoszech.
- Zapoznanie dzieci z wyglądem flagi Włoch, umieszczenie jej w wazonie obok flag Polski i UE.

Flaga Włoch.

- Uczenie się wybranych słów (zwrotów) z języka włoskiego.

N. uczy dzieci kilku podstawowych zwrotów w języku włoskim:

buongiorno (czyt. bondżorno) – dzień dobry,

arrivederci (czyt. airwederdzi) – do widzenia,

mi chiamo (czyt. mi kjamo) – nazywam się,

si (czyt. sij) – tak,

grazie (czyt. gracje) – dziękuję.

- Opowieść ruchowa *Podróżujemy po Włoszech*.

Nagranie muzyki relaksacyjnej, odtwarzacz CD.

Dzieci naśladują ruchem, gestem, mimiką treść opowiadania.

Podróż rozpoczynamy samochodem. (Dzieci poruszają się po sali, naśladując odgłos auta: *brum, brum, brr, brr*). *A teraz czas na odpoczynek. Kładziemy się na miękkiej, zielonej trawie, słuchamy odgłosów ptaków, szumu lasu.* (Dzieci słuchają nagrania relaksacyjnej muzyki).

W dalszą podróż wyruszamy rowerem. (Dzieci leżą na plecach, naśladują jazdę na rowerze). *A teraz czas na piknik. Zjemy pyszne spaghetti.* (Dzieci naśladują wsysanie makaronu (ćwiczenia mięśni warg), gryzienie (ruchy okrężne żuchwy), oblizywanie ust po smacznym posiłku (ćwiczenia języka)). *Pod koniec naszej podróży odpoczniemy na plaży nad ciepłym Morzem Śródziemnym.* (Leżą na plecach, naśladują opalanie się, pływanie).

- Oglądanie przygotowanych produktów.

Ser żółty starty na wiórki, szynka, sos pomidorowy, upieczone przez kucharki spody do pizzy, cukinia, zielona pietruszka, pokrojone pomidory.

Dzieci oglądają przygotowane produkty. Nazywają je. Dzielą nazwy na sylaby, jeżeli potrafią, dzielą nazwy wybranych produktów na głoski.

- Wykonanie pizzy.

Dla każdego dziecka: składniki na pizzę, gotowy spód.

Każde dziecko dostaje na talerzu upieczony przez kucharki spód do pizzy. Smaruje go przygotowanym (przez kucharki) sosem pomidorowym, kładzie wybrane przez siebie dodatki. N. zaznacza pizzę patyczkami (lub w inny sposób) i odnosi do kuchni.

Degustacja pizzy odbędzie się na podwieczorek. Porządkowanie miejsca pracy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Kto szybciej dookoła?*

Dzieci stoją w kole. Jedna osoba jest na zewnątrz koła. Dotyka ona wybrane dziecko i ucieka przed nim. Które z nich dobiegnie do pustego miejsca w kole, to tam zostaje. Osoba, która pozostała dotyka inne dziecko i zabawa toczy się dalej.

- Zabawa ruchowa *Skakany berek*. Zadaniem dzieci jest podskakiwać obunóż podczas zabawy. Jedno dziecko zostaje – *brekiem*, które stara się dotknąć jedno z uciekających przed nim dzieci. Dotknięte dziecko zostaje berkiem.
- Zabawy swobodne na urządzeniach w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Oglądanie obrazka *Syriusza* – maskotki UE; wyjaśnienie pochodzenia nazwy, kolorowanie sylwety Syriusza w polskich barwach narodowych.

Imię Syriusz pochodzi od najjaśniejszej gwiazdy na niebie. Niebieska, uśmiechnięta stonoga, w każdym kraju występuje ubrana w charakterystyczne dla niego elementy narodowe.

- Słuchanie hymnu UE – *Ody do radości* Ludwiga van Beethovena.
Nagranie hymnu UE (do pozyskania przez N.), odtwarzacz CD.
- Ćwiczenie umiejętności wypowiedzi w różnym tempie oraz z różnym natężeniem głosu – *Powitanie*.

Kosz z wyciętymi kwiatkami z folii samoprzylepnej.

Chętne dzieci otrzymują kosz z wyciętymi kwiatkami z folii samoprzylepnej. Wymyślają z N. miłe zwroty grzecznościowe, np.: *baw się dobrze, bądź wesoły*. Wspólnie z N. witają kolejne osoby, wypowiadając zwroty: głośno, cicho, w szybkim tempie, w wolnym tempie, mogą je zaśpiewać na dowolnej, wymyślonej przez siebie melodii. Każde dziecko wybiera kwiatek.

- Opowieść ruchowa przy muzyce.

Duże kartonowe sylwety (mogą to być prostokąty wycięte z brystolu, na których umocowane zostały duże zdjęcia): Syreny, Starego Miasta, Pomnika Fryderyka Chopina, lustra, flagi, nagranie akompaniamentu, dowolne nagranie utworu Fryderyka Chopina, tamburyn, bębenek, odtwarzacz CD.

N. wykonał duże kartonowe sylwety (mogą to być prostokąty wycięte z brystolu, na których umocował duże zdjęcia): Syreny, Starego Miasta, Pomnika Fryderyka Chopina, lustra, flagi. Podczas *zwiedzania* informuje dzieci, na co należy zwrócić szczególną uwagę, unosząc w odpowiednich momentach wybrany przez siebie szablon.

W rytmie nagrania akompaniamentu dzieci swobodnie maszerują w dowolnych kierunkach. Podczas przerwy w muzyce N. zwraca się do dzieci unosząc odpowiedni szablon:

– *Przed nami pomnik Fryderyka Chopina posłuchamy jednego z jego utworów*. Dzieci siadają w kole. Słuchają fragmentu nagrania utworu Fryderyka Chopina. Delikatnie na plecach kolegi naśladują grę na pianinie.

Ponownie maszerują. Podczas przerwy w muzyce N. zwraca się do dzieci unosząc odpowiedni szablon:

– *Popatrzcie, oto Kolumna Zygmunta*. Dzieci zatrzymują się, swobodnie opuszczają głowy, następnie powoli je unoszą, spoglądają coraz wyżej, wyżej – *podziwiają postać króla stojącego na kolumnie*.

Ponownie maszerują. Przerwa w muzyce. N. zwraca się do dzieci unosząc odpowiedni szablon:

– *Teraz widzimy Stare Miasto – zwiedzamy zamek. Zatrzymujemy się i podziwiamy wiszące na ścianach obrazy. Przenosimy się w dawne czasy, pokażemy jak wyglądał „dworski ukłon”*. Dzieci, w rytmie tamburynu, z rękami splecionymi z tyłu, powoli spacerują w dowolnych kierunkach sali. Uderzenie w tamburyn oznacza dobranie się w pary i wykonanie do siebie głębokich ukłonów.

Ponownie maszerują. Przerwa w muzyce. N. zwraca się do dzieci unosząc odpowiedni szablon:

– *Wszędzie widać zamkowe lustra. Przeglądamy się w nich.* Dzieci dobierają się parami. Jedno wymyśla dowolną figurę, drugie stara się ją powtórzyć. Następnie pozostają przez chwilę w bezruchu.

Ponownie maszerują. Przerwa w muzyce. N. zwraca się do dzieci unosząc odpowiedni szablon: – *Jesteśmy nad Wisłą. Spacerujemy.* Dzieci maszerują w rytmie bębenka, w dowolnych kierunkach sali. Na hasło: *Uwaga woda* – naśladują „puszczenie kaczek”, wykonują zamaszyste ruchy raz lewą, raz prawą ręką.

Ponownie maszerują. Przerwa w muzyce. N. zwraca się do dzieci unosząc flagę Polski.

- Wysłuchanie hymnu narodowego przez dzieci.

Nagranie hymnu narodowego, odtwarzacz CD.

Wyjaśnienie dzieciom, dlaczego należy zachować powagę podczas słuchania hymnu. Przypomnienie tytułu hymnu: *Mazurek Dąbrowskiego*. Jeżeli dzieci nie wiedzą, podać tytuł hymnu. Zachęcanie dzieci do wypowiedzi na temat: *W jakich sytuacjach możemy usłyszeć hymn naradowy?* Pojęcie hymnu powinno być już znane przez dzieci.

• Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.	• Ilustrowanie odczytanych wyrazów. Dla każdego dziecka: wyrazy z poznanymi literami, kartki, kredki. Dzieci losują wyrazy, naklejają je na kartkach i rysują nad nimi odpowiednie przedmioty (rośliny, zwierzęta), których nazwy odczytały.
--	---

Maj, tydzień 2

Dzień 5

Moja ojczyzna

Dania też leży w Europie

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Zabawa <i>Bawimy się słowami.</i> Zabawa <i>Polska – mój dom.</i> Zabawa <i>Kto tak potrafi?</i> Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34.	IV 2, IV 6 I 5, IV 10 I 5 I 5
II.1.	Słuchanie opowiadania N. na podstawie baśni Hansa Christiana Andersena <i>Księżniczka na ziarnku grochu</i> . Cele: rozwijanie mowy; zapoznanie z Hansem Christianem Andersenem – duńskim pisarzem. Zabawa ruchowa <i>Podróż po Polsce i po Danii.</i>	IV 5 I 5, IV 10
2.	Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 17. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer po ogrodzie przedszkolnym – oglądanie rosnących tam roślin, nazywanie ich; zabawa ruchowa <i>Księżniczki i królewiczki</i> ; zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.	I 8 I 5, IV 18
III.	Zabawa dydaktyczna <i>Jedziemy windą w zaczarowanym domu.</i> Zabawa ruchowa <i>Europa.</i> Indywidualne rozmowy z dziećmi na temat ich pobytu za granicą. Śpiewanie zbiorowo i indywidualnie piosenki <i>Syrenka.</i>	IV 5, IV 10, IV 15 I 5 IV 2, IV 5 IV 7

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- zapoznanie z Hansem Christianem Andersenem – duńskim pisarzem,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się rozwiniętymi zdaniami,
- wie, że Hans Christian Andersen pisał baśnie dla dzieci,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Zabawa *Bawimy się słowami* (metafora wizualna).
Obrazki przedstawiające zwierzęta (psa, kota, słonia, tygrysa, koguta...) oraz zjawiska atmosferyczne, elementy pogody (wiatr, deszcz, śnieg, tęczę, słońce, chmury...), dwa koszyki.
N. przygotował obrazki przedstawiające zwierzęta (psa, kota, słonia, tygrysa, koguta...) oraz elementy pogody (wiatr, deszcz, śnieg, tęczę, słońce, chmury...). Układa je w dwóch koszykach. Dzieci nazywają obrazki. Następnie N. pokazuje, jak wykonuje się ćwiczenie. Losuje po jednym kartoniku z obrazkiem z każdego koszyka. Jeżeli wylosowane obrazki przedstawiają, np. *deszcz* i *koguta*, to otrzymamy następujące możliwości połączenia nazw obrazków: *deszczowy kogut*, *koguci deszcz*, *deszczokogut*. Następnie obrazki losują dzieci.
- Zabawa *Polska – mój dom*.

Gazety.

Dzieci z pomocą N. układają z gazet kształt *mapy Polski*. Na hasło: *Podróżujemy*, naśladują poruszanie się dowolnym środkiem lokomocji poza Polską. Na hasło: *Wracamy do domu*, wszystkie dzieci wchodzi na ułożoną z gazet *mapę Polski*. Potem każde dziecko zabiera jedną gazetę.

- Zabawa *Kto tak potrafi?*

Gazety.

Dzieci przeskakują przez rozłożoną gazetę obunóż, skaczą dookoła gazety na jednej nodze. Zwijają gazety w kulki, dmuchają na nie tak, aby turlały się po podłodze. Wrzucają papierowe kule do pojemnika.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 34 (przewodnik, cz. 5, s. 32).

II

Zajęcia 1. Słuchanie opowiadania N. na podstawie baśni Hansa Christiana Andersena *Księżniczka na ziarnku grochu*.

- Pokazanie na mapie Europy – Danii.

Mapa Europy, flaga Danii.

N. wskazuje Danię na mapie Europy, podaje nazwę jej stolicy – Kopenhaga. (Dania należy do UE). Pokazuje flagę Danii. Umieszcza ją w wazonie innych flag.

- Przedstawienie autora baśni – duńskiego baśniopisarza Hansa Christiana Andersena.
- Słuchanie opowiadania N. na podstawie utworu.

Był sobie pewnego razu książę, który chciał się ożenić z księżniczką, ale to musiała być prawdziwa księżniczka. Jeździł więc po całym świecie, żeby znaleźć prawdziwą księżniczkę, lecz gdy tylko jakąś znalazł, okazywało się, że ma jakieś „ale”. Księżniczek było dużo, jednak książę nigdy nie mógł zdobyć pewności, że to były prawdziwe księżniczki. Zawsze było tam coś niezupełnie w porządku.

Wrócił więc do domu i bardzo się martwił, bo tak ogromnie chciał mieć za żonę prawdziwą księżniczkę.

Pewnego wieczoru była okropna pogoda; błyskało się i grzmiało, a deszcz lał jak z cebra; było strasznie. Nagle ktoś zapukał do bramy miasta i stary król wyszedł otworzyć.

Przed bramą stała księżniczka. Ale mój Boże, jakże wyglądała, co uczyniły z niej deszcz i ślota! Woda spływała z włosów i sukienki, wlewała się strumykiem do trzewiczków i wylewała się piętami, ale dziewczynka powiedziała, że jest prawdziwą księżniczką.

„Zaraz się o tym przekonamy” – pomyślała stara królowa, ale nie powiedziała ani słowa, poszła do sypialni, zdjęła całą pościel, na spód łóżka położyła ziarnko grochu i na nim ułożyła jeden na drugim dwadzieścia puchowych materaców, a potem jeszcze dwadzieścia puchowych pierzyn. I na tym posłaniu miała spać księżniczka.

Rano królowa zapytała ją, jak spędziła noc.

– O, bardzo źle – powiedziała księżniczka – całą noc oka nie mogłam zmrzyć! Nie wiadomo, co tam było w łóżku. Musiałam leżeć na czymś twardym, bo mam całe ciało brązowe i niebieskie od sińców. To straszne!

Wtedy mieli już pewność, że była to prawdziwa księżniczka, skoro przez dwadzieścia materaców, dwadzieścia puchowych pierzyn poczuła ziarnko grochu. Taką delikatną skórę mogła mieć tylko prawdziwa księżniczka.

Książe wziął ją za żonę, bo teraz był pewny, że to prawdziwa księżniczka, a ziarnko grochu oddano do muzeum, gdzie jeszcze teraz można je oglądać, o ile go ktoś nie zabrał.

Widzicie, to była prawdziwa historia.

- Rozmowa na temat utworu.

N. pyta:

- Z kim chciał ożenić się książę?
- Jak wyglądała księżniczka, która pewnego dnia zapukała do bramy miasta?
- Jak królowa chciała się przekonać, czy jest to prawdziwa księżniczka?
- Czy dziewczyna okazała się prawdziwą księżniczką?

- Zabawa ruchowa *Podróż po Polsce i po Danii*.

Flaga Polski, flaga Danii.

Kiedy N. pokazuje flagę Polski, dzieci naśladują jazdę na rowerach: powoli po terenach górskich, szybciej po terenach nizinnych. Gdy N. zmienia flagę na duńską, dzieci przesiadają się do samolotu.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 17 (przewodnik, cz. 5, s. 15).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer po ogrodzie przedszkolnym. Dzieci oglądają w ogrodzie rośliny (kwiaty, krzewy, drzewa); nazywają je samodzielnie lub z pomocą N.
- Zabawa ruchowa *Księżniczki i królewicze*.
Tamburyn, bębenek.
Dziewczynki to księżniczki, a chłopcy – królewicze. Księżniczki, przy dźwiękach tamburynu, spacerują po wyznaczonym miejscu ogrodu przedszkolnego. Idą wyprostowane, małymi kroczkami, co chwilę kłaniają się innym. Przy dźwiękach bębna maszerują energicznie królewicze. Na hasło: *Pary* – dobierają się dwójkami – królewicz z księżniczką; królewicz wyciąga rękę, na której księżniczka kładzie swoją i tak spacerują.
- Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym. Dzieci bawią się na urządzeniach (zjeżdżalnie, tory przeszkód, huśtawki, drabinki...); w piaskownicy; z użyciem skakanek, piłek.

III

- Zabawa dydaktyczna *Jedziemy windą w europejskim domu*.
- Zapoznanie dzieci z *europejskim domem*.

Prostokątny karton podzielony poprzecznymi liniami na siedem części – *dom* zaznaczony flagami, na każdym piętrze, kartoniki z kropkami, kartoniki z liczbami, koperty z wyrazami: **Niemcy, Anglia, Francja, Grecja, Włochy, Polska**, nagranie greckich melodii (zasoby N.), cztery pocztówki z różnych regionów Polski pocięte na sześć części, mapa Europy.

N. przypina na tablicy *dom* (prostokątny karton podzielony poprzecznymi liniami na siedem części). Dzieci liczą głośno: *Parter, pierwsze piętro, drugie piętro...* Dalej opowiada N.: *w tym domu jest także winda* (N. rysuje z boku *domu* dwie pionowe linie i na dole przypina pinezką pudełko, np. po zapałkach). *Na pierwszym piętrze mieszkają Niemcy, na drugim Angliki, na trzecim Francuzi, na czwartym Grecy, na piątym Włosi, a na szóstym Polacy.* (N. zaznacza kolejne piętra kartonikami z odpowiednią liczbą kropek (5-latki) lub liczbami (6-latki).

- Zabawa *Jedziemy windą w zaczarowanym domu*.

Chętne dziecko wybiera piętro, na które chciałoby wjechać *windą*. Przesuwa *windę* w wybrane miejsce. (N. przypina pudełko pinezką). Sprawdza, czy jest na właściwym piętrze, licząc kropki lub odczytując liczby na kartoniku. Następnie odszukuje (wśród kopert) kopertę, na której jest obrazek takiej samej flagi jak na wybranym piętrze. N. odczytuje informacje i zadania umieszczone w kopercie.

- Koperta *Niemcy*.

Zapraszamy do kraju, który słynie z gościnności.

Pięknie wszystkich witamy, my lubimy tutaj gości.

N. pokazuje Niemcy na mapie Europy. Zwraca uwagę, że jest to państwo sąsiadujące z Polską. Dzieci uczą się niemieckiego powitania *Guten Tag* – dzień dobry.

- Koperta *Anglia*.

N. pokazuje Anglię na mapie Europy. Liczy razem z dziećmi po angielsku do sześciu, dzieci podskakują obunóż sześć razy.

- Koperta *Francja*.

N. pokazuje Francję na mapie Europy. Dzieci liczą, ile kolorów ma flaga francuska, podskakują tyle razy na jednej nodze.

- Koperta *Grecja*.

N. pokazuje Grecję na mapie Europy. Wspólnie z dziećmi tańczy przy greckich melodiach (płyta CD).

- Koperta *Włochy*.

Dzieci przypominają, jak nazywają się włoskie potrawy oraz mówią kilka znanych słów w języku włoskim.

- Koperta *Polska*.

Dzieci pracują w czterech grupach: składają w całość, rozcięte na sześć części pocztówki przedstawiające różne regiony Polski.

- Zakończenie zabawy – zjazd na parter, rozmowa na temat *europejskiego domu*.

N. pyta:

- *Na którym piętrze podobało wam się najbardziej?*
- *Kto mieszkał na szóstym piętrze?*
- *Na którym piętrze witaliśmy się po włosku?*
- *Na którym piętrze witaliśmy się słowami Guten Tag?*

- Zabawa ruchowa *Europa*.

Dzieci stoją w rozsypcie. N. lub chętna osoba spaceruje między nimi. Wymawia nazwy poznanych państw, dotykając kolejno dzieci, które muszą przykucnąć. Jeśli dotykana osoba usłyszy nazwę *Europa*, nie zmienia swojej pozycji, nadal stoi. Jeśli się pomyli odpada z zabawy.

- Indywidualne rozmowy z dziećmi na temat ich pobytu za granicą (*Czy jest tam inaczej niż w Polsce. Jakie różnice zauważyły. Czy im się tam podobało.*).
- Nauka rymowanki.

*W Europie mieszkam,
tak jak ty, kolego.
Że jestem Polakiem –
dumny jestem z tego.*

- Próba wyjaśnienia przyczyn dumy wynikającej z faktu, że jest się Polakiem.
- Śpiewanie zbiorowe i indywidualne piosenki *Syrenka* (przewodnik, cz. 5, s. 35). Dzieci ustawiają się w kole. N. wskazuje osoby wykonujące kolejne fragmenty piosenki. Na zakończenie wszystkie dzieci wykonują piosenkę razem.
- Utrwalanie materiału muzycznego z całego tygodnia.

Maj, tydzień 3

Dzień 1

Łąka w maju
Barwa ochronna

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Oglądanie obrazka. Określanie, co się dzieje na łące w maju. Słuchanie piosenki <i>Wiosna na łące</i> . Zabawa pobudzająco-hamująca <i>Wiosenne kwiaty</i> . Zabawa rytmiczno-artykulacyjna z wykorzystaniem wiersza Teresy Futowskiej <i>Żabie łapki</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35.	IV 2, IV 18 IV 7, IV 18 I 5 IV 1, IV 2 I 5
II.1.	Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby <i>Zabawa w chowanego</i> . Cele: rozwijanie mowy; wyjaśnianie znaczenia barwy ochronnej dla zwierząt. Zabawa ruchowa <i>Żabie zabawy</i> .	IV 2, IV 5, IV 18 I 5
2.	<i>Majowa łąka</i> – praca plastyczna. Cele: rozwijanie sprawności manualnej; dostrzeganie piękna majowej przyrody. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Sportkanie na łące</i> ; zabawy z chustą animacyjną.	I 5, II 11, IV 2, IV 8, IV 18 I 5, IV 11
III.	Zabawa pobudzająca-hamująca <i>Wiosenne zagadki</i> . Rozwiązywanie zagadek Bożeny Formy <i>Mieszkańcy łąki</i> . Zapoznanie z cyklem rozwojowym motyla.	IV 5, IV 7 IV 5 IV 5, IV 18
	Odszukiwanie na obrazku ukrytych zwierząt, nazywanie ich i kolorowanie rysunku.	Ćwiczenia w czytaniu – dopasowywanie nazw zwierząt i roślin do przedstawiających je obrazków.
		IV 4, IV 8, IV 18

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- zapoznanie ze zwierzętami żyjącymi na łące oraz z rosnącymi tam roślinami,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- dostrzeganie piękna majowej przyrody.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się rozwiniętymi zdaniami,
- wymienia rośliny i zwierzęta spotykane na łące,
- wykonuje pracę plastyczną,
- dostrzega piękno majowej przyrody.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 4, s. 36–37.
Oglądanie obrazka. Określanie, co dzieje się na łące w maju. Oglądanie zdjęć zwierząt, nazywanie ich.

- Słuchanie piosenki *Wiosna na łące* (sł. i muz. Jolanta Kucharczyk).

Nagranie piosenki, odtwarzacz CD.

Dziś na łą - kę przy - szła Wio - sna w kwie - ci - stej su - kie - nce,
bu - dzi ma - ki i sto - kro - tki, ja - skry i ka - czeń - ce.
Pta - ki tre - le wy - śpie - wu - ją, świe - ci cie - płe sło - Źce,
w ro - sie ką - pią się bie - dro - nki. Wio - sna już na łą - ce!

I. *Dziś na łąkę przysła Wiosna
w kwiecistej sukience,
budzi maki i stokrotki,
jaskry i kaczeńce.*

Ref.: *Ptaki trele wyśpiewują,
świeci ciepłe słońce,
w rosie kąpią się biedronki.
Wiosna już na łące!*

II. *Świerszcz zielone stroi skrzypce,
da dziś pierwszy koncert.
Tańczą pszczoły i motyle,
żabki i chrabąszcze.*

Ref.: *Ptaki...*

III. *Tak się wszyscy cieszą wiosną,
tańczą i śpiewają,
nawet krecik wyszedł z norki,
z myszką płsa żwawo.*

Ref.: *Ptaki...*

- Określenie charakteru melodii piosenki, jej budowy oraz metrum. Zaznaczenie kłaśnięciem pierwszej miary taktu. Uniesienie ręki na początku refrenu.
- Rozmowa na temat tekstu piosenki.

N. pyta:

- *Kto przybył na łąkę?*
- *Co zaczęło się dziać na łące, kiedy przysła wiosna?*

- *Co to znaczy, że świerszcz stroi skrzypce?*
- *Wymień mieszkańców łąki, o których jest mowa w piosence.*

Rozmowę na temat treści piosenki można połączyć z oglądaniem obrazków/zdjęć przedstawiających jej mieszkańców oraz występujące na niej rośliny. Inną propozycją jest wykonanie na tablicy łąki z karbowanej zielonej bibuły, na której dzieci umieszczają zrobione samodzielnie podczas działań plastycznych rośliny i mieszkańców łąki.

- Nauka refrenu na zasadzie echa muzycznego.
- Zabawa pobudzająco-hamująca *Wiosenne kwiaty*.

Tamburyn.

Przy cichych dźwiękach tamburynu dzieci-*wiosenne kwiaty* przechodzą do przysiadu.

Głośność dźwięku narasta, dzieci przechodzą do pozycji stojącej – *kwiaty rosną*.

Mocne uderzenie w tamburyn – zatrzymują się przez chwilę w bezruchu.

Dwa uderzenia w tamburyn – przechodzą do leżenia na plecach.

Trzy uderzenia – łączą się w trójki, w małe koła.

Cztery uderzenia – ustawiają się w czteroosobowych *wężykach*.

- Zabawa rytmiczno-artykulacyjna z wykorzystaniem wiersza Teresy Fiutowskiej *Żabie łapki*. Dzieci dobierają się parami, stają naprzeciwko siebie i powtarzają tekst, ilustrując go ruchem.

Dzieci

*Dwie zielone małe żabki,
tak nad stawem grają w łapki:*

*jedną łapkę
klap, klap, klap.*

*Drugą łapkę
klap, klap, klap.*

*Potem dwiema
klap, klap, klap.*

*Ty, bocianie
nas nie łap!*

podnoszą prawą rękę ugiętą w łokciu,
uderzają o prawą dłoń partnera,
podnoszą lewą rękę ugiętą w łokciu,
uderzają o lewą dłoń partnera,
podnoszą obie ręce ugięte w łokciach,
uderzają w obie dłonie partnera,
przykucają i *grożą bocianowi*, poruszając
wskazującym palcem.

- **Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35.**

Tamburyn.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Owady na łące*. Dzieci poruszają się w różnych kierunkach sali na palcach, naśladowując głosem ciche brzęczenie. Na dźwięk tamburynu przykucają – *owady odpoczywają na kwiatkach*. Na dwa dźwięki tamburynu ponownie poruszają się po sali.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych *Bukiety kwiatów*. Dzieci spacerują po łące, co pewien czas schylają się i zrywają *kwiatek*. Na hasło: *Bukiety kwiatów* zatrzymują się i podnoszą do góry raz prawą, raz lewą rękę. Prezentują swój *bukiet*.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi *Bocian chodzi po wysokiej trawie*. Dzieci chodzą po sali, wysoko unosząc kolana. Po kilku krokach zatrzymują się, stają na jednej nodze, drugą mają opartą o kolano nogi, na której stoją. Poruszają złączonymi przed sobą rękami wyobrażającymi dziób bociana i powtarzają słowa: *Kle, kle, kle, żabki mi się chce*.
- Zabawa ruchowa z elementem skoków *Ostrożne żabki*. Dzieci-żabki poruszają się, skacząc w przysiadzie. Hasło *Nie ma bociana* jest sygnałem, że niebezpieczeństwa nie ma, *żabki* mogą skakać dalej.
- Zabawa bieżna *Próbujemy złapać motyla*. Dzieci biegną w różnych kierunkach. Na hasło *Hop!* wyskakują w górę z klaśnięciem nad głową.
- Maszerują po obwodzie koła we wspięciu na palcach – *wysoko*, a potem w przysiadzie – *nisko*.

Zajęcie 1. Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby *Zabawa w chowanego*.

- Przedstawienie bohaterów opowiadania: żaby, biedronki, konika polnego, motyla cytrynka.

• Podział nazw bohaterów opowiadania na sylaby.	• Podział nazw: <i>żaba</i> , <i>motyl</i> na głoski.
---	---

- Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby *Zabawa w chowanego*.
Książka (s. 74–77) dla każdego dziecka.

Za lasem płynie strumyk, za strumykiem rozpościera się łąka, na łące rosną zielona trawa i stokrotki o biało-żółtych kwiatach. I jeszcze wiele innych kolorowych kwiatów i zielonych roślin. Pewnego dnia biedronka, żabka, konik polny i motyl cytrynek bawili się na łące w chowanego.

– Jeden, dwa, trzy... – mała biedroneczka odliczyła do dziesięciu i rozejrzała się dookoła. – Zaraz was znajdę – zawołała, pewna siebie.

Po chwili wykrzyknęła radośnie: – Widzę cię, żabko! Siedzisz pod liściem mlecza!

Biedronka sfrunęła na liść i zajrzała pod spód.

Coś takiego! Żabki tam nie było. Wszędzie tylko zielone żdźbła trawy i liście roślin łąkowych tak samo zielone jak żabka.

„To nie ten liść” – pomyślała i przeniosła się na sąsiedni, a potem na kolejny.

O! Coś zielonego mignęło jej przed oczami! Biedronka rozpostarła małe skrzydełka. – Mam cię, koniku polny! Siedzisz między koniczynkami! Widzę cię! Zaraz będziesz zaklepany – ucieszyła się z odkrycia.

– I hop! – biedroneczka usiadła na listku koniczyny.

„Znowu nic?” – nie mogła się nadziwić, że pośród zieleni nie ma nawet śladu konika polnego. – Zdawało mi się – westchnęła, jednak już po chwili uśmiechnęła się szeroko. „Cytrynka na pewno znajduje. Jest większy od konika polnego i ruchliwszy od żabki” – pomyślała.

Wzbiła się w górę, żeby objąć wzrokiem całą łąkę. Żółty kolor przyciągnął jej uwagę.

– Jest! Widzę cię, motylku!

Już po chwili siedziała na płatku stokrotki. Jednak to był tylko kwiat, a dookoła – tysiące podobnych. Czy któryś z nich był motylem cytrynkiem? Z pewnością nie.

– Żabka, konik polny i motylek poszli sobie, a mnie zostawili – powiedziała rozczarowana biedronka. Zrobiło się jej bardzo przykro, że przyjaciele tak z nią postąpili.

– Mylisz się, biedroneczko – odezwał się mądry ślimak. – Twoi przyjaciele wciąż są na łące. Trudno znaleźć zieloną żabkę i zielonego konika polnego pośród zielonej trawy. Niełatwo też wypatrzeć żółtego motyla, gdy łąka żółci się od kwiatów. Tak jednak powinno być. Barwa chroni twoich przyjaciół przed niebezpieczeństwem. Ci, którzy na nich polują, mają wielki kłopot z odróżnieniem motyla od kwiatka albo konika polnego czy żabki od zielonych liści.

– To prawda – z zieleni wyskoczyli roześmiani przyjaciele biedronki: żabka i konik polny.

– Najprawdziwsza prawda – potwierdził motylek cytrynek i wyfrunął z kępy żółtych jastrków. – Nie przejmuj się, biedroneczko, że nas nie znalazłaś. Teraz ja będę szukał. Ukryj się dobrze. Żabka i konik polny też.

Biedronka ucieszyła się z takiej zamiany. Ale gdzie znaleźć kryjówkę? Dookoła tyle zieleni. Czerwona biedronka w czarne kropki będzie widoczna z daleka.

Szczęśliwie brzegiem rzeki szła uśmiechnięta od ucha do ucha Ada. Usiadła na skraju łąki, żeby odpocząć. Miała na sobie czerwone spodenki w czarne kropeczki.

Biedroneczka aż wstrzymała oddech z zachwytu. – Lecę – powiedziała sobie. Skrzydełka, choć małe, poniosły ją na skraj łąki. Usiadła leciutko na pięknych spodniach dziewczynki i... znikła.

A może wciąż tam siedzi. Jak myślicie?

- Rozmowa na temat opowiadania.
N. pyta:
 - *W co bawili się: żabka, konik polny, biedronka i motylek cytrynek?*
 - *Dlaczego biedronka nie mogła odnaleźć przyjaciół?*
 - *Co to jest barwa ochronna?*

Ubarwienie ochronne czy maskujące polega na upodobnieniu się barwą ciała do środowiska życia danego zwierzęcia. Ubarwienie ochronne jest rozpowszechnione wśród zwierząt, takich jak niedźwiedź polarny, pasikonik, rzekotka drzewna.

- Ćwiczenia z tekstem.
Książka (s. 74–77) dla każdego dziecka.

Słuchają tekstu czytanego przez N. lub przez sześćoiletnich kolegów/koleżanki.

Czytają tekst umieszczony pod ilustracjami.

- Zabawa ruchowa *Żabie zabawy*.
Na hasło *Żabki skaczą*, dzieci naśladują żabie skoki. Na hasło *Żabki pływają*, wykonują siad klęczny, chowają głowę w ramionach, pochylają się do przodu.

Zajęcie 2. Majowa łąka – praca plastyczna.

- Ilustrowanie ruchem i głosem opowiadania N.

Był piękny wiosenny dzień i przedszkolaki wybrały się na spacer na pobliską łąkę (dzieci maszerują parami w różnych kierunkach sali). Słońce mocno świeciło, a wiatr rozdmuchiwał nasiona mniszka pospolitego i innych roślin (dzieci chodzą na czworakach i dmuchają na rośliny). Nagle dzieci usłyszały pierwsze odgłosy. To pracowite pszczołki krążyły nad kwiatkami, szukając najpiękniejszych okazów, aby zebrać z nich nektar (dzieci latają jak pszczołki, machając rękami – skrzydełkami), wesoło bzycały, nawołując się nawzajem (naśladują bzyczenie pszczół: bzz, bzz, bzz). Na listkach koniczyzny siedziały koniki polne, poruszając śmiesznie łapkami, z których strząsały resztki porannej rosy (dzieci siedzą, poruszają w dowolny sposób kończynami), cykając cichutko (naśladują dźwięk: cyt, cyt). Nagle, zupełnie nie wiadomo skąd, pojawiły się żaby (dzieci naśladują skakanie żabek), które kumkały głośno (naśladują kumkanie: kum, kum, kum), jakby ostrzegały się przed jakimś niebezpieczeństwem. Miały rację, że były takie zdenerwowane, bo na łące pojawiła się para bocianów. Chodziły, wysoko unosząc nogi (naśladują chód bociana), z szeroko rozłożonymi skrzydłami, i rozglądały się na boki, co chwilę przystawały i pochylały się, szukając czegoś w trawie. Ponieważ niczego nie mogły znaleźć – klekotały ze złością (naśladują głos bocianów – kle, kle, kle). Wysoko nad łąką krążył skowronek, śpiewając wiosenną piosenkę (naśladują śpiew skowronka: – dzyń, dzyń, dzyń), odpowiadał mu wróbel (naśladują głos wróbla: – ćwir, ćwir, ćwir), który przysiadł zmęczony na pobliskim drzewie w poszukiwaniu pokarmu dla swoich głodnych dzieci. Czekają one niedaleko w gniazdku, piszcząc:... (naśladują kwilenie piskląt: pi, pi, pi), aby jak najszybciej przyniosł im coś do jedzenia. Dzieci już miały wracać do przedszkola, kiedy zobaczyły ślimaka, który wolno sunął po trawie. Gdy tylko napotkał na jakąś przeszkodę, szybko chował się do domku, który niósł na grzbiecie. Dopiero po chwili wystawiał głowę i rozglądał się dookoła (dzieci naśladują zachowanie ślimaka). Nad łąką latały kolorowe motyle, co pewien czas siadając na kwiatkach (dzieci naśladują ruch latających motyli). Przyglądała im się z zaciekawieniem wrona, siedząca na pobliskiej wierzbie i głośno kracząca z zachwytem (naśladują krakanie: krrrrr, krrr). Wiosenny wietrzyk poruszał trawę, kwiatami i gałązkami drzew, szumiąc wesołe piosenki szszsz... szszsz... szszuuu... (wydają szumiące dźwięki, kołysząc uniesionymi rękami). Dzieci były zadowolone ze spaceru. Wróciły pełne wrażeń do przedszkola (maszerują parami), gdzie czekał już na nie pyszny obiadek.

- Zapoznanie ze sposobem wykonania prac.
Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 23, nożyczki, klej.
- Wycinanie z karty pasa w kolorze zielonym. Składanie pasa według instrukcji.
- Przyklejanie wiosennych kwiatów-naklejek według instrukcji (od największych do najmniejszych).
- Wykonanie prac przez dzieci. Umieszczenie wykonanych prac w kąciku dla rodziców.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Spotkanie na łące*.
Kołatka, grzechotka, bębenek.
N. dzieli dzieci na trzy grupy: *żabki, bociany* i *motyle*. Dźwięki bębena są sygnałem do poruszania się *bocianów*, które spacerują po łące, wysoko unosząc kolana i machając dostojnie szeroko rozłożonymi na boki rękami – *skrzydłami*. Grzechotka zaprasza *motyle*, które biegają, machając rękami jak skrzydłami na wysokości barków. Kołatka jest sygnałem dla *żabek*, które skaczą obunóż w przysiadzie.
- Zabawy z chustą animacyjną.
Woreczek z paseczkami bibuły w kolorach: żółtym, niebieskim, jasnozielonym i ciemnozielonym (dla każdego dziecka po jednym pasku), chusta animacyjna, emblematy motyli w różnych powtarzających się kolorach (dla każdego dziecka), taśma klejąca dwustronna.
- *Kolory wiosny* – dzieci wybierają z woreczka paseczki bibuły w kolorach: żółtym, niebieskim, jasnozielonym i ciemnozielonym. Podają przykłady *Co wiosną jest w tym kolorze?* Stają dookoła chusty i układają paski na chuście na tych samych kolorach. *Wiosenny wiatr delikatnie porusza chustą* – dzieci falują nią; *wiar przybiera na sile*, dzieci gwałtownie poruszają chustą, bibułki się mieszają, są podrzucane, a następnie ponownie opadają na chustę.
- *Bocian i żaby* – dzieci trzymają chustę w siadzie skrzyżnym. Pod chustą poruszają się dwie *żaby* – dzieci wybrane przez N., a po chuście ostrożnie chodzi wybrane dziecko-*bocian*, próbując złapać uciekające *żabki*.
- *Wesołe motyle* – dzieci losują emblematy motyli w różnych powtarzających się kolorach i przyklejają je sobie do ubrań taśmą dwustronną. Stają dookoła chusty w taki sposób, aby *motyle* w jednym kolorze nie znajdowały się obok siebie i wykonują polecenia N.:
 - *pod chustą przebiegają motyle, np. czerwone, zielone...*
 - *obiegają chustę w prawą stronę motyle: czerwone, zielone; w lewą stronę motyle: niebieskie, żółte...*
 - *siadają na chuście dwa motyle czerwone, trzy niebieskie* – wtedy dzieci trzymają chustę nisko nad podłogą (w czasie wszystkich zabaw pozostałe dzieci delikatnie poruszają chustą).

III

T Tablica 21 – WIOSENNE PRZEBUDZENIE – Propozycje zabaw i aktywności do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 4, s. 196).

- Zabawa pobudzająco-hamująca *Wiosenne zagadki*.
Obrazek wiosenny majowej łąki, kastaniety.
Dzieci swobodnie maszerują w dowolnych kierunkach w rytmie kastanietów. Podczas przerwy w grze N. prezentuje dzieciom zagadkę o tematyce wiosennej. Po jej rozwiązaniu dzieci ponownie maszerują.
- Rozwiązywanie zagadek Bożeny Formy *Mieszkańcy łąki*.

*Wiosną i latem się pojawia,
kiedy ranek nastaje
jej kropelki są na kwiatkach,
listkach i na trawie. (rosa)*

*Na niebie jej barwy
pięknie się mienia,
jak most ogromny
łączy niebo z ziemią. (tęcza)*

*Błyszczący na jej plecach
płaszczek czerwony,
czarnymi kropkami
pięknie ozdobiony. (biedronka)*

*Rozciąga policzki
jak woreczki małe.
Zimowe zapasy
przenosi w nich całe.
Na czas mroźnej zimy,
gromadzi je w norze.
Ma miłe futerko,
znacie go może? (chomik)*

*Ma barwne skrzydła,
fruwa nad łąką
i bardzo lubi,
gdy świeci słońko. (motyl)*

*Jak się ten owad nazywa?
Przez cały dzień pracuje.
Na plecach nosi ciężary,
kopiec wielki buduje. (mrówka)*

- Karta pracy, cz. 4, s. 38.
Słuchanie opowiadania N. o cyklu rozwojowym motyla. Numerowanie kolejnych obrazków za pomocą kropek (lub liczb). Oglądanie zdjęć motyli. Słuchanie ich nazw. Opowiadanie o najciekawszym motylu.

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 74.
Odszukiwanie na obrazku ukrytych zwierząt, nazywanie ich. Kolorowanie rysunku.

- Ćwiczenia w czytaniu.

Dla każdego dziecka: wyprawka – obrazki, wyrazy (biedronka, konik polny, ważka, stokrotka, mak), nożyczki, kartka, klej.

Dzieci oglądają obrazki. Nazywają zwierzęta i rośliny na nich przedstawione. Dobierają do nich wyrazy – ich nazwy. Nakleją wyrazy z obrazkami na kartkach.

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Nazywanie zwierząt przedstawionych na zdjęciach. Otaczanie pętlą owadów. Ćwiczenia w liczeniu – <i>Liczmy żabki</i> . Utrwalanie refrenu piosenki <i>Wiosna na łące</i> . Opowieść ruchowa przy muzyce. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35.	I 7, IV 18 IV 15 IV 7 I 5, IV 7 I 5
II.1. Zabawy z sześcianem. Cele: zapoznanie z figurą – sześcianem; rozwijanie umiejętności szeregowania. Zabawa ruchowa <i>Motyle i kwiaty</i> .	IV 12 I 5
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18 metodą Rudolfa Labana. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Żabki i bocian</i> ; zabawa ruchowa <i>Łapanie żab</i> .	I 8 I 5
III. Ćwiczenia w określaniu wartości logicznej zdań. Kolorowanka <i>Łąka w maju</i> . Zabawa z elementem dramy <i>Jestem...</i> Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Zabawa ruchowa <i>Motyle i kwiaty</i> .	IV 5 IV 8 IV 1 I 7, IV 8 I 5

Cele główne

- zapoznanie z sześcianem,
- rozwijanie umiejętności szeregowania,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wie, że sześcian (foremny) ma sześć ścian w kształcie przystających kwadratów,
- ustawia sześciany według wielkości: od najmniejszego do największego i na odwrót,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

T Tablica 27 – OWADY – Propozycje zabaw i aktywności do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 5, s. 192).

- Karta pracy cz. 4, s. 39.
Nazywanie zwierząt przedstawionych na zdjęciach. Otaczanie pętlą owadów. Dokańczanie rysunku motyla według wzoru.
- Ćwiczenia w liczeniu *Liczmy żabki*.
Bębenek, szarfy niebieskie lub zielone, dla każdego dziecka: sylwety żab, klocki.
N. układa przed dziećmi szarfy niebieskie lub zielone – symbolizujące stawy. Dzieci wkładają do nich taką liczbę sylwet żab, która odpowiada liczbie uderzeń N. w bębenek. Przeliczają sylwety żab w poszczególnych stawach; układają pod nimi odpowiednią liczbę klocków lub kartoniki z liczbami – równą liczbie żab w stawie.
- Utrwalanie refrenu piosenki *Wiosna na łące*. Nauka zwrotek (przewodnik, cz. 5, s. 56).
Nagranie piosenki, odtwarzacz CD.
Słuchanie śpiewu piosenki mormorando przez N. Próby wspólnego nucenia melodii.

- **Opowieść ruchowa przy muzyce – rozwijanie zdolności prawidłowego operowania oddechem. Nagranie muzyki o pogodnym charakterze (według wyboru N.), odtwarzacz CD.**
N. zwraca się do dzieci:
– *Nastała wiosna. Dzisiaj wybierzemy się na łąkę.*
Dzieci spacerują za N. w określonym kierunku w rytmie nagrania muzyki o pogodnym charakterze. Podczas przerwy w muzyce N. mówi:
– *Jak tutaj pięknie! Tyle kwiatów i miętka, świeża trawa!*
Dzieci nabierają powietrza nosem, wydychają ustami na samogłosce – *ooo!* i sylabie *aaaach!*
Ponownie maszerują w rytmie nagrania muzycznego. Podczas przerwy w muzyce N. kontynuuje:
– *Czy czujecie, jak pachną kwiaty i kwitnące krzewy?*
Dzieci zatrzymują się, nabierają powietrza nosem, a wypuszczają ustami, naśladując wąchanie kwiatów. Następnie udają kichnięcia.
Ponownie maszerują. N. mówi:
– *Pora odpocząć. Kładziemy się na trawie i powoli oddychamy.*
Dzieci wykonują wdech nosem, wydech ustami, następnie wdech ustami i wydech ustami.
– *Zasypiamy, słuchamy wiosennej muzyki.*
W tle słychać cichą muzykę. Dzieci miarowo oddychają, z dłońmi ułożonymi na przeponie.
– *Zaczyna powiewać wiatr. Szumi trawa. Wiatr wieje coraz mocniej.*
Dzieci przechodzą do pozycji stojącej. Nabierają powietrza nosem i wypuszczają je, równocześnie wypełniając powietrzem policzki.
- **Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35 (przewodnik, cz. 5, s. 57).**

II

Zajęcie 1. Zabawy z sześcianiem.

- Przypomnienie cech kwadratu.
N. mówi:
– *Nakreście w powietrzu kształt kwadratu.*
– *Jakie są boki kwadratu?*
- Zapoznanie z sześcianiem.
Kilka sześciątów różniących się wielkością.
N. prezentuje dzieciom kilka sześciątów różniących się wielkością. Nazywa figury. Dzieci je oglądają. Liczą ściany. Określają ich kształt – kwadrat. Układają figury według wzrastającej wielkości, a potem – według malejącej.
- Karta pracy, cz. 4, s. 40.
Oglądanie sześciątów. Określanie różnic i podobieństw między nimi.
Oglądanie rozłożonego sześciątka – jego siatki. Liczenie kwadratów. Rysowanie na każdej ścianie innego owada. Oglądanie obrazków sześciątka w różnym położeniu.
- Zabawy z sześcianiem – kostką.
Duża kostka z krążkami (lub liczbami).
N. pokazuje dużą kostkę z krążkami (lub liczbami). Dzieci rzucają kostką i wykonują tyle czynności podanych przez N., ile oczek (lub jaką liczbę) wyrzucono na kostce.
Czynności: podskoki, skłony, przysiady, okrzyki...
– Dzieci rzucają kostką i podają liczbę większą (lub mniejszą) o jeden w stosunku do liczby oczek wyrzuconych na kostce.
Na zakończenie dzieci przypominają, kształt jakiej bryły ma kostka.
- Zabawa ruchowa *Motyle i kwiaty.*
Szarfy w czterech kolorach, tamburyn.

Dzieci-motyle otrzymują szarfy w czterech kolorach. Z szarf w takich samych barwach N. układa *kwiaty* na podłodze. Dzieci poruszają się pomiędzy *kwiatami* w rytm tamburynu. Podczas przerwy w grze przykucają na *kwiatku* w takim samym kolorze, w jakim jest szarfa, którą mają na sobie.

Zajęcie 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18 metodą Rudolfa Labana.

Nagranie muzyki marszowej, odtwarzacz CD, dla każdego dziecka: paski kolorowej bibuły.

- *Zgodnie z muzyką* – dzieci maszerują po obwodzie koła na palcach, gdy nagranie muzyki jest głośnie, a w przysiadzie, gdy nagranie muzyki jest ciche. W czasie marszu nauczyciel rozdaje dzieciom złożone paski bibuły.
- *Tańczące bibułki* – przy nagraniu dowolnej muzyki dzieci swobodnie tańczą i poruszają paskami bibułki trzymanymi najpierw w prawej, a potem w lewej ręce. Podczas przerwy w grze przykucają i układają z bibułki dowolne kształty na podłodze.
- *Po kole* – na podłodze układają koła z bibułki i skaczą dookoła nich obunóż, w jedną i w drugą stronę.
- *Powitania bibułką* – dotykają bibułką różnych części ciała wymienianych przez nauczyciela.
- *Jak najwyżej* – wyrzucają bibułkę do góry, obserwują jej opadanie, i łapią ją tuż nad podłogą.
- *Spytne palce* – chwytają palcami stopy bibułkę leżącą na podłodze i podają ją sobie do rąk.
- *Pszczółki i niedźwiedzie* – N. dzieli dzieci na dwie grupy – *pszczółki* i *niedźwiedzie*. *Pszczółki* znajdują się po jednej stronie sali i pilnują w *ulu miodu*. *Niedźwiedzie*, znajdujące się po drugiej stronie sali, skradają się na czworakach, żeby *zabrać miód*. Na mocne uderzenie w bębenek *pszczóły ruszają do ataku na niedźwiedzie* – biegną w ich kierunku, wymachując bibułkami, a *niedźwiedzie* uciekają na swoją część sali. Dwa uderzenia w bębenek są sygnałem do *powrotu pszczół do ula*. Przy powtórzeniu zabawy dzieci zamieniają się rolami.
- *Rysujemy ósemkę* – dzieci przekładają bibułkę z ręki do ręki na kształt ósemki pomiędzy rozstawionymi nogami.
- *Lustro* – jedno z dzieci z pary jest lustrem, które odbija ruchy partnera, naśladując je.
- *Wiatr i wiaterek* – dzieci dmuchają na paski bibuły z większym i z mniejszym natężeniem.
- *Latające owady* – zgniatają bibułkę w kulkę, rzucają przed siebie i podążają jej śladem. Na koniec wrzucają kulkę do obręczy, którą przygotował nauczyciel.
- *Marsz z muzyką* – rytmicznie maszerują dookoła sali przy nagraniu marszowej melodii. Podczas przerwy w grze przykucają i wyskakują w górę.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Żabki i bocian*.

Sześć dużych obręczy.

N. rozkłada sześć dużych obręczy – to *stawy*. Dzieci-*żabki* skaczą po łące, na hasło *Bocian* wskakują do *stawów*, a wybrany *bocian* próbuje je złapać. Złapane *żaby* zamieniają się w *bociany*.

- Zabawa ruchowa *Łapanie żab*.

Skakanki.

W dwóch końcach przedszkolnego ogrodu N. układa ze skakanek dwa duże koła – *stawy dla żab*. Chętne dziecko zostaje *bocianem*. Pozostałe dzieci udają *rechoczące żaby*, które wskakują do tego samego *stawu*, czyli do jednego z kół. Z tego miejsca uważnie obserwują *bociana*, który stoi na jednej nodze. Jeśli *bocian* podskoczy w miejscu tylko jeden raz, wszystkie *żaby* muszą opuścić swój *staw* i wskoczyć do następnego, to znaczy do drugiego koła. *Bocian*, który może poruszać się tylko na jednej nodze, próbuje złapać jak najwięcej *żab*. Przy następnej zmianie *stawu* schwytane dzieci pomagają *bocianowi* złapać kolejne *żaby*.

III

- Ćwiczenia w określaniu wartości logicznej zdań.

Dla każdego dziecka szyfonowa chustka.

Dzieci dostają szyfonowe chustki. N. wypowiada zdania. Jeżeli dzieci uznają, że zdanie jest prawdziwe, poruszają chustkami nad głowami. Jeżeli sądzą, że nie jest prawdziwe – siedzą bez ruchu.

Czy to prawda, czy to fałsz?

Gdy odgadniesz, sygnał dasz.

- *Konik polny w wodzie gra.*
- *Żaba dwie głowy ma.*
- *Biedroneczki są w kropeczki.*
- *Motyle mają ciepłe czapeczki.*
- *Stokrotka jest czerwona.*
- *Ważka jest większa niż wrona...*

- Kolorowanka *Łąka w maju*.
Dla każdego dziecka wyprawka: karta L, kredki.

- Zabawa z elementem dramy *Jestem...*

Obrazki przedstawiające mieszkańców łąki (motyla, pszczołę, bociana, żabę, konika polnego).

Chętne dziecko losuje obrazek przedstawiający mieszkańca łąki (motyla, pszczołę, bociana, żabę, konika polnego). Za pomocą ruchów i głosu przedstawia go, nie pokazując obrazka. Pozostałe dzieci odgadują, jakie zwierzę przedstawia obrazek.

- Karta pracy, cz. 4, s. 41.

Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Rysowanie motyla po śladach. Kolorowanie rysunku. Rysowanie po śladzie drogi motyla do stokrotki.

- Zabawa ruchowa *Motyle i kwiaty* (przewodnik, cz. 5, s. 63).

Maj, tydzień 3

Dzień 3

Łąka w maju

Wiosna na łące

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Zabawa <i>Na wiosennej łące</i> . Liczenie pszczoł. Łączenie pszczoł z plastrami, do których lecą. Kończenie kolorowania plastrów miodu. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35.	IV 1, IV 2 IV 8, IV 15 I 5
II.1.	Zabawy przy piosence <i>Wiosna na łące</i> . Cele: reagowanie na ustalone hasła i sygnały muzyczne; rozwijanie umiejętności wokalnych. Zabawa ruchowa <i>Motyle i kwiaty</i> .	IV 7 I 5
2.	Wykonanie biedronek. Cele: rozwijanie sprawności manualnej; poznanie budowy biedronki. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Dogoń motyla</i> ; zabawa ruchowa <i>Obserwuj bębenek</i> ; spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie.	IV 8, IV 18 I 5, IV 18
III.	Ćwiczenia logorytmiczne <i>Rób to, o czym mówi wiersz</i> . Aktywne słuchanie muzyki Antonia Vivaldiego <i>Cztery pory roku. Wiosna</i> . Zabawa rozwijająca koncentrację uwagi oraz umiejętność określania, kto należy do rodziny owadów: <i>Owad czy nie?</i>	I 5, IV 1 IV 1, IV 7 IV 4, IV 18

Cele główne

- reagowanie na ustalone hasła i sygnały muzyczne,
- rozwijanie umiejętności wokalnych,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- poznawanie budowy biedronki.

Cele operacyjne

Dziecko:

- reaguje odpowiednim ruchem na hasła i sygnały muzyczne,
- śpiewa piosenkę,
- wykonuje papierową biedronkę,
- wymienia części ciała biedronki.

Przebieg dnia

I

T Tablica 28 – PSZCZOŁY – Propozycje zabaw i aktywności do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 5, s. 194).

- Zabawa *Na wiosennej łące*.
Dzieci wspólnie z N. próbują naśladować ruchy zwierząt i roślin żyjących na *wiosennej łące* (np. *stokrotki* – stanie ze złączonymi nogami, prosto, z głową wyciągniętą do góry, z rozłożonymi rękami...). Potem wszyscy razem przedstawiają *wiosenną łąkę*, wcielając się w wybrane zwierzęta i rośliny.
- Układanie dialogów w parach między *biedronką* i *ślimakiem*, *stokrotką* i *motylem*.
Obrazki/zdjęcia zwierząt, uczestników dialogów.
Dzieci dobierają się w pary, układają dialogi i przedstawiają je pozostałym dzieciom.
- Karta pracy, cz. 4, s. 42.
Liczenie pszczoł. Łączenie pszczoł z obrazkiem plastrów, do których lecą. Kończenie kolorowania plastrów miodu.
Oglądanie zdjęć. Słuchanie nazw produktów, które otrzymujemy dzięki pszczołom. (Degustacja różnych miodów podczas śniadania).
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35 (przewodnik, cz. 5, s. 57).

II

Zajęcie 1. Zabawy przy piosence *Wiosna na łące*.

- Ćwiczenia rozwijające aparat ruchu w rytmie akompaniamentu na dowolnym instrumencie. Dzieci maszerują po okręgu koła, biegają na palcach, przeskakują z nogi na nogę, wykonują skoki obunóż; podczas przerwy w muzyce: robią skok w przód, dwa kroki w tył; skok w przód, skok w tył, obrót wokół siebie.
- Utrwalanie uproszczonych kroków walca z wykorzystaniem akompaniamentu proponowanego przez N.
- Zabawa z piosenką *Wiosna na łące*.
Nagranie piosenki, odtwarzacz CD.
Ustawienie: dzieci w półkolu przodem do N. przechodzą do przysiadu, z boku stoi *Wiosna* z czarodziejską różdżką.

Zwrotka I

*Dziś na łąkę przyszła Wiosna
w kwiecistej sukience
budzi maki i stokrotki,
jaskry i kaczeńce.*

Dzieci:

przed półkolem, drobnymi krokami biegnie *Wiosna*, zatacza łuk w kierunku półkola, dzieci płynnie przechodzą z przysiadu, jedno po drugim, do pozycji stojącej,

Refren:

Ptaki trele wyśpiewują,

świeci ciepłe słońce,

w rosie kąpią się biedronki.

Wiosna już na łące!

z półkola tworzą trzy koła, podają sobie ręce, maszerują w lewą stronę, zatrzymują się, poruszają dłońmi uniesionymi w górę, wykonują obrót wokół siebie, wykonują ukłon w kierunku środka koła.

Zwrotka II

*Świerszcz zielone stroi skrzypce,
da dziś pierwszy koncert.*

Koła pierwsze i trzecie przechodzą w wężyki, zamieniają się miejscami; w tym czasie dzieci z koła drugiego drobnymi kroczkami biegną do jego środka, następnie powracają do pozycji wyjściowej, zatrzymują się, naśladują ruchy skrzydeł, wykonują dwa podskoki obunóż,

*Tańczą pszczoły i motyle,
żabki i chrabąszcze.*

Refren:

Ptaki trele wyśpiewują,

świeci ciepłe słońce,

w rosie kąpią się biedronki.

Wiosna już na łące!

podają sobie ręce w kołach, maszerują w prawą stronę, zatrzymują się i wykonują obrót wokół siebie, wykonują ukłon do środka koła,

Zwrotka III

Tak się wszyscy cieszą wiosną,

tańczą i śpiewają,

nawet krecik wyszedł z norki,

z myszką pląsa żwawo.

przenoszą ręce na biodra, wykonują podskoki w miejscu, miarowo klaszczą, biegną w miejscu drobnymi kroczkami, dłonie – łapki kreta trzymają przed sobą, małymi kroczkami wykonują obrót wokół siebie,

Refren:

Ptaki trele wyśpiewują,

świeci ciepłe słońce,

w rosie kąpią się biedronki.

Wiosna już na łące!

podają sobie ręce w kołach, maszerują w prawą stronę, zatrzymują się, wykonują obrót wokół siebie, wykonują ukłon do środka koła.

- Zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa *Wiosenna pogoda*.

Dzieci spacerują po sali. Na hasło *Burza* zatrzymują się, klaszcząc nad głową i równocześnie mówiąc: *bum, bum, bum*. Ponownie spacerują, na hasło *Lekki wiatr* – dzieci podskakują z nogi na nogę. Ponowny marsz, na hasło *Słońce* – unoszą ręce w górę, poruszają nimi w nadgarstkach.

- Zabawa *Różne ptaki* – wyrabiająca reakcję na ustalony sygnał.

Dla każdego dziecka: szablon ptaka do przypięcia, obręcz w liczbie par, w każdej obręczy szablon odpowiadający szablonom, które ma przyczepione para dzieci, tamburyn.

Każde dziecko otrzymuje do przypięcia szablon ptaka (dla każdej pary inny gatunek). Gatunki znane dzieciom: dzięcioł, wróbel, sroka, sowa itp. Obręcze umieszczone w dowolnych miejscach sali.

W rytmie tamburynu dzieci przemieszczają się w dowolnych kierunkach między obręczami. Głośny dźwięk tamburynu to znak, że *ptaki* szukają swoich gniazd. Pary zajmują miejsca w odpowiednich obręczach.

Pod koniec zabawy zabieramy dwie obręcze. *Ptaki*, które nie zdążą zająć miejsc w *gniazdach* skupiają się wokół N. i głośno wydają charakterystyczny głos ptaka umieszczonego na swoim szablonie.

- Zabawa ruchowa *Motyle i kwiaty*.

Kartonowe kwiaty w czterech kolorach: żółtym, niebieskim, czerwonym, białym, opaski w takich samych kolorach, tamburyn.

N. rozkłada na dywanie kartonowe kwiaty w czterech kolorach: żółtym, niebieskim, czerwonym, białym. Dzieli dzieci na cztery grupy *motyli*, rozdając im opaski w takich samych kolorach. *Motyle* w rytmie tamburynu *fruwają po łące*, omijając *kwiaty*. N. sukcesywnie zmniejsza liczbę *kwiatów*. Te *motyle*, które nie odnajdą *kwiatka* w swoim kolorze, odchodzą na bok.

Zajęcie 2. Wykonanie biedronek.

- Rozmowa na temat budowy biedronki.

Duże zdjęcie/obrazek biedronki.

N. na zdjęciu/ilustracji pokazuje części ciała biedronki, nazywa je (pancerz, pod nim skrzydła, głowa, oczy, aparat gębowy, nogi, czułki).

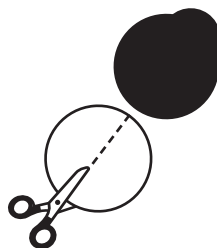

Biedronki należą do rodziny chrząszczy. Przechodzą przez stadia przeobrażenia (jak np. motyl). W Polsce najczęściej spotykanymi gatunkami biedronek są dwukropki i siedmiokropki, co oznacza, że liczba kropek nie wskazuje na wiek, tylko na gatunek. Biedronki są pożyteczne, bo zjadają mszyce – szkodniki roślin.

- Zapoznanie ze sposobem wykonania prac.

Dla każdego dziecka: patyki, nici (grube), narysowane wzory biedronek na czarnym i czerwonym kartonie, nożyczki, klej.

- Przymocowanie półmetrowej nitki do każdego patyka.
- Wycinanie wzorów.
- Składanie czerwonego krążka na pół, rozprostowanie go, a następnie rozcięcie wzdłuż linii zgięcia.

- Naklejanie na czarny korpus biedronki dwóch czerwonych skrzydełek.
- Dorysowanie flamastrami (gdy klej przyschnie) kropek na skrzydełkach.
- Przymocowanie nitki do biedronki.

- Zabawy z *biedronką*.

Biedronki wykonane przez dzieci.

Uczestnicy zabawy układają *biedronki* na podłodze w jednym szeregu. Każdy trzyma w ręce patyczek z naprężoną nitką. Między każdym dzieckiem a *biedronką* powinny być jednakowe odstępki. Na hasło *Start* każde dziecko zaczyna nawijać nitkę na patyk. Zwycięzcą zostaje osoba, która jako pierwsza *doprowadzi swoją biedronkę* do patyka.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Dogoń motyla*.

Laska gimnastyczna z przywiązaną na dłuższym sznurku sylwetą motyla.

N. biegnie z laską, do której przywiązana jest na sznurku sylweta motyla. Dzieci biegną za N. Kto dotknie sylwety motyla, ten ucieka z laską przed dziećmi.

- Zabawa ruchowa *Obserwuj bębenek*.

Bębenek.

Dzieci poruszają się po wyznaczonym obszarze ogrodu przedszkolnego w rytmie wystukiwanym przez N. na bębnie. Kilka uderzeń w wolnym tempie jest sygnałem do zatrzymania się. Jeśli N. podniesie bębenek do góry, dzieci klaszczą nad głową – tyle razy, ile uderzeń usłyszą; jeśli N. uderza w bębenek, trzymając go nisko nad ziemią, tyle razy dzieci uderzają dłońmi o ziemię (klaszczą lub uderzają o ziemię po wysłuchaniu wszystkich dźwięków wykonanych na instrumencie).

- Spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie.

III

- Ćwiczenia logorytmiczne *Rób to, o czym mówi wiersz*.

Dzieci poruszają się razem z N. zgodnie z tekstem wypowiedzianego przez niego wierszyka. Następnie poruszają się same podczas recytacji przez N.

*Zrób do przodu cztery kroki,
i rozejrzyj się na boki.*

*Tupnij nogą raz i dwa,
ta zabawa nadal trwa.*

*Teraz w lewo jeden krok,
przysiad, i do góry skok.*

*Zrób do tyłu kroków trzy,
by koledze otrzeć łzy.*

*Kłaśnij w ręce razy pięć,
na klaskanie też masz chęć!*

*Wokół obróć się, raz dwa,
piłka skacze hop-sa-sa.*

*Ręce w górę i na boki,
zrób zajęcze cztery skoki.*

*Gdy się zmęczysz, poleż sobie,
i wyciągnij w górę nogę.*

- Aktywne słuchanie muzyki Antonia Vivaldiego *Cztery pory roku. Wiosna*.

Duży zielony kawałek materiału, nagranie utworu Antonia Vivaldiego *Cztery pory roku. Wiosna*, odtwarzacz CD, dla każdego dziecka: kolorowy papier, nożyczki.

Dzieci wycinają różne kwiaty z kolorowego papieru i układają je na dużym zielonym kawałku materiału. Podczas zabawy wchodzi w rolę wiosennego wiatru, który pojawił się nad majową łąką. Każde dziecko chwyta kawałek materiału i unosi go w górę. Ilustrują muzykę następującym ruchem:

- fragment wykonany głośno: dzieci poruszają materiałem w taki sposób, aby kwiatki podskakiwały wysoko,
- fragment wykonany cicho: dzieci delikatnie poruszają materiałem, w taki sposób, aby kwiatki podskakiwały niezbyt wysoko,
- powtórzenie czynności z punktu 1: dzieci wolno poruszają się w prawą stronę,

- powtórzenie czynności z punktu 2: dzieci poruszają się w lewą stronę, kładą materiał na podłodze. Improwizują ruchy wiatru, biegając po sali zgodnie z charakterem muzyki; kładą się na podłodze, jeszcze nieznacznie poruszając rękami i nogami, ale coraz wolniej, aż na koniec zabawy *wiatr cichnie* i dzieci zastygają bez ruchu.
- Zabawa rozwijająca koncentrację uwagi oraz umiejętność określania, kto należy do rodziny owadów: *Owad czy nie?*

Obrazki zwierząt, w tym owadów, np. motyl, ćma, mucha, biedronka, mrówka, konik polny, pszczoła, osa, szerszeń, bąk, komar, chrabąszcz, żuk, ważka, napis owady.

N. układa na dywanie odwrócone obrazki zwierząt. Dzieci odkrywają kolejne obrazki, nazywają zwierzęta na nich przedstawione, i jeśli jest to owad, układają obrazek pod napisem **owady**, np. motyl, ćma, mucha, biedronka, mrówka, konik polny, pszczoła, osa, szerszeń, bąk, komar, chrabąszcz, żuk, ważka. Następnie dobierają odpowiednie – sześciolatki – nazwy owadów (wyrazy, w których występują nieznanne litery pomaga odczytać N.) i odczytują je głośno.

Dzieci spacerują po sali. N. wypowiada nazwy różnych zwierząt. Jeśli będzie to nazwa owada, dzieci zatrzymują się w miejscu.

Dzieci siedzą w kręgu. N. wypowiada różne nazwy – jeśli pojawi się nazwa owada, dzieci klaszczą w ręce; jeśli pojawi się nazwa innego zwierzęcia, nie klaszczą. Dziecko, które się pomyli, odsuwa się na jedną kolejkę na zewnątrz koła.

Maj, tydzień 3

Dzień 4

Łąka w maju

Wiosenna łąka

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Odszukiwanie na obrazku ukrytych zwierząt. Nazywanie ich. Określanie, dlaczego trudno było je odszukać.</p> <p>Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.</p> <p>Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35.</p>	<p>Ćwiczenia w liczeniu – utrwalanie poznanych zapisów cyfrowych liczb.</p>	<p>IV 2, IV 18</p> <p>I 6, IV 15</p> <p>I 5</p>
<p>II.1. Wycieczka na łąkę. Cele: obserwowanie roślin i zwierząt w naturalnym środowisku; wspólne zabawy na świeżym powietrzu.</p>		<p>15, II 11, IV 2, IV 18</p>
<p>III. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat wrażeń z wycieczki.</p> <p>Rysowanie łąki na zielonych kartkach pastelami olejnymi.</p> <p>Instrumentacja wiersza Bożeny Formy <i>Wiosna</i>.</p> <p><i>Zabawy na łące</i> – rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej.</p>		<p>II 11, IV 5, IV 18</p> <p>IV 8</p> <p>IV 7</p> <p>I 5, IV 7</p>

Cele główne

- obserwowanie roślin i zwierząt w naturalnym środowisku,
- zabawy na świeżym powietrzu.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa rośliny i zwierzęta żyjące na łące,
- bawi się z kolegami/koleżankami na łące.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 4, s. 43.
Odszukanie na obrazku ukrytych zwierząt. Nazywanie ich. Określanie, dlaczego trudno było je odszukać. Oglądanie zdjęć. Słuchanie nazw produktów z roślin zielnych.

<ul style="list-style-type: none">• Zabawy swobodne w wybranych kąci- kach zainteresowań.	<ul style="list-style-type: none">• Ćwiczenia w liczeniu – utrwalanie pozna- nych zapisów cyfrowych liczb. Dla każdego dziecka: kartoniki z liczbami, kartki, mazaki, klej. Dzieci losują kartoniki z liczbami. Naklejają je na kartkach. Rysują pod nimi tyle przed- miotów, ile wskazuje liczba.
---	---

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35 (przewodnik, cz. 5, s. 57).

II

Zajęcie 1. Wycieczka na łąkę.

- Rozmowa przed wycieczką *Co nas czeka na łące?*
Zwrócenie uwagi, co można zobaczyć na łące. N. pyta:
- W jaki sposób można spędzać czas na łące?
Zachęcanie do wnikliwej obserwacji napotkanych podczas wycieczki roślin i zwierząt. Przypomnienie zasad bezpiecznego zachowania się podczas przejazdu autokarem oraz pobytu na łące. Informowanie N. o niepokojących sytuacjach, zwracanie się do niego w wypadku złego samopoczucia lub innych trudności.
- Wyjazd na łąkę.
Dla każdego dziecka: lupy, kartonowe ramki.
- Poszukiwanie roślin i zwierząt, o których była mowa w przedszkolu.
- Opisywanie ich rzeczywiście wyglądu.
- Obserwowanie zachowania owadów, słuchanie wydawanych przez nie odgłosów.
- Obserwowanie roślin poruszanych wiatrem, rozpoznawanie ich i nazywanie.
- Oglądanie wybranych roślin lub zwierząt przez lupę.
- Zbieranie znanych roślin w celu wykonania zielnika.
- Robienie bukietów z kwiatów.
- *Tworzenie obrazków* – nakładanie zabranych z przedszkola kartonowych ramek na wybra-
ny fragment łąki; wypowiedzi dzieci na temat tego, co znalazło się w ramce, dlaczego wy-
brały właśnie to miejsce, co im się w nim podobało – dzielenie się swoimi spostrzeżeniami
i wrażeniami; podkreślanie indywidualności każdego dziecka w doborze tematu obrazka.
- Zabawy na świeżym powietrzu z wykorzystaniem skakanek, piłki.
Skakanki, piłka.
- Powrót do przedszkola.

III

- Swobodne wypowiedzi dzieci na temat wrażeń z wycieczki.
N. pyta:
 - *Co im się najbardziej podobało? Co je zainteresowało, zdziwiło?*
 - *Co najbardziej chciałyby zapamiętać? O czym opowiedzieć rodzicom?*
 - *Jakiego koloru było na łące najwięcej? Itp.*
- Oglądanie i nazywanie przywiezionych z łąki roślin, zapamiętywanie ich nazw.

- Przygotowanie roślin do zasuszenia: układanie ich na osobnych kartkach, nakrywanie drugą kartką i wkładanie między strony grubej książki; po włożeniu wszystkich roślin obciążenie książki i pozostawienie do wyschnięcia na około dwa tygodnie. Po zakończeniu suszenia przyklejenie – z pomocą N. – roślin kawałkami taśmy przezroczystej na kartonowe kartki, naklejenie podpisów.

Rośliny przyniesione z łąki, kartki, gruba książka, taśma przezroczysta, kartonowe kartki, napisy – nazwy roślin, klej.

- Wyrażanie swoich wrażeń i przeżyć za pomocą ekspresji plastycznej – rysowanie łąki na zielonych kartkach pastelami olejnymi.

Dla każdego dziecka: zielone kartki, pastele olejne.

- Instrumentacja wiersza Bożeny Formy *Wiosna*.

Dzieci:

*Powiał wiatr majowy,
łąka zapachniała.
Świeżę koniczyną
pokryła się cała.*

grają na tamburynie,
pocierają dłonią o membranę bębena,
potrzęsają marakasem,

*Brzęczą głośno pszczoły,
pracują wytrwale.
Zapylają kwiaty,
nie nudzą się wcale.*

naśladują głos pszczoł: bzz... ,
miarowo uderzają w bębenek,
wykonują dwa uderzenia w trójkąt,

*Słońce mocno grzeje,
świat do życia budzi.
Dobry czas nastaje
dla zwierząt i ludzi.*

grają na tamburynie,
miarowo klaszczą.

- **Zabawy na łące** – rozwijanie koordynacji słuchowo- ruchowej.
Piłka dla każdego dziecka, tamburyn, nagranie muzyki o różnym charakterze, odtwarzacz CD.
- Maszerowanie w rytmie tamburynu za N. w ustalonym metrum 4/4. Na pierwszą miarę taktu dzieci kolejno wyciągają z kosza piłki.
- Zajęcie dowolnych miejsc w sali. Piłki leżą na podłodze. W rytmie muzyki bieg na palcach między piłkami w dowolnych kierunkach (bez potrącania się nawzajem).
- Zajęcie miejsc obok najbliższej leżących piłek. Pozycja stojąca. N., unosząc rękę, potrząsa tamburynem – przeniesienie piłek ponad głowę, ręce wyprostowane. N. w dalszym ciągu potrząsa tamburynem, opuszczając rękę – wykonanie powolnego skłonu, powolne dotknięcie piłką podłogi.
- Siad skrzyżny. Turlanie piłki wokół siebie. Podkład stanowi cicho grająca muzyka. Podczas przerwy w muzyce przesuwanie piłki z poleceniem: *przed, za, obok, nad* – uniesienie jej w górę.
- Leżenie przodem. Ręce wyciągnięte przed siebie trzymają piłkę. Na dźwięk tamburynu uniesienie piłki nad podłogę, bez oderwania nóg od podłogi.
- Przejście do stania. Podrzucanie i chwytanie piłki w rytmie nadanym przez N.
- Marsz w rytmie tamburynu za N. w ustalonym metrum 4/4. Umieszczenie piłek w koszu na pierwszą miarę taktu.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Zabawa <i>Podglądamy zwierzęta</i>. Kończenie rymowanek o łące.</p> <p>Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.</p> <p>Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35.</p>	<p>Ćwiczenia w czytaniu – uzupełnianie literami luk w wyrazach.</p>	<p>I 5 IV 2, IV 5 I 6, IV 4 I 5</p>
<p>II.1. Założenie pierwszej karty zielnika. Cele: rozwijanie zainteresowania przyrodą; poznawanie wybranych nazw roślin zielnych. Zabawa ruchowa <i>Motyle i kwiaty</i>.</p> <p>2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18 metodą Rudolfa Labana. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Latające żuki</i>; zabawa rytmiczna <i>Zielona łąka</i>; zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.</p>		<p>II 11, IV 18 I 5 I 8 I 5</p>
<p>III. Zabawa relaksacyjna <i>Złota żaba</i>.</p> <p>Czytanie z N. nazw zwierząt i roślin, odszukiwanie ich na rysunku. Kolorowanie rysunku.</p> <p>Zabawa ruchowa <i>Owady na łące</i>. Układanie sylwet owadów z klocków w kształcie figur geometrycznych. Utrwalanie materiału muzycznego z całego tygodnia.</p>	<p>Czytanie zdań, pisanie znaku X pod wyrazem tak, jeżeli zdanie jest prawdziwe lub pod wyrazem nie, jeżeli zdanie jest fałszywe.</p>	<p>IV 1 IV 4, IV 8, IV 18 I 5, IV 12 IV 1, IV 12 IV 7</p>

Cele główne

- rozwijanie zainteresowania przyrodą,
- poznawanie nazw wybranych roślin zielnych,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia nazwy wielu zwierząt, roślin, interesuje się przyrodą,
- wymienia nazwy wybranych roślin zielnych,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Zabawa *Podglądamy zwierzęta*.

Chustka do zasłonięcia oczu.

Dzieci ustawiają się w kręgu. W środku staje jedno dziecko-zwierzątko z zasłoniętymi oczami. Na dany przez N. znak dzieci chcą podejść do zwierzątko. Gdy dziecko-zwierzątko usłyszy odgłos kroków i wskaże kierunek, z którego dochodzi ten dźwięk, podchodzące dziecko musi się cofnąć. Wygrywa dziecko, które nieusłyszane podejście do zwierzątko i dotknie go ręką. Jeśli w ciągu kilku minut (3) nikomu nie uda się podejść, wygrywa osoba stojąca w środku kręgu.

- Kończenie rymowanek o łące.
Trawa, kwiaty, biedronka – to na pewno... (łąka)

Czerwone jak gotowane raki – to... (maki)

*Ma żółty środek, białe płatki,
łodyga u niej wiotka.
Ten łąkowy kwiat to... (stokrotka)*

*Piegowata dama. Po łące chodzi od rana.
Wygrzewa się w promykach słońka.
To mała... (biedronka)*

Czy to fruwające kwiaty? Jest ich tyle! Nie, to... (motyle)

Lata, lata koło nosa. Uwaga! To groźna... (osa)

Lata, lata obok czoła. To miodna... (pszczola)

- Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.

- Ćwiczenia w czytaniu – uzupełnianie literami luk w wyrazach.

Dla każdego dziecka: wyrazy z brakującymi literami, litery.

N. przygotowuje wyrazy z brakującymi literami oraz litery. Dzieci uzupełniają luki literami i odczytują wyrazy. Np.:

biedro...ka (n), **jas...ier** (k), **t...awa** (r), ...
aba (ż), **kr...t** (e)...

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 35 (przewodnik, cz. 5, s. 57).

II

Zajęcie 1. Założenie pierwszej karty zielnika.

- Oglądanie obrazków roślin łąkowych, przypomnienie ich nazw.

Obrazki roślin łąkowych, produkty, w których zastosowano rośliny zielne.

N. opowiada o zastosowaniu roślin zielnych, pokazuje syropy, kremy, suszone zioła na herbatę (np. rumianek), szampon pokrzywowy, tabletki rapacholin, krem rumiankowy...

- Ćwiczenia oddechowe *Dmuchamy na dmuchawiec* (mniszek pospolity).
Dzieci naśladują dmuchanie na trzymaną w ręce roślinę. Dmuchają mocno, aż do braku powietrza.
- Oglądanie przyklejonych na kartkach (i podpisanych) roślin przyniesionych z wycieczki na łąkę.
Dzieci oglądają rośliny, nazywają wskazywane części (łodyga, korzeń, liść, kwiat).
N. wyjaśnia, że dopnie te kartki do zielnika, który już założył i który będzie uzupełniał.

Kartki z przyklejonymi roślinami przyniesionymi z wycieczki na łąkę.

- Słuchanie wiersza Anny Onichimowskiej *Zielnik*.

Kartki z przyklejonymi do nich roślinami (wymienionymi w wierszu), obrazki lub zdjęcia.

Biały rumianek.

Na drugiej –

mały bukiet sasanek.

Na trzeciej –

liście dębu i babki.

Na czwartej –

fiołki, konwalie, bratki.

N., recytując, pokazuje kartki z wymienionymi roślinami, które są do nich przyklejone (z wyjątkiem sasenek, bo są pod ochroną – na tej kartce zamiast przyklejonej rośliny jest tylko jej obrazek, wykonany przez N.).

- Rozmowa na temat wiersza.

N. pyta:

- *Jakie rośliny znajdowały się na kartkach?*
- *Dlaczego był tam rysunek sasenek?*
- *Dlaczego zakładamy zielnik?*

- Wykonanie przez każde dziecko pierwszej strony własnego zielnika.

Dla każdego dziecka: rośliny (np. koniczyzna, mniszek pospolity, szczaw...), kawałki taśmy klejącej, kartkę z bloku technicznego (kolorowa).

Każde dziecko dostaje jedną roślinę (np. koniczynę, mniszek pospolity, szczaw...), kawałki taśmy klejącej, kartki z bloku technicznego (kolorowe).

Dzieci wykonują następujące czynności:

- Układają roślinę na kartce.
- Przyklejają ją do kartki za pomocą taśmy klejącej.
(N. zachęca dzieci, aby wykonywały dalsze strony zielnika).
- Wspólne wypicie herbatki ziołowej np. rumiankowej.

Herbatka ziołowa np. rumiankowa, kubeczki.

Zajęcie 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18 metodą Rudolfa Labana (przewodnik, cz. 5, s. 64).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Latające żuki*.

Tamburyn.

Dzieci-żuki biegają w różnych kierunkach wyznaczonego obszaru ogrodu przedszkolnego, poruszają rękami na wysokości ramion przy dźwiękach tamburynu. Podczas przerwy w grze *odpoczywają zmęczone lotem*.

- Zabawa rytmiczna *Zielona łąka*.

Tamburyn.

Dzieci maszerują po obwodzie koła parami w rytm tamburynu. Podczas przerwy w grze odwracają się twarzami do siebie i rytmicznie powtarzają rymowaną, klaszczą naprzemiennie raz w swoje ręce, raz w dłonie partnera:

*Zielona łąka w barwach tonie,
Barwne motyle lecą do niej.*

- Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Zabawa relaksacyjna *Złota żaba*.

N. mówi: *chciałbym zaprosić was do zabawy, w czasie której musimy wszyscy siedzieć bardzo cicho – inaczej nie będziemy mogli złapać tego, co może uda nam się złapać później. Usiądźcie wszyscy na podłodze i skrzyżujcie nogi. Możecie jedną stopę położyć na udzie, jeśli macie na to ochotę (pół pozycji lotosu). Utrzymujecie wasze plecy w wyprostowanej pozycji, a potem lekko opuśćcie barki. Zamknijcie oczy.*

Czy widzieliście kiedykolwiek małą, złotą żabkę, która siedzi na dużym, zielonym liściu lili wodnej cicho, cichutko... tak cicho, że nic się nie porusza, a żabka wygląda, jakby spała? Dzisiaj wszyscy będziemy takimi żabkami. Wyobraźcie sobie, że siedzicie na liściu lili wodnej pośrodku stawu... Siedzicie tam, jak ta żabka, bardzo cicho, i oddychacie powoli. Nabieracie głęboko powietrza do płuc i wypuszczacie je do końca. W ten sposób żaby łapią muchy na kolację – siedzą tak cicho, że muchy ich po prostu nie widzą. Nagle wyciągają swój długi język i łapią muchę. Czy potraficie tak

szybko wystawić język? A teraz siedzicie spokojnie, a ja będę udawać bzyczącą muchę. Za każdym razem, kiedy wydam z siebie taki dźwięk (demonstruje ten dźwięk), możecie wystawić język i złapać muchę. Na zakończenie będziecie mogli szepnąć mi na ucho, ile much złapaliście.

B Karty pracy <i>Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia</i>, s. 73. Czytanie z N. nazw zwierząt i roślin, odszukiwanie ich na rysunku. Kolorowanie rysunku.	Karty pracy <i>Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby</i>, cz. 2, s. 76. Czytanie zdań, pisanie X pod wyrazem tak jeżeli zadanie jest prawdziwe, lub pod wyrazem nie, jeżeli zdanie jest fałszywe.	B+

- Zabawa ruchowa *Owady na łące*.

Sylwety zwierząt.

N. dzieli dzieci na cztery grupy: *bociany, żaby, pszczoły, koniki polne*. Każda grupa zajmuje inne miejsce w sali. *Mieszkańcy łąki* siedzą w swoich *domkach*. Kiedy N. pokaże sylwetę konika polnego, dzieci-*koniki polne* skaczą po łące i wydają dźwięki: *Cyk, cyk, cyk*. Kiedy pokaże sylwetę bociana, *bociany* chodzą po łące i *klekocą*. Kiedy pokaże sylwetę żabki, *żabki* skaczą żabimi skokami, *rechocząc*. Gdy pokaże sylwetę pszczoły – dzieci-*pszczoły fruują*, *bzycząc*.

- Układanie sylwet owadów z klocków w kształcie figur geometrycznych.

Dla każdego dziecka: klocki w kształcie figur geometrycznych.

Dzieci układają sylwety owadów z klocków w kształcie figur geometrycznych. Nazywają swoje *owady* i podają nazwy figur geometrycznych, z jakich je ułożyły.

- Utrwalanie materiału muzycznego z całego tygodnia.

Maj, tydzień 4

Dzień 1

Święto rodziców

Mama i tata

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Oglądanie przyniesionych przez dzieci zdjęć rodziców z ich dzieciństwa. Zabawa <i>Czyja to mama? Czyj tata?</i> Słuchanie piosenki <i>Tango dla mamy</i>. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36.</p>		
<p>II.1. Nauka wiersza Jadwigi Koczanowskiej <i>Mama i tata</i>. Cele: rozwijanie mowy; rozwijanie pamięci. Zabawa muzyczno-ruchowa <i>Układamy serduszko</i>.</p>		III 2 III 2 IV 7 I 5 I 7, III 2, IV 2, IV 5 I 5, IV 7
<p>2. Wykonanie miseczki na łakocie. Cele: rozwijanie sprawności manualnej; zachęcanie do sprawiania bliskim przyjemności. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem równowagi. <i>Przejsście po ławeczce</i>; zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.</p>		IV 8 I 5
<p>III. Układanie zdrobnień do słów: <i>mama, tata</i>. Wycinanie serduszek z czerwonego papieru.</p>		IV 2 I 7
<p>Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.</p>	<p>Ćwiczenia w czytaniu – odczytanie zdań: Jaka jest mama? Jaki jest tata? Wspólne układanie odpowiedzi na te pytania.</p>	I 6, IV 4
<p>Słuchanie piosenki <i>Mój tata</i>. Rozmowa na temat piosenki. Zabawa <i>Pomocnicy</i> – rozwijająca reakcję na ustalone sygnały.</p>		IV 7 I 5

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- rozwijanie pamięci,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- zachęcanie do sprawiania bliskim przyjemności.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się rozwiniętymi zdaniami,
- recytuje wiersz,
- wykonuje miseczkę,
- wykonuje prezent dla bliskich.

Przebieg dnia

T Tablica – KOCHAMY WAS – Propozycje zabaw i aktywności do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 5, s. 195).

- Oglądanie przyniesionych przez dzieci zdjęć rodziców z ich dzieciństwa.

Zdjęcia rodziców dzieci z ich dzieciństwa.

Porównywanie zdjęć z wyglądem dzieci danych rodziców.

- Zabawa *Czyja to mama? Czyj to tata?*

Zdjęcia rodziców dzieci.

N. umieszcza w widocznym miejscu zdjęcia rodziców dzieci. Prosi chętne dziecko, aby wskazało zdjęcie mamy i taty.

(Dzieci wcześniej oglądały zdjęcia przyniesione przez inne dzieci i nie powinny mieć problemu ze wskazaniem rodziców danego dziecka).

- Słuchanie piosenki *Tango dla mamy* (śl. i muz. Danuta i Karol Jagiełło).

Nagranie piosenki, odtwarzacz CD.

Bar-dzo wcze-śnie wsta-je ma - ma, jesz-cze słoń - ce moc - no śpi. Ci - cho krzą-ta się po do - mu,

gdy my ma - my słod-kie sny. Tyl - ko za - pach świe-żej ka - wy nie chce dłu - żej dać mi spać,

bu-dzik dzwo-ni z ca-lej siły, a więc po - ra wstać. Ko - cha - na ma - mo,

nie mo-że-my żyć bez cie - bie, je-steś jak słoń-ce na nie - bie, bez któ-re-go gi-nie

świat. Ko - cha - na ma - mo, my tak bar-dzo cię ko-cha - my,
nie mo-że-my żyć bez ma - my, więc na za-wsze z na-mi bądź. Bo tyl - ko
ma - ma zna naj-czul-sze w świe-cie sło - wa i tyl - ko ma - ma
nam wy-ba-czyć jest go-to - wa. Ko - cha - na ma - mo, przyj-mij od nas dziś ży-
cze - nia: stu lat w zdro-wiu i speł-nie-nia wszy-stkich ma-żeń ży-czę ci.

I. *Bardzo wczesnie wstaje mama, jeszcze słońce mocno śpi.
Cicho krząta się po domu, gdy my mamy słodkie sny.
Tylko zapach świeżej kawy nie chce dłużej dać mi spać,
budzik dzwoni z całej siły, a więc pora wstać.*

Ref.: *Kochana mamo, nie możemy żyć bez ciebie,
jesteś jak słońce na niebie, bez którego ginie świat.
Kochana mamo, my tak bardzo cię kochamy,
nie możemy żyć bez mamy, więc na zawsze z nami bądź.*

II. *Bo tylko mama zna najczulsze w świecie słowa
i tylko mama nam wybaczyć jest gotowa.
Kochana mamo, przyjmij od nas dziś życzenia:
stu lat w zdrowiu i spełnienia wszystkich marzeń życzę ci.*

Ref.: *Kochana mamo...*

III. *Tak niedawno do przedszkola prowadziłaś, mamo, mnie,
teraz przyszedł czas na szkołę, każdy dobrze o tym wie.
Zegar bije co godzinę, szybko mija dzień za dniem
i choć jestem coraz starszy, bardzo kocham cię.*

Ref.: *Kochana mamo...*

• **Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36.**

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Wysoko – nisko.*

Tamburyn.

Dzieci biegną po sali przy akompaniamencie tamburynu. Podczas przerwy w grze, na hasło *Wysoko!* stają na palcach, wyciągają w górę ręce i klaszczą nad głową; hasło *Nisko!* jest sygnałem do wykonania przysiadu i uderzenia rękami o podłogę.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych *Myjemy z tatą samochód*. Dzieci naśladową mycie samochodu i splukiwanie go wodą z wiadra.
- Ćwiczenie wyprostne *Rodzic zmęczony i rodzic wypoczęty*. Dzieci siedzą skrzyżnie, ręce trzymają na kolanach. Na hasło *Rodzic zmęczony* wykonują luźny skłon tułowia w przód. Na hasło *Rodzic wypoczęty* – prostują tułów, głowę trzymają prosto.
- Podskoki *Froterujemy z mamą podłogę*. Dzieci rytmicznie, naprzemiennie wykonują wykroki nogami w przód.
- Ćwiczenie równowagi *Rysujemy obrazek dla mamy i taty*. Dzieci stoją na jednej nodze, a drugą rysują w powietrzu dowolny obrazek. Rysują na przemian prawą i lewą nogą.
- Ćwiczenie ożywiające *Rodzinną wycieczka rowerowa*. Dzieci biegają w różnych kierunkach z wysokim unoszeniem kolan i naprzemiennym uginaniem i prostowaniem rąk w łokciach.
- Ćwiczenie uspokajające *Mama i tata*. Dzieci maszerują po obwodzie koła z rytmicznym wytupywaniem i powtarzaniem rymowanki *Mama i tata kochają nas*, na słowo *nas* zatrzymują się i klaszczą w dłonie; *Mama i tata mają dla nas czas* – na słowo *czas* zatrzymują się i klaszczą w dłonie.

II

Zajęcie 1. Nauka wiersza Jadwigi Koczanowskiej *Mama i tata*.

- Zabawa *Moja mama jest..., a mój tata jest...*
Kartony z napisami *Mama jest...*; *Tata jest...*, flamaster.
 Dzieci kończą zdania (poszukiwanie jak największej liczby określeń przymiotnikowych), N. zapisuje określenia wokół napisów: ***Mama jest...***; ***Tata jest...***. Wspólnie odczytują napisy (zwrócenie uwagi na podobieństwa i różnice w określeniach mamy i taty).
- Słuchanie wiersza.

<p><i>Mama i Tata to świat nasz cały, ciepły, bezpieczny, barwny, wspaniały, to dobre, czułe, pomocne ręce i kochające najmocniej serce. To są wyprawy do kraju baśni, wakacje w górach, nad morzem, na wsi,</i></p>	<p><i>loty huśtawką, prawie do słońca oraz cierpliwość co nie ma końca. Kochana Mamo, Kochany Tato dzisiaj dziękować chcemy Wam za to, że nas kochacie, że o nas dbacie i wszystkie psoty nam wybaczacie.</i></p>
--	---
- Rozmowa na temat wiersza.
 N. pyta:
 - *Kim dla dzieci jest mama i tata?*
 - *Za co dzieci dziękują rodzicom?*
- Kończenie zdań rozpoczętych przez N.
 - *Moi rodzice są kochani, bo...*
 - *Pomagam rodzicom w...*
 - *Lubię być w domu, bo...*
 - *Z tatą najchętniej robię...*
 - *Z mamą najchętniej robię...*
- Aktywne słuchanie wiersza.
 N. recytuje wiersz, a dzieci dopowiadają końcowe słowa wersów.
Mama i Tata to świat nasz... (cały),
ciepły, bezpieczny, barwny... (wspaniały),

<i>to dobre, czułe, pomocne...</i>	(ręce)
<i>i kochające najmocniej...</i>	(serce).
<i>To są wyprawy do kraju...</i>	(baśni),
<i>wakacje w górach, nad morzem, na...</i>	(wsi),
<i>loty huśtawką, prawie do...</i>	(słońca)
<i>oraz cierpliwość co nie ma...</i>	(końca).
<i>Kochana Mamo, Kochany...</i>	(Tato)
<i>dzisiaj dziękować chcemy Wam...</i>	(za to),
<i>że nas kochacie, że o nas...</i>	(dbacie)
<i>i wszystkie psoty nam...</i>	(wybaczacie).

- Nauka wiersza fragmentami, metodą ze słuchu.

- Karta pracy, cz. 4, s. 44–45.

Łączenie pierwszych głosek z nazw rysunków. Rysowanie dla Olka i Ady prezentów, których nazwy powstały z połączenia głosek. Rysowanie po śladach.

- Zabawa muzyczno-ruchowa *Układamy serduszko*.

Nagranie piosenki *Tango dla mamy*, odtwarzacz CD, dla każdego dziecka: kolorowy sznurek (o długości 50–7 cm).

Dzieci przy nagraniu piosenki poruszają się tanecznym krokiem po sali. W rękach trzymają kolorowe sznurki. Podczas przerwy w grze układają z nich na podłodze sylwetę serduszka. Powrót muzyki jest sygnałem do tanecznego poruszania się po sali (w pozostałe dni N. może tak modyfikować ćwiczenie, by dzieci układały inne wzory).

Zajęcie 2. Wykonanie miseczki na łakocie.

- Oglądanie różnego rodzaju miseczek.

Różne miseczki.

Oglądanie ozdób na miseczkach. Zwracanie uwagi na różne materiały, z jakich są wykonane. Próby określenia, co można w danych miseczkach przechowywać.

- Ćwiczenie twórcze *O co mogłaby poprosić miseczka, gdyby umiała mówić?*

Dzieci próbują udzielić odpowiedzi na to pytanie.

- Zapoznanie ze sposobem wykonania prac.

Olej, lakier w aerozolu, dla każdego dziecka: plastikowy pojemnik, gazety, kłajster, farby.

- Dzieci z pomocą N. nacierają plastikowy pojemnik odwrócony do góry dnem z zewnątrz olejem. Następnie drą gazety na średniej wielkości kawałki, którymi za pomocą kłajstru oklejają pojemnik. Muszą zwrócić uwagę na zespolenie jego dna z bocznymi ściankami. Oklejony pojemnik stawiają w ciepłe, by wysechł.
- Po upływie mniej więcej doby N. wraz z dziećmi oddziela pojemniki od gazet ostrożnymi, okrężnymi ruchami i pozostawia do wyschnięcia także wewnątrz.
- Gdy kłajster zupełnie wyschnie, dzieci palcami pokrywają miseczkę farbą. Po jej wyschnięciu spryskują miseczkę przezroczystym lakierem w aerozolu. Praca będzie prezentem dla rodziców.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi *Przejsście po ławeczce*.

Ławeczka, piłka.

Dzieci ustawiają się w kolejce przed ławeczką. Kolejno przechodzą po ławeczce z ramionami wyciągniętymi na boki, na jednej dłoni trzymają piłkę. Przy końcu ławeczki wykonują zeskok do przysiadu i przechodzą na koniec kolejki. Ćwiczenie powtarzają co najmniej dwa razy, trzymając piłkę raz w prawej, raz w lewej ręce.

- Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Układanie zdrobnień do słów: *mama, tata*.
mama – mamusia, mamuska, mamunia...
tata – tatuś, tatusiek, tatunio...
- Wycinanie serduszek z czerwonego papieru.
Czerwony papier, nożyczki dla każdego dziecka.
- Zabawa muzyczno-ruchowa *Układamy serduszko* (przewodnik, cz. 5, s. 80).

• Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.

• Ćwiczenia w czytaniu.

Zdania dla każdego dziecka.

Dzieci odczytują zdania: **Jaka jest mama? Jaki jest tata?** Wspólnie z N. wymieniają wyrazy określające rodziców. Np. **wesoła, delikatna, dobra...**
wesoły miły, dobry, spokojny...

- Słuchanie piosenki *Mój tata* (sł. i muz. Jolanta Kucharczyk). Rozmowa na temat piosenki.
Nagranie piosenki, odtwarzacz CD.

Kto po-mo-że, kto przy-tu-li, kto wciąż bli-sko jest, kto za -wią-że sznu-ro- wa-dło, gdy roz-wią-że się?

Kto za- bie-rze mnie na lo - dy, kto mi ku - pi psa, kto ka-na-pkę naj-sma-cznie-jszą do przed-szko-la da?

Kto pomoże, kto przytuli, kto wciąż blisko jest,

Kto pomoże, kto przytuli, kto wciąż blisko jest,

1. *Kto pomoże, kto przytuli, kto wciąż blisko jest,
kto zawiąże sznurowadło, gdy rozwiąże się?
Kto zabierze mnie na lody, kto mi kupi psa,
kto kanapkę najsmaczniejszą do przedszkola da?*

Ref.: *Ja i mój tata to superprzyjaciele.*

Gdy jesteśmy razem, jest różniej i weselej.

Jak tylko potrzebuję, to tata obok jest. bis

Przyjaciel to prawdziwy – na dobre i na złe.

2. *Gdy mi smutno i gdy czasem płakać mi się chce,
tata weźmie na kolana i przytuli mnie.
I tak pięknie opowiada, bajki czyta mi,
a gdy obok mnie zasypia, mam cudowne sny.*

Ref.: *Ja i mój tata...*

3. *Tata uczy mnie, jak dobrze i jak pięknie żyć,
jak odpowiedzialnym i jak dzielnym dzieckiem być.
Więc mój tata to najlepszy, najwspanialszy wzór.
To kolega i przyjaciel – to jest tata mój!*

Ref.: *Ja i mój tata...*

- Zaznaczanie kłaśnięciem pierwszej miary taktu, określanie metrum.
- Taktowanie w metrum czterodzielnym.
- Taktowanie połączone z marszem.
- Nauka refrenu na zasadzie echa muzycznego.
- Zabawa *Pomocnicy* – rozwijająca reakcję na ustalone sygnały.

Obręcz, bębenek.

Na środku sali leży obręcz, w której wybrane dziecko przedstawia czynności wykonywane przez tatę. W rytmie bębienka dzieci maszerują w określonym kierunku sali. Podczas przerwy w grze zatrzymują się i zwracają do dziecka stojącego w obręczy. Naśladują wymyślone przez nie ruchy, obrazujące czynności wykonywane przez tatę:

- przybijanie gwoździ,
- czytanie książki,
- prowadzenie samochodu,
- niesienie zakupów.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Czytanie zdań z N. lub samodzielnie. Rysowanie swojej mamy i swojego taty. Nazywanie kwiatów. Utrwalenie refrenu piosenki <i>Mój tata</i>. Nauka kolejnych zwrotek. Słuchanie piosenki <i>Gdzie jest tata?</i></p>		<p>IV 4, IV 8, IV 18 IV 7 IV 7</p>
<p>Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.</p>	<p>Modelowanie struktury dźwiękowej nazw obrazków.</p>	<p>I 6, IV 2</p>
<p><i>Gimnastyka z tatą</i> – rozwijanie sprawności ruchowej przy muzyce. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36.</p>		<p>I 5, IV 7 I 5</p>
<p>II.1. Ćwiczenia w porównywaniu wzrostu. Cele: określanie wzrostu dzieci; porównywanie wzrostu dzieci.</p>		<p>IV 13</p>
<p>Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Jak nasi rodzice</i>.</p>		<p>I 5</p>
<p>2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18 metodą Rudolfa Labana. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.</p>		<p>I 8</p>
<p>Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa <i>Lustro</i>; zabawa ruchowa z elementem równowagi <i>Podwieczorek dla rodziców</i>; zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.</p>		<p>I 5</p>
<p>III. Wyklaskiwanie podanego rytmu, powtarzanie tekstu za N.</p>		<p>IV 2, IV 7</p>
<p>Określanie, w którą stronę zwrócone są serduszka. Dorysowywanie brakujących serduszek.</p>		<p>IV 8, IV 14</p>
<p>Wypowiedzi na temat <i>Co lubią moi rodzice?</i></p>		<p>III 2, IV 2</p>
<p>Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Jak nasi rodzice</i>.</p>		<p>I 5</p>
<p>Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.</p>	<p>Układanie z liter nazw obrazków.</p>	<p>I 6, IV 4</p>

Cele główne

- określanie wzrostu dzieci,
- porównywanie wzrostu dzieci,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- stosuje słowa: *wysoki, niski*,
- stosuje słowa: *wyższy od, niższy od, takiego samego wzrostu*,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 4, s. 46.
Czytanie zdań z N. lub samodzielnie. Rysowanie swojej mamy i swojego taty. Nazywanie kwiatów.
- Utrwalanie refrenu piosenki *Mój Tata*. Nauka kolejnych zwrotek piosenki.
Nagranie piosenki, odtwarzacz CD.
- Dzieci śpiewają na krótkich fragmentach melodycznych proponowanych przez N. sylaby: *tata, tototo, tato tato, tatuś, tatuś.*

- Słuchanie piosenki *Gdzie jest tata?* (sł. i muz. Krystyna Gowik).

Nagranie piosenki, odtwarzacz CD.

„Gdzie jest ta - ta?” - py - ta brat. „Gdzie jest ta - ta?” - py - ta sio - stra. „Gdzie jest ta - ta?” - py - tam ja, a od - po - wiedź znam już sam. Ta - ta w pra - cy jest, ta - ta w pra - cy jest, bo pra - cu - je ca - łą dn - ie. A ja wy - ślę mu za - raz s - m - s, że po - ba - wić już się z nim chcę. Mu - szę cze - kać do so - bo - ty, wte - dy z ta - tą ma - my swój cze - kać do nie - dzie - li na ro - we - ry, spa - cer i czas na za - ba - wy i na pso - ty to so - bo - ta jest w sam raz. Mu - szę las, byś - my w świat swój po - le - cie - li to nie - dzie - la jest w sam raz.

- I. „Gdzie jest tata?” - pyta brat.
„Gdzie jest tata?” - pyta siostra.
„Gdzie jest tata?” - pytam ja,
a odpowiedź znam już sam.
Tata w pracy jest, tata w pracy jest,
bo pracuje całe dni.
A ja wyślę mu zaraz sms,
że pobawić już się z nim chcę.

Ref. Muszę czekać do soboty, wtedy z tatą mamy swój czas
na zabawy i na psoty to sobota jest w sam raz.
Muszę czekać do niedzieli na rowery, spacer i las,
byśmy w świat swój polecieć to niedziela jest w sam raz.

- II. Kiedy tata chwilę ma,
rozmawiamy w internecie.
Tata dobrze wie,
że z nim wszystko robić chcę.
Kiedy w pracy jest, kiedy w pracy jest,
gdy pracuje całe dni,
to wysyłam mu wtedy myśli swe,
by już wrócił i spotkał mnie!

Ref.: Muszę czekać...

- Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.

- Modelowanie struktury dźwiękowej nazw obrazków.

Koszyk, obrazki, kartoniki: czerwone, niebieskie (dla każdego dziecka).

Dzieci losują z koszyka obrazki (po trzy sztuki). Układają pod nimi modele ich nazw. Dzielą nazwy na głoski i porównują liczbę samogłosek i spółgłosek.

- **Gimnastyka z tatą** – rozwijanie sprawności ruchowej przy muzyce.
Małe obręcze dla każdego dziecka, tamburyn.

N. zwraca się do dzieci:
Razem z tatą idziemy do parku.

Teraz lekka rozgrzewka!
– szybkie uderzenia w instrument
Uwaga, przeszkody!

Pada deszcz, chowamy się pod daszek!

Przestało padać, biegniemy dalej!

Uwaga, drzewo!
Od poczywamy.

Wracamy do domu.

Dzieci:
maszerują w rytmie tamburynu za N. między obręczami.
przeskakują z nogi na nogę,
następnie biegają między obręczami.
Wskazują do środka obręczy.
– Mocne uderzenia w tamburyn,
unoszą najbliższą leżącą obręcz w górę, –tremol
stoją chwilę w bezruchu.
ponowny bieg za N.
– dźwięki instrumentu w rytmie ósemek,
bieg drobnymi krokami dookoła obręczy.
Zajmują miejsca w najbliższej leżącej obręczy.
– mocne uderzenie w tamburyn,
maszerują w rytmie tamburynu za N. między obręczami.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36 (przewodnik, cz. 5, s. 78).

II

Zajęcie 1. Ćwiczenia w porównywaniu wzrostu.

- Mierzenie wzrostu dzieci.

Miarka.

N. mierzy wysokość ciała dzieci za pomocą miarki zawieszanej na ścianie. W notesie zapisuje wzrost przy imionach dzieci. Potem wymienia dzieci, które uważa za wysokie (ich wzrost wykracza poza średnią wysokość 6-lątka, która dla dziewczynek wynosi 120 cm, a dla chłopców – 122 cm).

- Zabawa ruchowa *Kto jest wyższy? Kto jest niższy?*
Tamburyn.

Dzieci poruszają się po sali przy dźwiękach tamburynu. Na przerwę w grze dobierają się parami i porównują swój wzrost. Dźwięki tamburynu zapraszają do ponownego poruszania się po sali. Potem dzieci oceniają, kto w parze był wyższy, a kto niższy.

- Karta pracy, cz. 4, s. 47.

Kolorowanie ubrań tej osoby z pary, która jest wyższa. Naklejanie zdjęć odpowiedniego kwiatu.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Jak nasi rodzice.*

Dzieci poruszają się po sali w rytm tamburynu. Na hasło *Jak mama* naśladowują czynności wykonywane przez mamę. Na hasło *Jak tata* – czynności wykonywane przez tatę.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18 metodą Rudolfa Labana (przewodnik, cz. 5, s. 64)

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa *Lustro*.
Dzieci dobierają się parami i stają naprzeciwko siebie. Jedno dziecko wykonuje dowolne ruchy, drugie je naśladuje. Po chwili następuje zmiana ról.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi *Podwieczorek dla rodziców*.
Krażki, kubeczki jednorazowe dla każdego dziecka.
Dzieci poruszają się po wyznaczonym obszarze ogrodu przedszkolnego. Każde trzyma w ręce krążek z jednorazowym kubeczkiem. Dzieci, którym kubeczek się przewróci albo spadnie, odchodzą na bok. Wygrywa to dziecko, które będzie się poruszało z kubeczkiem jak najdłużej.
- Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Karta pracy, cz. 4, s. 48.
Wyklaskiwanie podanego rytmu, w powtarzaniu tekstu za N. Określanie, w którą stronę zwrócone są serduszka. Naklejanie brakujących serduszek. Rysowanie po śladach dużych serduszek. Rysowanie w ich wnętrzu małych serduszek.
- Wypowiedzi dzieci na temat *Co lubią moi rodzice?*
Dzieci określają, co lubi mama, co lubi tata, ale odpowiedzi podają, dzieląc dane słowa na sylaby.
Np.: chłopiec mówi, że jego mama lubi *cze-ko-la-dę*, a tata *cias-to*. Pozostałe dzieci syntezują sylaby i podają całe słowa (*czekolada, ciasto*).
- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Jak nasi rodzice* (przewodnik, cz. 5, s. 86).

• Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

• Układanie z liter nazw obrazków.
Dla każdego dziecka: obrazki, litery z wyprawki.
Dzieci losują obrazki. Układają pod nimi wyrazy z liter – ich nazwy.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Rozmowa na temat – <i>Jak dzieci pomagają rodzicom?</i> Opowiadanie o tym, jak Olek i Ada pomagają rodzicom. Rysowanie jak dzieci pomagają rodzicom. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36.	IV 5 I 7, II 9, IV 2, IV 8 I 5
II.1. Zabawy przy piosence <i>Mój tata</i> . Cel: kształtowanie poczucia rytmu. <i>Wspólna zabawa</i> – rozwijanie koordynacji słuchowo-wzrokowo-ruchowej.	IV 7
2. <i>Laurka dla mamy i taty</i> – ćwiczenia plastyczne. Cele: rozwijanie sprawności manualnej; rozwijanie umiejętności wykonania pracy według instrukcji. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Tata pracuje</i> ; zabawa ruchowa <i>Jadą goście</i> ; zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.	II 9, III 2, IV 8 I 5
III. Zabawa <i>Halo? Mamusia?</i> Słuchanie wiersza Agaty Widzowskiej <i>Dla Mamy i Taty</i> – nauka wiersza (po fragmencie dla każdego dziecka). Kolorowanie rysunku bukietu dla mamy. Rysowanie po śladzie.	IV 1 IV 5 I 7, IV 8
Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.	Czytanie zdań. Ilustrowanie ich. I 6, IV 4, IV 8

Cele główne

- kształtowanie poczucia rytmu,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- rozwijanie umiejętności wykonywania pracy według instrukcji.

Cele operacyjne

Dziecko:

- porusza się rytmicznie przy piosence,
- śpiewa piosenkę,
- wykonuje pracę plastyczną,
- podczas wykonywania pracy posługuje się instrukcją.

Przebieg dnia

I

- Rozmowa na temat – *Jak dzieci pomagają rodzicom?*

N. pyta:

- *Czy pomagacie rodzicom w domu? W czym?*
- *Czy powinniście pomagać rodzicom? Dlaczego?*

- Karta pracy, cz. 4, s. 49.

Opowiadanie o tym, jak Olek i Ada pomagają rodzicom. Przedstawianie za pomocą rysunku sposobów, w jakie dzieci pomagają rodzicom. Rysowanie po śladzie serduszek, kolorowanie ich.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36 (przewodnik, cz. 5, s. 78).

II

Zajęcie 1. Zabawy przy piosence *Mój tata*.

- Ćwiczenia ruchowe przy akompaniamencie instrumentu. Marsz, skoki obunóż, przeskoki z nogi na nogę, krok dostawny w wyznaczonych przez N. kierunkach.

- Zabawa *Powtórź za mną* – rozwijająca reakcję na przerwę w muzyce.

Nagranie piosenki *Mój tata*, odtwarzacz CD.

Dzieci maszerują w dowolnych kierunkach sali, przy nagraniu muzyki. Podczas przerwy w muzyce N. recytuje wybrany przez siebie dwutaktowy fragment piosenki, zachowując jej rytm. Dzieci:

– powtarzają go,

– następnie powtarzają go, łącząc z określonym przez N. ruchem, np.

... *kto zawiąże sznurowadło,*

gdy rozwiąże się.

Ja i mój tata,

to super przyjaciele.

Dzieci:

wykonują obrót wokół siebie,

miarowo klaszczą,

cztery razy tupią,

krzyżują ręce na piersiach, kołyszą się w

lewą, a potem – w prawą stronę.

- Utrwalanie tekstu i melodii piosenki *Mój tata* – rozwijanie koordynacji wzrokowo-słuchowej.

Nagranie piosenki *Mój tata*, odtwarzacz CD, cztery kartoniki w różnych kolorach.

N. umieszcza na tablicy cztery kartoniki w różnych kolorach. Dzieci zajmują miejsca w półkolu przed tablicą. Zostają podzielone na cztery grupy. Każdej grupie zostaje przyporządkowany kartonik w innym kolorze.

N. wskazuje kartoniki na tablicy. Kolejne grupy dzieci śpiewają piosenkę, zgodnie z przyporządkowanym im kolorem.

Dodatkowo można umieścić nad każdym kartonikiem drugi kartonik w takim samym kolorze z narysowaną dużą kropką. Kartonik z kropką oznacza śpiew szeptem. Zabawę powtarzamy, N. wskazuje kartoniki, a grupy śpiewają piosenkę szeptem lub głośno, w zależności od wskazanego kartonika.

- *Wspólna zabawa* – rozwijanie koordynacji słuchowo-wzrokowo-ruchowej.

Woreczki wypełnione grochem, szarfy, małe piłki, trzy piktogramy z narysowaną: piłką, szarfą, woreczkiem, nagranie piosenki *Mój tata*, odtwarzacz CD.

Dzieci dobierają się w pary. Zostają podzielone na trzy grupy i zajmują wyznaczone miejsca. Pary w każdej grupie mają przyporządkowane rekwizyty:

I grupa – woreczki,

II grupa – szarfy,

III grupa – piłki.

W rytmie nagrania piosenki *Mój tata* pary maszerują w określonym kierunku. W trakcie trwania muzyki, N.:

– pokazuje piktogram z narysowanym woreczkiem – dzieci z grupy I zajmują wyznaczone miejsca. W parach przechodzą do siadu, rzucają do siebie woreczkami zgodnie z rytmem piosenki, pozostałe dzieci klaszczą,

– pokazuje piktogram z narysowaną szarfą – dzieci z grupy II zajmują wyznaczone miejsca, przechodzą do siadu twarzami do siebie, wyciągają do przodu nogi w lekkim rozkroku, w rękach trzymają szarfy i przeciągają je do siebie raz w jedną, raz w drugą stronę, zgodnie z rytmem piosenki; pozostałe dzieci klaszczą,

– pokazuje piktogram z narysowaną piłką – dzieci z grupy III zajmują wyznaczone miejsca, w parach rzucają do siebie piłki zgodnie z rytmem piosenki, pozostałe dzieci klaszczą.

- Zabawa z piosenką *Mój tata*.
Nagranie piosenki *Mój tata*, odtwarzacz CD.
Ustawienie: w czterech kołach, twarzami do ich środka.

Zwrotka I

*Kto pomoże, kto przytuli, kto wciąż blisko jest,
– kto zawiąże sznurowadło, gdy rozwiąże się?
Kto zabierze mnie na lody, kto mi kupi psa,
kto kanapkę najsmaczniejszą do przedszkola da?*

Refren:

*Ja i mój tata to super przyjaciele.
Gdy jesteśmy razem, jest różnie i weselej.
Jak tylko potrzebuję, to tata obok mnie jest,
przyjaciel to prawdziwy – na dobre i na złe.*

Zwrotka II

*Gdy mi smutno i gdy czasem
płakać mi się chce,
tata weźmie na kolana
i przytuli mnie.
I tak pięknie opowiada,
bajki czyta mi,
a gdy obok mnie zasypia,
mam cudowne sny.*

Zwrotka III

*Tata uczy mnie, jak dobrze i jak pięknie żyć,
jak odpowiedzialnym i jak dzielnym dzieckiem być.
Więc mój tata to najmiłszy, najwspanialszy wzór.
To kolega i przyjaciel – to jest tata mój!*

Dzieci:

drobnymi kroczkami biegną do
środków kół,
przechodzą do klęku na jedno
kolano,
drobnymi kroczkami powracają
do pozycji wyjściowej,
wykonują obrót wokół siebie,

tworzą w kołach pary, maszerują
w prawą stronę,
zatrzymują się w parach, miarowo
klaszczą,
maszerują w parach w lewą stronę,
zatrzymują się w parach i miarowo
klaszczą,

w pierwszym kole wykonują
przysiad,
w drugim kole wykonują przysiad,
w trzecim kole wykonują przysiad,
w czwartym kole wykonują
przysiad,
w pierwszym kole – powracają do
pozycji stojącej,
w drugim kole – powracają do
pozycji stojącej,
w trzecim kole – powracają do
pozycji stojącej,
w czwartym kole – powracają
do pozycji stojącej,

tworzą w kołach pary i wykonują
obroty w parach wokół siebie,
w lewą stronę,
miarowo klaszczą,
wykonują obroty w parach wokół
siebie w prawą stronę,
miarowo klaszczą, na zakończenie
unoszą ręce wysoko w górę.

- Zabawa *Głośno – cicho* – rozwijająca reakcję na zmiany dynamiczne.
Tamburyn.

Dzieci maszerują po okręgu koła, śpiewając a cappella piosenkę *Mój tata*. Na mocne uderzenie w tamburyn – zatrzymują się, przechodzą do przysiadu. Gdy N. opuszcza rękę trzy-

mającą instrument i delikatnie nim potrząsa, dzieci przechodzą do przysiadu i recytują szeptem tekst: *Ja i mój tata to super przyjaciele*. Następnie N. unosi rękę trzymającą instrument coraz wyżej i gra coraz głośniej – dzieci przechodzą do pozycji stojącej i głośno recytują tekst: *Z tatą mogę przeżyć przygód bardzo wiele*.

- Ćwiczenia oddechowe *Ja i mój tata*.

Nagranie piosenki *Mój tata, odtwarzacz CD, bębenek*.

Dzieci maszerują po okręgu koła w rytmie piosenki *Mój tata*. Na przerwę w muzyce zatrzymują się, nabierają powietrza nosem, następnie, wypuszczając powietrze, równocześnie wypowiadają słowa: *tato, tato, tato*. Gdy podczas przerwy w muzyce N. uderzy dwa razy w bębenek, zatrzymują się, miarowo klaszczą i wypowiadają zdanie: *Sto lat, sto lat niech żyje nam!*

Zajęcie 2: *Laurka dla mamy i taty* – ćwiczenia plastyczne.

- Słuchanie wiersza Stanisława Grabowskiego *Nie jesteś sam*.

*Mama biega po pokojach
ze ścierką,
z odkurzaczem,
z froterką.*

*A ja siedzę szczęśliwa
w pokoju, gdzie lalka Rozalka,
zeszyty do pierwszej klasy,
atlasy...*

*Tata biega po pokojach
z fajką,
z książką
z pomysłami.*

*Gdy w domu –
tatus i mama,
nie jestem sama.*

- Rozmowa na temat wiersza.
N. pyta:
 - *Co robi mama?*
 - *Co robi tata?*
 - *Gdzie jest dziewczynka?*
 - *Dlaczego jest szczęśliwa?*
- Wypowiadanie fragmentami tekstu wiersza z radością – najpierw cicho, a później coraz głośniej.
*Gdy w domu –
tatus i mama,
nie jestem sama.*
- Pisanie po śladach liter i połączeń między nimi (w powiększonej liniaturze), po wzorze przygotowanym przez N.

To mama i tata.

- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.
Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 24, klej, nożyczki, kartka z bloku technicznego w jasnym kolorze formatu A4, naklejki.
 - Składanie kartki z bloku technicznego na pół, tak aby powstała laurka.
 - Wycinanie z karty gotowych elementów.
 - Składanie gotowych elementów i naklejanie ich na kartce według instrukcji, tak aby *kwiaty znalazły się w wazonie*.
 - Odczytuje z N. lub samodzielnie napis: **Kwiaty dla Mamy i Taty**. Przykleja go na pierwszej stronie laurki.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Tata pracuje.*

Tamburyn.

Dzieci poruszają się po ogrodzie przedszkolnym w rytm tamburynu. Podczas przerwy w grze naśladują wykonywanie prac, o których mówi N. Np. *Tata pisze na komputerze; Tata trzepie dywan; Tata myje samochód; Tata gra na skrzypcach* itp.

- Zabawa ruchowa *Jadą goście.*

Bębenek.

Przy dźwiękach bębenka dzieci maszerują parami po obwodzie koła. Podczas przerwy w muzyce zatrzymują się, zwracają buziami do siebie i powtarzają wyliczankę, ilustrując ją ruchem:

Mamo! Mamo!

Co, co, co?

Goście jadą.

No to co?

Dzień dobry, dzień dobry.

Cmok, cmok, cmok.

Tato! Tato!

Co, co, co?

Goście odjeżdżają..

No to co?

Do widzenia, do widzenia.

Cmok, cmok, cmok.

Dzieci:

klaszczą w swoje ręce,

klaszczą w ręce partnera,

klaszczą w swoje ręce,

klaszczą w ręce partnera,

podają sobie ręce na powitanie,

naśladują przesyłanie całuszków, ze zwrotem głowy na prawo, na lewo i na wprost.

Gesty takie same jak wyżej.

- Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Zabawa *Halo? Mamusia?*

Dzieci spacerują po sali. Gdy N. krzyknie *Jeden!*, zatrzymują się, podnoszą rękę do ucha i głośno mówią do słuchawki: *Halo? Mamusia?* Gdy usłyszą *Dwa!*, mówią: *Dzień dobry pani!* z równoczesnym wyciągnięciem ręki jak do przywitania. Na *Trzy!* mówią *Ojjoj!* i trzymają się za głowę.

- Słuchanie wiersza Agaty Widzowskiej *Dla mamy i taty*. Nauka wiersza, po fragmencie dla każdego dziecka.

N. tnie kartkę z tekstem wiersza na kawałki. Kartoniki z fragmentami tekstu rozdaje dzieciom.

*Z okazji święta Taty i Mamy
dziś uroczycie wam obiecamy:
codziennie sprzątać swoje zabawki,
nigdy nie spadać z wielkiej huśtawki,
od mamy nigdzie się nie oddalać,
groźnych zapalek szust! nie zapalać.
Więcej nie zjemy kwaśnych jabłuszek,
bo wtedy zawsze boli nas brzuszek.
Gdy zobaczymy gdzieś muchomora,
to go nie zerwie żaden przedszkolak!
Będziemy grzeczni i przyrzekamy
słuchać uważnie taty i mamy.
Wyszorujemy ząbki starannie*

*Lecz nikt przez pasy sam nie przechodzi
ani do wody w morzu nie wchodzi!
Od taty wiemy dużo o świecie:
że trzeba czapkę zakładać w lecie,
że się obcego pieska nie głaszcze,
bo czasem groźnie otwiera paszczę.
I na kontakty uważać mamy,
więc się od prądu z dala trzymamy!
Czytacie bajki, gdy księżyc świeci,
rano buziaczkiem budzicie dzieci,
a choć psocimy czasem troszeczkę,
to wciąż jesteśmy waszym Słoneczkiem.
Bo z rodzicami jest zawsze lato,
kochana Mamo, kochany Tato!*

*i nie będziemy wariować w wannie.
Mama nas uczy drogowych znaków,
tata trenuje małych pływaków.*

- Karta pracy, cz. 4, s. 50.
Kolorowanie rysunku bukietu dla mamy. Rysowanie po śladzie drogi Olka i Ady do mamy.

<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Czytanie zdań. Ilustrowanie ich. Dla każdego dziecka: zdania, kartki, kredki, klej. Dzieci losują zdania. Nakleją je na kartki i ilustrują. Przykładowe zdania: W wazonie były trzy tulipany. To niebieska miska, a w niej maliny. Ta żabka jest cała zielona. Piłka jest fioletowa i ma białe kropki i kreski.
--	---

Maj, tydzień 4

Dzień 4

Święto rodziców
Wokół mamy i taty

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Odwzorowywanie kwiatków dla mamy. Rysowanie po śladach rysunków róż. Śpiewanie piosenki <i>Mój tata</i>, połączone z efektami akustycznymi. Oglądanie obrazków. Zaznaczanie 10 różnic między nimi. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36.</p>		<p>I 7, IV 8 IV 7 IV 9 I 5</p>
<p>II.1. <i>Wokół mamy i taty</i> – ćwiczenia i zabawy. Cele: rozwijanie słuchu fonematycznego; rozwijanie mowy. Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Czerwone – zielone</i>.</p>		<p>IV 2, IV 5 I 5</p>
<p>2. <i>Obrazek z konwaliami dla taty i mamy</i> wykonany techniką kirigami z koła. Cele: rozwijanie sprawności manualnej; zachęcanie do sprawiania przyjemności innym. Zabawy na świeżym powietrzu: poszukiwania skarbu ukrytego w ogrodzie; zabawy na urządzeniach ogrodowych.</p>		<p>IV 5, IV 8, IV 18 I 5</p>
<p>III. Zabawa <i>Czy znamy imię taty i mamy?</i> Rozmowa na temat słowa <i>serce</i>. Nauka piosenki <i>Gdzie jest tata?</i> Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Pokaż, jak pracuje tata</i>.</p>		<p>IV 2, IV 4 IV 5 IV 7 I 5</p>

Cele główne

- rozwijanie słuchu fonematycznego,
- rozwijanie mowy,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- zachęcanie do sprawiania przyjemności innym.

Cele operacyjne

Dziecko:

- dzieli słowa na sylaby, głoski,
- wypowiada się rozwiniętymi zdaniami,
- wykonuje obrazek techniką kirigami,
- robi prezent dla rodziców.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 4, s. 51.
Odwzorowanie kwiatków dla mamy. Rysowanie po śladach rysunków róż.
- Śpiewanie piosenki *Mój tata* w połączeniu z efektami akustycznymi.
Drewniane łyżki, reklamówki, balon wypełniony kaszą, plastikowe butelki, metalowa łyżeczka, metalowy kubek, pokrywka.

Zwrotka I

Dzieci *grają* w rytmie ćwierćnut:

takty 1–2 uderzanie dłońmi o podłogę,

takty 3–4 uderzanie drewnianą łyżką o drewnianą łyżkę,

takty 6–7 gniecenie reklamówek,

takty 8–9 potrząsanie balonem wypełnionym garścią kaszy.

Refren:

takty 9–10 uderzanie plastikową butelką o butelkę,

takty 11–12 delikatne uderzanie łyżeczką w metalowy kubek,

takty 13–14 uderzanie drewnianą łyżką o pokrywkę,

takty 15–16 uderzanie wszystkimi *dziwnymi instrumentami* razem.

Zwrotka II i refren tak samo jak powyżej.

- Karta pracy, cz. 4, s. 52.
Oglądanie obrazków. Odszukiwanie i zaznaczanie 10 różnic między nimi.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36 (przewodnik, cz. 5, s. 78).

II

Zajęcie 1. *Wokół mamy i taty* – ćwiczenia i zabawy.

- Układanie zdań o rodzicach.
Dla każdego dziecka: kartonowe czerwone serca (ok. 15 cm), mazaki.
Dzieci układają zdania o mamie, tacie lub o obojgu rodzicach. N. zapisuje wybrane zdania na kartonowych czerwonych sercach. Serca posłużą do ozdoby sali przygotowanej na przyjęcie gości.
- Liczenie słów w wybranych zdaniach.
Serca ze zdaniami.
N. odczytuje wybrane zdania z serc, a dzieci liczą w nich słowa i podają ich liczbę. Np.:
Mama to mój największy skarb. (5)
Niech tata żyje sto lat! (5)
Życzę mamie i tacie, aby byli zdrowi, szczęśliwi. (8)
Mamo, tato kocham was. (4)
- Dzielenie na sylaby lub głoski nazw obrazków przedstawiających prezenty dla rodziców.
Obrazki przedmiotów, roślin, koszyk.
Dzieci losują obrazki z koszyka. Dzielią ich nazwy na sylaby (5-latki) lub głoski (6-latki).
Przykładowe obrazki: róża, czekolada, tort, kot, obrazek, wazon, kawa, korale, irys, gerbera, pudełko...

- Podawanie rymów do słów: *mama, tata*.
Mama – rama, gama, tama, dama, lama...
Tata – wata, data, chata, tata, mata...
- Nauka rymowanki dla mamy i jej wersji dla taty.
Dla każdego dziecka: duża sylweta serca, małe czerwone serduszka.
Dzieci powtarzają tekst rymowanki fragmentami za N.

*Mamo, mamo –
co ci dam?*

To serduszko, które mam.

A w serduszku miłość jest.

Mamo, mamo – kocham Cię!

Tato, tato –

co ci dam?

To serduszko, które mam.

A w serduszku miłość jest.

Tato, tato – kocham Cię!

Dzieci, recytując rymowankę zapełniają sylwetę serca małymi czerwonymi serduszkami.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Czerwone – zielone*.

Krażki: czerwony i zielony.

Dzieci biegają swobodnie po sali. Gdy N. podniesie do góry krążek, zależnie od pokazanego koloru wykonują ustaloną uprzednio czynność (na każdy kolor inną). Np. widząc czerwony krążek, wykonują skłon, zielony – stają na jednej nodze, Gdy N. opuści krążek, dzieci przestają wykonywać ćwiczenia i znów biegają po sali.

Zajęcie 2. Obrazek z konwaliami dla taty i mamy wykonany techniką kirigami z koła.

- Burza mózgów na temat *Jak przekazać rodzicom wiadomość, nie używając słów?*

N. podaje wiadomości, a dzieci je prezentują, nie używając słów. Np.

Przytul mnie, bo jestem smutny.

Pobaw się ze mną.

Kocham cię mamo, kocham cię tato.

- Rozwiązanie zagadki o konwalii.

Dobrze ją znamy z prześlicznej woni,

kwitnie dzwonekami, ale nie dzwoni (konwalia).

- Oglądanie i wąchanie bukietka konwalii ogrodowych (lub leśnych).

Bukietek konwalii.

Dzieci oglądają konwalie, wąchają je.

- Rozmowa na temat konwalii.

N. pyta:

– *Jak wygląda roślina?*

– *Ile dzwonek jest na jednej łodyżce?*

– *Gdzie rosną konwalie?*

– *Czy można je zrywać?*

Konwalia majowa jest rośliną leczniczą i ozdobną, nie jest już rośliną chronioną. Występuje często w lasach niemal całej Polski, ale można ją również hodować. Jej głównym walorem są niewielkie kwiaty o charakterystycznym zapachu i dzwonekowatym kształcie.

- Zapoznanie ze sposobem wykonania prac.

Dla każdego dziecka: kolorowy kartonik (nie zielony) o wymiarach 15–20 cm, białe i zielone kartki, na których narysowane są koła: na białej osiem kół o wymiarze 3 cm, na zielonej – dwa koła o wymiarach 2 cm, klej, nożyczki.

- Wycinanie kół. Złożenie wszystkich kół na połowę.
- Zagięcie zakładki za zielonym kole, odgięcie jej i odcięcie.
- Przesunięcie warstw koła.
- Sklejanie po dwa białe koła, tak aby powstały dzwoneczki.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Rysowanie po śladach rysunków. Zabawa <i>Koncert dla mamy i taty</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36.	I 7, IV 8 IV 7 I 5
II.1. Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej <i>Festyn</i> . Cele: rozwijanie mowy; zachęcanie do wspólnej zabawy z rodzicami. 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18 metodą Rudolfa Labana. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie; zabawa <i>Zmienne nastroje</i> ; zabawy swobodne na urządzeniach ogrodowych, w piaskownicy.	III 2, IV 5 I 8 I 5, IV 18
III. Uroczystość z okazji święta rodziców.	I 3, III 2, III 8, IV 5, IV 7

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- zachęcanie do wspólnej zabawy z rodzicami,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się rozwiniętymi zdaniami,
- bawi się z rodzicami podczas uroczystego spotkania w przedszkolu,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- • Karta pracy, cz. 4, s. 53.
Rysowanie szlaczków po śladzie, a potem – samodzielnie. Rysowanie po śladach rysunków. Kolorowanie rysunków dużych misiów na brązowo, a małych misiów – na różowo.
- Zabawa *Koncert dla mamy i taty*.
N. dzieli dzieci na kiluosobowe grupy. Każda z nich wybiera dyrygenta, który będzie prowadził swoją *małą orkiestrę*. Zadaniem grup jest zagrać na niby na wybranych instrumentach – ruchem, mimiką i głosem – utwór dla rodziców. *Orkiestry* kolejno prezentują swoją *grę*, uważając na ruchy *dyrygenta*, który wskazuje kto ma *grać*, a kto nie; czy muzyka ma być szybka, wolna, głośna, czy cicha.
- • Ćwiczenia poranne – zestaw nr 36 (przewodnik, cz. 5, s. 78).

II

Zajęcie 1. Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej *Festyn*.

- Rozmowa na temat festynu.
N. pyta:
 - *Co to jest festyn?*
 - *Z jakiej okazji organizuje się festyn?*

- Słuchanie opowiadania.
Książka (s. 78–81) dla każdego dziecka.

Dzieci słuchają czytanego przez N. opowiadania i oglądają ilustracje w książce.

Na rodzinny festyn do przedszkola Ady przyszło wiele rodzin, między innymi mama i tata Ady oraz Olek. „Święto rodziców” okazało się dobrym pomysłem i okazją do wspólnej zabawy. Całe przedszkole było udekorowane obrazkami namalowanymi przez dzieci oraz kwiatami. W ogródku postawiono dodatkowe ławki, leżaki i miękkie pufy do siedzenia. Dzieci wymyśliły wiele śmiesznych konkurencji, w których brali udział dorośli. Zaczęło się od zagadek, potem były zawody w podrzucaniu piłki głową, co okazało się ulubionym zajęciem niektórych tatusiów. Przedszkolaki zorganizowały pokaz puszczania baniek mydlanych, które wirowały w powietrzu, mieniąc się wszystkimi kolorami tęczy. Najwięcej śmiechu wywołała ogromna bańka, która osiadła na nosie jednego z rodziców – minęło sporo czasu, zanim pękła! Tata Ady i Olka wygrał konkurs w skakaniu na jednej nodze dookoła karuzeli i chociaż w trakcie spadł mu lewy but, nie poddawał się do końca.

– Brawo! – krzyczała Ada.

– Tato! Tato! – dopingował Olek.

Następnie odbył się konkurs drużynowy z udziałem dorosłych i dzieci. Liczyły się zręczność i refleks. Każdy rodzic otrzymał plastikową butelkę, a zadaniem dzieci było jak najszybsze napełnienie jej wodą i zakręcenie. Ach, ile było przy tym radości! Wszyscy się nawzajem pooblewali, jakby to był śmigus-dyngus. Na szczęście pogoda była wspaniała i słońce szybko wysuszyło zmoczone ubrania.

Mama Ady i Olka zajęła pierwsze miejsce w konkursie nadmuchiwanie balonów. W ciągu minuty nadmuchała aż trzy i nawet zdążyła je zawiązać na supeł. Nagle rozległo się potężne trrrrach! To jeden z balonów pękł i wystraszył siedzące na dachu gołębie.

– Myślałem, że wystrzeleńś z armaty! – zażartował tata.

– To dlatego, że kiedyś grałam na trąbce i mam silne płuca – wyjaśniła mama.

Później odbył się konkurs na rodzinne śpiewanie piosenek. Och! Nie każdy potrafi śpiewać. Niektórzy bardzo fałszowali, ale zupełnie się tym nie przejmowali. Przecież wcale nie trzeba być najlepszym we wszystkim. Najważniejsze to umieć się śmiać nawet z samego siebie.

Jednak najwięcej radości wywołały wyścigi z surowym jajkiem trzymanym na łyżce. Dorośli starali się zachować równowagę w czasie biegu, a dzieci piszczały z emocji! Bum! Jajko już leżało na ziemi. Bach! Drugie jajko wylądowało na bucie jednego z ojców.

– Cały trawnik zamienił się w jajecznicę! – zachichotał Olek.

– To są jajka sadzone – stwierdziła Ada.

Zwycięzcy w różnych konkurencjach otrzymali nagrody zrobione przez dzieci: papierowe sowy z przyklejonymi ruchomymi oczami, świeczki ozdobione suszonymi kwiatkami lub muszelkami, kamienie pomalowane jak biedronki i zakładki do książek.

Każdy, kto zgłodniał, mógł się poczęstować pysznym ciastem i owocami, ale najsmaczniejsze okazały się owsiane ciasteczka, które przedszkolaki upiekły razem z paniami kucharkami.

Na zakończenie rodzinnego festynu dzieci przygotowały część artystyczną, a Ada wyrecytowała wierszyk:

Gdy na Księżyc się wybiorę,
to spakuję do walizki
moją mamę oraz tatę,
bo nie mogę zabrać wszystkich.
Z mamą będę liczyć gwiazdy
i rysować złote słońce,
z tatą zrobię prawo jazdy
na talerze latające.
Na Księżycu dom postawię

*i dla mamy kwiat w ogrodzie,
tacie gwiazdą dam golarkę,
by się mógł ogolić co dzień.*

*Więc, gdy lecieć chcesz w nieznanę,
zabierz tatę oraz mamę!*

Ada otrzymała wielkie brawa, a potem rozpoczęła się loteria. W losowaniu nagrody głównej wzięli udział wszyscy zaproszeni goście. Każdy chciał wygrać, ale przecież to niemożliwe, żeby wygrali wszyscy. Dzieci trzymały kciuki i czekały, aż pani dyrektor odczyta zwycięski numer.

– Wygrywa los z numerem 1865!

– Hura! To nasz! – krzyknął uradowany Olek.

– Mamy szczęście! – pisnęła Ada.

Nagrodą główną były bilety do teatru dla całej rodziny. Pozostali uczestnicy wylosowali nagrody pocieszenia w postaci książek.

– Trzeba to uczcić! – zaproponowała mama.

– Tylko nie każcie mi już dzisiaj skakać na jednej nodze! – zaśmiał się tata.

*Tego dnia Ada i Olek byli bardzo dumni ze swoich rodziców. Chociaż są dorośli, mają wspa-
niałe poczucie humoru i można się z nimi świetnie bawić.*

- Rozmowa na temat opowiadania.

N. pyta:

- *Z jakiej okazji odbywał się festyn w przedszkolu Ady?*
- *Kto z rodziny Ady przybył na festyn?*
- *Jaki konkurs wygrał tata Olka i Ady?*
- *Na czym polegał konkurs drużynowy – dorośli z dziećmi?*
- *W jakim konkursie mama Olka i Ady zajęła pierwsze miejsce?*
- *Jakie inne konkursy odbyły się jeszcze podczas festynu?*
- *Jakie nagrody przygotowały dzieci?*
- *Czym częstowali się goście?*
- *O kim Ada recytowała wiersz?*
- *Czym zakończył się festyn?*

- Czytanie tekstu w książce.

Książka (s. 78–81) dla każdego dziecka.

Słuchanie tekstu odczytanego przez 6-latkę. Odpowiadanie na pytania.	Czytanie tekstu pod ilustracjami. Odpowiadanie na pytania.
--	--

- Ćwiczenia oddechowe.

Dla każdego dziecka: balony, wstążeczka.

N. nawiązuje do opowiadania i proponuje dzieciom konkurs w nadmuchiwanie balonów – kto zrobi to najszybciej? N. pomaga w zawiązywaniu kokardek. Zwycięzca zostaje nagrodzony brawami. Balony posłużą do dekoracji sali.

- **Zajęcie 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 18 metodą Rudofa Labana (przewodnik, cz. 5, s. 64).**

- **Zabawy na świeżym powietrzu**

- Spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie.
- Zabawa *Zmienne nastroje*.

Piłka.

Dzieci siedzą na trawie w kręgu. N. umawia się z nimi, że gdy podrzuci piłkę do góry, to wtedy głośno się śmieją, a jeśli trzyma piłkę w górze – milkną, a do ich ust *przyklejony* jest uśmiech. Gdy piłka dotyka ziemi, dzieci stają się bardzo poważne, kiedy N. chowa piłkę za siebie, pokazują, że są przestraszone, kiedy ukryje swą twarz za piłką – że są senne. Po kilkukrotnym powtórzeniu zabawy ten z uczestników, który się pomyli odchodzi na chwilę na bok.

- Zabawy swobodne na urządzeniach ogrodowych, w piaskownicy.

III

- Uroczystość z okazji święta rodziców.
- Zabawa na powitanie *Witamy się*.
Dzieci i rodzice tworzą dwa koła współśrodkowe (dzieci w środku, rodzice na zewnątrz). Trzykrotnie powtarzają za N. rymowankę i wykonują ruchy, o których mowa.

<p><i>Jesteśmy dziś w przedszkolu, więc przywitajmy się, i ręką pomachajmy i uśmiechnijmy się.</i></p>	<p>Wszyscy: rytmicznie klaszczą, machają ręką do różnych osób, posyłają wszystkim uśmiech.</p>
--	---

- Zabawa *Gdzie jest moje dziecko?*

Cienki materiał.

N. przykrywa siedzące w szeregu dzieci cienkim materiałem. Zadaniem chętnego rodzica jest rozpoznawanie po sylwetce własnego dziecka i stanięcie obok niego.

- Zabawa graficzna *Portret mamy i taty*.

Sztalugi, kartki, mazaki, chustki do przewiązania oczu.

Rodzic i dziecko tworzą parę. Każda para staje przed sztalugami z kartką. Dziecko ma zasłonięte oczy. Zadanie polega na narysowaniu przez dziecko portretu rodzica. Rodzic pomaga, naprowadzając dziecko, udzielając mu słownych informacji na temat tego, jak powinno rysować.

- Improwizacje ruchowe rodziców z dzieckiem przy nagraniu muzyki tanecznej.

Nagranie dowolnej piosenki lub melodii, odtwarzacz CD.

Rodzice, dzieci, N. stoją w kręgu. Osoby, które zmieniają miejsca muszą poruszać się w określony sposób, podany przez N. Kryterium zmiany miejsca jest pierwsza głoska imienia. Np. N. prosi, żeby *zmieniły miejsca osoby, których imię rozpoczyna się głoską „m”, a poruszać się mają jak baletnica*.

- Zabawa *Rymowanki*.
Dzieci podają słowa, a rodzice wymyślają do nich rymy.
- Zabawa *Rozpoznawanie swojego dziecka po dłoni*.
Rodzic ma zasłonięte oczy. Dotyka dłoni kilkorga dzieci, w tym swojego. Musi rozpoznać własne dziecko.
- Przedstawienie przez dzieci programu artystycznego złożonego z wierszy, rymowanek, piosenek i wybranego tańca (np. poleczki).
- Składanie życzeń rodzicom przez dzieci; wręczenie przygotowanych upominków.
- Wspólny poczęstunek (np. pączki i herbata).
- Zabawa w kręgu *Pożegnanie*.

*Już pożegnania nadszedł czas,
niech każdy stanie pośród nas,
i ręce swe podajmy wkoło,
bo dzisiaj było tu wesoło.
I w prawo, i w lewo kołyszmy się.
Na pożegnanie wołajmy – hej!*

Uczestnicy:
tworzą dwa koła współśrodkowe,
zataczają rękami koła przed sobą,
podają sobie ręce,
potrząsają złączonymi rękami,
kołyszają się na boki,
wyskakują w górę i wykrzykują *hej!*

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Słuchanie piosenki <i>Dziwni goście</i> . Rozmowa na temat piosenki. Ćwiczenia dotyczące emocji. Zabawa rozwijająca poczucie własnej wartości – <i>Co mamy wspólnego?</i> Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37.	II 1, IV 5, IV 7 II 1 III 1, III 2, IV 11 I 5
II.1.	Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej <i>Piłka dla wszystkich</i> . Cele: rozwijanie mowy; kształtowanie postawy tolerancji w stosunku do dzieci niepełnosprawnych. Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Dzieci – na spacer. Dzieci – do domu</i> .	III 1, IV 2, IV 5 I 5
2.	Wykonanie pracy plastycznej <i>Dzieci z całego świata</i> . Cele: rozwijanie sprawności manualnej; dostrzeganie różnic i podobieństw pomiędzy dziećmi różnych ras. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Kucanka</i> ; zabawa ruchowa <i>Zamieniają się miejscami dzieci...</i> ; zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.	I 7, III 1, IV 8 I 5
III.	Rozmowa na temat indywidualności dzieci. Rysowanie siebie w swoim ulubionym ubraniu, ze swoją ulubioną zabawką. Ćwiczenia: oddechowe, artykulacyjne i słuchowe, na podstawie wiersza Ewy Małgorzaty Skorek <i>Dni tygodnia</i> . Ćwiczenia ruchowe – naśladowanie chodzenia po różnym podłożu i w różnych warunkach.	III 1, IV 2 I 7, IV 8 IV 2, IV 16 I 5

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- kształtowanie postawy tolerancji w stosunku do dzieci niepełnosprawnych,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- dostrzeganie różnic i podobieństw pomiędzy dziećmi różnych ras.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- jest tolerancyjne w stosunku do dzieci niepełnosprawnych,
- wykonuje pracę plastyczną,
- wymienia różnice i podobieństwa między dziećmi różnych ras.

Przebieg dnia

I

- Słuchanie piosenki *Dziwni goście* (sł. i muz. Krystyna Gowik). Rozmowa na temat piosenki.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki.

A E D E7 A A7

I. Przy-szła do mnie dziś pa - ni. Złość. Krzy-czy, że ca - le - go świa-ta ma już dość!
 A za chwi-lę wszedł wiel - ki Śmiech i za brzuch się gru-by trzy-ma, ech, ech, ech!

4 D A Fis H7 E H7 E E7

No-gą gło-sno tu-pie i pię-ści po-ka-zu - je, brzy-dkie mi-ny astro-i. O! O! O!
 Tak się gło-sno śmie-je, że łyzy ze śmie-chu le - je, i żar-tu-je so-bie: he he he!

8 A cis D E

Ref.: E e e e-moc - je, ta - cy dzi-wni go - ście, zło-szczą, śmie-szą, smu-cą,
 E e e e-moc - je, cza-sem ich wy-proś - cie. Bo i tak po-wró-cą

13 cis Fis H H7 1. E E7 2. E7 A

stra - szą nas. Czy jest na to czas i po - ra, czy nie czas. je - szcze raz.
 w in - ny czas, je - szcze raz i je - szcze raz, i

I. *Przyszła do mnie dziś pani Złość.*

*Krzyczy, że całego świata ma już dość!
 Nogą głośno tupie i pięści pokazuje,
 brzydkie miny stroi. O! O! O!*

*A za chwilę wszedł wielki Śmiech
 i za brzuch się gruby trzyma, ech, ech, ech!
 Tak się głośno śmieje, że łyzy ze śmiechu leje,
 i żartuje sobie: he, he, he!*

Ref.: *E e e emocje, tacy dziwni goście,
 złością, śmieszą, smucą, straszą nas.
 Czy jest na to czas i pora, czy nie czas.*

*E e e emocje, czasem ich wyproście.
 Bo i tak powrócą w inny czas,
 jeszcze raz i jeszcze raz, i jeszcze raz.*

II. *Potem Smutek wpadł, tutaj siadł,
 łyzy mu kapią z mokrych oczu: kap, kap, kap.
 Nic go nie ucieszy i nikt go nie pocieszy.
 Smutku, przestań płakać, tak, tak, tak!*

*A na koniec: ciach! Wskoczył Strach!
 Trochę boi się wszystkiego, ach, ach, ach!
 Wielkie zrobił oczy i jak tu nie podskoczy!
 Idź już, Strachu, sobie: sio, sio, sio!*

Ref.: *E e e emocje...*

- Określanie charakteru melodii piosenki, jej budowy oraz metrum.
- Rozmowa na temat piosenki.
N. zadaje dzieciom pytania:
 - *O czym jest ta piosenka?*
 - *Co oznacza słowo: emocje?*
 - *O jakich emocjach jest mowa w piosence?*
 - *Jakie emocje nas „odwiedzają”? Co się wtedy dzieje?*
- Zaznaczanie kłaśnięciem pierwszej miary taktu.
- Taktowanie w metrum czterodzielnym.
- Rytmiczne wyklaskiwanie (z równoczesną recytacją) wybranych fragmentów piosenki.
- Ćwiczenia dotyczące emocji.

Obrazki przedstawiające buzie z emocjami: złością, radością, smutkiem, strachem.

N. wskazuje (w dowolnej kolejności) obrazki umieszczone na tablicy. Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami dzieci je nazywają w odpowiednim rytmie i w kolejności proponowanej przez N.

- Zabawa rozwijająca poczucie własnej wartości – *Co mamy wspólnego?*
Dzieci siedzą w kręgu. N. wydaje kolejnym dzieciom polecenia, np.:
 - *Wstań i dotknij wszystkich dzieci, które mają na sobie coś czerwonego.*
 - *Dotknij każdego, kto tak jak ty jest dziewczynką (chłopcem).*
 - *Dotknij każdego, kto ma włosy takiego samego koloru jak ty.*
 (Powtórzenie zabawy skieruje uwagę dzieci na to, co wszystkie mają wspólnego, a co powoduje, że dana osoba jest wyjątkowa).

• Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37.

Tamburyn.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Różne powitania*.
Dzieci poruszają się po sali w rytmie wystukiwanym na tamburynie. Podczas przerwy w grze N. mówi, jakimi częściami ciała mają się przywitać z jak największą liczbą osób, np.: – *Witają się wasze kolana (plecy, łokcie, czoła...)*. Dźwięki tamburynu są sygnałem do swobodnego poruszania się.
- Ćwiczenia wycucia ciała i przestrzeni – *Wiatraczki*.
Dzieci obracają się wokół własnej osi z rozłożonymi w bok rękami, w jedną i w drugą stronę.
- Ćwiczenia rąk i nóg – *Spacer raków*.
Dzieci poruszają się tyłem, w siadzie podpartym, w różnych kierunkach.
- Podskoki – *Skaczące piłeczki*.
Dzieci podskakują nisko – przy szybkich uderzeniach w tamburyn, wysoko – przy wolnych uderzeniach.
- Ćwiczenia równowagi – *Na huśtawce*.
Dzieci dobierają się parami, podają sobie ręce; naprzemiennie wykonują przysiady.
- Ćwiczenia dużych grup mięśniowych – *Myjemy się po zabawie*.
Dzieci naśladują mycie poszczególnych części ciała swojego partnera.
- Ćwiczenia uspokajające – *Maszerujemy i mówimy rymowanąkę*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła, rytmicznie klaszcząc i powtarzając rymowanąkę: *My jesteśmy dzieci, my kochamy słońce, ptaki śpiewające i drzewa szumiące.*

II

Zajęcia 1. Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej *Piłka dla wszystkich*.

- Zabawa *Piłka nożna*.

Gwizdek.

Dzieci naśladują grę w piłkę nożną – biegają za piłką, kopią ją. Na sygnał – dźwięk gwizdka – zatrzymują się i mówią za N. rymowanąkę:

*Piłka tu, piłka tam,
w piłkę nożną sobie gram.*

- **Stuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej *Piłka dla wszystkich*.
Książka (s. 82–83) dla każdego dziecka.**
Dzieci słuchają opowiadania i oglądają ilustracje w książce.

Niepełnosprawny Franek z grupy Ady często śnił o tym, że gra w piłkę nożną. W snach nie siedział na wózku inwalidzkim, tylko biegał po boisku najszybciej z całej drużyny i strzelał najwięcej goli.

- *Brawo, Franek! – krzyczeli kibice.*
- *To najlepszy zawodnik! – rozlegały się głosy.*

Jednak gdy szczęśliwy i dumny Franek otwierał oczy, od razu uświadamiał sobie, że to był tylko sen, a on nigdy nie zostanie piłkarzem. Patrzył na swoje nogi, którymi nie mógł poruszać, i robiło mu się wtedy bardzo smutno.

Ada przyjaźniła się z Frankiem i bardzo lubiła się z nim bawić. Pewnego dnia zauważyła, że chłopiec jest wyjątkowo radosny. Miał roześmiane oczy i wesoło pomachał do niej, gdy tylko pojawiła się w sali. Dziewczynka była ogromnie ciekawa, co jest tego przyczyną. Może dostał długo oczekiwany bilet do teatru? A może spełniło się jego marzenie o jeździe na koniu?

- *Cześć! Nie uwierzysz, co się stało! – powiedział Franek, gdy Ada usiadła przy nim na dywanie.*
- *Opowiedz.*
- *W sobotę pojechałem z moim starszym kuzynem na mecz piłki nożnej. Grały drużyny z dwóch różnych szkół. Byłem bardzo blisko i mogłem obserwować każdy ruch zawodników!*
- *To świetnie. Ja nie przepadam za oglądaniem meczu, ale cieszę się, że ci się podobało – odpowiedziała Ada.*
- *Mój kuzyn podwiózł mnie do ławki, na której siedzieli zawodnicy rezerwowi. I całe szczęście, bo bramkarz skręcił nogę w kostce i trzeba go było zastąpić. Wyobraź sobie, że nagle ktoś kopnął piłkę, a ja ją złapałem!*
- *Ojej! Zostałeś bramkarzem?*
- *Nie. Po prostu piłka wypadła poza boisko i leciała prosto na mnie. Chwyciłem ją i rzuciłem z powrotem jednemu z napastników.*
- *Brawo!*
- *A wtedy on na mnie nakrzyczał...*
- *Jak to nakrzyczał? Powinien ci podziękować – zdziwiła się Ada.*
- *Niestety, nie. Powiedział, żebym się stamtąd wynosił, bo tylko przeszkadzam. A jego kole-dzy się śmiali i słyszałem, jak mówią o mnie „krasnal na wózku”.*
- *Prawdziwi sportowcy się tak nie zachowują! – zezłościła się Ada.*
- *Jeden z nich zaczął pokracznie chodzić i wskazywał na mnie palcem, a potem wszyscy śmiali się z moich butów. Chciałbym chodzić, nawet taki wykrzywiony, a ja przecież nie mogę chodzić wcale... Pomyślałem, że piłka jest nie dla mnie.*
- *Myślałam, że opowiesz mi o czymś wesołym. Jak cię zobaczyłam, wyglądałeś na szczęśliwego, a ta historia jest smutna – stwierdziła Ada.*
- *Bo jeszcze wszystkiego ci nie opowiedziałem! – uśmiechnął się Franek. – Potem wydarzyło się coś wspaniałego!*

Ada była bardzo ciekawa, a Franek opowiadał dalej:

– *Mój kuzyn bardzo się zdenerwował i zdecydował, że zabierze mnie z tego boiska, chociaż mecz rozgrywał się dalej. Kiedy odjeżdżałem, usłyszałem dźwięk gwizdka. Kapitan drużyny przerwał mecz i zwołał wszystkich zawodników. Nie słyszałem, co do nich mówił, ale po chwili dogonił nas, a za nim przybiegła reszta drużyny. Powiedział do mnie tak: „Jako kapitan Niebie-*

skich chciałem cię przeprosić za zachowanie moich kolegów. Oni zresztą zrobią to sami". I wtedy każdy z piłkarzy podszedł do mnie i podał mi rękę. Widziałem, że było im wstyd. Zapytali, jak mam na imię i co mi właściwie dolega.

– To dobrze, bo już chciałam się wybrać z Olkiem na to boisko i im dokopać! – powiedziała stanowczo Ada.

– Chciałaś ich zbić? – spytał zaskoczony Franek.

– Nie, dokopać im kilka goli. Jak się zdenerwuję, to potrafię kopnąć tak mocno jak stąd do Krakowa!

– To szkoda, że cię tam nie było – zaśmiał się chłopiec.

Franek opowiedział Adzie ciąg dalszy tej historii. Zawodnicy dowiedzieli się, że chłopiec doskonale zna zasady gry w piłkę nożną, bo razem z tatą ogląda każdy ważny mecz. Zaproponowali Frankowi, żeby został sędzią, dali mu gwizdek i posadzili na honorowym miejscu, z którego miał świetny widok na całe boisko. Od tej chwili chłopiec bacznie obserwował grę, dawał sygnały zawodnikom, a nawet zdecydował o jednym rzucie karnym. Okazało się, że jest bardzo dobrym i uważnym sędzią i nikt nie powiedział o nim „sędzia kalosz”, czyli taki, który się nie zna na grze i ciągle się myli.

– I wiesz, co mi powiedzieli na pożegnanie? – zakończył opowieść Franek. – Powiedzieli, że skoro mam niesprawne nogi i nie mogę grać w piłkę nożną, to przecież mam sprawne ręce i mogę grać w koszykówkę. Mój tata dowiedział się, kto prowadzi drużynę koszykarską dla zawodników na wózkach, i od jutra zaczynam treningi. A ja myślałem, że piłka jest nie dla mnie.

– Piłka jest dla wszystkich! – powiedziała Ada. – Zobaczysz, kiedyś przyjdę na mecz koszykówki. Ty będziesz najlepszym koszykarzem, a ja będę piszczała najgłośniej ze wszystkich kibiców.

- Rozmowa na temat opowiadania.
 - Co śniło się Frankowi?
 - O czym opowiadał Adzie?
 - Jak zachowywali się chłopcy?
 - Co zrobił ich kapitan?
 - Kim został Franek na meczu?
 - Co powiedzieli chłopcy Frankowi na pożegnanie?
 - Co będzie ćwiczył Franek?
 - Jak oceniacie zachowanie chłopców na początku, a jak potem, po rozmowie z kapitanem?
- ■ • Ćwiczenie w czytaniu.

Książka (s. 82–83) dla każdego dziecka.

Dzieci słuchają tekstu czytanego przez N. lub 6-latkę.	Czytają tekst znajdujący się pod ilustracjami w książce.
--	--

- Wyjaśnienie pojęcia *tolerancja*.
Tolerancja oznacza cierpliwość i wyrozumiałość dla odmienności. Jest poszanowaniem cudzych uczuć, poglądów, upodobań, wierzeń, obyczajów i postępowania, choćby były całkowicie odmienne od własnych albo zupełnie z nimi sprzeczne. Współcześnie rozumiana tolerancja to szacunek dla wolności innych ludzi, ich myśli i opinii oraz sposobu życia.
N. pyta:
 - Czy chłopcy byli tolerancyjni?
 - Czy znacie inne przypadki braku tolerancji? (Wyśmiewanie się z ludzi o innym kolorze skóry, innego wyznania...).
 - Czy należy wyśmiewać się z kogoś, dlatego że jest gruby, jeździ na wózku...?

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Dzieci – na spacer. Dzieci – do domu.*

Kółko do sersa dla każdego dziecka.

Dzieci rozkładają na dywanie kółka do sersa. To będą ich domy. Na hasło: *Dzieci – na spacer* – biegają swobodnie, a na zawołanie: *Dzieci – do domu* – jak najszybciej i jak najciszej zajmują miejsca w swoich domach, przybierając pozycję określoną przez N., np. siadając skrzyżnie. Po pewnej chwili, gdy N. ponownie woła: *Dzieci – na spacer*, dzieci wybiegają ze swoich domów i w zależności od tego, jakie polecenie wydał N., spacerują parami, trójkami, podskakują itd.

Zajęcia 2. Wykonanie pracy plastycznej *Dzieci z całego świata.*

- Oglądanie zdjęć przedstawiających dzieci z różnych kontynentów.

Zdjęcia dzieci z różnych kontynentów.

Dzieci oglądają zdjęcia, wymieniają różnice między przedstawionymi na nich dziećmi (kolor skóry, kształt oczu itd.).

- Zabawa uwrażliwiająca zmysł dotyku – *Badamy swoją twarz.*

Każde dziecko za pomocą dotyku bada kształt swojej głowy, wypukłość nosa, uszu i policzków, ułożenie brwi itp.

N. pyta:

- *Jaki kształt ma głowa?*
- *Jakie są wasze włosy?* (Proste, kręcone, miękkie...).
- *Wymieńcie części twarzy.*
- *Popatrzcie na kolegę. Czy jest taki sam jak wy? Czy ma taki sam kolor oczu i włosów?*

- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy plastycznej *Dzieci z całego świata.*

Dla każdego dziecka: kartka z narysowanymi kołami (o średnicy 15 cm), kwadraty (o boku długości 20 cm), wycięte z szarego papieru pakowego, klej, nożyczki, kredki.

- Wycinanie kół.
- Rysowanie na kołach oczu, nosa, ust (kształt jest uzależniony od koloru koła).
- Przyklejanie kół na kwadracie z szarego papieru.
- Dorysowywanie włosów w taki sposób, aby zarysować kredkami linię łączącą koło z papierem.
- Wycinanie narysowanej głowy.
- Wykonanie prac przez dzieci.
- Układanie na kartonie kompozycji z głów, tworzącej zbiorowy portret dzieci.

Kartony formatu A3, klej.

N. wspólnie z dziećmi układa na kartonie narysowane i wycięte głowy, a następnie dzieci je przyklejają. Na jednym kartonie można zmieścić od 6 do 8 głów. Liczba portretów będzie więc uzależniona od liczby dzieci. Na każdym kartonie powinny się znaleźć głowy w różnych kolorach (białe, czarne, żółte).

- Porządkowanie miejsc pracy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Kucanka.*

Szarfa.

Jedno dziecko otrzymuje szarfę. Składa ją na 4 części. Goni uciekające przed nim dzieci. Nie wolno mu złapać osoby, która przykucnie. Dziecko dotknięte w biegu szarfą zabiera ją od goniącego i przejmuje jego rolę.

- Zabawa ruchowa *Zamieniają się miejscami dzieci...*

Dzieci siedzą w kręgu. N. wypowiada zdania dotyczące wyglądu i upodobań dzieci. Te dzieci, które uznają, że wypowiedzi ich dotyczą, szybko zamieniają się miejscami z innymi dziećmi. Np. *Zamieniają się miejscami dzieci, które... lubią lody, śpią z misiem, lubią sałatę...*

- Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.

T **Tablica 29 – OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 5, s. 198).**

- Rozmowa na temat indywidualności dzieci.
N. podkreśla, że nie można kogoś nie lubić za wygląd lub sposób zachowania, mówienia.
N. mówi:

- *Wszystkie dzieci lubią się bawić.*
- *Wszystkie dzieci chcą mieć koleżanki i kolegów.*
- *Wszystkie dzieci cieszą się, gdy jest im wesoło.*
- *Wszystkie dzieci płaczą, gdy jest im smutno.*

- Karta pracy, cz. 4, s. 54.
Rysowanie siebie w swoim ulubionym ubraniu, ze swoją ulubioną zabawką. Kolorowanie ramki swoim ulubionym kolorem. Samodzielne pisanie swojego imienia (swoich imion) i nazwiska (lub z pomocą N.).

- Ćwiczenia: oddechowe, artykulacyjne i słuchowe, na podstawie wiersza Ewy Małgorzaty Skorek *Dni tygodnia*.

*Jakie nazwy dni
tygodnia znamy?*

*Czy wszystkie nazwy
dni pamiętamy?*

*Jeśli ktoś lubi
takie zadania,
niech się zabiera
do wyliczania.*

*Powietrza dużo
buzią nabiera
i na wydechu*

niech dni wymienia:

*– poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek, sobota, niedziela.**

*Jeśli za trudne
było zadanie,
ćwicz dalej z nami
to wyliczanie.*

*– Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek,
piątek, sobota, niedziela.**

W miejscach oznaczonych * dzieci powtarzają za N. – na jednym wydechu – nazwy dni tygodnia.

- Ćwiczenia ruchowe – naśladowanie chodzenia po różnym podłożu i w różnych warunkach. Dzieci stoją w rozsypce. Naśladują chodzenie, Np.
 - po piasku,
 - po kamieniach,
 - gdy wieje mocny wiatr,
 - przez rwący strumyk,
 - po głębokim śniegu...

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Utrwalanie refrenu piosenki <i>Dziwni goście</i> , nauka zwrotek. Ćwiczenia emisyjne. Zabawa <i>Wyrażamy emocje</i> .	IV 7 IV 2 I 5, II 1, II 4, IV 2
	Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.	Modelowanie struktury dźwiękowej nazw obrazków.
	Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37.	I 5
II.1.	<i>Co jest cięższe, a co lżejsze?</i> – zabawy z zastosowaniem wagi szalkowej. Cele: porównywanie masy przedmiotów; zapoznanie z działaniem wagi szalkowej. Zabawa ruchowa <i>Waga</i> .	IV 11 I 5
2.	Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa <i>Miny i minki</i> ; zabawa <i>Witanie się różnymi częściami ciała</i> .	I 8 I 5, II 4
III.	Słuchanie wiersza Ewy Małgorzaty Skorek <i>Nazwy miesięcy</i> – utrwalanie nazw miesięcy. Zabawa <i>Przyjazny dotyk</i> .	IV 2, IV 16 I 5, II 6
	Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Dzieci – na spacer. Dzieci – do domu</i> . Słuchanie piosenki <i>Hymn dzieci</i> . Rozmowa na temat tekstu piosenki.	I 5 IV 5, IV 7

Cele główne

- porównywanie masy przedmiotów,
- zapoznanie z działaniem wagi szalkowej,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- stosuje słowa: *ciężki, lekki, cięższy od, lżejszy od, o takiej samej masie*,
- porównuje masę przedmiotów umieszczonych na wadze szalkowej,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Utrwalanie refrenu piosenki *Dziwni goście*, nauka zwrotek (przewodnik, cz. 5, s. 101).
- Ćwiczenia emisyjne.
Ćwiczenia z wykorzystaniem słów i sylab, melodii wymyślonych przez N.:
– *Złość, złość – mam jej dość; radość wielka, he, he, he, o, o!*

- Zabawa *Wyrażamy emocje* – rozwijająca zdolność koncentracji podczas działania oraz koordynacji słuchowo-wzrokowo-ruchowej.

Nagranie piosenki *Dziwni goście*, odtwarzacz CD, obrazki przedstawiające twarze wyrażające różne emocje, bębenek, tamburyn, marakas, drewnienka, trójkąt.

Przykład:

Przed tablicą są ułożone obrazki. W rytmie nagrania piosenki dzieci maszerują w określonym kierunku. Na przerwę w nagraniu dzieci zatrzymują się, a N. gra na bębnieku i czyta tekst Bożeny Formy:

*Kiedy na niebie słońeczko świeci,
cieszą się bardzo dorośli i dzieci.*

N. zadaje pytanie.

- *W jaki sposób można wyrazić emocje dorosłych i dzieci, o których jest mowa w wierszyku?*

N. tak kieruje wypowiedziami dzieci, żeby uzyskać odpowiedzi: *poprzez śmiech, podskoki, klaskanie*. Następnie dzieci powtarzają wspólnie z N. tekst. W rytmie wygrywanym na bębnieku dzieci klaszczą, podskakują.

Na zakończenie wskazane dziecko wybiera prawidłowy obrazek i umieszcza go na tablicy. Dzieci starają się zaprezentować widoczny na obrazku wyraz twarzy.

Zabawę powtarzamy, przedstawiając dzieciom kolejne wierszyki. Dzieci recytują je zgodnie z rytmem proponowanym przez N. grającego na instrumencie.

*Dzisiaj po niebie płyną czarne chmury,
deszcz pada i każdy ma humor ponury.*

Dzieci poruszają się, przenosząc ciężar ciała z nogi na nogę; powtarzają tekst znudzonym głosem, zgodnie z rytmem tamburynu.

*Kiedy mam zły humor i kiedy mnie złość dopadnie,
jestem niegrzeczny, choć dobrze wiem, że to bardzo nieładnie.*

Dzieci grożą palcem, recytując tekst oburzonym tonem, zgodnie z rytmem marakasu.

*Kiedy dziecko się boi ciemności dookoła,
wtedy mamę i tatę do siebie głośno woła.*

Dzieci robią przerażoną minę i recytują tekst szeptem, zgodnie z rytmem drewnienek.

*Płaczę, kiedy jest mi smutno i wszystkiego dosyć mam,
łzy mi płyną po policzkach i chcę zostać wtedy sam.*

Dzieci powtarzają tekst płaczącym głosem, zgodnie z rytmem trójkąta.

• Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.	Modelowanie struktury dźwiękowej nazw obrazków.
--	---

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37 (przewodnik, cz. 5, s. 102).

Zajęcia 1. Co jest cięższe, a co lżejsze? – zabawy z zastosowaniem wagi szalkowej.

- Zapoznanie z wagą szalkową.

Waga szalkowa.

Dzieci oglądają wagę, nazywają jej części za N.

- Ćwiczenia z zastosowaniem wagi szalkowej.

Klocki: drewniane, sześcienne, miś.

N. przygotował klocki: drewniane, sześcienne, i misia.

N. mówi, że dzieci będą porównywać wagę (masę) misia i klocków.

- Pierwsza sytuacja.

N. kładzie na lewej szalce misia, a na prawej – trzy klocki.

- *Co jest cięższe? Po czym to poznaliście?*

- *Co jest lżejsze? Po czym to poznaliście?*

- Druga sytuacja.

N. kładzie na lewej szalce misia, a na prawej – cztery klocki.

- *Co jest cięższe? Co jest lżejsze?*

- *Po czym poznaliście, że cztery klocki ważą tyle co miś?*

(Ilość klocków musi być taka, aby ich masa równoważyła masę misia).

- Trzecia sytuacja.

N. kładzie na lewej szalce misia, a na prawej – pięć klocków.

- *Co jest cięższe? Po czym to poznaliście?*

- *Co jest lżejsze? Po czym to poznaliście?*

- Ćwiczenia w porównywaniu masy przedmiotów.

Różne przedmioty, np.: klocki, piłeczki, lalki, misie, tworzywo przyrodnicze, wagi szalkowe.

Każde dziecko porównuje masę wybranych przedmiotów i określa, co jest cięższe, co jest lżejsze.

- Karta pracy, cz. 4, s. 55.

Kolorowanie w każdej parze cięższego przedmiotu. Kończenie rysowania wag według wzoru.

- Zabawa ruchowa *Waga*.

Dzieci dobierają się w pary i stają naprzeciwko siebie. Podają sobie ręce i naprzemiennie wykonują przysiady.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19.

Szarfy.

- Marsz po obwodzie koła, dłonie oparte na biodrach – kciuk znajduje się z przodu, a pozostałe palce – z tyłu. (Należy zwrócić uwagę na wyprostowane plecy, wciągnięty brzuch, wysokie podnoszenie kolan).
- Swobodny bieg po sali, na hasło: *Wichura* – podbieganie przez dzieci do ściany i przyleganie do niej plecami, ramiona ułożone w skrzydełka, brzuch wciągnięty.
- Marsz po sali, szarfa leży na głowie, złożona na pół, odliczenie sześciu kroków, wspięcie na palce, uniesienie ramion w górę, wdech nosem, opuszczenie ramion, wydech ustami.
- Leżenie na brzuchu, ramiona wyprostowane (są przedłużeniem tułowia), na sygnał podniesienie głowy i rąk z szarfą nisko nad podłogą, wytrzymanie około 5 sekund, opuszczenie głowy i rąk.
- Siad prosty, podparty z tyłu, rozłożona szarfa leży na podłodze – zwijanie szarfy jedną nogą, zgiętą w kolanie, przesuwając ją palcami stopy. Potem – zmiana nóg.
- Pozycja stojąca, trzymanie szarfy za plecami jedną ręką, podniesioną do góry – łapanie szarfy od dołu drugą ręką, opuszczoną, zgiętą w łokciu, przeciąganie szarfy rękami, naśladowanie wycierania się ręcznikiem. Potem – zmiana rąk.

- Ćwiczenia w parach: siad prosty w rozkroku naprzeciw siebie, oparcie stóp o stopy partnera, trzymanie dwóch szarf wyciągniętymi do przodu rękami (jak do przeciągania liny), naprzemienne pociąganie za szarfę przez ćwiczących, odchylenie się i pochylanie partnera.
- Bieganie przez dzieci po całej sali, na której są porozkładane szarfę (gniazda). Na hasło: *Ptaszki – do gniazd* – wchodzenie do szarf, układanie rąk w skrzydełka.
- Siad klęczny na obwodzie koła, trzymanie dłońmi szarfę za końce, oparcie dłoni o podłogę blisko kolan, odsunięcie szarfę jak najdalej (zwrócenie uwagi, aby pośladki pozostawały oparte na piętach), głowa pochylona, znajduje się pomiędzy ramionami – *kwiat się rozwija*. Powolne przesuwanie szarfę do kolan, uniesienie ramion z szarfą do góry, pogłębienie odchylenia – *kwiat jest rozwinięty*.
- Marsz po obwodzie koła, ramiona z szarfą uniesione do góry.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawy *Miny i minki*.

Dzieci stoją w kole. Mimiką naśladują polecenia N.:

Jesteście smutni.

Jesteście zdziwieni.

Jesteście przestraszeni.

Dmuchać na płomień świecy.

Śpicie.

- Zabawa *Witanie się różnymi częściami ciała*.

Tamburyn.

Dzieci poruszają się podskokami po wyznaczonym miejscu ogrodu przedszkolnego w rytmie wystukiwanym na tamburynie. Mocne uderzenie w tamburyn jest sygnałem do zatrzymania się. Dzieci, stojąc przodem do N., wykonują jego polecenia.

- *Powitajcie rękami czoło.*
- *Powitajcie rękami brzuch.*
- *Powitajcie rękami łydki.*
- *Powitajcie rękami stopy (łokcie, uda, plecy, uszy itd.).*

Po wykonaniu zadania dzieci kontynuują swobodne podskoki po ogrodzie.

III

- Słuchanie wiersza Ewy Małgorzaty Skorek *Nazwy miesięcy* – utrwalanie nazw miesięcy. W miejscach oznaczonych * dzieci powtarzają za N. – na jednym wydechu – nazwy miesięcy.

Jakie miesiące

w roku mamy?

Czy wszystkie nazwy

miesiące znamy?

Komu nie sprawi

trudu zadanie,

niech rozpoczyna

ich wyliczanie.

Powietrza dużo

buzia nabiera

i na wydechu

nazwy wymienia:

– styczeń, luty, marzec, kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik, listopad, grudzień.*

Jeśli za trudne
było zadanie,
ćwicz dalej z nami
to wyliczanie:

– styczeń, luty, marzec, kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik*,
– styczeń, luty, marzec, kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik*.

- Zabawa Przyjazny dotyk.

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki relaksacyjnej.

N. poprzedza zabawę krótką rozmową na temat tego, jakie gesty i czynności wobec drugiego człowieka są miłe, a jakie nie są miłe. Następnie N. włącza nagranie wolnej, relaksacyjnej muzyki, w czasie której dzieci spacerują po sali i wykonują polecenia wygłoszone przez niego półgłosem. Np.

- Przytul koleżankę lub kolegę.
- Przywitaj się uprzejmie z jak największą liczbą kolegów/koleżanek.
- Pogłaszcz kolegę/koleżankę po głowie.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Dzieci – na spacer. Dzieci – do domu* (przewodnik, cz. 5, s. 105).
- Słuchanie piosenki *Hymn dzieci* (sł. i muz. Jolanta Kucharczyk). Rozmowa na temat tekstu piosenki.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki.

Mas z skó - rę czar - ną, żół - tą al - bo bia - łą, czy
mie-szkasz w Pol-sce, czy też w in-nym kra - ju, to je - steś dziec-kiem, tak jak ja, i
chcesz tak żyć, jak chcę żyć ja. Każ - de dziec - ko na świe - cie
chce bez - pie-cznie żyć, każ - de dziec - ko na świe - cie chce szczę-śli - we być. Chce mieć
do - brych ro - dzi - ców i dom chce wła - sny mieć, do - brze u - czyz się,
pię - knie ba - wić się, prze - cież tak ma - ło chce!

I. *Masz skórę czarną, żółtą albo białą,
czy mieszkasz w Polsce, czy też w innym kraju,
to jesteś dzieckiem, tak jak ja,
i chcesz tak żyć, jak chcę żyć ja.*

Ref.: *Każde dziecko na świecie chce bezpiecznie żyć,
każde dziecko na świecie chce szczęśliwe być.
Chce mieć dobrych rodziców i dom chce własny mieć,
dobrze uczyć się, pięknie bawić się,
przecież tak mało chce!*

II. *Niech żadne dziecko już nie będzie głodne,
niech widzi tylko sprawiedliwość, dobro.
Więc wszyscy w zgodzie muszą żyć,
na świecie pokój musi być.*

Ref.: *Każde dziecko...*

III. *Niech tu, na Ziemi, słońce zawsze świeci
i niech szczęśliwe będą wszystkie dzieci.
Bo przecież pięknie można żyć,
śnić tylko najpiękniejsze sny.*

Ref.: *Każde dziecko...*

N. pyta dzieci:

- *Czego pragnie każde dziecko?*
- *Czy każde dziecko jest bezpieczne i szczęśliwe?*
- *Czy dzieci innych ras, mające inny kolor skóry, różnią się jeszcze czymś od was?*

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Rozmowa na temat obrazka. Zabawa <i>Wyżej – więcej – dalej</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37.	IV 2, IV 9 IV 2 I 5
II.1. Zabawy przy piosence <i>Dziwni goście</i> . Cele: kształtowanie poczucia rytmu; rozwijanie zdolności wokalnych.	II 1, IV 7
2. Wykonanie pracy <i>Pożegnalny obrazek dla przyjaciela</i> . Cele: rozwijanie sprawności manualnej; wykorzystanie w pracy surowców wtórnych.	IV 8, IV 19
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Dotknij mnie</i> ; zabawa bieżna <i>Berek z piłką</i> ; spacer – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie.	I 5, IV 18
III. Opowiadanie o tym, jak Olek i Ada obchodzili Dzień Dziecka. Układanie zdania o każdym obrazku.	IV 2, IV 5
Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.	Układanie zdań z podanych wyrazów. I 6, IV 4
Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Dzieci – na spacer. Dzieci – do domu</i> .	I 5

Cele główne

- kształtowanie poczucia rytmu,
- rozwijanie zdolności wokalnych,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- wykorzystanie w pracy surowców wtórnych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- porusza się rytmicznie przy muzyce,
- śpiewa piosenkę,
- wykonuje pracę plastyczną,
- wykorzystuje do pracy pudełka po czekoladkach.

Przebieg dnia

I

- Karty pracy, cz. 4, s. 56–57.
Patrzenie na obrazek. Opowiadanie, co się na nim dzieje. Odszukiwanie na dużym obrazku przedmiotów, roślin umieszczonych na dole kart.
- Zabawa *Wyżej – więcej – dalej*.
Dzieci oklaskują najlepszych lub wyjątkowych uczestników zabawy, charakteryzujących się wymienionymi cechami, umiejętnościami. Np.:
 - *Kto jest najwyższy?*
 - *Kto jest najniższy?*
 - *Kto podskoczy najwyżej (dosięgnie powieszzonego dość wysoko przedmiotu)?*
 - *Kto przeczyta podane wyrazy?*
 Zabawę można przeprowadzić kilkakrotnie, dobierając ćwiczenia tak, aby każde dziecko mogło się wyróżnić.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37 (przewodnik, cz. 5, s. 102).

II

Zajęcia 1. Zabawy przy piosence *Dziwni goście*.

- Utrwalanie piosenki *Dziwni goście* (przewodnik, cz. 5, s. 101).
- Śpiewanie, zbiorowe i indywidualne, wybranych fragmentów piosenki.
- Śpiewanie z różnym natężeniem głosu (głośno, cicho, szeptem).
- Ćwiczenia *Słuchamy bębenka* – rozwijanie sprawności ruchowej.

Bębenek.

Dzieci poruszają się zgodnie z rytmem wygrywanym na bębenku, reagując na ustalone sygnały:

- rytm ćwierćnut – maszerują,
- mocne uderzenie – wykonują przysiad,
- dwa uderzenia – robią dwa kroki w tył,
- szybkie, miarowe uderzenia – biegają na palcach,
- mocne, miarowe uderzenia – maszerują na piętach.

- Ćwiczenie oddechowe.

Kastaniety.

Dzieci maszerują w rytmie kastanietów, w określonym kierunku. Kiedy usłyszą głośny dźwięk instrumentu, odwracają się przodem do N. Nabierają powietrze nosem. Wypuszczają je, wypowiadając proponowaną przez N. głoskę lub sylabę: *o, a, u, hi, au*.

- Ćwiczenia *Zakluszcz tak jak ja* – kształtujące poczucie rytmu, utrwalające rytm melodii piosenki.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Dziwni goście*.

Dzieci maszerują w rytmie nagrania piosenki. Podczas przerwy w muzyce N. recytuje wybrany fragment tekstu piosenki zgodnie z rytmem. Dzieci go powtarzają: najpierw zbiorowo, a potem indywidualnie – klaszcząc, tupiąc.

- Zabawa *Emocje* – rozwijająca szybką reakcję na przerwę w muzyce oraz poczucie rytmu.

Zdania przyporządkowane różnym rodzajom emocji, nagranie piosenki *Dziwni goście*, odtwarzacz CD, wycięte z brystolu koła (w innym kolorze dla każdej grupy), zestaw kół w tych samych kolorach dla N., bębenki, tamburyny, drewnianka, marakasy, obręcze.

Na środku sali są rozłożone obręcze. W każdej obręczy znajduje się odpowiedni rodzaj instrumentów oraz kolorowe koło wycięte z brystolu. Zestaw takich samych kół jak w obręczach ma przed sobą N. Dzieci maszerują w rytmie nagrania piosenki. Na przerwę w nagraniu N. unosi koło w wybranym przez siebie kolorze. Grupa mająca takie samo koło zajmuje miejsce dookoła swojej obręczy. Powtarza zaprezentowane przez N. zdanie, grając rytmicznie na instrumentach.

Grupa I – koło w kolorze żółtym, bębenki.

N. recytuje zdanie Bożeny Formy w odpowiednim rytmie.

Złość, złość, złość

– *my jej mamy dość.*

Grupa II – koło w kolorze czerwonym, tamburyny.

Każdy ci to powie –

śmiech to samo zdrowie.

Grupa III – koło w kolorze niebieskim, drewnianka.

Smutki, smuteczki odpędzamy,

dobre humory od razu mamy.

Smu - tki, smu - tecz - ki od - pę - dza - my, do - bre hu - mo - ry od ra - zu ma - my.

Grupa IV – koło w kolorze zielonym, marakasy.

*Kiedy nas ogarnia strach,
to krzyczymy: ach, ach, ach!*

Kie-dy nas o - gar-nia strach, to krzy - czy-my: ach, ach, ach!

- Zabawa z zastosowaniem piosenki *Dziwni goście* (elementy ruchu połączone z grą na instrumentach perkusyjnych).

Marakasy, drewnienka, kastaniety, bębenki.

Dzieci są podzielone na dwie grupy:

I grupa – dzieci śpiewające, wykonują proste elementy ruchu do piosenki,

II grupa – dzieci grające na instrumentach.

Dzieci, ustawione w półkoło, podzielone na dwie grupy.

Zwrotka I

*Przyszła do mnie dziś pani Złość.
Krzyczy, że całego świata ma już dość!*

Nogą głośno tupie i pięści pokazuje,

brzydkie miny stroi. O! O! O!

A za chwilę wszedł wielki Śmiech

*i za brzuch się gruby trzyma,
ech, ech, ech!*

*Tak się głośno śmieje,
że łzy ze śmiechu leje,*

i żartuje sobie: he, he, he!

Refren:

*E e e emocje, tacy dziwni goście,
złością, śmiesznością, smucą, strasznością nas.*

Czy jest na to czas i pora, czy jest czas.

*E e e emocje, czasem ich wyproście.
Bo i tak powrócę w inny czas,*

jeszcze raz i jeszcze raz, i jeszcze raz.

Dzieci, II grupa:

wyciągają naprzemiennie zaciśnięte pięści, wykonują obrót wokół siebie, unosząc ręce w górę, w dalszym ciągu zaciskając pięści, wykonują cztery tupnięcia, cztery ruchy naśladujące boksowanie, wybrane dzieci robią dziwne miny, pozostałe wskazują na nie,

maszerują w miejscu, na końcu drugiego taktu wołają: *ha, ha*, przenoszą ciężar z nogi lewej na prawą, jednocześnie wykonując obrót,

grożą palcem, poruszają głową twierdząco, przecierają oczy,

II grupa – dzieci grają:

na drewnienkach, w rytmie ćwierćnut, na bębenkach, kolejno dołączają marakasy, kastaniety, na słowa: *straszność nas* – grają na wszystkich instrumentach razem, na kastanietach, w rytmie ćwierćnut, na drewnienkach, w rytmie ćwierćnut, na bębenkach, kolejno dołączają marakasy, kastaniety, na słowa: *w inny czas* – grają na wszystkich instrumentach razem, na kastanietach, w rytmie ćwierćnut.

II zwrotka i refren tak jak I zwrotka i refren.

- Zabawa *Dziwne głosy* – rozwijająca zdolność wyrażania emocji głosem.
Nagranie piosenki *Dziwni goście*, odtwarzacz CD, obrazki przedstawiające twarze wyrażające różne emocje.

Na początku zabawy N. ustala dla każdej twarzy na obrazku charakterystyczny głos.

Umieszcza w widocznym miejscu na tablicy obrazki przedstawiające:

- strach – prawdziwy krzyk,
- smutek – mruczenie, pociąganie nosem,
- radość – hi, hi, hi, ha, ha, ha, lub prawdziwy śmiech,
- złość – warczenie.

W rytmie nagrania piosenki dzieci maszerują po okręgu. Podczas przerwy w nagraniu N. wskazuje wybrany przez siebie obrazek. Dzieci starają się wyrazić głosem emocje przedstawione na obrazku.

Zajęcia 2. Wykonanie pracy *Pożegnany obrazek dla przyjaciela*.

- Wypowiedzi dzieci na temat: *Kogo nazywamy przyjacielem?*
Kartonowe serce, mazak.
Dzieci podają cechy przyjaciela, które N. zapisuje na kartonowym sercu. Potem umieszcza je na tablicy.
Np.: dba o nas, jest pomocny, opiekuńczy, rozbawia nas, czujemy się przy nim bezpiecznie...
- Bezgłośnie wymawianie imion swoich przyjaciół.
Dzieci, stojąc przed grupą, wymawiają kolejno imiona swoich przyjaciół, nie wydając głosu, a poruszając tylko wargami.
- Zapoznanie ze sposobem wykonania prac (według Igora Buszkowskiego).
Dla każdego dziecka: podstawa pudełka po czekoladkach, brystol, szary papier, kolorowy papier, nożyczki, klej.
Ramą obrazka jest podstawa pudełka po czekoladkach. W jej wnętrzu dzieci tworzą dowolną kompozycję, np. góry, jezioro, las, łąkę, miasto... Aby kompozycja była wypukła, część papierów potrzebnych do wykonania pracy dzieci mogą pognieść.
- Wykonanie prac przez dzieci.
- Wręczenie prac swoim przyjaciołom.
- Porządkowanie miejsc pracy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Dotknij mnie*.
Bębenek.
Dzieci biegają swobodnie po wyznaczonym miejscu ogrodu przedszkolnego w rytmie wystukiwany na bębenku przez N. Podczas przerwy w grze zatrzymują się i wykonują polecenia N.: *Dotykamy ramienia kolegi stojącego najbliżej.*
Dźwięk bębna jest sygnałem do ponownego biegu. Podczas kolejnych przerw dzieci dotykają innych części ciała kolegi: głowy, łokcia, łydki, pleców, kolana.
- Zabawa bieżna *Berek z piłką*.
Piłka.
Dzieci biegają swobodnie po wyznaczonym miejscu ogrodu przedszkolnego, uciekając przed berkiem, który trzyma w dłoniach piłkę i stara się dotknąć nią uciekających. Dotknięte dziecko odbiera piłkę od kolegi i staje się berkiem.
- Spacer – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie.

III

- Karta pracy, cz. 4, s. 58.
Opowiadanie o tym, jak Olek i Ada obchodzili Dzień Dziecka. Układanie zdań o każdym obrazku. Pisanie samodzielnie lub przez N. imienia dziecka. Ozdabianie pola z imieniem.

- Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.

- Układanie zdań z podanych wyrazów.
Wyrazy przygotowane przez N. dla każdego dziecka.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Dzieci – na spacer. Dzieci – do domu* (przewodnik, cz. 5, s. 105).

Czerwiec, tydzień 1

Dzień 4

Niby tacy sami, a jednak inni

Dzień Dziecka

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Zabawa dydaktyczna <i>O którym koledze mówimy?</i> Zabawa rozwijająca wyobraźnię, zdolności obrazowania tekstu ruchem, wyrażania emocji – <i>Różne opowiadania</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37.		IV 2 II 4, IV 1 I 5
II.1. Zabawy w ogrodzie przedszkolnym z okazji Dnia Dziecka. Cele: integrowanie dzieci; uczestniczenie w konkursach, zabawach sprawnościowych.		I 5, III 1, III 2, IV 7
III. Rozmowa na temat wrażeń z zabawy. Wykonanie papierowych pacynek paluszkowych. Zabawa ruchowa <i>Rzqd – szereg</i> .		IV 2 IV 8 I 5
Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.	Ćwiczenia w czytaniu.	I 6, IV 4

Cele główne

- integrowanie dzieci,
- uczestniczenie w konkursach, zabawach zręcznościowych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- bawi się z młodszymi i ze starszymi kolegami,
- bierze udział w konkursach, zabawach zręcznościowych.

Przebieg dnia

I

- Zabawa dydaktyczna *O którym koledze mówimy?*
N. wybiera jedno dziecko, które opuszcza salę. Pozostałe dzieci, siedząc w kole, omawiają wygląd wybranego kolegi. N. ukierunkowuje dzieci, zadając pytania, np.:
 - *Kto to jest: chłopiec czy dziewczynka?*
 - *Jakiego koloru i długości ma włosy?*
 - *Jakiego koloru ma oczy?*
 - *Czy jest wysoki (wysoka)?*
 - *Czy ma spodnie, sukienkę, czy spódnice?*
 Odgadujące dziecko powraca do sali i, słuchając określeń dotyczących jednego dziecka, podawanych przez inne, próbuje ustalić, o kogo chodzi. Gdy odgadnie imię opisywanej osoby, goni ją wokół koła, aby złapać, zanim ona dobiegnie do swojego miejsca.

- Zabawa rozwijająca wyobraźnię, zdolności obrazowania tekstu ruchem, wyrażania emocji – *Różne opowiadania*.

Pozyskane przez N. nagranie wybranej muzyki pasującej do opowiadania, gazety, klocki, aktorzy: mama, dziecko, pluszowy kot, krzeselko i koczyk (zasłona).

N. wybiera utwory (według własnego uznania) do przedstawianych dzieciom krótkich opowiadań. Wybrane fragmenty muzyki muszą mieć odpowiedni charakter, dostosowany do treści.

Przebieg zajęć:

N. włącza nagranie muzyki o tajemniczym nastroju. Dziecko wciela się w postać Tomka, wykonując płynne ruchy, zgodnie z nagraniem muzyki. Nasłuchuje. N. gniecie gazetę lub w inny wybrany przez siebie sposób naśladuje dziwne szmery. Chłopiec biegnie do mamy, wskazuje kierunek, z którego dobiegają dźwięki, robi przerażoną minę. Razem z mamą wraca do pokoju. Mama skrada się w kierunku, z którego słychać dziwne dźwięki. Odślania zasłonę. Tomek podskakuje wesoło, przestaje się bać. Bierze kotka na ręce, pokazuje go mamie. Uśmiecha się i przytula swojego domowego przyjaciela.

Teksty Bożeny Formy:

- *Tomek bawi się w swoim pokoju. Nagle słyszy dziwne szmery. Jest przerażony. Biegnie do mamy. Mamusia postanawia sprawdzić, co to za odgłosy. Trzyma Tomka za rękę i wraca do jego pokoju. Po cichu skradają się w kierunku firanki, zza której nagle wychodzi kot. Ach, to jego sprawka. Tomek bierze go na ręce, przytula, głaszcze i żartobliwie mu grozi. Uśmiecha się do mamy.*
- *Dzisiaj są urodziny Marty. Marta jest bardzo smutna, ponieważ wszystko jest przygotowane, a goście nie przychodzą. Ciągłe pyta rodziców, która godzina. Siada na fotelu i zaczyna płakać. Nagle słychać dzwonek. Biegnie do drzwi – otwiera je... O!! Ze zdziwienia otwiera buzię. Ile gości. Cała rodzina i dzieci. Wszyscy mają kolorowe balony i prezenty, uśmiechają się. Marta jest szczęśliwa. Radośnie bije jej małe serduszko. Zaprasza gości do środka.*
- *Tymon bawi się z Arturem klockami. Jest bardzo zadowolony i szczęśliwy. Nagle podbiega do nich Tomek. Nie zwraca uwagi na Tymona. Szepce coś Arturowi do ucha i po chwili chłopcy odchodzą. Tymon jest bardzo smutny. Zaczyna płakać. Po chwili staje się bardzo zły. Niszczy piękną budowlę z klocków. Kładzie się na dywanie i płacze, uderzając rękami o dywan. Nagle podchodzą do niego Ada i Rafał. Pocieszają go i zapraszają do wspólnej zabawy. Tymon znów się uśmiecha. Jest zadowolony i miły.*
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37 (przewodnik, cz. 5, s. 102).

II

Zajęcia 1., 2. Zabawy w ogrodzie przedszkolnym z okazji Dnia Dziecka.

Kolorowe chusty, czapeczki.

- Ustalanie zasad wspólnej zabawy.
N. przypomina o podporządkowaniu się zasadom zabawy, słuchaniu poleceń i współdziałaniu.
- Oznaczenie grup kolorowymi chustami lub czapeczkami.
- Wyjście na plac przedszkolny.
- Płasy ze śpiewem wszystkich dzieci.
- Zabawy i konkursy zręcznościowe.
- Zabawa *Zły wąż*.

Długi sznurek.

Dzieci skupiają się w gromadkach (lub w kole) wokół N., który trzyma w dłoniach długi sznurek. N. wprawia w ruch sznurek, czyli złego węża, a uczestnicy muszą nad nim przeskakiwać, nie dotykając go. Dzieci, które wąż ukąsi, odchodzą z zabawy i siadają na kocu.

- Zabawa *Balonowe brzuchy*.

Nadmuchany balon dla każdej pary dzieci.

N. wraz z dziećmi ustala na placu miejsce startu i metę (oddalone od siebie o około 10 m). Uczestnicy zabawy dobierają się w pary i ustawiają na miejscu startu. Każda para otrzymu-

je nadmuchany balon, który trzeba wspólnie przytrzymywać brzuchami. Na sygnał, wszyscy ruszają w drogę, aby dotrzeć do linii mety, nie gubiąc balonu. Nie można go przytrzymywać rękami, nie może być również tak bardzo ścisany, by pękł.

- Zabawa *Przeprawa przez strumień*.

Piasek, kamienie (lub inne przedmioty je zastępujące).

Na trawie N. wysypuje piaskiem pas o szerokości dwóch metrów – będzie to rwący strumień. Można się przez niego przeprawić, przeskakując z kamienia na kamień. Płaskie kamienie – takiej wielkości, by zmieściła się na nich stopa – układamy przed rozpoczęciem zabawy w strumieniu.

Uczestnicy zabawy dzielą się na dwie równoliczne drużyny. Każda z nich przeprawa się przez *niebezpieczny strumień*. Komu przy tym wpadnie noga do wody, zostaje wykluczony z gry. Wygrywa ta drużyna, która na *drugim brzegu* składać się będzie z większej liczby osób.

Odległość pomiędzy kamieniami musi być dopasowana do rozpiętości kroków dzieci. Kamienie muszą być płaskie, aby dzieci nie zrobiły sobie krzywdy podczas zabawy.

- Zabawa *Rzucanie do celu*.

Dla każdego dziecka: kilka reklamówek napełnionych do połowy pogniecionymi gazetami i zamkniętych gumkami aptekarskimi, kosz lub tekturowe pudło.

Każdy uczestnik dostaje kilka reklamówek napełnionych pogniecionymi gazetami (np. 5). Stara się trafić nimi do kosza lub tekturowego pudła, które zostaje umieszczone kilka metrów przed nim. Zamiast reklamówek z gazetami można wykorzystać papierowe samoloty.

- Konkurs piosenek.
- Rozwiązywanie zagadek przyrodniczych.
- Taniec przy muzyce.
- Powrót do przedszkola.

III

- Rozmowa na temat wrażeń z zabawy.
- Wykonanie papierowych pacynek paluszkowych.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta I, nożyczki, klej.

Dzieci wycinają pacynki, sklejają je. Określają, jakie emocje są przedstawione na buziach Olka i Ady. Dzieci dobierają się w pary i próbują prowadzić dialogi, korzystając z wybranych pacynek.

- Zabawa ruchowa *Rzqd – szereg*.

Tamburyn.

Dzieci poruszają się swobodnie po sali przy dźwiękach tamburynu (bieg, spacer). Na hasło: *Rzqd*, ustawiają się jedno za drugim, starając się dobrze kryć, czyli stawać głowa za głową poprzednika. Na hasło: *Szereg*, dzieci ustawiają się jedno obok drugiego, w równej linii, przyjmując wyprostowaną postawę ciała. Po każdym ustawieniu N. daje sygnał (tamburyn) do swobodnego poruszania się.

- Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

- Ćwiczenia w czytaniu.
Książka (s. 90–91) dla każdego dziecka.
Czytanie tekstu *Od buraka cukrowego do cukierka*.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Zabawa <i>Z czego jestem zadowolony?</i> Zabawa <i>Lustro emocjonalne</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37.	III 5 II 1, II 4, IV 1 I 5
II.1. Słuchanie tekstu Jolanty Kucharczyk <i>Moje uczucia</i> . Cele: rozwijanie mowy; rozróżnianie emocji, przyjemnych i nieprzyjemnych, towarzyszących ludziom dorosłym i dzieciom.	II 1, II 6, IV 5
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Zamieniamy się miejscami</i> ; zabawa ruchowa <i>Kucanka</i> ; zabawy z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.	I 8 I 5
III. Utrwalanie zabaw muzycznych z całego tygodnia. Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Kończenie rysowania rybek według wzoru. Kolorowanie ich. Nauka wiersza Krystyny Datkun-Czerniak <i>Wszystkie dzieci</i> . Wprowadzenie nazwy <i>czerwiec</i> na podstawie fragmentu wiersza Apolinarego Nosalskiego <i>O dwunastu braciach</i> .	IV 7 I 7, IV 8 IV 5 IV 5, IV 16

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- rozróżnianie emocji, przyjemnych i nieprzyjemnych, towarzyszących ludziom dorosłym i dzieciom,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- rozróżnia i nazywa emocje: przyjemne i nieprzyjemne,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Zabawa *Z czego jestem zadowolony?*
Dla każdego dziecka: duża koperta, małe karteczki (B6).
Dzieci dostają koperty, które podpisują lub ozdabiają. Potem na karteczkach rysują to, co zrobiły wczoraj dobrze, z czego są zadowolone. N. pisze datę na karteczkach, a dzieci chowają je do kopert. Ćwiczenie to wykonujemy przez tydzień, a potem je podsumowujemy. Każde dziecko pokazuje karteczki i mówi, co przez tydzień robiło dobrze, z czego było zadowolone.
- Zabawa *Lustro emocjonalne*.
Dzieci dobierają się w pary. Jedna osoba w parze jest lustrem, druga – przegląda się w nim. Osoba stojąca przed lustrem wyraża miną, gestem, ruchem ciała różne emocje, których nazwy podał N., a lustro je powtarza. Po chwili następuje zmiana ról.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 37 (przewodnik, cz. 5, s. 102).

Zajęcia 1. Słuchanie tekstu Jolanty Kucharczyk *Moje uczucia*.

- Zabawa z wykorzystaniem kostki mimicznej.

Kostka mimiczna.

Dzieci oglądają kostkę mimiczną, nazywają emocje przedstawione na obrazkach buzi.

N. pyta:

- *Kiedy się złościmy?* (Kiedy ktoś lub coś nie pozwala robić tego, co chcemy albo dostać tego, czego potrzebujemy, gdy ktoś chce nam wyrządzić krzywdę).
- *Kiedy się smucimy?* (Gdy żegnamy się z tym, co straciliśmy albo gdy godzimy się z tym, że niektórych rzeczy nie będziemy mieć).
- *Kiedy się boimy?* (Gdy czujemy zagrożenie, strach chroni nas przed nim, bo każe nam krzyknąć, uciekać, chować się lub walczyć).
- *Kiedy się cieszymy?* (Różne osoby cieszą inne rzeczy, zdarzenia).
- *Kiedy się wstydzimy?* (Gdy różnimy się czymś od innych i oni dają nam to odczuć; gdy nie spełniamy czyichś oczekiwań, nadziei, gdy przyłapano nas na czymś niewłaściwym).
- *Kiedy zazdrościmy?* (Gdy nie mamy tego, co mają inni – pojawia się wtedy w nas złość lub smutek, możemy czuć jedno i drugie).

Dzieci siedzą przed N. Chętne dziecko rzuca kostką mimiczną. Nie pokazuje, co wskazała kostka, tylko miną przedstawia odpowiednią emocję. Pozostałe dzieci naśladują minę, jaką przedstawiło dziecko, i nazywają związaną z nią emocję.

- Słuchanie tekstu Jolanty Kucharczyk *Moje uczucia*.

*Żal mi minionych wakacji, urodzin, które już były,
i tego, że odwiedziny babci już się skończyły.
Smutno, że tata wyjechał, mama tak mało ma czasu,
i złość mnie bierze, że brat mój robi tak dużo hałasu.*

*Tu, w moim sercu, mieszkają uczucia: miłość, radość i smutek.
Czasem jestem tak bardzo szczęśliwy, lecz czasem także się smucę.
W kieszonce kasztan na szczęście o tym wciąż przypomina,
że wszystko, co jest tak smutne, kiedyś z czasem przemija.*

*Zobacz, już się uśmiechasz, bo znowu będą wakacje,
tata niedługo już wróci, z mamą pójdziesz na spacer.
Po burzy zawsze jest tęcza, po deszczu słońce znów świeci,
po chwilach trudnych i smutnych znowu szczęśliwe są dzieci.*

- Rozmowa na temat tekstu.
 - *Co mieszka w sercu?*
 - *Czy zawsze jest nam wesoło?*
 - *Czy zdarza się, że coś was smuci?*
 - *Czy zdarza się, że coś was złości?*

N. przypomina, że uczucia, emocje są czymś normalnym, naturalnym, co zawsze towarzyszy ludziom – dorosłym i dzieciom. Ale należy pamiętać o tym, że *po burzy zawsze jest tęcza, po deszczu słońce znowu świeci, po chwilach trudnych i smutnych znowu szczęśliwe są dzieci*.

- Rysowanie na kartkach tego, co cieszy dzieci, i tego, co je smuci.

Dla każdego dziecka: kartka podzielona na pół – w lewym górnym rogu rysunek chmurki, a w prawym górnym rogu – słońeczka, kredki.

Dzieci dostają kartki podzielone na pół, z rysunkiem chmurki i słońeczka w ich rogach. Po lewej stronie kartki (chmurka) rysują to, co je smuci, a po prawej stronie (słońko) – co je cieszy. Potem dzieci siadają w kole i omawiają swoje rysunki.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19 (przewodnik, cz. 5, s. 109).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Zamieniamy się miejscami*.
Dzieci stoją w kręgu. N. wypowiada zdania dotyczące wyglądu i upodobań dzieci. Te dzieci, które uznają, że wypowiedzi ich dotyczą, szybko zamieniają się miejscami z innymi dziećmi. Np. *Zamieniają się miejscami dzieci, które... lubią lody, mają długie włosy, słuchają pani...*
- Zabawa ruchowa *Kucanka* (przewodnik, cz. 5, s. 105).
- Zabawy z wykorzystaniem urządzeń ogrodowych.

III

- Utrwalanie wybranych zabaw muzycznych z całego tygodnia.
- Karta pracy, cz. 4, s. 59.
Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie. Rysowanie rybek i fal po śladach. Kończenie rysowania rybek według wzoru. Kolorowanie ich.
- Nauka wiersza Krystyny Datkun-Czeriak *Wszystkie dzieci*.

*W sercach dzieci
radość gości
– gdy bezpieczne są.*

*Mają prawo do miłości
– przecież po to są!*

- Wprowadzenie nazwy *czerwiec* na podstawie fragmentu wiersza Apolinarego Nosalskiego *O dwunastu braciach*.

*Drogą do lasu
idzie już czerwiec
z wiązanką chabry
i dzbanem czernic.*

*Patrzy na łąkę
mokrą od rosy:
– Już czas najwyższy
na sianokosy.*

N. pyta dzieci:

- *Jak nazywa się nowy miesiąc?*
- *Co to są sianokosy?*
- *Jak wyglądają chabry?*
- *Wymieńcie nazwy wszystkich miesięcy, zaczynając od czerwca.*

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Wykonanie łódki według instrukcji. Rysowanie po śladach. Słuchanie piosenki <i>Lato na wakacjach</i> . Rozmowa na temat piosenki. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38.	I 7, IV 8 IV 5, IV 7 I 5
II.1. Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowski-Zaremby <i>Wakacyjne podróże</i> . Cele: rozwijanie mowy; zapoznanie z kontynentami i globusem – kulistym modelem Ziemi. Zabawa ruchowa <i>Do przodu, do tyłu</i> .	IV 5, IV 18 I 5
2. Wykonanie pracy plastycznej <i>Wakacje na Wybrzeżu</i> . Cele: rozwijanie sprawności manualnej; rozwijanie umiejętności wycinania. Zabawy na świeżym powietrzu: oglądanie drzew w ogrodzie przedszkolnym; wielozmysłowe poznawanie drzew: przyglądanie się drzewom w różnych pozycjach, ustawianie się względem drzew w różnych pozycjach, według poleceń N.	IV 1, IV 4, IV 8, IV 10 I 5, IV 11, IV 14, IV 18
III. Rysowanie po śladach drugiej połowy rysunku misia i lalki. Kolorowanie rysunków. Kończenie rysowania hulajnogi według wzoru. Zabawa pobudzająco-hamująca <i>Jedziemy na wakacje</i> .	I 7, IV 8 I 5

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- zapoznanie z kontynentami oraz z globusem – kulistym modelem Ziemi,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- rozwijanie umiejętności wycinania.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- wymienia kontynenty, wskazuje je na globusie,
- wykonuje pracę plastyczną według instrukcji,
- wycina różne kształty.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 4, s. 60.
Wykonanie łódki według instrukcji. Rysowanie po śladach.
- Słuchanie piosenki *Lato na wakacjach* (sł. i muz. Krystyna Gowik) w wykonaniu N. lub jej nagrania z płyty CD. Rozmowa na temat piosenki.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki.

I - dzie la - to po - przez po - la, ro - ześ -
mia - ne przy - szło do nas, do przed - szko - la. Wi - ta la - to wszyst - kie
dzie - ci: „Na wa - ka - cje ra - zem ze mną po - je - dzie - cie”. Na na na
na na na na na na na na, już wa - ka - cji nad - cho - dzi
czas. Wi - ta - my mo - rze, je - zio - ro, łą - kę, rze - kę, las, bo wa -
ka - cji nad - cho - dzi czas!

I. *Idzie lato poprzez pola,
roześmiane przyszło do nas, do przedszkola.
Wita lato wszystkie dzieci:
„Na wakacje razem ze mną pojedziecie”.*

Ref.: *Na na na na na na na na na na na na,
już wakacji nadchodzi czas.
Witamy morze, jezioro, łąkę, rzekę, las,
bo wakacji nadchodzi czas!*

II. *Więc walizki spakujemy,
plecak, piłkę i materac zabierzemy.
Z mamą, tatą, siostrą, bratem
po przygodę wyruszymy razem z latem.*

Ref.: *Na na na...*

N. zadaje dzieciom pytania dotyczące tekstu piosenki.

- *O czym jest ta piosenka?*
- *Dlaczego lato wita wszystkie dzieci?*
- *Gdzie możemy spędzić wakacje?*
- *Dlaczego najprzyjemniejsze są wyjazdy latem?*
- Określanie charakteru melodii i budowy piosenki.
- Zaznaczanie uderzeniem w bębenek pierwszej miary taktu.
- Ćwiczenia ortofoniczne na sylabach: *fu, tur, drum*.

• **Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38.**

Tamburyn.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Letni spacer*.
Dzieci spokojnie biegają w różnych kierunkach sali. Na hasło: *Spacer*, dobierają się w pary i maszerują z partnerem. Przy powtórzeniach zabawy dobierają sobie innego partnera.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Przeskakujemy morskie fale*.
Dzieci wykonują skoki obunóż do przodu – naśladują przeskakiwanie fal.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Szukamy muszelek*.
Dzieci naśladują chodzenie na czworakach po wodzie, szukanie muszelek; co pewien czas wykonują klęk prosty i wyciągają otwarte dłonie przed siebie – pokazują uzbierane muszelki.
- Ćwiczenia tułowia – *Puszczamy kaczki*.
Dzieci wykonują przysiad, naśladują podnoszenie kamienia i puszczanie kaczek na wodzie; rzuty wykonują raz jedną, raz drugą ręką.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Sprawdzamy temperaturę wody*.
Dzieci stoją w lekkim rozkroku. Uderzają palcami stopy przed sobą i szybko kładą stopy, aby dotykały podłogi. Ćwiczenie wykonują raz jedną, raz drugą nogą. Na sygnał – uderzenie w tamburyn – dzieci wykonują skok do wody z przysiadem.
- Zabawa uspokajająca – *Marsz po kole*.
Dzieci maszerują po kole; rytmizują tekst: *Wakacje, wakacje to radości czas, i klaszczą; niechaj wita je z uśmiechem zawsze każdy z was* – wykonują ukłon.

II

Zajęcia 1. Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby *Wakacyjne podróże*.

- Zagadka matematyczna.
Karton z tabelą z kropkami, działaniami i literami (przygotowany przez N.), kolorowe kartoniki.
Dzieci obliczają, ile jest razem kropek w danym przykładzie. Wskazują właściwe działanie, a niewłaściwe działanie i literę znajdującą się pod nim zasłaniają kolorowym kartonikiem.

N. przygotowuje na kartonie siedem przykładów, a z pozostałych liter, odczytanych kolejno, ma powstać wyraz **wakacje**.

Wzór	•••	•	
	•••	•••••	
	•••••	•••••	
3 + 7 =	2 + 8 =	1 + 9 =	8 + 2 =
w	e	a	l

- Słuchanie opowiadania Małgorzaty Strękowskiej-Zaremby *Wakacyjne podróże*.

Książka (s. 84–85) dla każdego dziecka.

Od samego rana tata, Olek i Ada planowali podróże wakacyjne. Zapomnieli o porannym myciu, a nawet o przebraniu się z piżam. Gdyby nie mama, zapomnieliby też o śniadaniu. Szczęśliwie mama przypomniała im o wszystkim. Kiedy byli już umyci, przebrani i najedzeni, wyjęła z szafy wielki globus i postawiła go na podłodze.

– Teraz możecie podróżować palcem po całym świecie.

– Super! – ucieszył się Olek. Bez namysłu zakręcił globusem. Fruuu! Gdyby kula ziemską obracała się tak szybko, wszyscy dostaliby kręčka jakiegoś lub co najmniej zadyszki. Przed oczami Olka, Ady i taty mknęły kontynenty: Ameryka Północna i Ameryka Południowa, Afryka, Europa i zaraz Azja i Australia.

– Tu jedziemy! – Palec Olka zatrzymał rozpędzony świat namalowany na globusie. – Australia, Sydney. Niezłe miejsce. Będzie fajnie. W Australii są kangury i koale.

– W Sydney chciałbym zobaczyć gmach filharmonii – wtrącił tata.

– A będzie tam gmach naszego przedszkola? – spytała Ada.

Olek spojrzął na siostrę z politowaniem. Przecież nikt nie podróżuje do przedszkola, które jest kilka metrów od domu. Zakręcił drugi raz. Jego palec wskazał państwo leżące w Ameryce Południowej.

– Brazylia. Dobry wybór – pochwalił tata. – Są tam wspaniałe plaże. Chętnie poleżałbym sobie – przeciągnął się leniwie.

– Może i ja zaproponuję podróż? – mama zajrzała do salonu. – Chciałbym pojechać z wami do Indii. Zawsze interesowała mnie Azja i jej kultura. Chociaż Afryka też jest ciekawa.

– No pewnie! Jedziemy do Kenii! Do parku z dzikimi zwierzętami. Zobaczymy słonie i żyrafy! – zawołał Olek ożywiony wizją spotkania dzikiego słonia, a może i lwa.

– A będzie tam nasz park? – nieśmiało spytała Ada.

Wszyscy spojrzeli na nią jak na przybysza z kosmosu.

– Nasz park będzie czekał na ciebie w Polsce. Teraz ja wybieram – powiedział tata. Energicznie zakręcił globusem. Niebieski kolor oceanów i mórz zmieszał się z zielonym, żółtym i brązowym – kolorami kontynentów. Adzie aż zakręciło się w głowie. Świat na globusie obracał się zbyt szybko. Co będzie, jeżeli palec taty trafi na głęboki ocean? Nie chciałaby spędzić wakacji na oceanie. Tam już z pewnością nie ma znajomego parku ni przedszkola ani placu zabaw z dużą okrągłą piaskownicą.

– Stany Zjednoczone. Waszyngton – zakomunikował tata.

– Jest tam plac zabaw? – spytała Ada.

– Naszego nie ma, są inne. Jest za to Biały Dom i...

– Ale naszego domu tam nie ma – przerwała tacie Ada.

– Ja nie mogę! Chcesz jechać na wakacje czy nie? – zniecierpliwiał się Olek.

– Chcę. Tylko nie tak daleko – bąknęła Ada.

– To gdzie? Wybieraj – podsunął jej globus.

Ada zamknęła oczy. „Niech los zdecyduje” – pomyślała i dotknęła palcem globusa.

– Tu!

Cała rodzina wbiła wzrok w miejsce, które wskazał palec Ady. Mama i tata pierwsi gruchnęli śmiechem.

– Europa, Polska, Warszawa – podsumował Olek.

Ada westchnęła z ulgą. Jak to dobrze, że zdała się na los szczęścia. W Warszawie jest jej przedszkole i dom, i park, i znajomy plac zabaw. No i tuż pod Warszawą mieszkają ukochani dziadkowie. Co ważne, ich dom stoi w pobliżu lasu.

– Pojedziemy do babci i dziadka. Tam są bociany, dzięcioły, kukułki, żabki, biedronki, ślimaki, pszczoły – zachwalała Ada.

– Mrówki, komary i muchy – dorzucił ponuro Olek. Ale już po chwili śmiał się jak tata i mama. Nawet napad komarów nie odstraszyłby ani jego, ani Ady od podróży do dziadków. Podpatrywanie ptaków w towarzystwie dziadka, który zna setki ciekawostek o zwierzętach, to był najlepszy z wakacyjnych planów.

- Rozmowa na temat opowiadania.

- Co Olek, Ada i tata planowali z samego rana?

- Dzięki czemu mogli podróżować palcem po całym świecie?

- Jakie kontynenty były widoczne na globusie?

(N. obraca globus, a 6-latki samodzielnie lub przy jego pomocy odczytują nazwy kontynentów).

- Co wskazywał palec Olka?
- Co wskazywał palec taty?
- Gdzie chciała pojechać mama?
- Co wspominała cały czas Ada?
- Co wskazywał palec Ady? Gdzie ona chciała pojechać na wakacje?

• Ćwiczenia z książką.

Książka (s. 84–85) dla każdego dziecka.

Dzieci słuchają tekstu czytanego przez N. lub 6-latkę.	Czytają tekst znajdujący się pod ilustracjami w książce.
--	--

- Zabawa *Gdzie pojedziemy na wakacje?*

Kostka z obrazkami różnych miejsc.

N. przygotował kostkę z obrazkami: gór, morza, jeziora, wsi, palm, miasta. Dzieci rzucają kostką, określają, co ona wskazała, i układają zdanie na ten temat.

- Zabawa ruchowa *Do przodu, do tyłu.*

Tamburyn, bębenek.

Dzieci są piłeczkami. Skaczą obunóż do przodu, gdy N. gra na bębnie; poruszają się do tyłu – kiedy gra na tamburynie.

Zajęcia 2. Wykonanie pracy plastycznej *Wakacje na Wybrzeżu.*

- Słuchanie nagrania odgłosu fal morskich uderzających o plażę (szumu morza).

Odtwarzacz CD, nagranie szumu morza – fal morskich uderzających o plażę.

N. pyta:

- *Czego odgłosu słuchaliście?*
- *Czy ten odgłos był przyjemny?*
- *Pokażcie rękami, jak porusza się fala.*

N. prosi dziecko o dokończenie zdania: *Chciałbym (chciałabym) pojechać nad morze, bo...*

- Zabawa – opowieść ruchowa *Na plaży* (według Małgorzaty Markowskiej).

Jesteśmy na plaży. Spoglądamy w niebo, na którym fruwać latawce. (Dzieci biegają po sali w jednym kierunku). Latawce unoszą się wysoko na wietrze. (Wznoszą ramiona do góry). Teraz opadają w dół. (Wyciągają ramiona w bok). Przestało wiać. Latawce opadają na piasek. (Dzieci siadają skrzyżnie). Rysujemy na piasku kształt swojego latawca. Wietrzyk zaczyna lekko wiać, latawce podrywają się do lotu. (Dzieci powoli podnoszą się do stania i kontynuują bieg po sali).

Słońko świeci, piasek staje się gorący. Idziemy ochłodzić stopy w wodzie. Idąc, podnosimy wysoko kolana, staramy się utrzymać przez chwilę na jednej nodze. Wchodzimy do wody i ochładzamy ciała, polewając wodą ramiona, plecy, brzuch. Podskakujemy obunóż, rozchlapując wodę dookoła. Czas na kąpiel słoneczną. Kładziemy się na piasku i opalamy brzuchy. (Leżą tyłem). Patrzymy na niebo i podziwiamy latawce. Teraz opalamy plecy. (Przechodzą, przez przetoczenie, do leżenia przodem).

- Wskazanie na mapie Polski Morza Bałtyckiego.

Mapa Polski.

Dzieci wskazują Morze Bałtyckie na mapie Polski.

• Słuchają nazw miejscowości leżących nad Bałtykiem, odczytywanych przez 6-latkę.	• Odczytują nazwy miejscowości leżących na Wybrzeżu.
---	--

- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy plastycznej *Wakacje na Wybrzeżu*.
Dla każdego dziecka: wyprawka, karta 4, kartka z bloku technicznego, klej, farby plakato-
we, pędzelek, kubeczek z wodą.
- Wypychanie z karty gotowych elementów.
- Malowanie kartki z bloku technicznego tak, aby była podzielona na trzy pasy: żółty (piasek na plaży), niebieski (morze), jasnoniebieski (niebo).
- Przyklejanie poszczególnych elementów w odpowiednich miejscach na wyschniętej, po-
malowanej kartce.
- Wykonanie prac przez dzieci.
- Porządkowanie miejsc pracy.
- Umieszczenie wykonanych prac w kąciку dla rodziców.

Zabawy na świeżym powietrzu

Koce.

- Oglądanie drzew rosnących w ogrodzie przedszkolnym. Określanie, czy są to drzewa igla-
ste, czy drzewa liściaste. Wyjaśnienie, które z nich rosną w lesie. Podawanie nazw drzew
przez N. (np.: topole, klony, świerki).
- Wielozmysłowe poznawanie drzew.
Dzieci przytulają się do drzew, wężają je, dotykają dłońmi – z otwartymi, a potem z za-
mkniętymi oczami, słuchają szumu drzew z zamkniętymi oczami.
- Przyglądanie się drzewom w różnych pozycjach: stojąc, leżąc, z pochyloną głową, przez
palce... Określanie, jak wyglądają drzewa, gdy patrzymy na nie z różnych pozycji.
- Ustawianie się względem drzewa według poleceń N.
Dzieci ustawiają się: przed drzewem, za drzewem, z lewej strony drzewa, z prawej strony
drzewa, między dwoma drzewami. Następnie odpoczywają na kocach pod drzewami.

III

T Tablica 30 – PODRÓŻNICZY – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 5, s. 199).

- Karta pracy, cz. 4, s. 61.
Rysowanie po śladach drugiej połowy rysunku misia i lalki. Kolorowanie rysunków. Kończe-
nie rysowania hulajnogi według wzoru.
- Zabawa pobudzająco-hamująca *Jedziemy na wakacje*.
Dzieci są podzielone na cztery grupy (pociąg, samolot, autobus, statek). Ustawiają się
w czterech wężykach, w wyznaczonych miejscach sali. N. rozpoczyna recytację tekstu Bo-
żeny Formy.

*Już wakacji nadszedł czas,
lato, lato woła nas,*

*już za chwilę zaśpiewamy
i pociągiem wyruszamy.*

Grupa, o której mowa, przemieszcza się w dowolnych kierunkach. N. śpiewa a cappella
piosenkę *Lato na wakacjach* (przewodnik, cz. 5, s. 124), równocześnie miarowo klaszcząc.
Pozostałe dzieci przechodzą do siadu skrzyżnego i miarowo uderzają o uda. Podczas prze-
rwy w śpiewaniu N. ponownie recytuje wierszyk, zamieniając słowo *pociąg* na: *samolot*,
autobus, *statek* (*w podróż statkiem wyruszamy*).

Zabawę powtarzamy kilka razy, dotąd aż wszystkie pojazdy zostaną wymienione.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki <i>Lato na wakacjach</i> . Nauka kolejnej zwrotki na zasadzie echa muzycznego. Ćwiczenia oddechowe – <i>Na łące</i> . Zabawa <i>Bańki mydlane</i> – rozwijanie sprawności ruchowej.		IV 7 IV 7 IV 2 I 5
Słuchanie tekstu czytanego przez 6-latkę. Kolorowanie pól według kodu. Określanie, o czym śniła Ada. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38.	Ćwiczenia indywidualne w czytaniu.	IV 4, IV 8 I 5
II.1. Zabawa matematyczna – <i>Góralskie liczenie</i> . Cele: rozwijanie umiejętności liczenia; zapoznanie ze środowiskiem przyrodniczym obszarów górskich. Rozwiązywanie zadań metodą symulacji.		IV 15 Układanie zapisów działań do przedstawionych zadań.
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie przyrody; zabawa bieżna <i>Samochody</i> ; zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.		I 8 I 5, IV 18
III. Wskazywanie pasm górskich na mapie; odczytywanie ich nazw z N. lub samodzielnie; zwracanie uwagi na kolorystykę pasm górskich na mapie. Zabawa <i>Ze szczytu na szczyt</i> . Malowanie gór farbami, na pogniecionej kartce. Zabawa ruchowa <i>Hasła</i> .		IV 4, IV 18 IV 2 IV 8 I 5

Cele główne

- rozwijanie umiejętności liczenia,
- zapoznanie ze środowiskiem przyrodniczym obszarów górskich,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- liczy w zakresie **10**,
- wymienia nazwy zwierząt i roślin charakterystycznych dla środowiska przyrodniczego obszarów górskich,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki *Lato na wakacjach* (przewodnik, cz. 5, s. 124).
- Nauka kolejnej zwrotki na zasadzie echa muzycznego.

- Ćwiczenia oddechowe – *Na łące*.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Lato na wakacjach*, szablon pszczoły.

Dzieci maszerują w dowolnych kierunkach sali w rytmie piosenki. Podczas przerwy w nagraniu zatrzymują się. N. zwraca się do dzieci: – *Jesteśmy na wsi. Tutaj spędzamy wakacje. W ogrodzie pełnym drzew owocowych i kwiatów stoją ule. W nich mieszkają pszczoły, które wydają*

różne dźwięki, poruszając odpowiednio skrzydełkami. Unosi szablon przedstawiający pszczołę. Dzieci nabierają nosem powietrze. Kiedy je wypuszczają, wypowiadają głoskę *bzz* lub *buu*.

- Zabawa *Bańki mydlane* – rozwijanie sprawności ruchowej.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Lato na wakacjach*.
Dzieci maszerują w rytmie nagrania piosenki, w określonym kierunku. Na hasło: *Bańki mydlane*, naśladują łapanie baniek – klaszczą w dłonie, zmieniając ich położenie.

• Dzieci słuchają tekstu czytanego przez 6-latkę.
Książka (s. 92–93) dla każdego dziecka.	• Ćwiczenia indywidualne w czytaniu.
Czytanie tekstu o wyjściu mamy, Olka i Ady do kina na film o małpcę.
Książka (s. 92–93) dla każdego dziecka.
• Karta pracy <i>Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia</i>, s. 76. Kolorowanie pól według kodu. Określanie, o czym śniła Ada.	

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38 (przewodnik, cz. 5, s. 125).

II

Zajęcia 1. Zabawa matematyczna – *Góralskie liczenie*.

- Zabawa *Juhasowe liczenie*.
Dzieci są ustawione w kole. Jedno dziecko jest juhasem (wcześniej N. wyjaśnił, kim jest juhas, a kim baca), pozostałe – to owce. N. mówi rymowanekę, a dzieci idą w koło, trzymając się za ręce.

*Na hali, na hali
juhas owce pasie.*

*Jedna mu ciekła
– dogoń ją, juhasie.*

N. wskazuje na jedno dziecko (owcę), które wychodzi z koła i ucieka przed juhasem. Jeżeli juhas złapie owcę, to dalej pełni swoją rolę. Jeżeli jej nie złapie, to uciekające dziecko wchodzi do środka koła – zostaje juhasem i zasłania oczy rękami. N. wybiera jedno dziecko, które się chowa, i zaczyna kolejną zwrotkę rymowanki.

*Na łące, na łące
juhas owce pasie.*

*Jedna się zgubiła,
szukaj jej, juhasie.*

Dzieci w kole zatrzymują się. Juhas odsłania oczy i szuka owcy poza kołem. Jeśli znajdzie, przyprowadza ją do koła. Jeśli nie – owca, która dobrze się schowała, zostaje pastuszkim, a juhas wraca do dzieci. Teraz owce spacerują gromadką za juhasem. N. zatrzymuje przy sobie dwoje dzieci i mówi trzecią zwrotkę rymowanki.

*Na hali, na hali
tak się raz zdarzyło,*

*miał juhas mało owiec,
lecz dwie mu przybyły.*

Po ostatnich słowach dwoje stojących z boku dzieci dochodzi do pozostałych. N. zmienia pastuszkę, zatrzymuje przy sobie czworo dzieci i mówi rymowanekę.

*Na łące, na łące,
tam gdzie siana kopce,*

*przyszły do juhasa
cztery obce owce.*

Czworo dzieci dochodzi do pozostałych i spaceruje razem z nimi. Pod koniec ostatniej zwrotki owce i juhas przykucają.

*Pilnuj swoich owiec,
góralski juhasie,*

*noc spędzą w zagrodzie,
ty czuwaj w szałasie.*

(Ostatnia zwrotka uspokaja dzieci i stwarza warunki do omówienia dalszej części zabawy).

- Ćwiczenia w dodawaniu i odejmowaniu.

Liczmany, kartoniki z liczbami i znakami: +, -, = (6-latek).

Zadanie 1.

Na hali, na hali

10 owiec juhas pasie.

Dwie w góry mu uciekły.

Ile teraz masz owiec, juhasie?

Dzieci układają 10 liczmanów. Odsuwają 2. Udzielają odpowiedzi na pytanie: Teraz jest 8 owiec.

Układają 10 liczmanów. Odsuwają 2. Układają działanie:
10 - 2 = 8
Odpowiadają na pytanie: Teraz jest 8 owiec.

Tak samo postępują przy innych zadaniach.

Zadanie 2.

Do zagrody 9 owiec

wpędził juhas młody.

Ale cztery starsze owce

uciekły z zagrody.

Policz teraz szybko mi –

ile owiec w zagrodzie śpi?

Zadanie 3.

Na hali, na hali

raz się tak zdarzyło,

że do 7 starszych owiec

3 młode przybyły.

Powiedz teraz mi –

ile wszystkich owiec

w zagrodzie śpi?

Zadanie 4.

Na łące pod górą

juhas owce pasie;

cztery czarne owce

i pięć białych hasa.

Ile wszystkich owiec

jest w stadzie juhasa?

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19 (przewodnik, cz. 5, s. 109).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie przyrody.
- Zabawa bieżna *Samochody*.

Krążki dla każdego dziecka, dla N. krążki: czerwony i zielony.

Dzieci trzymają krążki jak kierownicę samochodu. Kiedy N. podniesie do góry zielony krążek, dzieci poruszają się w różnych kierunkach ogrodu przedszkolnego, z wymijaniem się; kiedy podniesie czerwony krążek – zatrzymują się.

- Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Wskazywanie pasm górskich na mapie; odczytywanie ich nazw z N. lub samodzielnie; zwrócenie uwagi na kolorystykę pasm górskich na mapie.

Mapa fizyczna Polski.

- Zabawa *Ze szczytu na szczyt*.

Sznurki różnej długości i z różną liczbą węzłków (dla każdego dziecka).

Dzieci otrzymują sznurki różnej długości i z różną liczbą węzłków. Trzymając w jednej ręce sznurek, drugą ręką dzieci przesuwają w dół sznurka z zamkniętymi oczami i śpiewają głoskę *a*. Gdy napotkają węzełek, otwierają oczy i krzyczą: *u!* Zabawa trwa tak długo, aż wszystkie dzieci odnajdą wszystkie supełki na swoich sznurkach. Przy powtórzeniu zabawy dzieci zamieniają się sznurkami, wymawiają też inne głoski.

- Malowanie gór farbami na pogniecionej kartce.

Dla każdego dziecka: farby plakatowe, kartka, pędzelek, kartka z bloku technicznego.

Dzieci formują z pognieczonego papieru pasmo górskie, przyklejają je na kartce z bloku technicznego; malują farbami plakatowymi na różne odcienie brązu; malują drzewa iglaste u podnóża gór.

- Zabawa ruchowa *Hasła*.

Na hasło: *Wspinaczka*, dzieci stoją i wyciągają ręce w górę, wykonując ruchy naprzemienne.

Na hasło: *Spacer*, dzieci maszerują po sali.

Czerwiec, tydzień 2

Dzień 3

Wakacyjne podróże

Łało na wakacjach

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Naklejanie obok obrazków środków lokomocji obrazków odpowiednich miejsc.	I 7, IV 18
	Rysowanie po śladach fal. Nazywanie tego, co ukryło się w nich.	I 7, IV 4, IV 8
	Tworzenie mapy skojarzeń do wyrazu wakacje .	
	Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38.	I 5
II.1.	Zabawy przy piosence <i>Lato na wakacjach</i> . Cele: rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej; opanowanie tekstu i melodii piosenki.	IV 7
2.	Wspólne wykonanie pracy <i>Wakacyjny pociąg</i> . Cele: rozwijanie sprawności manualnej; poznawanie wybranych regionów Polski.	IV 8, IV 9, IV 18
	Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Wakacyjne wędrówki</i> ; zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Skaczemy na skakance</i> ; zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.	I 5
III.	Nauka tańca <i>Miotlarz</i> .	IV 7
	Nawlekanie muszelek na nitkę według wzoru (rytmu).	IV 12
	Doświadczenie i obserwacja – <i>Czy powietrze jest czyste?</i>	IV 13, IV 19
	Zabawy pod hasłem: <i>Ryby w morzu</i> .	IV 8

Cele główne

- rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej,
- opanowanie tekstu i melodii piosenki,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- poznawanie wybranych regionów Polski.

Cele operacyjne

Dziecko:

- śpiewa piosenkę i tańczy przy niej,
- śpiewa piosenkę,
- wykonuje pracę plastyczną,
- wskazuje na mapie góry i morze.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 4, s. 62.

Słuchanie, dokąd podróżują ludzie podanymi środkami lokomocji. Naklejanie obok obrazków środków lokomocji obrazków odpowiednich miejsc.

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 77. Rysowanie po śladach fal. Nazywanie tego, co się w nich ukryło.
- Tworzenie mapy skojarzeń do wyrazu **wakacje**. **Litery, obrazki, małe kartki, duży karton, wyraz wakacje**. N. umieszcza na środku dużego kartonu wyraz **wakacje**. Dzieci podają skojarzenia i rysują je na małych kartkach lub układają odpowiednie wyrazy. Następnie N. umieszcza je wokół wyrazu **wakacje**, tworząc mapę skojarzeń.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38 (przewodnik, cz. 5, s. 125).

II

Zajęcia 1. Zabawy przy piosence *Lato na wakacjach*.

- Ćwiczenia ruchowe rozwijające aparat ruchu. **Dowolny instrument muzyczny**. N. wykonuje akompaniament na dowolnie wybranym instrumencie. Dzieci maszerują w rozсыпce, wykonują przeskoki z nogi na nogę, biegają drobnymi krokami. Na przerwę w grze zamieniają się w łabędzie. Naprężają i wyciągają szyje, spoglądają w różne strony. Kiedy usłyszą mocny dźwięk instrumentu, wykonują drobnymi krokami obrót wokół siebie.
- Utrwalanie umiejętności taktowania w metrum czterodzielnym. Łączenie taktowania z marszem.
- Zabawa z zastosowaniem piosenki *Lato na wakacjach*. Ustawienie: dzieci stoją w dwóch rzędach, po przeciwnych stronach.

Zwrotka I

Idzie lato poprzez pola,

*roześmiane przyszło do nas,
do przedszkola.*

Wita lato wszystkie dzieci:

„Na wakacje razem ze mną pojedziecie!”

Refren:

*Na na na na na na
na na na na na na,*

*już wakacji nadchodzi czas!
Witamy morze, jezioro, łąkę, rzekę, las,*

bo wakacji nadchodzi czas!

Zwrotka II

Więc walizki spakujemy,

plecak, piłkę i materac zabierzemy.

Dzieci:

w pierwszym rzędzie maszerują bokiem do N., na środek sali, i – w dalszym ciągu maszerując – formują koło (koło środkowe), w drugim rzędzie maszerują bokiem do N., na środku sali, w dalszym ciągu maszerując, przechodzą do koła zewnętrznego,

na dwa, trzy – klaszczą dwa razy, unoszą ręce w górę i kołyszają nimi z lewej strony na prawą, miarowo klaszczą, unoszą ręce nad głowę, kołyszają nimi: raz w lewą, raz w prawą stronę, miarowo klaszczą,

z koła zewnętrznego przechodzą do półkola, przodem do N., równocześnie kołyszają rękami z lewej strony na prawą, w tym czasie dzieci w kole wewnętrznym w dalszym ciągu maszerują, w kole wewnętrznym podają sobie ręce w parach

*Z mamą, tatą, siostrą, bratem
po przygodę wyruszamy razem z latem.*

Refren:

i obracają się w małych kołach w półkołu,
kołysząc rękami raz w lewą, raz w prawą stronę,

tak samo jak po pierwszej zwrotce.

- **Masażyk *Malujemy lato*.**

Dzieci zajmują miejsca na okręgu, jedno za drugim, za plecami dziecka siedzącego z przodu. N. recytuje wiersz Bożeny Formy, dzieci

Świeci słońce,

pada deszcz:

kapu, kap, kapu, kap.

A my z latem wyruszamy

zwiedzić świat, zwiedzić świat.

Policzymy drzewa w lesie

i kwiaty na łące,

powitamy tańcem księżyc

i kochane słońce.

Pobiegniemy wąską dróżką,

góorskimi szlakami,

do kąpieli w słonym morzu

wszystkich zapraszamy.

Dzieci:

wykonują rozwartymi dłońmi ruchy koliste na
środku pleców,

dotykają opuszkami palców różnych miejsc na
plecach,

zaciśniętymi piąstkami delikatnie uderzają
w różnych miejscach,

energicznie przesuwiają rozwarte dłonie z lewej
strony do prawej,

poklepują rozwartymi dłońmi plecy w różnych
miejscach,

dotykają pleców kolejno wszystkimi palcami
lewej dłoni i prawej dłoni równocześnie,

rysują kontury kwiatów,

masują plecy rozwartymi dłońmi,

wykonują szybki, okrężny masaż całą dłonią,

stukają, na przemian, opuszkami palców,

rysują dwie linie równoległe (ścieżkę) palcami
wskazującymi,

całą dłonią rysują fale,

delikatnie szczypią.

Zajęcia 2. Wspólne wykonanie pracy *Wakacyjny pociąg*.

- **Zabawa *Z jakim miejscem się kojarzą?***

Obrazki kojarzące się z lasem, morzem, górami, łąką, wsią.

Dzieci losują obrazki, mówią, co one przedstawiają, z jakim miejscem im się kojarzą, np. szyszka, szpilki, sowa, jagody, poziomki – *las*; muszla, piasek, statek, parasol plażowy, latarnia morska – *morze*; plecak, kolejka linowa, szarotka, trapery – *góry*; kwiaty, pszczoła, żaba, motyl – *łąka*; traktor, kosa, gęsi, krowa – *wieś*.

- **Zabawa *Gdzie chciałbym pojechać na wakacje?***

Obrazki przedstawiające krajobrazy: morski, leśny, górski, wiejski, tamburyn.

N. odsłania (umieszczone w różnych miejscach sali) obrazki przedstawiające krajobrazy: morski, leśny, górski, wiejski. Dzieci poruszają się po sali w rytmie wygrywanym na tamburynie. Na przerwę w grze siadają pod obrazkiem miejsca, do którego chciałyby pojechać na wakacje; uzasadniają swój wybór.

- **Zabawa pantomimiczna – *Odgadnij, co będę robił podczas wakacji*.**

Dzieci naśladować czynności, które można wykonywać podczas letniego wypoczynku. Pozostali uczestnicy zabawy odgadują, o jaką czynność chodzi.

- Karta pracy, cz. 4, s. 62–63 (fragment).

Kolorowanie na obu kartach wakacyjnego pociągu.

- Wskazywanie morza, gór na mapie Polski.

Mapa fizyczna Polski.

Dzieci, samodzielnie lub z pomocą N., wskazują na mapie morze Bałtyk, góry Tatry, jeziora...

- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy *Wakacyjny pociąg*.

Napis **Wakacyjny pociąg**, dla każdego dziecka: karta z bloku technicznego z narysowanym na niej prostokątem (większym od rozmiaru widokówki) i dwoma kołami, widokówka z wybranego regionu Polski, klej, nożyczki, farby plakatowe, pędzelek, kubeczek z wodą.

- Wycinanie kół i prostokąta.
- Malowanie prostokąta na dowolny kolor, a kół – na czarno.
- Po wyschnięciu przyklejenie widokówki na prostokącie, doklejenie kół tak, żeby powstał wagonik.
- Wykonanie prac przez dzieci.
- Porządkowanie miejsc pracy.
- Łączenie wszystkich wagonów na tablicy.

N. przygotował lokomotywę, do której są przyłączone wagony. N. umieszcza nad pociągiem napis **Wakacyjny pociąg**.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Wakacyjne wędrówki*.

Trójkąt, bębenek, grzechotka.

Dzieci poruszają się swobodnie po ogrodzie przedszkolnym. Kiedy usłyszą dźwięk trójkąta, naśladują pływanie w morzu; dźwięk bębna stanowi sygnał do naśladowania uczestnictwa w górskiej wspinaczce, a dźwięk grzechotki – koszenie zboża.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Skaczemy na skakance*.

Dzieci naśladują skoki na skakance zgodnie ze wskazaniem N.: *rowerkiem* (z nogi na nogę), *żabką* (na obu nogach jednocześnie), *nózką* (na jednej i na drugiej nodze), *krzyżakiem* (ze skrzyżowanymi nogami).

- Zabawy swobodne w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Nauka tańca *Miotlarz*.

Miotła, odtwarzacz CD, nagranie tańca *Miotlarz*.

Umiarkowanie

Szybciej

Dzieci stoją pod przeciwległymi ścianami sali w dwóch, różnych liczebnie, szeregach. W jednym szeregu znajdują się chłopcy, w drugim – dziewczynki. Pomiedzy szeregami stoi chłopiec z miotłą.

Melodia A – dzieci w szeregach trzymają się pod ręce i nucą melodię, w małym rozkroku kołyszają się na boki. Stojący na środku chłopiec zaczyna naśladować miotłą ruchy zamiatań i tanecznym krokiem posuwa się do przodu.

Melodia B – dzieci w szeregach puszcza ręce i biegną na przeciwną stronę, aby znaleźć partnera do tańca. Chłopiec rzuca miotłę na podłogę i również chwytając za ręce najbliższą dziewczynkę. Dzieci w parach, trzymając się za obie ręce, obracają się podskokami. Chłopiec, dla którego zabrakło partnerki, podnosi miotłę i tańczy z nią pomiędzy kolegami. Pod koniec melodii dzieci wracają na miejsce pod ścianą, na środku zostaje chłopiec z miotłą.

- Karta pracy, cz. 4, s. 63.

Nawlekanie muszelek na nitkę według wzoru (rytmu).

- Doświadczenie i obserwacja – *Czy powietrze jest czyste?*
- Ćwiczenia oddechowe.

Kawałki bibułki.

Dzieci dmuchają na kawałki bibułki na przemian – delikatnie, mocno.

Wyjaśnienie przez N., że ludzie oddychają jednym ze składników powietrza – tlenem, a narządem służącym do oddychania są płuca.

- Zabawy powietrzem.

Waga szalkowa, balony – nadmuchany i zwykły, świeca, słoik.

- Wypuszczanie powietrza z nadmuchanego balonu.
- Wążenie na wadze szalkowej balonów – z powietrzem i pustego.
- Obserwowanie palącej się świecy, potem zasłonięcie jej odwróconym słoikiem.
- Próby wyciągnięcia wniosków.

Powietrze jest bezbarwne, nie ma zapachu, waży niewiele i bez niego nic nie może się palić.

- Sprawdzanie czystości powietrza na placu zabaw i przy ruchliwej ulicy (podczas zabaw na świeżym powietrzu).

Waciki kosmetyczne.

Dzieci biorą waciki, wycierają nimi listki nisko rosnących drzew i krzewów na placu i przy ruchliwej ulicy. Porównują stopień zabrudzenia wacików.

- Wyciągnięcie wniosków po obejrzeniu wacików.

Powietrze jest zanieczyszczone, zanieczyszczają je między innymi spaliny pojazdów.

- Zabawy pod hasłem: *Ryby w morzu.*

Folia, dla każdego dziecka: kolorowa pianka, pędzelek, kubeczek z wodą, kartka.

Dzieci siadają w kręgu na krzeselkach. Na przemian wstają i siadają, wywołując wrażenie falowania. Następnie malują kolorową pianą (piana z odrobiną ciepłej farby) na stołach zabezpieczonych folią.

Dzieci malują na zmianę: prawą ręką i lewą ręką. Malując, mówią wierszyk:

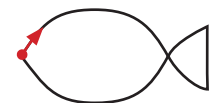
*Wysokie i piękne fale
widzę z brzegu doskonale.*

Na łódce siedzę sobie

i ryby piękne łowią.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Zabawa <i>Burza na morzu</i>.</p> <p>Wskazywanie Adzie i Olkowi drogi na plac zabaw. Zaznaczanie jej.</p>	<p>Odszukanie w naklejkach nazw środków lokomocji przedstawionych na zdjęciach. Naklejanie ich w odpowiednich miejscach.</p>	I 5, IV 14
<p>Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38.</p>		I 5
<p>II.1. <i>Nadeszło lato</i> – rozmowa na temat nowej pory roku. Cele: rozwijanie mowy; poznawanie oznak lata.</p>	<p>Zabawa ruchowa z wykorzystaniem rymowanki o wakacjach.</p>	IV 2, IV 16
<p>2. Zabawa dydaktyczna <i>Czym pojedziemy na wakacje?</i> Cele: rozwijanie mowy i myślenia; rozwijanie słuchu fonematycznego.</p>		I 5, IV 2
<p>Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie; zabawa ruchowa <i>Rowery</i>, zabawa ruchowa <i>Lecimy samolotem</i>.</p>		IV 2, IV 5, IV 12
<p>III. Ćwiczenia klasyfikacyjne.</p>		I 5, IV 18
<p>Zabawa ruchowa <i>Rysowanie</i>.</p>		IV 12
<p>Zabawa <i>Na leśnej polanie</i> – wyrabianie umiejętności reagowania na ustalony sygnał.</p>		I 5
		IV 7

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- poznawanie oznak lata,
- rozwijanie mowy i myślenia,
- rozwijanie słuchu fonematycznego.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- wymienia oznaki lata,
- rozwiązuje zagadki,
- dzieli nazwy na sylaby i na głoski.

Przebieg dnia

I

- Zabawa *Burza na morzu*.
N. ustawia krzeselka na obwodzie dużego koła. Dzieci są marynarzami. Siadają na krzeselkach. N. (kapitan) staje w środku koła i wypowiada komendy, na które dzieci reagują odpowiednim zachowaniem.
 - *Spokój na morzu* – dzieci delikatnie kołyszą się (na boki) na krzeselkach, mówią cicho szczyy...
 - *Na lewą burtę* – przesiadają się o jedno krzeselko w lewą stronę.
 - *Na prawą burtę* – przesiadają się o jedno krzeselko w prawą stronę.
 - *Burza na morzu* – zamieniają się miejscami.

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 78. Wskazywanie Adzie i Olkowi drogi na plac zabaw. Zaznaczanie jej.

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby*, cz. 2, s. 77. Odszukanie w naklejkach nazw środków lokomocji przedstawionych na zdjęciach. Naklejanie ich w odpowiednich miejscach.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38 (przewodnik, cz. 5, s. 125).

II

Zajęcia 1. *Nadeszło lato* – rozmowa na temat nowej pory roku.

- Rebus fonetyczny.

Obrazki, kartoniki z liczbami.

N. umieszcza na tablicy obrazki, a pod nimi liczby. 6-latki dzielą nazwy obrazków na głoski i wyodrębiają głoski wskazane liczbami. 5-latki łączą głośno głoski wypowiedziane przez starszych kolegów i podają całą nazwę nowej pory roku.

Obrazki:

lalka (l)	róża (a)	łopata (t)	wagon (o)
3	4	5	4

- Karty pracy, cz. 4, s. 64–65.

Odczytanie zdania: **Jest lato**. Oglądanie zdjęć, słuchanie tekstu na ich temat, odczytanego przez N. Rysowanie na każdej kolejnej gałązce o jedną jagodę mniej. Kolorowanie rysunków.

- Układanie zdań na temat lata (z wykorzystaniem zdjęć z kart pracy).

Np.

Latem na polu dojrzewa zboże.

Latem w ogrodach i na polach ludzie zbierają truskawki.

Latem w lesie rosną jagody...

Dzieci układają zdania, N. je zapisuje. Potem przypomina je dzieciom, a one liczą w nich wyrazy.

- Śpiewanie na wymyślone melodie tekstu: *Wiele dni czekałem/czekałam na to, żeby przyszło lato.*

- Zabawa ruchowa z wykorzystaniem rymowanki o wakacjach.

Dzieci maszerują po kole, mówią rymowankę za N. i rytmiczne klaszczą.

Wakacje, wakacje

to wspaniały czas,

czekają na nas morze,

góry, rzeka, las.

Zajęcia 2. Zabawa dydaktyczna *Czym pojedziemy na wakacje?*

- Karta pracy, cz. 4, s. 66.

Określanie, dlaczego pętle są tak narysowane. Kończenie rysowania linii między kwiatami. Kolorowanie kwiatów.

- Rozwiązywanie zagadek o różnych środkach lokomocji.

Obrazki/zdjęcia różnych środków lokomocji – rozwiązań zagadek.

Dzieci rozwiązują zagadki i wskazują obrazki/zdjęcia przedstawiające ich rozwiązania.

Pędzi po torze szybko, z daleka,

bo tłum podróżnych na stacji czeka. (pociąg)

Ma skrzydła, choć nie jest ptakiem.

Lata podniebnym szlakiem. (samolot)

*Ma maskę, a pod nią konie,
cylindry – nie na głowie.
A w środku siedzi człowiek. (samochód)*

*Ta wielka latająca maszyna
owada – ważkę, przypomina. (helikopter)*

- Rebus fonetyczny – *Co to za pojazdy?*

Obrazki: rak, oko, walizka, ekran, ręka, rower, sukienka, arbuz, motyl, okno, lalka, orzech, torba, miś, okulary, tort, obraz, rower, spodnie, teczka, ananas, telewizor, ekierka, kot.

Dzieci różnicują pierwsze głoski w nazwach obrazków. Dokonują ich syntezy po wymie-nieniu ich przez N. i odgadyują nazwy różnych pojazdów, np. **rak**, **oko**, **walizka**, **ekran**, **ręka** – **rower**; **sukienka**, **arbuz**, **motyl**, **okno**, **lalka**, **orzech**, **torba** – **samolot**; **miś**, **okulary**, **tort**, **obraz**, **rower** – **motor**; **spodnie**, **teczka**, **ananas**, **telewizor**, **ekierka**, **kot** – **statek**.

- Ćwiczenia słuchowe.

Obrazki pojazdów.

Rozpoznawanie pojazdów na obrazkach wylosowanych przez dzieci; podawanie ich nazw z podziałem na sylaby; odgadywanie przez pozostałe dzieci, co to za pojazdy. Naśladowanie wydawanych przez nie odgłosów.

- Ćwiczenia klasyfikacyjne – *Po lądzie, w wodzie czy w powietrzu?*

Obrazki pojazdów: z wcześniejszych okresów niż obecny i obecnych, obrazki: chmury, fal, ciemnej linii.

Dzieci segregują obrazki pojazdów zgodnie z miejscem ich poruszania się. Układają je pod obrazkami symbolizującymi te miejsca, np. powietrze – *chmurki*; woda – *fale*; ląd – *ciemna linia*.

Oglądanie obrazków pojazdów z wcześniejszych okresów niż obecny; zwrócenie uwagi na zmiany w ich wyglądzie. Ukazanie rozwoju motoryzacji, wzbogacanie słownictwa dzieci.

- Ćwiczenia spostrzegawczości – *Szukamy różnic (praca w zespołach)*.

Dwa obrazki przedstawiające podobne samoloty.

Dzieci, podzielone na grupy, wyszukują i zaznaczają różnice występujące na dwóch obrazkach przedstawiających podobne samoloty.

- Układanie na podłodze z kolorowej włóczki kształtu wybranego przez zespół środka lokomocji – odgadywanie przez inne zespoły, co to za pojazd.

Kolorowa włóczka.

- Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał wzrokowy – *Gdzie poruszają się te pojazdy?*

Tamburyn, obrazki różnych środków lokomocji.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu; podczas przerwy w grze N. pokazuje obrazki różnych środków lokomocji. Jeśli te środki lokomocji poruszają się po lądzie, dzieci przykucają; jeśli w powietrzu – stają na palcach, z rękami wyciągniętymi w górę; jeśli po wodzie – kładą się na brzuchu i naśladowują pływanie żabką.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola.

Dzieci obserwują zmiany, które zaszły w przyrodzie.

- Zabawa ruchowa *Rowery*.

Dzieci w leżeniu tyłem, naśladowują pedałowanie, mówiąc za N. tekst:

*Jedzie rowerek na spacerek,
na rowerku pan Pawełek.*

*Raz, dwa, trzy.
Jedź i ty!*

Od słów: *Raz, dwa...* dzieci rytmicznie klaszczą.

- Zabawa ruchowa *Lecimy samolotem*.
Dzieci rozpoczynają lot od startu – w przysiadzie, mając ręce wyciągnięte w bok; powoli podnoszą się i poruszają szybko, małymi krokami, po wyznaczonym miejscu ogrodu przedszkolnego. Potem samoloty lądują – dzieci poruszają się coraz wolniej, powoli przechodzą do przysiadu.

III

- Karta pracy, cz. 4, s. 67.
Otaczanie w pierwszej pętli obrazków kwiatów polnych, a w drugiej – obrazków zwierząt leśnych. Kończenie rysowania linii między kwiatami według wzoru z poprzedniej karty. Kolorowanie kwiatów.

- Zabawa ruchowa *Rysowanie*.

Tamburyn.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie wygrywanym na tamburynie. Na przerwę w grze zatrzymują się. N. mówi, jaką część ciała i co będą rysowały, np. *Głowa rysuje chmurkę; łokieć rysuje drzewo; kolano rysuje ślimaka...*

- Zabawa *Na leśnej polanie* – wyrabianie umiejętności reagowania na ustalony sygnał.

Tamburyn.

Dzieci są sarnami. Przenoszą ręce do tyłu, naprężają ciało i, unosząc wysoko kolana, maszerują w rytmie wygrywanym na tamburynie, w określonym kierunku. Na przerwę w grze zatrzymują się. N. kilka razy uderza w instrument. Dzieci przeliczają dźwięki i naśladują sarny skubiące trawę. Stają w lekkim rozkroku, ręce przenoszą do tyłu i wykonują skłony. Po każdym skłonie prostują się, spoglądają raz w lewą, raz w prawą stronę, machają ogonkiem.

Czerwiec, tydzień 2

Dzień 5

Wakacyjne podróże

Słoneczny uśmiech

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Zabawa rozwijająca umiejętność orientowania się na kartce papieru. Zabawa rytmiczna – <i>Echo rytmiczne</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38.	IV 14 I 5, IV 7 I 5
II.1. Słuchanie wiersza Marioli Gołc <i>Słoneczny uśmiech</i> . Cele: rozwijanie mowy; poznawanie wybranych miejsc w Polsce. Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Zatrzymaj się zgodnie z poleceniem</i> .	I 7, II 11, IV 5, IV 18 I 5
2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Łódka na falach</i> ; zabawa z zastosowaniem rymowanki; zabawy swobodne z wykorzystaniem urządzeń ogrodowych.	I 8 I 5
III. Zagadki słuchowe dotyczące bezpieczeństwa podczas wakacji. Mówienie, na co powinno się zwracać uwagę podczas wakacji. Zabawa twórcza – <i>Wędrujący rysunek</i> . Zabawa ruchowa <i>Moja piłka robi tak</i> .	IV 5, IV 9 IV 2 IV 1, IV 8 I 5
Otaczanie pętlami muszli tego samego rodzaju. Porównywanie ich liczby.	Ćwiczenia w czytaniu. IV 4, IV 12
Układanie puzzli – <i>Łąka latem</i> .	IV 9, IV 11

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- poznawanie wybranych miejsc w Polsce,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- rozpoznaje i nazywa wybrane miejsca w Polsce,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Zabawa rozwijająca umiejętność orientowania się na kartce papieru.

Dla każdego dziecka: kartka, mazak.

Dzieci dobierają się parami, siadają naprzeciwko siebie w nieznaczonej odległości. Każde ma kartkę i mazak do rysowania.

Jedno dziecko zaczyna rysować drogę na swojej kartce i dokładnie opowiada partnerowi o tym, co robi, np.: *Rysuję drogę od lewego dolnego rogu kartki, prosto do góry, teraz w prawo, w bok kartki, teraz prosto, do dołu, a teraz w lewo i z powrotem do góry, aż do górnego prawego rogu.* Partner rysuje na swojej kartce dokładnie to, co słyszy od kolegi. Na zakończenie zabawy dzieci porównują rysunki; zwracają uwagę na to, jak dokładne były wskazówki.

- Zabawa rytmiczna – *Echo rytmiczne.*

Drewniane lub plastikowe pałeczki dla każdego dziecka.

Dzieci wystukują (o podłogę, blat stołu, wybrane przedmioty) proste rytmy zaproponowane przez N., a następnie przez chętne dzieci – zespołowo i indywidualnie, cicho i głośno, z wykorzystaniem drewnianych lub plastikowych pałeczek.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 38 (przewodnik, cz. 5, s. 125).

II

Zajęcia 1. Słuchanie wiersza Marioli Golc *Słoneczny uśmiech.*

- Wypowiedzi dzieci na temat ich wakacyjnych planów.

N. pyta:

- *Gdzie wybieracie się na wakacje? Gdzie chcielibyście wyjechać?*
- Słuchanie wiersza Marioli Golc *Słoneczny uśmiech.*

*Nadchodzą wakacje,
słoneczna pora.
Słoneczny uśmiech
śle więc przedszkolak.*

*I tym uśmiechem
ze słońkiem razem
ogrzeje wszystkie
nadmorskie plaże.*

*Promienny uśmiech
prześle też góróm,
by się nie kryły
za wielką chmurą.*

*Ma jeszcze uśmiech
dla wszystkich dzieci.
Niech im w wakacje
słoneczko świeci.*

- Rozmowa na temat wiersza.
 - *Kto przesyłał uśmiechy?*
 - *Komu przedszkolak przesyłał uśmiechy?*
 - *Dlaczego przesyłał je dzieciom?*

- Karty pracy, cz. 4, s. 68–69.

Oglądanie zdjęć miejsc, w których Ada i Olek byli rok temu z rodzicami na wakacjach, opowiadanie o niektórych z nich. Rysowanie po śladzie drogi rodziny Ady nad morze.

! N. opowiada o tych miejscach, zadaje dodatkowe pytania; dzieci opowiadają o innych, ciekawych miejscach w Polsce.

☰ • Karta pracy, cz. 4, s. 70.
Rysowanie w ramce na górze karty, gdzie dziecko pojedzie na wakacje, a na dole – gdzie chciałoby pojechać na wakacje. Rysowanie po śladzie, bez odrywania kredki od kartki.

👤 • Zabawa orientacyjno-porządkowa *Zatrzymaj się zgodnie z poleceniem*.
Tamburyn.
Dzieci poruszają się swobodnie po sali przy akompaniamencie tamburynu. Podczas przerwy w grze zatrzymują się zgodnie z poleceniem podanym przez N., np.: *Zatrzymajcie się przodem do okna (bokiem do biurka, tyłem do drzwi, na krzeselku, za krzeselkiem, z lewej strony krzeselka, z prawej strony krzeselka)*. N. sprawdza poprawność wykonania poleceń.

👤 **Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 19 (przewodnik, cz. 5, s. 109).**

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Łódka na falach*.
Dzieci siadają skrzyżnię, wykonują małe skłony boczne z jednej strony na drugą – łódka kołysze się na małych falach. Potem wykonują głębsze skłony – duże fale, rękami uderzają z boku o podłogę, dzieci naśladują głosem uderzanie fal o burtę łódki – *chlup, chlup*.
- Zabawa z zastosowaniem rymowanki.
Dzieci maszerują po kole i rytmizują tekst: *Wakacje, wakacje, na przygody czas, klaszcząc w dłonie*. Przy słowach: *Powita nas łąka, pole oraz las* – maszerują z machaniem rękami nad głową.
- Zabawy swobodne z wykorzystaniem urządzeń ogrodowych.

III

- Zagadki słuchowe dotyczące bezpieczeństwa podczas wakacji.
Dzieci słuchają zagadek Barbary Kosmowskiej, dopowiadają ich zakończenia – rozwiązania.

*Wiem, że pan ratownik mnie nie zauważy,
dlatego nie kąpię się na niestrzeżonej... (plaży)*

*Kiedy płoną lasy, to giną zwierzęta,
dlatego dbam o to i o tym pamiętam,
by w lesie wszystkim żyło się dogodnie.
Z tego powodu nie bawię się... (ogniem)*

*Jeśli się zagubię w obcym dla mnie mieście,
wiem, co mam zrobić, wiem nareszcie!
Mogę zaufać pewnemu człowiekowi,
czyli panu... (policjantowi)*

*Gdy nie ma rodziców w domu,
to choć bardzo przykro mi,
nie otwieram obcym ludziom
do naszego domu... (drzwi)*

*Ze względu na żmije zawsze w lesie noszę
moje ukochane, gumowe... (kalosze)*

*Grzybobranie to grzybów zbieranie,
a nie ich jedzenie czy też smakowanie.
Dlatego po powrocie z lasu
sięgam do grzybów pełnego... (atlasu)*

Nie podchodzę do dzikich zwierząt,
bo choć są piękne i bajeczne,
bywają także dla ludzi bardzo... (niebezpieczne)

(Zagadki pochodzą z e-podręcznika do EW na licencji CC –BY –3.0 www.epodreczniki.pl
Klasa 1, lato, blok 33, temat 163, plansza 2)

- Karta pracy, cz. 4, s. 71.

Oglądanie rysunków schematycznych. Mówienie, na co powinno się zwracać uwagę na wakacjach. Rysowanie po śladzie, bez odrywania kredki od kartki.

- Zabawa twórcza – *Wędrujący rysunek*.

Bęberek, dla każdego dziecka: podpisana kartka, czarny flamaster.

Dzieci siedzą w kole, każde otrzymuje podpisaną kartkę i czarny flamaster. Rysują element rysunku o tematyce wakacyjnej. Na uderzenie w bębenek przekazują kartkę koledze siedzącemu po prawej stronie; on rysuje swój element na otrzymanym rysunku. Zabawa trwa do momentu, aż do każdego dziecka wróci jego własny rysunek. (Dorysowane elementy muszą być proste, ale komponujące się z tymi, które już są na kartce).

Potem dzieci wspólnie oglądają powstałe rysunki. Kolorują je w wolnym czasie.

- Zabawa ruchowa *Moja piłka robi tak*.

Piłka.

Dzieci naśladują ruchy piłki. Gdy N. podrzuca piłkę nisko, dzieci podskakują tuż nad podłogą, w miejscu. Podrzuca piłkę wysoko – dzieci podskakują w miejscu; kozłuje piłkę dookoła siebie – dzieci przeskakują z nogi na nogę wokół własnej osi; turla piłkę po podłodze – dzieci ostrożnie turlają się po dywanie; spaceruje po sali, odbijając piłkę – dzieci poruszają się, skacząc na dwóch nogach.

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 79. Otaczanie pętlami muszli tego samego rodzaju. Porównywanie ich liczby.

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby*, cz. 2, s. 78–79.

Czytanie wyrazów. Pisanie po ich śladach. Czytanie tekstu. Odpowiadanie na pytania. Wskazywanie odpowiednich zdjęć.

- Układanie puzzli – *Łąka latem*.

Dla każdego dziecka: wyprawka, karta z puzzlami przedstawiającymi łąkę latem.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Słuchanie piosenki <i>Na zawsze zapamiętasz</i> . Rozmowa na temat tekstu piosenki. Zabawa muzyczna – <i>W przedszkolnej drużynie</i> – rozwijająca reakcję na ustalone sygnały. Zabawa przeciwko agresji – <i>Chroniący nas szalas</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39.	IV 5, IV 7 IV 7 I 5, III 1 I 5
II.1. Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej <i>Pocieszajki dla maluchów</i> . Cele: rozwijanie mowy; zachęcanie do wspominania pobytu w przedszkolu. Zabawa ruchowa – <i>Po muszli ślimaka</i> .	IV 2, IV 5 I 5
2. <i>Obrazek o lecie</i> – wykonanie prezentu dla kolegi/koleżanki na pożegnanie przedszkola. Cel: rozwijanie sprawności manualnej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie roślin i zwierząt, rozpoznawanie ich i nazywanie; zabawy ruchowe wybrane spośród zabaw z całego roku.	III 1, III 2, IV 8 I 5, IV 18
III. Masaż pleców. Odszukiwanie na obrazku piłek. Określanie ich położenia. Zabawa z elementem ćwiczeń ortofonicznych – <i>Różne pojazdy</i> .	I 5 I 7, IV 14, IV 8 IV 2

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- zachęcanie do wspominania pobytu w przedszkolu,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się zdaniami rozwiniętymi,
- wspomina pobyt w przedszkolu,
- wykonuje pracę plastyczną.

Przebieg dnia

I

- Słuchanie piosenki *Na zawsze zapamiętasz* (śl. i muz. Krystyna Gowik), w wykonaniu N. lub jej nagrania z płyty CD. Rozmowa na temat tekstu piosenki.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki, bębenek.

As Es Des Es As f b Es As Es Des Es

Ref.: Choć os - tat - nie to w przed-szko-lu dni, choć roz-sta-nia, po - żeg - na-nia

As f b Es f Es f As Es

czas, to mó - wię ci, to mó - wię ci -

f Es Des As Des Es7 As f Es f

nie tak na - pra - wdę nie roz - łą - czy nas. To mó - wię ci,

As Es As f Es Des As Des Es7 As

to mó - wię ci - nic tak na - pra - wdę nie roz - łą - czy nas. I. Na

As Es Des As Des Es9 As f c

za - wsze za - pa - mię - tasz, jak Le - na wciąż płą - ka - ła, po - dar - ty e - le - men - tarz przez

B7 Es7 As Es Des As Des Es9 As

Ol - ka i Mi - cha - ła. Jak A - da jeść nie chcia - ła, Jaś za - snął po - śród la - lek, jak

f c B7 Es7

O - la kom - pot raz wy - la - ła na ca - łą na - szą sa - lę. O - jo - jo - jo - jo - joj!

Ref.: *Choć ostatnie to w przedszkolu dni,
choć rozstania, pożegnania czas,
to mówię ci, to mówię ci – nic tak naprawdę nie rozłączy nas.
To mówię ci, to mówię ci – nic tak naprawdę nie rozłączy nas.*

- I. *Na zawsze zapamiętasz, jak Lena wciąż płakała,
podarty elementarz przez Olka i Michała.
Jak Ada jeść nie chciała, Jaś zasnął pośród lalek.
Jak Ola kompot raz wylała na całą naszą salę.
O-jojo-jojo-joj!*

Ref.: *Choć ostatnie...*

- II. *Uśmiechniesz się, gdy wspomnisz ludziki z plasteliny,
jak Bartek ćwiczył skoki, a Karol – śmieszne miny.
I klótnie Ani z Basią, i miśka brzuch rozpruty.
Jak Kasia kiedyś zapomniała na spacer włożyć buty!
O-jojo-jojo-joj!*

Ref.: *Choć ostatnie...*

- III. *Pomyślisz, jakie miłe widziałeś teatryki.
Piosenki i zabawy, występy i wierszyki.
Wspomnienia będą czekać w albumie ze zdjęciami.
Bo to przedszkole zawsze będzie tu,
w myślach, razem z nami!
Tak, tak, tak, tak!*

N. zadaje pytania dotyczące tekstu piosenki.

- *O czym jest ta piosenka?*
- *Jakie zdarzenia zapamiętacie z naszego przedszkola?*
- Określanie charakteru melodii oraz liczby zwrotek piosenki.
- Zaznaczanie uderzeniem w bębenek refrenu piosenki.
- Ćwiczenia emisyjne na sylabach: *wa, wo, wi.*

- Zabawa muzyczna *W przedszkolnej drużynie* – rozwijająca reakcję na ustalone sygnały. **Gumka frotka, gong, nagranie piosenki *Na zawsze zapamiętasz*, odtwarzacz CD.** Dzieci są podzielone na czteroosobowe grupy. W każdej grupie wybrane dziecko ma na ręce gumkę frotkę. W rytmie nagrania piosenki *Na zawsze zapamiętasz* dzieci swobodnie maszerują w określonym kierunku. Na sygnał – dwa uderzenia w gong – dobierają się w czteroosobowe koła. Dzieci oznaczone frotkami zajmują miejsca w środku kół. Wymyślają do muzyki dowolne figury taneczne. Pozostałe starają się je naśladować. Na jeden dźwięk gongu w kołach następuje zmiana. Kolejne dziecko wchodzi do środka i tańczy, wymyślając nowe figury.
- Zabawa przeciwko agresji – *Chroniący nas szafas*. Dzieci dzielą się na cztery grupy. W każdej grupie jedna osoba jest mistrzem budowy. Mistrz musi z materiału (dzieci) utworzyć szafas. Po zbudowaniu szafasu (ustawieniu dzieci) sam mistrz wchodzi do niego i przebywa w nim przez chwilę, czując się wspaniale. Potem następuje zmiana ról.

• **Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39.**

Bębenek.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Samochody*. Dzieci biegają w różnych kierunkach, naśladowując rękami poruszanie kierownicą. Wydają odgłosy poruszającego się samochodu: *br, br* lub *brum, brum*. Na sygnał – uderzenie w bębenek – zatrzymują się i trąbią: *pi, pi, pi*. Dwa uderzenia są sygnałem do ponownego poruszania się.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Trawa i chmury*. Na hasło: *Trawa*, dzieci przykucają; na hasło: *Chmury*, stają na palcach, wyciągają ręce w górę i poruszają nimi w prawo i w lewo – naśladowują chmury płynące po niebie.
- Ćwiczenie tułowia – skręty – *Śledzimy lot samolotu*. Dzieci siedzą skrzyżnie. Jedną rękę mają na kolanach, a z drugiej tworzą daszek nad oczami. Wykonują skręt tułowia i głowy uniesionej do góry w jedną, a następnie w drugą stronę – obserwują lot samolotu.
- Ćwiczenie równowagi – *Rysujemy koła*. Dzieci, w staniu na jednej nodze, rysują stopą w powietrzu małe koła i duże koła. Ćwiczenie wykonują raz jedną, raz drugą nogą.
- Zabawa uspokajająca – *Na prawo, na lewo*. Dzieci maszerują parami po obwodzie koła przy akompaniamencie bębena, potem wskazana para prowadzi środkiem sali; następnie pary rozłączają się, jedno dziecko idzie w prawo, a drugie – w lewo; ponownie schodzą się na środku sali.

II

Zajęcia 1. Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej *Pocieszajki dla maluchów*.

- Zabawa *Z czym kojarzy się przedszkole*. **Karton z obrazkiem przedszkola, mazak.** Dzieci podają skojarzenia z przedszkolem, a N. zapisuje je wokół obrazka przedszkola. Np. uśmiech, sympatia, dobre obiady, różne zabawki, troskliwość, zrozumienie...
- Słuchanie opowiadania Agaty Widzowskiej *Pocieszajki dla maluchów*. **Książka (s. 86–89) dla każdego dziecka.**

Ada była bardzo dumna z tego, że po wakacjach pójdzie do szkoły. Będzie miała kolorowy plecak, a w nim książki, zeszyty i piórnik z przyborami. Bardzo chciała się nauczyć samodzielnie czytać, bo obiecała Olkowi, że w przyszłości to ona przeczyta mu bajkę na dobranoc, a nie odwrotnie.

Na zakończenie ostatniego roku w przedszkolu zaproszono wszystkich rodziców, a młodsze grupy zadbały o niespodzianki: zaśpiewały pożegnalne piosenki i wręczyły starszacom samodzielnie przygotowane sadzonki drzewek szczęścia w małych doniczkach.

Grupa Ady odwdzięczyła się przedstawieniem teatralnym dla maluchów o misiu, który trafił do przedszkola i niczego nie potrafił robić samodzielnie: nie umiał sam jeść, ubierać się, wiązać sznurowadeł i budować domku z drewnianych klocków. Nie wiedział nawet, że przed jedzeniem trzeba myć łapki, ani nie znał słów: „proszę, dziękuję, przepraszam”. Ten miś musiał się wszystkiego nauczyć w przedszkolu, a dzieci mu w tym pomagały.

Był to teatrzyk kukiełkowy, w którym Ada przedstawiała postać dziewczynki o imieniu Basia. Tomek trzymał kukiełkę niedźwiadka, a Basia uczyła misia, jak należy myć łapki:

– O! Popatrz, misiu,

tu jest łazienka,

wodą się zmywa

farbę na rękach,

a ty masz łapki

całe w powidłach,

więc musisz użyć wody i mydła!

Piotrek, Janek i Paweł poruszali kukiełkami zielonych żabek i śpiewali piosenkę:

Kum, kum, kum!

Rech, rech, rech!

Było przedszkolaków trzech.

Hopsa, w lewo!

Hopsa, w prawo!

Skaczą zwinnie. Brawo! Brawo!

Ucz się, misiu, z nimi ćwicz,

skacz i do dziesięciu licz!

Tu następowała wyliczanka do dziesięciu: jeden, dwa, trzy, cztery, pięć i tak dalej...

Potem na scenie pojawiły się symbole pór roku: słońce, bałwanek, kasztany i skowronek. Dzieci z młodszych grup doskonale wiedziały, które symbolizują wiosnę, lato, jesień i zimę. Na zakończenie przedstawienia wszystkie starszaki ukloniły się pięknie i wyrecytowały:

– Nie płaczcie, kochani, gdy nas tu nie będzie,
nasz wesoły uśmiech zostawimy wszędzie,
a gdy po wakacjach znajdziemy się w szkole,
będziemy wspominać kochane przedszkole!

Młodszym dzieciom bardzo podobało się przedstawienie, a po spektaklu wszyscy chcieli obejrzeć z bliska kukiełki. Ada stanęła pod oknem i przyglądała się swoim koleżankom i kolegom. Z jednej strony cieszyła się na myśl o szkole, z drugiej jednak czuła, że będzie tęsknić.

– Trochę mi smutno – powiedziała do Kasi.

– Mnie też – odpowiedziała dziewczynka. – Nauczyłam się tutaj pisać swoje imię: K A S I A – przeliterowała.

– A ja się nauczyłam sama korzystać z łazienki, bo jak byłam mała, to nie umiałam spuszczać wody – dodała Ada.

– Piotrek mi pokazał, jak bezpiecznie zjeżdżać ze zjeżdżalni i wspinać się po drabinkach.

– Mnie też!

– I umiemy już rozpoznawać kształty: kółka, trójkąty, prostokąty i kwa... kwa... – zająknęła się Kasia.

– Kwadraty – dokończyła Ada.

– Tak! Kwadraty!

– I co jeszcze?

– Pani pokazała nam, jak się kroi warzywa, tak żeby się nie skaleczyć.

– I już umiemy same zrobić sałatkę z majonezem – odparła z dumą Ada.
 – A pamiętasz, jak lepiłyśmy pączki z piasku do naszej cukierni? Tomek ugryzł jednego i pani kazała mu szybko wypluć buzię.
 – Cha, cha! Nigdy tego nie zapomnę.
 – I piekliśmy ciasto na Dzień Mamy, a wyszedł nam zakalec!
 – Pamiętam. Pani polala je rozpuszczoną czekoladą i powiedziała, że takie ciasto jada się we Francji.
 – Było bardzo dobre. Wszyscy prosili o dokładkę.
 Dziewczynki wymieniły jeszcze wiele wesołych wspomnień i obiecały sobie, że będą odwiedzać swoje przedszkole i ulubioną panią. Pożegnały się z innymi dziećmi, z kucharkami, panem „złotą rączką”, który potrafił naprawić każdą rzecz, a nawet z zabawkami.
 Przed wyjściem z przedszkola Ada położyła coś ukradkiem w swojej szafce w szatni.
 – Co tam zostawiłaś? – zdziwiła się mama.
 – Zostawiłam pudełko z pocieszajkami.
 – A co to są pocieszajki?
 – To są kolorowanki ze zwierzątkami. Powiedziałam pani, że jak jakiś maluch będzie płakał, to może mu dać taką kolorowankę i poprosić, żeby pomalował smutne zwierzątko.
 Ja też kiedyś płakałam za tobą w przedszkolu i wtedy pomalowałam krowę na żółto. Świeciła jak słońce i od razu mi było lepiej.
 – To wspaniały pomysł – mama spojrzała z podziwem na Adę i mocno ją przytuliła.
 – Pa, pa! Przedszkole! – powiedziała Ada. – Kiedyś cię odwiedzę.

- Rozmowa na temat opowiadania.
- Co przygotowała grupa Ady na pożegnanie przedszkola?
- Co przygotowali młodszy koledzy?
- Co robiły Ada i Kasia?
- Kogo pożegnała Ada?
- Co to były pocieszajki Ady?
- Gdzie je zostawiła?

- Ćwiczenia w książce.

Książka (s. 86–89) dla każdego dziecka.

Słuchanie tekstu czytanego przez 6-latkę lub N.	Czytanie tekstu znajdującego się pod ilustracjami.
---	--

- Nauka wierszyka z opowiadania fragmentami, metodą ze słuchu.

*Nie płaczcie, kochani, gdy nas tu nie będzie,
 nasz wesoły uśmiech zostawimy wszędzie,
 a gdy po wakacjach znajdziemy się w szkole,
 będziemy wspominać kochane przedszkole!*

- Wspominanie przez dzieci tego, co zapamiętały z pobytu w przedszkolu.
- Zabawa ruchowa – *Po muszli ślimaka.*

Kreda.

Dzieci siadają na podłodze z wyprostowanymi nogami; przesuwają się do przodu, nie uginając nóg i nie pomagając sobie rękami. Idą kolejno, tip-topkami – po linii przypominającej kształt muszli ślimaka, narysowanej kredą na podłodze.

Zajęcia 2. **Obrazek o lecie** – wykonanie prezentu dla kolegi/koleżanki na pożegnanie przedszkola.

- Oglądanie reprodukcji malarskich.

Dla każdego dziecka: *wyprawka, reprodukcje malarskie: Claude`a Moneta *Stogi siana w Giverny*; Olega Sumarokova *Kobieta pod parasolem odpoczywająca na plaży*.*

Dzieci oglądają reprodukcje, określają, z jaką porą roku się kojarzą i dlaczego.

- Zapoznanie ze sposobem wykonania prac.

Dla każdego dziecka: *kartka A5, kredki, farby plakatowe, pędzelek, kubeczek z wodą, pastele, kartka z kolorowego bloku technicznego, klej, bibuła, kolorowy papier.*

- Wykonanie na kartkach formatu A5 obrazka o lecie (wybraną techniką).
- Ozdabianie powstałych ramek kulkami z kolorowej bibuły lub kawałkami kolorowego papieru.
- Podpisanie się, samodzielnie lub z pomocą N., z tyłu obrazka.
- Wykonanie prac przez dzieci.
- Wręczenie wykonanych prac wybranemu koledze/wybranej koleżance.
- Porządkowanie miejsc pracy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie roślin i zwierząt, rozpoznawanie ich i nazywanie.
- Zabawy ruchowe wybrane spośród zabaw ruchowych z całego roku.

III

- Masaż pleców.

Dzieci dobierają się w pary. Jedno dziecko klęka, podpierając się rękami o podłogę, pozwalając głowie swobodnie zwisać. Drugie dziecko staje z boku i także klęka, ale pozostaje wyprostowane, z wolnymi rękami. Dzieci nie rozmawiają ze sobą.

Drugie dziecko kładzie ostrożnie ręce na plecach partnera i wykonuje masaż (klepie, głaszcz, stuka...). Po chwili następuje zmiana ról.

- Karta pracy, cz. 4, s. 72.

Odszukiwanie na obrazku piłek. Określanie ich położenia. Rysowanie po śladzie drogi piłki do bramki.

- Zabawa z elementem ćwiczeń ortofonicznych – *Różne pojazdy*.

Bębenek, tamburyn.

N. gra na bębnie. Dzieci swobodnie maszerują w dowolnych kierunkach sali. Na ustalone hasła *wyruszają na wycieczkę różnymi pojazdami*:

- potrząsanie tamburynem – ustawiają się, tworząc pociąg, i poruszają w różnych kierunkach, naśladując odgłos jadącego pociągu: *tuf, tuf, tuf*,
- miarowe uderzanie w tamburyn – dobierają się w pary, stoją jedno za drugim, chwytają się w pasie, naśladują jadące autokary, wydając dźwięki: *tur, tur, tur*,
- mocne uderzanie w tamburyn i potrząsanie nim – biegną drobnymi krokami, naśladują jadące motocykle: *drum, drum, drum, wrr*, ręce naśladują trzymanie kierownicy.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Kończenie rysowania szlaczków. Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki <i>Na zawsze zapamiętasz</i> . Nauka kolejnej zwrotki. Ćwiczenia oddechowe – <i>Na łące</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39.	I 7, IV 8 IV 7 IV 2 I 5
II.1. Ćwiczenia w liczeniu za pomocą patyczków. Cele: rozwijanie umiejętności liczenia; dodawanie i odejmowanie w zakresie 10 . 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw 20. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Letnie zabawy</i> ; zabawa <i>Miejsce po mojej prawej stronie jest wolne...</i> ; zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.	IV 12, IV 15 I 8 I 5
III. Zabawa <i>Bańki mydlane</i> – rozwijanie sprawności ruchowej. Oglądanie obrazków. Opowiadanie, co się na nich dzieje. Utrwalanie nazw miesięcy na podstawie fragmentu wiersza Krystyny Datkun-Czeraniak <i>Rok</i> .	I 5, IV 7 IV 5, IV 16 IV 5, IV 16

Cele główne

- rozwijanie umiejętności liczenia,
- dodawanie i odejmowanie w zakresie **10**,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- liczy w dostępnym zakresie,
- dodaje i odejmuje w zakresie **10**,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 4, s. 73.
Kończenie rysowania szlaczków. Dzielenie nazw obrazków na sylaby (lub na głoski).
- Utrwalanie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki *Na zawsze zapamiętasz* (przewodnik, cz. 5, s. 144). Nauka kolejnej zwrotki.
- Ćwiczenia oddechowe – *Na łące*.
Nagranie piosenki *Na zawsze zapamiętasz*, odtwarzacz CD, szablon pszczoły.
Dzieci maszerują w dowolnych kierunkach sali w rytmie nagrania piosenki. Podczas przerwy w nagraniu zatrzymują się. N. zwraca się do nich: – *Jesteśmy na wsi. Tutaj spędzamy wakacje. W ogrodzie pełnym drzew owocowych i kwiatów stoją ule. W nich mieszkają pszczoły, które wydają różne dźwięki, poruszając odpowiednio skrzydełkami*. N. unosi szablon przedstawiający pszczołę.
Dzieci nabierają nosem powietrze, wypuszczają je i wypowiadają sylabę *bzz* lub *buu*.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39 (przewodnik, cz. 5, s. 146).

II

Zajęcia 1. Ćwiczenia w liczeniu za pomocą patyczków.

Patyczki w różnych kolorach, znaki, liczby.

Dzieci biorą sobie po tyle patyczków, ile mają palców u rąk, i siadają w kole.

- Układanie z patyczków kształtów figur geometrycznych.
Dzieci układają z patyczków trójkąt, prostokąt, kwadrat. Określają, ile patyczków potrzebowali do ułożenia kształtu każdej figury.
- Układanie patyczków według kolorów.

Dzieci liczą patyczki w każdym kolorze. Podają całkowitą liczbę patyczków, mówiąc np., <i>3 patyczki czerwone dodać 4 patyczki zielone i dodać 3 patyczki żółte to razem 10 patyczków.</i>	Układanie działania ilustrującego liczbę patyczków. Np. $3 + 4 + 3 = 10$
--	---

- Odkładanie patyczków, np. w kolorze żółtym.

Dzieci liczą pozostałe patyczki, mówiąc: <i>10 odjąć 3 to siedem.</i>	Układają działanie: $10 - 3 = 7$
--	---

- Odkładanie patyczków, np. czerwonych.

Dzieci liczą pozostałe patyczki, mówiąc: <i>7 odjąć 3 to cztery.</i>	Układają działanie: $7 - 3 = 4$
---	--

Dalsze ćwiczenia przeprowadzamy analogicznie.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw 20.

Zielone szarfy dla połowy grupy, dla każdego dziecka woreczek, tamburyn.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Spacer do lasu*.
N. dzieli dzieci na dwie grupy: drzewa i dzieci. Dzieci z pierwszej grupy (drzewa) dostają zielone szarfy i ustawiają się w rozsypce. Dzieci z drugiej grupy biegają swobodnie w różnych kierunkach. Na zawołanie: *Stój!* – zatrzymują się i chowają za najbliższym drzewem. Zabawę powtarzamy kilka razy, pamiętając o zamianie ról.
- Ćwiczenia z elementem równowagi.
Dzieci spacerują swobodnie, z woreczkami na głowach, następnie każde dziecko kładzie woreczek przed sobą i stara się chwycić go palcami nóg i utrzymać przez chwilę. Ćwiczenia powtarzamy kilka razy, pamiętając o zmianie stóp.
- Ćwiczenie mięśni brzucha – *Do góry i w dół*.
Dzieci leżą tyłem, woreczki wkładają między stopy. Unoszą je stopami do góry i przekładają za głowy, a potem powracają do pozycji wyjściowej.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Na plaży*.
Dzieci kładą woreczki na podłodze. Chodzą na czworakach dookoła swoich woreczków, naśladując szukanie na plaży muszli i bursztynów. Co jakiś czas klękają, wyciągają ręce, otwierają dłonie i pokazują, co znalazły.
- Ćwiczenie tułowia – *Samoloty*.
Dzieci siedzą w siadzie skrzyżnym. Woreczki kładą na głowach. Jedną ręką tworzą daszek nad oczami, drugą trzymają na kolanach. Wykonują skręt tułowia i głowy w lewą stronę, a następnie w prawą stronę.

- Ćwiczenia przeciw płaskostopiu – *Sprytne stopy*.
Dzieci chwytają palcami stopy woreczek leżący na podłodze i podają go sobie do rąk.
- Zabawa ruchowa ożywiająca – *Chronimy się przed słońcem*.
Dzieci biegają po sali, swobodnie wymachując woreczkami. Na mocne uderzenie w tamburyn zatrzymują się, rozciągając woreczki nad głowami – chronią się przed słońcem.
- Zabawa uspokajająca – *Marsz z woreczkiem*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła, machając woreczkami przed sobą, po czym odkładają je na wyznaczone miejsce.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowo-naśladowcza – *Letnie zabawy*.
Dzieci naśladują zabawy na powietrzu, np.: pływanie, granie w piłkę, budowanie z piasku... na hasło – nazwę danej czynności podaną przez N.
- Zabawa *Miejsce po mojej prawej stronie jest wolne. Zapraszam na nie...*
Dzieci siedzą w kole. Pomiedzy dwójgim dzieci pozostawiono przerwę – miejsce dla wskazanego dziecka. Dziecko, które ma puste miejsce po prawej stronie, rozpoczyna zabawę, mówiąc: *Miejsce po mojej prawej stronie jest wolne. Zapraszam na nie Adama, który ma przyjść, poruszając się jak samolot. Wezwane dziecko stara się wykonywać wydane polecenie, naśladowując ruchy samolotu. Powstaje nowe wolne miejsce. Kolejne dziecko wydaje polecenie: *Miejsce po mojej prawej stronie jest wolne.**
- Zabawy swobodne z zastosowaniem urządzeń ogrodowych.

III

- Zabawa *Bańki mydlane* – rozwijanie sprawności ruchowej.
Nagranie piosenki *Na zawsze zapamiętasz, odtwarzacz CD*.
Dzieci maszerują w rytmie piosenki w określonym kierunku. Na hasło: *Bańki mydlane*, naśladują łapanie baniek. Klaszczą w dłonie, przenosząc je przed sobą w różne miejsca (wyżej, niżej, na wysokość głowy, tułowia, kolan).

- Karta pracy, cz. 4, s. 74.
Oglądanie obrazków. Opowiadanie, co się na nich dzieje. Zastanawianie się i mówienie, co Ada robiła kiedyś, co robi teraz, a co będzie robić w przyszłości. Wymienianie kolorów kredek.
- Utrwalanie nazw miesięcy na podstawie fragmentu wiersza Krystyny Datkun-Czerniak *Rok*. Podczas recytacji wiersza N. nazywa miesiące, wypowiadając nazwy bezgłośnie, poruszając samymi ustami. Dzieci podają głośno nazwy miesięcy w odpowiedniej formie. Podczas ponownego słuchania wiersza klaszczą, kiedy usłyszą nazwę miesiąca.

*W styczniu Nowy Rok przychodzi,
często mrozem grozi.*

W lutym czyni tak samo.

W marcu bywa jak w garncu (...).

Kwiecień z majem

w zieleni skąpane (...).

Czerwiec obiecuje

radości wiele, bo

– moi przyjaciele –

lipiec i sierpień to wakacji czas (...).

Wrzesień i październik

zmieniają kolory ziemi (...).

W listopadzie

smutek na drzewach się kładzie.

A w grudniu zmęczony pracą Stary Rok

żegna się i... zaprasza Nowy Rok. (...)

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Czytanie tekstu wyrazowo-obrazkowego o wakacjach. Kończenie kolorowania kredek według wzoru (rytmu). Zabawa <i>Wakacje</i> . Gra losowa z wykorzystaniem kostki – <i>Zapłata</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39.	IV 4, IV 8, IV 9, IV 12 I 7, IV 1, IV 8 IV 15 I 5
II.1.	Zabawy przy piosence <i>Na zawsze zapamiętasz</i> . Cele: utrwalanie melodii i tekstu piosenki; rozwijanie koncentracji uwagi podczas działań.	IV 7
2.	<i>Co najbardziej podobało mi się w przedszkolu</i> – rysunek. Cele: rozwijanie sprawności manualnej; dzielenie się wspomnieniami ze swojego pobytu w przedszkolu. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawy wybrane spośród zabaw z całego roku.	IV 2, IV 8 I 5
III.	Czytanie tekstu z N. lub samodzielnie. Rysowanie słoneczek po śladach. Rysowanie po śladach. Ćwiczenia w czytaniu.	I 7, IV 4, IV 8 I 7, IV 4, IV 8
	Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Okręty na morzu</i> . Zabawa integrująca grupę – <i>Obrus z wiadomościami</i> .	I 5 I 5, III 2, III 8, IV 9

Cele główne

- utrwalanie melodii i tekstu piosenki,
- rozwijanie koncentracji uwagi podczas działań,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- dzielenie się wspomnieniami ze swojego pobytu w przedszkolu.

Cele operacyjne

Dziecko:

- śpiewa piosenkę,
- uczestniczy w zabawie przy piosence,
- wykonuje rysunek,
- dzieli się wspomnieniami ze swojego pobytu w przedszkolu.

Przebieg dnia

I

- Karta pracy, cz. 4, s. 75.
Czytanie tekstu wyrazowo-obrazkowego o wakacjach. Kończenie kolorowania kredek według wzoru (rytmu) z poprzedniej karty.
- Zabawa *Wakacje*.
Dla każdego dziecka: kartka, kredki.
Rysowanie w prawym górnym rogu kartki słoneczka, z jednoczesnym wypowiedaniem zdania: *Wakacje muszą być słoneczne*. Rysowanie w lewym dolnym rogu kartki kwiatka i wypowiedanie zdania: *Wakacje muszą być pachnące*. Rysowanie w lewym górnym rogu kartki lodów i wypowiedanie zdania: *Wakacje muszą być słodkie*. Rysowanie w ostatnim, pustym rogu kartki skrzyni i wypowiedanie zdania: *Wakacje muszą być tajemnicze*. Określanie, który to róg. Rysowanie na środku kartki siebie na wakacjach.

- Gra losowa z zastosowaniem kostki – *Zapłata*.
Patyczki lub inne drobne przedmioty (po 12 dla każdego dziecka), kostka do gry.
Dzieci otrzymują po 12 patyczków lub innych drobnych przedmiotów, które będą stanowiły pieniądze w grze. Kolejno rzucają kostką. Jeżeli kostka wskaże jedynkę, muszą zapłacić swojemu sąsiadowi po prawej stronie jeden patyczek, jeżeli dwójkę – płacą sąsiadowi po lewej stronie. W przypadku trójki i czwórki dzieci wpłacają po jednym patyczku do kasy na środku koła. Jeśli kostka wskaże piątkę, zabierają z kasy jeden patyczek, a jeśli szóstkę – dwa patyczki. To dziecko, które nie ma już żadnych pieniędzy, nie rzuca kostką, dopóki ich nie otrzyma. Wygrywa osoba, której został w ręce choć jeden patyczek.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39 (przewodnik, cz. 5, s. 146).

II

Zajęcia 1. Zabawy przy piosence *Na zawsze zapamiętasz*.

- Ćwiczenia ruchowe przy akompaniamencie instrumentu.
Dowolny instrument perkusyjny.
Marsz, skoki obunóż, przeskoki z nogi na nogę, krok dostawny w wyznaczonych przez N. kierunkach, utrwalanie dowolnie wybranych elementów figur tanecznych wprowadzonych podczas nauki tańców.
- Śpiewanie, zbiorowe i indywidualne, piosenki *Na zawsze zapamiętasz* (przewodnik, cz. 5, s. 144).
Dzieci zajmują miejsca na okręgu. N. wskazuje dzieci, które będą wykonywać kolejne fragmenty piosenki. Na zakończenie wszystkie dzieci razem wykonują piosenkę. Podczas śpiewu N. wprowadza zmiany dynamiczne. Dłonie ułożone blisko siebie oznaczają śpiew cichym głosem, dłonie oddalające się od siebie – śpiew staje się coraz głośniejszy, dłonie zbliżają się do siebie – śpiew staje się coraz cichszy. Dłonie złączone oznaczają śpiew szeptem.
- Ćwiczenie oddechowe – *Zaśmiej się tak jak ja*.
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Na zawsze zapamiętasz*.
Dzieci maszerują po okręgu. Podczas przerwy w muzyce N. prezentuje dowolny sposób śmiechu na sylabach: *hi, hu, ha, he, ho*, na różnych wysokościach dźwięku. Dzieci nabierają powietrze nosem, wydychając je, naśladują prezentowany przez N. rodzaj śmiechu. (Śmiech można prezentować, stosując różną wysokość głosu).
- Zabawa z wykorzystaniem piosenki *Na zawsze zapamiętasz*.
Szyfonowa chustka dla każdego dziecka.
Dzieci są ustawione w czwórkach, w formie szachownicy, przodem do N., po dwie czwórki w każdym rzędzie.

Refren:

*Choć ostatnie to w przedszkolu dni,
choć rozstania, pożegnania czas,*

*to mówię ci, to mówię ci
– nic tak naprawdę nie rozłączy nas.
To mówię ci, to mówię ci
– nic tak naprawdę nie rozłączy nas.*

Zwrotka I

*Na zawsze zapamiętasz,
jak Lena wciąży płakała.*

Dzieci:

maszerują w miejscu, podczas pauz klaszczą rytmicznie, zgodnie z zapisem nutowym, maszerują w czteroosobowych kołach, zatrzymują się, odwracają tyłem do swoich kół, unoszą ręce w górę i machają chustkami w rytmie melodii piosenki,

przechodzą do pozycji wyjściowej, maszerują w przód, unoszą ręce nad głowami i miarowo kołyszają chustkami z lewej strony na prawą,

*Podarty elementarz przez Olka i Michała.
Jak Ada jeść nie chciała,
Jaś zasnął pośród lalek.*

*Jak Ola kompot raz wylała
na całą naszą salę.*

O-jojo-jojo-joj!

Refren:

Choć ostatnie to w przedszkolu dni,

choć rozstania, pożegnania czas,

to mówię ci, to mówię ci

– nic tak naprawdę nie rozłączy nas.

To mówię ci, to mówię ci

– nic tak naprawdę nie rozłączy nas.

Zwrotka II

*Uśmiechasz się, gdy wspomnisz
ludziki z plasteliny.*

*Jak Bartek ćwiczył skoki,
a Karol – śmieszne miny.*

I kłótnie Ani z Basią, i miśka brzuch rozpruty.

*Jak Kasia kiedyś zapomniała
na spacer włożyć buty!*

O-jojo-jojo-joj!

Refren:

Zwrotka III

*Pomyślisz, jak urocze tu były teatrzyki,
piosenki i zabawy, występy i wierszyki.*

*Wspomnienia będą czekać
w albumie ze zdjęciami.*

*Bo to przedszkole zawsze będzie
tu, w myśli, razem z nami!*

wracają do pozycji wyjściowej,
podają sobie ręce w parach i maszerują
wokół siebie,

powracają do pozycji wyjściowej,
maszerują w miejscu, unoszą ręce w górę
i kołyszą nimi w lewą, w prawą stronę,
wyrzucają ręce do góry zgodnie z zapi-
sanym rytmem,

dzieci w czwórkach, stojące w jednej linii,
zamieniają się miejscami, zwracają się
przodem do N. i podczas pauz klaszczą
zgodnie z zapisanym rytmem,
wracają do pozycji wyjściowej, zwracają
się przodem do N. i podczas pauz
klaszczą zgodnie z zapisanym rytmem,
unoszą ręce w górę, następnie je
opuszczają,
wykonują obrót wokół siebie,
unoszą ręce w górę i je opuszczają,
wykonują obrót wokół siebie,

stojące najbliżej siebie czwórki zamieniają
się miejscami,

wykonują podskok, rysują w powietrzu
uśmiech,

wykonują młynek, powoli unosząc ręce
w górę,
wykonują młynek, powoli opuszczając
ręce,

wyrzucają ręce w górę zgodnie z zapi-
sanym rytmem,

jak wyżej,

czwórki tworzą w duże koło,
kołyszą chustami nad głowami,

zatrzymują się, odwracają przodem
do środka koła, unoszą ręce na wysokość
głowy, złożonymi dłońmi rysują falę,
opuszczając je w dół,
wykonują młynek od dołu, unosząc ręce
w górę, na zakończenie wykonują skok

Ta-tata-tata-tak!

Refren:

Choć ostatnie to w przedszkolu dni,

choć rozstania, pożegnania czas,

to mówię ci, to mówię ci

– nic tak naprawdę nie rozłączy nas.

To mówię ci, to mówię ci

– nic tak naprawdę nie rozłączy nas.

(w rozkroku), energicznie wyrzucają ręce w górę, na zakończenie mówią: *ta-tata-tata-tak*,

z koła przechodzą do stania w rozsypce, maszerują bokiem do N., na koniec klaszczą zgodnie z zapisanym rytmem, odwracają się przodem do N., w dalszym ciągu maszerują, po słowie *czas* klaszczą zgodnie z zapisanym rytmem, obracają się w lewą stronę, obracają się w prawą stronę z równoczesnym uniesieniem rąk nad głowami i kołysaniem nad nimi chustami, podają sobie ręce w parach, obracają się w małych kołach, na zakończenie zatrzymują się w rozkroku, ręce wyrzucają energicznie w górę, pozostają w bezruchu.

- Zabawa *Dziwny spacer* – rozwijająca umiejętność zgodnego współdziałania w grupie. **Skakanka dla każdej pary dzieci, nagranie muzyki wybranej przez N., bębenek, gumki frotki w dwóch kolorach (żółtym i zielonym).**

Dzieci zajmują dowolne miejsca na środku sali, w parach. Przed każdą parą leży ułożona w dowolnym kształcie skakanka. W rytmie bębna dzieci swobodnie maszerują po sali. Kiedy usłyszą nagranie, szukają swojej pary i zajmują miejsca obok najbliższej leżącej skakanke. Stają twarzami do siebie. Dziecko oznaczone żółtą frotką prowadzi dziecko oznaczone zieloną frotką, które zamyka oczy i powoli stara się przejść po skakance.

- Zabawa w kole – *Pożegnanie*.

Dzieci zajmują miejsce na okręgu. Maszerują i śpiewają refren piosenki *Na zawsze zapamiętasz* (przewodnik, cz. 5, s. 144) a cappella. W środku maszeruje wybrane dziecko. Na zakończenie dziecko wybiera dowolną osobę z koła i zajmuje jej miejsce. Wszyscy razem recytują wierszyk *Bożeny Formy*, wstawiając do niego imię dziecka. Zabawę powtarzamy, wybierając kolejne dzieci.

*Żegnamy dzisiaj **Anię**,
lecz wszyscy pamiętamy –
Ania jest wspaniała,
bardzo ją kochamy.*

*lub
Żegnamy dziś **Macieja**,
lecz wszyscy pamiętamy –
Maciej jest wspaniały,
bardzo go kochamy.*

- Zabawa *Przedszkolna drużyna*, rozwijająca umiejętność wykonywania improwizacji melodycznych.

Tamburyn.

Swobodny marsz w rytmie wygrywanym na tamburynie.

Na przerwę w grze N. zwraca się do dzieci, śpiewając tekst *Bożeny Formy* na dowolnej melodii.

*W przedszkolnej drużynie
miło płynie czas,*

*ważne to są chwile
dla każdego z nas.*

Dzieci powtarzają za N. Następnie N. śpiewa:

– *Do przedszkola przychodzimy, bo...*

Wybrane dzieci kończą zdanie, śpiewając na dowolnej melodii. Np.

W przedszkolu mam kolegów.

Lubię bawić się z Agatą.

- Zabawa rozwijająca koncentrację uwagi – *Części ciała*.

Nagranie dowolnej muzyki, odtwarzacz CD.

Dzieci maszerują po okręgu w rytmie wybranego przez N. nagrania muzyki. Na przerwę w nagraniu wykonują zwrot do środka okręgu. Wszystkie spoglądają na N., który wskazuje wybrane części ciała, równocześnie je nazywając. Podczas zabawy w pewnym momencie celowo wskazuje wybraną część ciała, inaczej ją nazywając. Dzieci, które się pomylą i nie zauważą pomyłki, przechodzą do siadu skrzyżnego.

Zajęcia 2. Co najbardziej podobało mi się w przedszkolu – rysunek.

- Zabawa *Dokończ zdania*.

N. rozpoczyna zdania, a dzieci siedzące w kole kolejno je kończą. Np.: *W przedszkolu lubiłem/ lubiłam... W przedszkolu nie lubiłem/nie lubiłam... W przedszkolu czułem się/czułam się...*

- Wypowiadanie się dzieci na temat: *Co najbardziej podobało mi się (wśród zdarzeń w ciągu roku) w przedszkolu.*

Zdjęcia, obrazki.

N. pokazuje zdjęcia zrobione podczas uroczystości, wycieczek, ciekawych zajęć w przedszkolu. Dzieci oglądają je, wspominają. Wypowiadają się swobodnie na temat.

- Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.

Karta pracy, cz. 4, s. 76 (dla każdego dziecka).

Rysowanie tego, co podobało się w przedszkolu. Wskazywanie obrazków zgodnie z kolejnością pór roku.

- Wykonanie prac przez dzieci.
- Wspólne oglądanie prac, omówienie ich przez autorów.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawy wybrane spośród zabaw z całego roku.

III

- Karta pracy, cz. 4, s. 77.

Czytanie tekstu z N. lub samodzielnie. Rozmowa na temat tego, co dzieci poznały w przedszkolu. Rysowanie słoneczek po śladach. Kolorowanie rysunków.

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 80. Rysowanie po śladach.

- Karta pracy *Nowe przygody Olka i Ady. Litera i liczby*, cz. 2, s. 80. Ćwiczenia w czytaniu. Dzieci czytają samodzielnie lub z pomocą N.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Okręty na morzu*.

Klocki, kolorowe krążki, chorągiewki: zielona, żółta, czerwona.

Na sali są rozłożone klocki i krążki – to skały podwodne na morzu. Dzieci są statkami. Stoją w rozsypanie, jedno jest strażnikiem. Strażnik daje znak zieloną chorągiewką do wypłynięcia w morze. Wszystkie statki pływają swobodnie – dzieci biegają. Żółta chorągiewka oznacza niebezpieczeństwo – trzeba zwolnić oraz uważnie omijać *skały podwodne* – dzieci chodzą ostrożnie. Na podniesienie czerwonej chorągiewki ustaje ruch. Zabawę powtarzamy kilkakrotnie, zmieniając kolory chorągiewek.

- Zabawa integrująca grupę – *Obrus z widokami*.

Papierowy obrus, kredki.

N. kładzie na stole jednorazowy obrus z jasnego papieru oraz kredki. Każdy uczestnik rysuje przed sobą jedną rzecz świadcząca o sympatii wobec innej osoby (np.: serduszko, kolorowy kwiatek, uśmiechnięte słoneczko). Następnie wszyscy zamykają oczy i przesuwają obrus tak długo, aż N. powie *Stop*. Każdy otwiera oczy i ogląda, co jest narysowane na leżącym przed nim kawałku obrusa. Interpretuje rysunki.

Czerwiec, tydzień 3

Dzień 4

Pożegnania nadszedł czas

Wakacyjny pociąg

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Utrwalanie piosenki <i>Na zawsze zapamiętasz</i> oraz układu ruchowego do niej. Zabawa <i>Kolory</i> – wyrabiająca reakcję na ustalone hasła. Granie w parach w grę. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39.	IV 7 IV 7 I 6 I 5
II.1.	Zabawa badawcza – <i>Dlaczego czereśnie pękają?</i> Cele: poznawanie przyczyny pęknięcia czereśni; zachęcanie do uczestniczenia w zabawach badawczych. Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Wakacyjny pociąg</i> .	IV 13, IV 19 I 5
2.	Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw 20. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawy wybrane spośród zabaw z całego roku.	I 8 I 5
III.	Ćwiczenia z książką. Słuchanie tekstu czytanego przez 6-latkę.	Czytanie tekstu o wakacjach i wakacyjnych radach Olka i Ady. III 8, IV 4
	Zabawa rozluźniająca mięśnie wokół oczu i na czole – <i>Duże oczy</i> . Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Wakacyjny pociąg</i> .	
		I 5, IV 1 I 5

Cele główne

- poznawanie przyczyny pęknięcia czereśni,
- zachęcanie do uczestniczenia w zabawach badawczych,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wie, dlaczego pękają czereśnie,
- chętnie uczestniczy w zabawach badawczych,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Utrwalanie piosenki *Na zawsze zapamiętasz* oraz układu ruchowego do niej (przewodnik, cz. 5, s. 154).
- Zabawa *Kolory* – wyrabiająca reakcję na ustalone hasła.
Paski bibuły w pięciu kolorach, dowolny instrument perkusyjny.
Wersja I
Dzieci zajmują miejsce na okręgu. Są podzielone na pięć grup. Dla każdej grupy N. przy-

gotował paski bibuły w innym kolorze. Dzieci maszerują po okręgu w rytmie dowolnego instrumentu. Podczas przerwy w grze N. wymienia dwa kolory. Dzieci mające paski bibuły w wymienionych kolorach zamieniają się miejscami.

Wersja II

Dzieci zajmują dowolne miejsce na okręgu. Maszerują w rytmie dowolnego instrumentu. Na przerwę w grze zatrzymują się. N. wymienia jeden kolor, dzieci trzymające paski bibuły w tym kolorze zamieniają się miejscami.

- Karta pracy, cz. 4, s. 78.
Granie w parach w grę.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39 (przewodnik, cz. 5, s. 146).

II

Zajęcia 1. Zabawa badawcza – *Dlaczego czereśnie pękają?*

Czereśnie – całe i popękane, rabarbar, woreczek foliowy, miska z wodą.

- Wyjaśnianie dzieciom, dlaczego, kiedy pada deszcz, dojrzewające latem owoce pękają.
- Oglądanie rabarbaru; opisywanie jego wyglądu, przeznaczenia; zwracanie uwagi na czerwoną skórkę brudzącą palce oraz, że liście rabarbaru mają charakterystyczny kształt.
- Włożenie jednego kawałka liścia do woreczka foliowego, a pozostałych – do miski z wodą. Następnego dnia porównywanie wyglądu rabarbaru z woreczka i z rabarborem z wody (rabarbar wyjęty z woreczka nie zmienia swojego wyglądu, ma nadal równe, całe końce; natomiast ten wyjęty z wody jest na końcach popękany i zwinięty). *To efekt wchłaniania wody. Skórka wchłania jej więcej niż miąższ. Właśnie dlatego rabarbar pęka na końcach i się zwija.*

N. wyjaśnia, że podobne zjawisko można zaobserwować również u innych owoców. *Czereśnie, kiedy są już dojrzałe i pada na nie deszcz, zaczynają pękać. Miąższ znajdujący się pod skórką chłonie jak gąbka krople wody, które padają na skórkę. Owoce zwiększa więc swoją objętość. Skórka natomiast nie zachowuje się jak nadmuchiwany balonik, nie rozciąga się i dlatego pęka. Podobnie jak czereśnie pękają również wiśnie, śliwki i agrest.*

- Degustowanie czereśni – całych i popękanych.
- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Wakacyjny pociąg*. Dzieci ustawiają się jedno za drugim i kładą ręce na ramionach osoby stojącej przed nimi – tworzą *wakacyjny pociąg*. Maszynistą jest N. Pociąg będzie jechał przez różne miejsca, których nazwy będzie podawał N. (np. las, łąkę, plażę, góry...). Gdy N. wymieni dane miejsce, pociąg się zatrzymuje, a dzieci naśladują to, co można robić w tym miejscu.

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw 20 (przewodnik, cz. 5, s. 151).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawy wybrane spośród zabaw z całego roku.

III

- Ćwiczenia w książce, s. 94–95.

Dzieci słuchają tekstu czytanego przez N. lub 6-latki.	Czytanie tekstu o wakacjach i wakacyjnych rad Olka i Ady.
--	---

- Zabawa rozluźniająca mięśnie wokół oczu i na czole – *Duże oczy*. N. opowiada, dzieci słuchają i wykonują polecenia. *Za chwilę będziecie mogli zrobić duże, bardzo duże oczy. Unieście przy tym brwi do góry tak mocno, jak tylko możecie. Wyobraźcie sobie, że macie jeszcze dodatkowe, trzecie oko pośrodku czoła. I właśnie to oko otwórzcie tak szeroko, jak tylko potraficie... A potem możecie poruszać waszymi szeroko otwartymi oczami we wszystkie strony: w dół, do góry, w prawą stronę,*

w lewą stronę. Być może zauważycie waszymi trzema szeroko otwartymi oczami coś, czego do tej pory nie widzieliście. Za chwilę zaczną powoli odliczać do sześciu. Kiedy dojdę do szóstki, zamknijcie na moment oczy i nadajcie im w myślach taki rozmiar, jaki chcielibyście mieć. Trzecie oko będziecie mogli sobie później wyobrazić za każdym razem, kiedy będziecie chcieli zobaczyć coś w waszej wyobraźni. Jeden, dwa, trzy, cztery, pięć, sześć.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Wakacyjny pociąg* (przewodnik, cz. 5, s. 159).

Czerwiec, tydzień 3

Dzień 5

Pożegnania nadszedł czas

Czas pożegnania

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Porządkowanie swoich póltek indywidualnych – zabieranie prac do domu. Rozmowy indywidualne na temat kończącego się roku szkolnego. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39.	I 7 IV 2, IV 5 I 5
II.1.	<i>Nadszedł czas pożegnania</i> – montaż słowno-muzyczny na zakończenie roku szkolnego. Cele: poznawanie swoich możliwości, pożegnanie dyrektora, nauczycieli, młodszych kolegów.	IV 2, IV 5, IV 7 I 5
III.	Dzielenie się wrażeniami na temat pożegnania. Czytanie, samodzielne lub z pomocą N., tekstu na zakończenie przedszkola.	IV 2 IV 4

Cele główne

- poznawanie swoich możliwości,
- pożegnanie dyrektora, nauczycieli, młodszych kolegów.

Cele operacyjne

Dziecko:

- śpiewa, tańczy, recytuje wiersze,
- żegna się z przedszkolem.

Przebieg dnia

I

- Porządkowanie swoich póltek indywidualnych – zabieranie prac do domu.
- Rozmowy indywidualne na temat kończącego się roku szkolnego.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr 39 (przewodnik, cz. 5, s. 146).

II

Zajęcia 1. *Nadszedł czas pożegnania* – montaż słowno-muzyczny na zakończenie roku szkolnego.

- Tańczenie poloneza.
Nagranie wybranego poloneza (pozyskane przez N.).
Dzieci wchodzi do sali, tańcząc poloneza para za parą.
- Śpiewanie piosenki *Hymn dzieci* (przewodnik, cz. 5, s. 111).
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki.

- Recytowanie wiersza Agaty Widzowskiej *Pożegnanie przedszkola*.

– Lato się śmieje, czas na wakacje!
Pa, pa, zabawki! Żegnaj, przedszkole!
Zawsze będziemy o was pamiętać,
stawiając krzywe literki w szkole.

Starszak potrafi:
budować wieże,
rozpoznać w książkach najdziksze zwierzę,
układać puzzle,
kroić warzywa,
wie, że się pokłuć można w pokrzywach.

Zna pory roku,
kierunki świata,
wie, że na miotle nie da się latać,
sam się ubiera,
buty sznukuje,
mówi: „przepraszam, proszę, dziękuję”.

Umie zadzwonić
na pogotowie,
wie, że się nie da chodzić na głowie,
zasady ruchu
zna doskonale
i po ulicy nie biega wcale.

Lubi teatrzyk,
śpiewa piosenki,
wie, czym się różni słoń od sarenki,
pieluch nie nosi
ani śliniaka.
To są zalety dziecka starszaka.

– Kwiatek dla pani. Cmok dla maluchów.
Trochę nam smutno... Pa, pa, przedszkole!
Lecz czy będziemy mogli tu wrócić,
gdy nam się znudzi w tej nowej szkole...?

- Śpiewanie piosenki *Na zawsze zapamiętasz* (przewodnik, cz. 5, s. 144).
- Recytowanie wiersza Agaty Widzowskiej (z opowiadania *Pocieszajki dla maluchów*).

*Nie płaczcie, kochani, gdy nas tu nie będzie,
nasz wesoły uśmiech zostawimy wszędzie,
a gdy po wakacjach znajdziemy się w szkole,
będziemy wspominać kochane przedszkole!*

- Śpiewanie piosenki *Kończymy już przedszkole* (śl. i muz. Danuta i Karol Jagiełło).

Koń-czy-my już przed-szko-le, do szko-ły czas, ze - szy - ty i tor - nis - try
 wo - ła - ją nas. A my nie chce - my, nie chce-my jesz-cze iść.
 Tak bar-dzo nam tu do-brze, że nie chce-my wca-le jesz-cze iść.
 Tak bar-dzo nam tu do-brze, że nie chce-my wca-le jesz-cze iść.

I. *Kończymy już przedszkole, do szkoły czas,
 zeszyty i tornistry wołają nas.
 A my nie chcemy, nie chcemy jeszcze iść.*

Ref.: *Tak bardzo nam tu dobrze,
 że nie chcemy wcale jeszcze iść. (2x)*

II. *Wakacje szybko miną, a potem już
 zadzwoni pierwszy dzwonek, lekcje tuż-tuż.
 A my nie chcemy, nie chcemy jeszcze iść.*

Ref.: *Tak bardzo...*

III. *Lecz co tu robić, w życiu zawsze tak jest,
 że upływają lata, starszym się jest.
 A my nie chcemy, nie chcemy starsi być.*

Ref.: *Tak bardzo...*

Do montażu można dołączyć inscenizację o lecie, wakacjach lub o pożegnaniu przedszkola.

- • Wręczenie dzieciom dyplomów ukończenia przedszkola (karty pracy, cz. 4, s. 79–80).
- Pożegnanie dzieci przez dyrektora, panie z grupy. Wręczenie drobnych, własnoręcznie wykonanych upominków przez młodszych kolegów.

III

- Dzielenie się wrażeniami na temat pożegnania.
- • Czytanie, samodzielnie lub z pomocą N., tekstu na zakończenie przedszkola.
Książka s. 96 dla każdego dziecka.

Projekt Zabawki ekologiczne

Poniższe scenariusze zawierają propozycje aktywności z zakresu postaw proekologicznych oraz kształtowania wiedzy dotyczącej recyklingu, a także elementy strukturalne projektu (siatka wiedzy, pytania, badanie, podsumowanie). Pozwalają zaplanować pięć dni zajęć w przedszkolu, podczas realizacji których można wykorzystać elementy metody projektów.

Cele ogólne projektu:

- kształtowanie świadomości ekologicznej (możliwość ponownego wykorzystania odpadów),
- rozwijanie zasobu słownictwa związanego z ekologią,
- zapoznanie z materiałami różnego pochodzenia (plastik, metal, papier) i ich właściwościami,
- wyrabianie poczucia odpowiedzialności za otaczające środowisko,
- rozwijanie zdolności manualnych,
- kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie oraz przestrzegania przyjętych zasad,
- rozwijanie kreatywności i wyobraźni.

Czas realizacji: tydzień

Czerwiec, tydzień 4

Dzień 1

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Oglądanie zawartości <i>Skrzyni Skarbów</i> . Ćwiczenia słuchowe Gdzie słycać sprzątanie? Ćwiczenie logorytmiczne <i>Ekologiczne rytmy</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40.	IV 5 I 5 IV 2 I 5
II.1. <i>Sznurek Jurka</i> – tworzenie siatki pytań. Cel: rozwijanie świadomości ekologicznej. Improwizacje ruchowe do muzyki relaksacyjnej.	III 5, IV 5 IV 7
2. Tworzymy ekozaproszenia – rozwijanie aktywności twórczej. Cel: rozwijanie aktywności twórczej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – obserwacja otoczenia, zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Dobre i złe zachowania</i> .	IV 8 I 5
III. Wypowiadanie sylaby <i>eko-</i> z różnym natężeniem. Zabawa plastyczna <i>Dorysuj...</i> Zabawa bieżna – <i>Znajdź zielone...</i>	IV 2 IV 1, IV 8 I 5

Cele główne

- rozwijanie świadomości ekologicznej,
- rozwijanie aktywności twórczej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wskazuje zachowania proekologiczne,
- tworzy zaproszenia z surowców wtórnych.

W pierwszym dniu odbywają się zajęcia wprowadzające w tematykę projektu. Mają one na celu pobudzenie zainteresowania tematem oraz pokazanie N. stanu wiedzy i doświadczeń oraz zasobu słownictwa dzieci. Dzieci z pomocą N. budują siatkę pytań. Po jej zbudowaniu

rozpoczyna się faza badawcza projektu. Na tym etapie dzieci dzielą się swoimi przeżyciami lub doświadczeniami dotyczącymi tematu realizowanego projektu, badają przedmiot i rejestrują to, co widzą.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Oglądanie zawartości <i>Skrzyni Skarbów</i>. Skrzynia, gazeta, zeszyt, szklana butelka po napoju, zakrętka do butelki, worek foliowy, zabrudzony papier... N. przynosi skrzynię z przedmiotami. Chętne dzieci wybierają po jednym przedmiocie ze skrzyni, mówią, co wyjęły i z jakiego materiału jest to zrobione (papier, szkło, plastik itp.). 	<p>Przedmioty można zastąpić obrazkami.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenie słuchowe <i>Gdzie słychać sprzątanie?</i> Gazeta, szklana butelka, przepaska do zasłonięcia oczu. N. zakłada przepaskę chętnemu dziecku, a następnie ustawia się w wybranym miejscu sali i zgina gazetę lub stukła palcami w butelkę. Zadaniem dziecka jest wskazać, z którego kierunku dochodzi dźwięk sprzątania. 	<p>Dziecko może także określić kierunek, z którego dochodzi dźwięk używając określeń dotyczących położenia przedmiotów w przestrzeni (np. z mojej prawej strony).</p>
<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenie logorytmiczne <i>Ekologiczne rytmy</i>. Strona z gazety (x5), plastikowy korek (x5), szklana butelka (x5). N. układa przed sobą po jednym przedmiocie i zadaje dzieciom pytanie o to, co się przed nimi znajduje. Następnie układa przed sobą przedmioty w ustalonej kolejności (np.: gazeta – korek – butelka – gazeta – korek – butelka – gazeta – korek – butelka). Do każdego przedmiotu został wcześniej przyporządkowany dźwięk, jaki wydają dzieci widząc przedmiot np.: <i>gazeta – szszsz</i>, <i>korek – kłqskanie</i>, <i>butelka – dzyn dzyn</i>. Następnie N. wskazuje kolejne przedmioty, a zadaniem dzieci jest naśladować ustalony wcześniej dźwięk. 	<p>Aby ustalić dźwięk, jaki wydają przedmioty, można: zgnieść jedną gazetę, stuknąć korkami o siebie, postukać palcem o szklaną butelkę.</p>

- **Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40.**
- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Nasze odpady*.
Woreczki gimnastyczne i pojemniki w trzech kolorach (żółty, niebieski, zielony), tamburyn.
N. ustawia pojemniki w różnych miejscach sali, a woreczki rozrzuca. Na dźwięk tamburynu, dzieci poruszają się swobodnie po sali, a kiedy muzyka cichnie, dzieci podnoszą woreczek w wybranym kolorze i wrzucają go do kosza w tym samym kolorze.
- Ćwiczenia ramion i pleców *Zabawy z makulaturą*.
Dla każdego dziecka kawałek gazety.
Każde dziecko stara się zgnieść gazetę, a następnie przekłada kulkę nad głowę z jednej ręki do drugiej.
- Zabawa ruchowa z elementem rzutu – *Segregujemy śmieci*.
Dla każdego dziecka woreczek gimnastyczny i pojemniki w tym samym kolorze.
Dzieci ustawiają się w pewnej odległości od pojemników i starają się trafić woreczkami do pojemników w odpowiednim kolorze.

- Zabawa ruchowa aktywizująca duże grupy mięśniowe i mięśnie stóp – *Sprzątamy śmieci*.
Dla każdego dziecka woreczek gimnastyczny i pojemniki w tym samym kolorze.
Dzieci starają się sprzątnąć woreczki, chwytając je palcami u stóp i przeskakując na jednej nodze do pojemnika w odpowiednim kolorze, do którego wrzucają worek stopą.
- Zabawa ruchowa wzmacniająca mięśnie stóp – *Sprzątamy nogami*.
Dla każdego dziecka: kawałek tektury, skakanka lub taśma malarska do wyznaczenia miejsca w sali.
Dzieci chwytają między stopy kawałki tektury, a następnie, trzymając ją tylko stopami, przeskakują w wyznaczone miejsce sali.
- Ćwiczenie mięśni grzbietu *Kolorowe pojemniki*.
Dla każdego dziecka woreczki w kilku kolorach.
Dzieci leżą na brzuchu, trzymając przed sobą w rękach woreczek. Kiedy N. wymieni kolor pojemnika, odpowiadający barwie woreczka, dzieci unoszą go nad głowę.
- Ćwiczenie oddechowe – *Sprzątamy makulaturę*.
Kawałki gazet, niebieski pojemnik. (Do zadania można wykorzystać kulki, które zostały wykonane podczas wcześniejszej zabawy).
Dzieci kładą przed sobą gazety i pamiętając o prawidłowym torze oddychania (wdech – nosem, wydech – ustami), próbują przedmuchać je w kierunku niebieskiego pojemnika.

II

Zajęcia 1. Sznurek Jurka – tworzenie siatki pytań.

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie tematu związanego z ekologią na podstawie wiersza Igora Sikiryckiego <i>Sznurek Jurka</i>. Obrazki lub przedmioty: sznurek, skórka od banana, torba śniadaniowa, papierki po cukierkach, ścierka, bombonierka, patyki od lodów, plastikowe kubki, pestki od słonecznika, kalosz, nauszniki, trampki, piłka z dziurą, wieczne pióro, opony od rowerów, papiery. N. czytając wiersz, rozrzuca wokół wymienione przedmioty. <p><i>Za przedszkolem, bardzo blisko, Było miejsce na boisku. Kiedyś tam wyrzucił Jurek Poplątany stary sznurek. A nazajutrz obok sznurka Od banana spadła skórka, Wyrzucona przez Karola. Tam też wkrótce Jaś i Ola Wyrzucili bez wahania swoje torby po śniadaniach. Stos papierków po cukierkach Wysypała tam Walerka. Na papierki spadła ścierka, Jakaś pusta bombonierka, i od lodów sto patyków, Pustych kubków moc z plastiku, Wyskubane słoneczniki, Jeden kalosz, nauszniki,</i></p>	

<p><i>Stare trampki, piłka z dziurą, Połamane wieczne pióro, Kilka opon od rowerów I ogromny stos papierów. Oto tak, od sznurka Jurka, Wnet urosła śmieci góra, A z tej góry, wielka góra, Której szczyt utonął w chmurach. Nie ma miejsca na boisko, Lecz śmietnisko mamy blisko.</i></p> <p>Rozmowa na temat wiersza. N. pyta: <i>Jakie śmieci znalazły się na boisku? Dlaczego ktoś je wyrzucił? Gdzie należy wyrzucać śmieci?</i></p>	
<p> • Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Nie widać...</i> Kolorowe chustki, tamburyn. Dzieci biegają swobodnie po sali z chustkami. Na uderzenie przez N. w tamburyn, przykucają i zakrywają się chustką – tak, aby nie było ich widać. Kolejne uderzenie w tamburyn jest sygnałem do powrotu do zabawy.</p>	
<p>• Tworzenie siatki pytań na temat ekologii. Arkusze papieru, flamastry w kilku kolorach. N. rozkłada arkusz papieru z umieszczonym na górze napisem ekologiczne, a następnie zadaje dzieciom pytania: – <i>Co to jest ekologia?</i> – <i>Po czym poznać, że coś jest ekologiczne?</i> – <i>Co chcielibyście wiedzieć o ekologicznych przedmiotach?</i></p>	<p>Arkusze z siatką pytań będzie służył porównaniu wiedzy z początku i końca projektu, a także będzie wykorzystany podczas spotkania w ostatnim dniu projektu.</p>
<p>• Zabawa słownikowa <i>Czy to jest ekologiczne?</i> Obrazki przedmiotów z recyklingu (np. pojemnik na długopisy z rolki po papierze toaletowym, kamizelka z torebki foliowej) i zwykłych odpowiedników. N. pokazuje dzieciom obrazki parami (przedmiot z recyklingu – zwykły odpowiednik). Zadaniem dzieci jest określenie różnic, podobieństw i opowiedzenie, który przedmiot podoba się bardziej i dlaczego.</p>	<p>Obrazki można zastąpić samodzielnie wykonanymi przedmiotami.</p>
<p> • Improwizacje ruchowe do muzyki relaksacyjnej. Nagranie odgłosów przyrody, odtwarzacz CD. Dzieci ilustrują ruchem dźwięki, które słyszą i opowiadają o tym, co one im przypominają. Zabawa może odbywać się indywidualnie, w parach lub w grupie.</p>	

Zajęcia 2. Tworzymy ekozaproszenia – rozwijanie aktywności twórczej.

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Wykonanie ekologicznych zaproszeń na spotkanie kończącej projekt. Gazety czarno-białe i kolorowe (z jak najmniejszą ilością obrazków), dla każdego dziecka: kleje, kartka techniczna A4, flamastry/farby, pędzel, tekst zaproszenia oraz napis Zaproszenie. Dzieci oglądają zgromadzone gazety i dzielą je na czarno-białe oraz kolorowe. Wypowiadają się na temat tego, które mogą być ciekawsze do pracy (dające więcej możliwości). Dzieci wydzierają z gazet ich fragmenty – tak, aby wykleić nimi całą przednią część zaproszenia. Następnie piszą wyraz Zaproszenie (według wzoru) flamastrami lub malują farbami. Do środka zaproszenia wklejają tekst, który otrzymały od N.: <i>Kochani Rodzice!</i> <i>W tym tygodniu w przedszkolu będziemy prowadzić projekt związany z ekologią i recyklingiem. W związku z tym, zapraszamy Was na spotkanie, podczas którego dzieci zaprezentują efekty swojej pracy. Odbędzie się ono w naszej sali (data), o godzinie....</i> <p style="text-align: right;"><i>Wasze Dzieci i Panie</i></p> 	<p>Wyraz zaproszenie powinien być umieszczony w widocznym miejscu w sali – tak, aby dzieci mogły pisać, wzorując się na nim.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Zabawa ruchowa – <i>Złap woreczek.</i> Woreczek gimnastyczny dla każdej pary dzieci. Dzieci dobierają się w pary. Jedno dziecko z pary leży na brzuchu, z wyciągniętymi przed siebie rękoma. Drugie siedzi skrzyżnie w pewnej odległości przed nim, trzymając na wysokości głowy kolegi woreczek gimnastyczny. Dziecko leżące próbuje do niego dotrzeć. 	

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – obserwacje otoczenia.
Dzieci podczas spaceru wypowiadają się, czy wokół przedszkola znajduje się dostateczna ilość koszy na śmieci i czy są pojemniki do segregowania odpadów.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Dobre i złe zachowania.*
Dzieci swobodnie poruszają się po placu zabaw. Kiedy N. kłaśnie w dłonie, zatrzymują się i słuchają – jeśli opisana sytuacja jest pozytywna ekologicznie (np. *Segreguję śmieci*) – cieszą się i skaczą, a kiedy jest negatywna (np. *Papierki wyrzucam na ulicę*) – smucą się, chodzą zgarbione.

III

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Wypowiadanie sylaby <i>eko-</i> z różnym natężeniem. Dzieci wypowiadają sylabę z natężeniem określonym przez N. – cicho lub głośno. Chętne osoby także mogą pokazywać lub opisywać sposób, w jaki reszta dzieci wypowie sylabę (np. śpiewając, szepcząc). 	

<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa plastyczna <i>Dorysuj...</i> Dla każdego dziecka kartka z narysowaną po środku dowolną figurą geometryczną, kredki. Zadaniem dzieci jest dorysowanie figurze wybranych przez siebie elementów, tak, aby tworzyła spójną całość i nadanie jej tytułu (np. <i>Kula śmiechu, Kwadratowy obrazek</i>). 	<p>Dzieci mogą także samodzielnie obrysować na kartkach przedmioty w różnych kształtach.</p>
 <ul style="list-style-type: none"> • Zabawa bieżna – <i>Znajdź zielone...</i> Zielone przedmioty rozmieszczone w sali. N. zadaje pytanie: – <i>Dlaczego kolor zielony kojarzy się z ekologią?</i> Po usłyszeniu odpowiedzi, mówi: <i>Znajdź zielone... klocki/koło/ucho misia</i> itp. Zadaniem dzieci jest dotknąć wymienionego przedmiotu lub się przy nim ustawić. 	

Czerwiec, tydzień 4

Dzień 2

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Przeprowadzenie doświadczenia z magnesem. Przygotowanie kącika tematycznego <i>Nasze magnesy</i>. Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40.</p>	<p>IV 13, IV 19 I 6 I 5</p>
<p>II.1. <i>Co można zrobić z metalem?</i> Cele: poszerzanie wiedzy na temat właściwości metali; formułowanie wniosków z doświadczeń z wykorzystaniem metalowych przedmiotów. Zabawa rozwijająca celność <i>Strąć puszki</i>.</p>	<p>IV 19 I 5</p>
<p>2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 20. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – wyszukiwanie przedmiotów o cechach zbliżonych do metalu, zabawa ruchowa <i>Dotknij czegoś metalowego</i>.</p>	<p>I 8 I 5</p>
<p>III. Zabawa <i>Łowimy ryby w stawie</i>. Zabawa sprawnościowa <i>Magnesowy labirynt</i>. Zabawa ruchowa <i>Przyciąganie magnesu</i>.</p>	<p>I 6 IV 8 I 5</p>

Cele główne

- poszerzanie wiedzy na temat właściwości metali,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia właściwości metali,
- wykonuje ćwiczenia ruchowe o zróżnicowanym stopniu trudności.

Tego dnia następuje dalsze wzbogacanie zasobu słownictwa związanego z projektem. W drugim dniu trwa faza badawcza projektu. Dzieci poszerzają swoją wiedzę – eksperymentują, oglądają filmy, książki poświęcone tematyce ekologii. W trakcie pracy tworzona jest kolekcja dotycząca projektu.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzanie doświadczenia z magnesem. Kilka sztuk magnesu: sztabkowego, w kształcie podkowy, okrągłego, ozdobnego na lodówkę. Kilka sztuk: metalowych i plastikowych łyżeczek, szklanych przedmiotów np. słoiczki; metalowych przykrywek, drewnianych klocków. N. wyjaśnia, że istnieją magnesy w różnym kształcie i pokazuje je dzieciom. Następnie prosi, aby dzieci pobawiły się nimi w dowolny sposób – np. dotykały magnesy różnymi stronami. Chętne osoby przykładają magnes do kolejnych przedmiotów, obserwując, co się będzie działo. Próbują samodzielnie sformułować wniosek, że magnes przyciąga przedmioty metalowe, a innych nie. 	N. może poprosić rodziców, aby przygotowali dla dzieci magnesy, które przyniosą na zajęcia.
<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie kącika tematycznego <i>Nasze magnesy</i>. Małe metalowe przedmioty (np.: spinacze, agrafki, zszywki), magnesy. Dzieci układają w określonym miejscu sali przyniesione przedmioty i w dowolnym czasie bawią się nimi w ustalony sposób. 	N. określa zasady bezpiecznego korzystania z kącika.
<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40 (przewodnik, cz. 5, s. 164). 	

II

Zajęcia 1. Co można zrobić z metalem?

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Określanie cech puszek. Puszki różniące się wielkością, kształtem i kolorem. N. pokazuje dzieciom kolejno puszki i pyta, z czego są zrobione i po czym dzieci to poznały. Następnie dzieci opowiadają, czym się różnią między sobą poszczególne puszki. 	
<ul style="list-style-type: none"> Segregowanie puszek. Puszki w różnych kolorach, kształtach oraz wielkości, żółte obręcze dla każdego dziecka. N. prosi, aby dzieci posegregowały w obręczach puszki ze względu na: <ul style="list-style-type: none"> – kolor, – wielkość (zbliżoną do siebie, od najmniejszej do największej i na odwrót), – wybrane przez siebie kryterium. 	Żółty kolor wynika z koloru pojemnika, do jakiego segreguje się metalowe tworzywa.

<ul style="list-style-type: none"> • Określanie cech wspólnych wszystkich metali i innych tworzyw. Dwie puszki, miska z bardzo ciepłą wodą, butelka plastikowa, szklana, drewniany klocek. Dzieci siedząc w kole kolejno dotykają puszek. Określają jej temperaturę poprzez dotykanie rękoma lub przyłożenie do policzka. Jeśli puszka się nagrzej, trzeba wymienić ją na inną lub szybko schłodzić. Następnie N. zanurza puszkę w misce z bardzo ciepłą wodą. Chętne osoby ponownie określają jej temperaturę i zastanawiają się, kiedy metale są ciepłe, a kiedy zimne. Następnie N. pokazuje pozostałe tworzywa, a dzieci zastanawiają się, czy któreś z nich ma właściwości takie, jak metal (np. przewodnictwo ciepłe). Po rozmowie dzieci sprawdzają swoją teorię poprzez porównanie. • Zebranie i ekspozycja informacji dotyczących metali. N. przypomina poszczególne etapy zajęć, które pomogą dzieciom w sformułowaniu właściwości metali. Pytanie końcowe: – <i>Jaki kolor najczęściej mają metale?</i> – <i>Czy mają zapach?</i> – <i>Do czego można wykorzystać metale?</i> – <i>Gdzie spotykamy metale?</i> 	<p>Pytanie problemowe, jakie może postawić N.: <i>Dlaczego metalowe grzejniki/kaloryfery są ciepłe w sezonie grzewczym?</i></p> <p>Wniosek końcowy, powinien brzmieć tak, że metale nie mają zapachu i szybko się nagzewają (przewodzą ciepło). Odpowiedź na nie, również może być zapisana na arkuszu i wyeksponowana w miejscu dostępnym dla dzieci z przedszkola i rodziców.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie z puszek <i>Pojemnika na kredki.</i> Dla każdego dziecka mała (najlepiej jednobarwna) puszka, papier samoprzylepny, nożyczki. Dzieci ozdabiają puszki w sposób opisany przez N. (np. papierowymi figurami geometrycznymi, papierem w określonym kolorze) lub wybrany przez siebie. 	<p>Należy pamiętać, żeby każda puszka była odpowiednio przygotowana – nie miała górnej warstwy i była zeszlifowana (nie miała ostrych krawędzi). Puszki zostają w przedszkolu do zakończenia projektu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa rozwijająca celność <i>Strąć puszki.</i> 10 puszek, kilka stron z gazet zgniecionych w piłkę lub piłeczka. N. układa przed dziećmi wieżę z puszek (cztery u podstawy, stopniowo zmniejszając ich liczbę o jeden – patrząc ku górze) i wyznacza miejsce, z którego trzeba będzie celować w puszki. Następnie dzieci kolejno podchodzą do prób strącenia. Jeśli nie uda im się za pierwszym razem, chętne dziecko może przeliczyć ile sztuk zostało do zbitcia, a ochotnik podejmuje próby aż do skutku (czyli zbitcia wszystkich puszek). 	<p>Można ustalić także sposób celowania: rzut lub toczenie.</p>

Zajęcia 2. Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr 20 (przewodnik, cz. 5, s. 151).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – wyszukiwanie przedmiotów o cechach zbliżonych do metalu. Dzieci podczas spaceru wyszukują przedmioty metalowe lub o cechach do nich zbliżonych (np. samochód – karoseria, barierki zabezpieczające przed przejściem dla pieszych).

- Zabawa ruchowa *Dotknij czegoś metalowego*.
Dzieci swobodnie poruszają się po ogrodzie przedszkolnym. Na znak N. mają dotknąć czegoś metalowego.

III

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa <i>Łowimy ryby w stawie</i>. Rybki z folii aluminiowej, miska z wodą, sznurek o długości ok. 20 cm z przywiązanym na jednym końcu magnesem. Dzieci kolejno podchodzą do <i>stawu</i> (miski) i próbują wyłowić rybkę. Po wyłowieniu ryb, następuje ich przeliczenie przez dzieci i wyłonienie <i>Przedszkolnego Rybaka</i>. Aby utrudnić zadanie, można dodać element łowienia w określonym czasie lub łowienie w zespołach. 	<p>Liczba rybek uzależniona jest od liczby dzieci – powinno ich być co najmniej tyle samo.</p> <p>Przygotowanie rybek z folii aluminiowej: kilkakrotnie składasmy kawałek folii aluminiowej i wycinamy z niej kształt ryby, w korpus każdej ryby wsuwamy spinacz biurowy.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa sprawnościowa <i>Magnesowy labirynt</i>. Kartka z prostym/schematycznym labiryntem, metalowa zakrętka, magnes. Każde dziecko ustawia zakrętkę na starcie, a pod spodem ustawia magnes. Zadaniem dziecka jest dotarcie do mety poprzez odpowiednie <i>sterowanie</i> magnesem i zakrętką. 	<p>Drogi labiryntu muszą być na tyle szerokie, żeby zmieściła się w nich zakrętka.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa <i>Przyciąganie magnesu</i>. Jeden emblemat magnesu, ilustracje z przedmiotami metalowymi. Jedno z dzieci jest magnesem (z jego emblematem), a reszta stoi w luźnej rozsypce. Kiedy dziecko – <i>magnes</i> dotknie kogoś, osoba ta trzyma je za rękę i poruszają się dalej razem. Kiedy osoba – <i>magnes</i> będzie miała po swoich dwóch stronach dzieci, zatrzymuje się, a kolejny wybrany uczestnik zabawy – <i>magnes</i>, otrzymuje emblemat i kontynuuje tworzenie zespołu. 	

Czerwiec, tydzień 4

Dzień 3

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Wykonanie pracy plastycznej <i>Symbol recyklingu</i> . Pokaz mody <i>Siatkowe kamizelki</i> . Ćwiczenia oddechowe <i>Zapach lasu</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40.	IV 8 III 8, IV 1 IV 2 I 5
II.1. Rozmowa na podstawie piosenki <i>Świat w naszych rękach – Co to jest recykling?</i> Cel: kształtowanie wiedzy na temat postaw proekologicznych. Zabawa ruchowa przy piosence <i>Świat w naszych rękach</i> .	III 5, IV 7 IV 7
2. <i>Czy instrumenty muzyczne mogą być ekologiczne?</i> – tworzenie instrumentów z recyklingu. Cel: docenianie użyteczności rzeczy pochodzących z recyklingu. Zabawa ruchowa z elementem równowagi <i>Sprawdzam, czy jest czysto</i> . Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – wyszukiwanie rzeczy wykonanych z plastiku, zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Rzeczy z plastiku</i> .	IV 7, IV 8 I 5 I 5
III. Praca plastyczno-techniczna <i>Ekologiczny samochód</i> . Zabawa rozwijająca kreatywność dzieci <i>Co by było, gdyby...?</i> Zabawa ruchowa z elementem czworakowania <i>Zbieramy śmieci</i> .	IV 8 IV 3 I 5

Cele główne

- kształtowanie wiedzy na temat postaw proekologicznych,
- docenianie użyteczności rzeczy pochodzących z recyklingu.

Cele operacyjne

Dziecko:

- jest świadome konieczności dbania o otaczające je środowisko,
- wykonuje instrument muzyczny i samochód z materiałów odpadowych.

! Dzień trzeci to dalsza faza badawcza projektu. Tego dnia zmniejsza się aktywność N. (którego główną rolą jest dostarczenie materiałów do badań i dyskusji), na rzecz aktywności poznawczej dzieci.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none">• Wykonanie pracy plastycznej <i>Symbol recyklingu</i>. <i>Symbol z opakowania nadającego się do recyklingu, dla każdego dziecka kartka z konturem symbolu recyklingu, zielona plastelina, zielona farba, zielony papier kolorowy, klej (dla każdego dziecka). N. pokazuje dzieciom symbol recyklingu i pyta: Czy wiesz, co on oznacza i gdzie może się znajdować?</i> Następnie N. rozdaje dzieciom kontury, które powinny ozdobić w wybrany przez siebie sposób.	N. wyjaśnia dzieciom, co to jest <i>recykling</i> . Zachęca do segregowania śmieci.

<ul style="list-style-type: none"> • Pokaz mody <i>Siatkowe kamizelki</i>. Dla każdego dziecka plastikowe siatki/reklamówki – kamizelki, markery. N. pokazuje dzieciom ozdobioną kamizelkę wykonaną z siatki. Następnie zachęca dzieci, aby każde z nich ozdobiło swoją i organizuje pokaz mody. 	<p>N. przed zajęciami odcina kilka centymetrów siatki na dole i przecina ją z przodu – tak, aby miała ona formę kamizelki.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia oddechowe <i>Zapach lasu</i>. Olejek o zapachu leśnym. N. prosi, aby dzieci zamknęły oczy, a następnie rozpyła olejek. Dzieci włączają go, robią głęboki wdech nosem i wydech ustami, a także określają, z czym on im się kojarzy. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40 (przewodnik, cz. 5, s. 164). 	

II

Zajęcia 1. Rozmowa na podstawie piosenki *Świat w naszych rękach – Co to jest recykling?*

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa na podstawie piosenki <i>Świat w naszych rękach</i> (słowa: Łukasz Tartas, muzyka: Weronika Korthals). Nagranie piosenki pozyskane przez N. <ul style="list-style-type: none"> I. <i>Ci co lubią segregację oż oni mają rację. Gdy w osobne pojemniki lecą papier, szkło, plastiki.</i> Ref.: <i>Cały świat jest w naszych rękach właśnie o tym ta piosenka. Możesz dbać o cały świat choć masz niewiele lat. (2x)</i> II. <i>A recykling trudne słowo. Chodzi o to by na nowo z naszych śmieci zrobić coś: papier, plastik albo szkło.</i> Ref.: <i>Cały świat jest w naszych rękach... (2x)</i> III. <i>Więc dorośli oraz dzieci. posłuchajcie. Sprawę śmieci trzeba zająć się dziś, żeby jutro dobrze żyć.</i> Ref.: <i>Cały świat jest w naszych rękach... (3x)</i> • Rozmowa na temat piosenki. N. pyta: <ul style="list-style-type: none"> – Na czym polega segregacja śmieci? – Co to jest recykling? – Dlaczego sprawę śmieci trzeba zająć się szybko? – W jaki sposób dzieci mogą dbać o cały świat? 	<p>Piosenka będzie zaśpiewana także podczas spotkania kończącego projekt.</p>

- Ilustrowanie ruchem słów piosenki i równoczesne próby śpiewania jej tekstu.

Zwrotka I:

Ci co lubią segregację

otóż oni mają rację.

Gdy w osobne pojemniki

lecą papier, szkło, plastiki.

Ref.: *Cały świat jest w naszych rękach
właśnie o tym ta piosenka.
Możesz dbać o cały świat
choć masz niewiele lat.
(x2)*

Zwrotka II

A recykling trudne słowo.

Chodzi o to by na nowo

z naszych śmieci zrobić coś:
papier, plastik albo szkło.

Zwrotka III

Więc dorośli oraz dzieci.

Posłuchajcie.

*Sprawą śmieci trzeba zająć
się dziś,*

żeby jutro dobrze żyć.

Dzieci:

wskazują kolejno palcem
w powietrzu,
pokazują oba kciuki uniesione
w górę,
klaszczą w poziomo ułożone
dłonie,
naśladują gest rzutu do celu,

rysowanie obiema dłońmi
kształtu koła,
swobodne kołysanie na boki,
rysowanie obiema dłońmi
kształtu koła, swobodne
kołysanie na boki, (2x)

palec wskazujący uniesiony
do góry,
gest od złożonych do rozłożonych
dłoni,
na słowo coś klaśnięcie,
wskazują palcem
na kolejne rzeczy,

pokazują wysokiego (ręka
w górę) i niskiego człowieka
(ręka w dół),
przyłożenie dłoni do ucha,
gest wskazywania całą dłonią,
na koniec wersu – złożenie
dłoni w pięści,
wskazują prawą dłonią i
uśmiechają się.

- Układanie zdań ze słowami *śmieci, segregacja, recykling*. Pierwsze zdanie układa N. Potem propozycje zdań podają dzieci.

Np.:

Śmieci trzeba wkładać do odpowiednich pojemników.

Segregacja powoduje, że jest większy porządek.

Recykling może być zabawny.

- Zabawa ruchowa przy piosence *Świat w naszych rękach*.
Nagranie piosenki, zgniecione kule papieru, kosz na śmieci.
N. ustawia dzieci w kole. Podczas zwrotek, dzieci śpiewają piosenkę podają sobie papierową kulę. Kiedy zwrotka się kończy – osoba, która trzyma zgniecioną kulę odpada i idzie wyrzucić ją do kosza. Podczas refrenu, wszystkie dzieci chodzą w kole, trzymając się za ręce i śpiewając.

Zajęcia 2. Czy instrumenty muzyczne mogą być ekologiczne? – tworzenie instrumentów z recyklingu.

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Burza mózgow <i>Czy instrumenty muzyczne mogą być ekologiczne?</i> Instrumenty wykonane z recyklingu (np.: grzechotki z pojemników po jogurtach; kawałek gazety, który gdy go gnieciemy szeleści; pojemnik po chusteczkach ze „strunami” z gumowej rękawiczki). N. prezentuje dzieciom przygotowane instrumenty, prosi, aby dzieci określiły, z czego oraz jak są wykonane i zadaje dzieciom pytania: – <i>Co to znaczy, że instrument jest ekologiczny?</i> – <i>Czy instrumenty mogą pochodzić z recyklingu?</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie instrumentów muzycznych według własnego pomysłu. Przedmioty z poprzedniego zadania, różnego rodzaju ziarna, kolorowy makaron, gruba taśma klejąca, nożyczki, markery. N. udostępnia dzieciom instrumenty. Dzieci mogą eksperymentować z wydawanymi przez nie dźwiękami, w zależności od włożonego do środka przedmiotów materiału (jego rodzaju i ilości). Po dokonaniu wyboru, N. zabezpiecza taśmą instrumenty, a dzieci mogą je ozdobić markerami. 	Wykonane instrumenty zostają w przedszkolu do zakończenia projektu.
<ul style="list-style-type: none"> • Orkiestra do piosenki <i>Świat w naszych rękach</i>. Własnoręcznie wykonane instrumenty, nagranie piosenki <i>Świat w naszych rękach</i> do pozyskania przez N. Dzieci śpiewają piosenkę i wystukują rytm na wykonanych przez siebie instrumentach. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa z elementem równowagi <i>Sprawdzam, czy jest czysto</i>. Gazeta dla każdego dziecka. Dzieci układają przed sobą gazetę, przykładają do gazety stopę raz jedną, raz drugą i wykonują nimi koła – sprawdzają, czy <i>wokół jest czysto</i>. 	

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – wyszukiwanie rzeczy wykonanych z plastiku. Chętne dziecko podczas spaceru wyszukuje wzrokiem i opisuje plastikową rzecz, a reszta grupy ją nazywa.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Rzeczy z plastiku*. Dzieci swobodnie poruszają się po placu zabaw. N. wymienia wówczas nazwy rzeczy wykonanych z różnych materiałów. Kiedy zostanie wymieniona rzecz wykonana z plastiku, dzieci zastygają w bezruchu.

III

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Praca plastyczno-techniczna <i>Ekologiczny samochód</i>. Dla każdego dziecka: plastikowa butelka, cztery plastikowe korki, dwa patyczki do szaszłyków, plastelina, papier kolorowy, flamastry, nożyczki, klej; śrubokręt. Dzieci kładą butelki przed sobą i z pomocą N. przekłuwają je w dwóch miejscach (u góry i u dołu). Będą to miejsca, przez które należy przełożyć patyczki do szaszłyków, a do nich przymocować plasteliną korki. Papier kolorowy posłuży do dowolnego ozdobienia <i>samochoду</i> i np. narysowania pasażerów. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa rozwijająca kreatywność dzieci <i>Co by było, gdyby...?</i> Arkusz papieru, flamaster. N. zadaje pytanie: <i>Co by było, gdyby nie było koszy na śmieci?</i> Wszystkie odpowiedzi dzieci są zapisywane na arkuszu papieru, a następnie ponownie odczytane. 	<p>Pytania mogą być stopniowane i wynikać z poprzednich (np. <i>Byłoby brudno – Co by było, gdyby na świecie było brudno?</i>).</p> <p>Zapisane odpowiedzi dzieci mogą stanowić element dekoracyjny podczas spotkania podsumowującego projekt.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Zbieramy śmieci</i>. Piłeczka dla każdego dziecka, pojemnik. Dzieci swobodnie poruszają się po sali. Na hasło: <i>Zbieramy śmieci!</i> – w pozycji na czworakach turlają piłeczki i wrzucają je do pojemnika. 	

Czerwiec, tydzień 4

Dzień 4

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Zabawa głosowa <i>Tuba</i> .	IV 2
Zabawa plastyczno-techniczna <i>Lornetki</i> .	IV 8
Ćwiczenia oddechowe z wykorzystaniem papierowych pasków.	IV 2
Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40.	I 5
II.1. <i>Pracownik firmy wywożącej śmieci</i> – spotkanie z ekspertem. Cel: wdrażanie do poszanowania ludzi wykonujących różne zawody.	IV 20
Zabawa ruchowa <i>Zakrywamy ekobałagan</i> .	I 5
2. <i>Co można zrobić z papierem?</i> – zabawy badawcze. Cel: pobudzanie ciekawości poznawczej.	IV 8, IV 19
Zabawa ruchowa z wykorzystaniem gazet <i>Bawimy się w kałużach</i> .	I 5
Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – zbieranie śmieci, zabawa integrująca grupę <i>Mój kawałek podłogi</i> .	I 5, I 7, III 2
III. Praca plastyczna <i>Postać z gazety</i> .	IV 8
Zabawa ruchowa przy muzyce <i>Taniec z gazetami</i> .	IV 7
Zabawa ruchowa <i>Papierek do kosza</i> .	I 5

Cele główne

- wdrażanie do poszanowania ludzi wykonujących różne zawody,
- pobudzanie ciekawości poznawczej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wie, na czym polega specyfika pracy pracownika firmy wywożącej śmieci,
- wymienia wybrane właściwości papieru.

Bardzo często dzieci zachęcają do współpracy przy projekcie dorosłych, rodziców. W dany projekt bardzo zaangażowani są nie tylko dzieci i N., także rodzice oraz znajomi, sąsiedzi, starsze rodzeństwo, dziadkowie... Wychodzą oni z różnymi propozycjami, oferują pomoc, odnawiają swoje znajomości, aby wesprzeć realizację projektu. Dzieci wraz z N. ustalają „listę pytań” do eksperta, którego zapraszają do siebie. Tym specjalistą może być każdy, kto dobrze zna badany temat.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none">• Zabawa głosowa <i>Tuba</i>. Rolka po papierze toaletowym. N. mówi wybrane przez siebie słowo przez tubę – rolkę po papierze toaletowym. Dzieci opisują, co stało się z głosem i jaki jest efekt. Następnie same mogą próbować wypowiedzieć w ten sposób słowa.	

	<ul style="list-style-type: none"> Zabawa plastyczno-techniczna <i>Lornetki</i>. Dla każdego dziecka: dwie rolki po papierze toaletowym, sznurek długości ok. 50 cm, kredki, klej, zszywacz. Dzieci w dowolny sposób ozdabiają obie rolki i je sklejają. Z pomocą N. przyczepiają do lornetki sznurek. 	Lornetki powinny zostać w przedszkolu do zakończenia projektu.
	<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenia oddechowe z wykorzystaniem papierowych pasków. Kilka stron z gazet. N. prosi, aby każde dziecko wydarło sobie pasek z gazety. Następnie dzieci siadają w kole i dmuchają na pasek z gazety z różnym natężeniem. 	
	<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40 (przewodnik, cz. 5, s. 164). 	

II

Zajęcia 1. Pracownik firmy wywożącej śmieci – spotkanie z ekspertem.

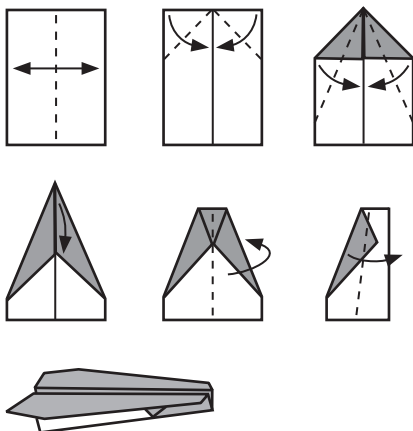
	Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
	<ul style="list-style-type: none"> Oglądanie filmu <i>Dzieci, segregujcie śmieci</i>. Płyta multimedialna <i>Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy i słuchowiska</i>, Tablica nr 25 - EKOZABAWKI (przewodnik, cz. 4, s. 203). Po obejrzeniu filmu, N. zadaje pytania: <ul style="list-style-type: none"> – Czy ludzie produkują dużo czy mało śmieci? – Co to znaczy, że mądrze gospodarujemy śmieciami? – Dlaczego warto segregować śmieci? – Dlaczego przed wrzuceniem plastikowej butelki do pojemnika, należy ją zgnieść? – Co można zrobić z odpadów? – Co to znaczy, że jakiś przedmiot ma drugie życie? 	
	<ul style="list-style-type: none"> Opracowanie pytań do zaproszonego eksperta. Karta i długopis. N. pyta o to, czy dzieci domyślają się, kto będzie ich gościem. Jeśli nie wiedzą, pyta o to, jak się nazywa osoba, która wywozi śmieci i dlaczego jej praca jest ważna dla otoczenia. Następnie dzieci dyktują N. swoje pytania, które chcieliby zadać ekspertowi. Rozmowa z pracownikiem firmy wywożącej śmieci. Zaproszony ekspert mówi o swojej pracy (na czym polega, jak należy dbać o środowisko itp.), a następnie odpowiada na pytania dzieci. Śpiewanie piosenki <i>Świat w naszych rękach</i>. Nagranie piosenki do pozyskania przez N. Dzieci, w podziękowaniu za wizytę, śpiewają gościowi piosenkę <i>Świat w naszych rękach</i>. 	<p>Jeśli nie ma możliwości spotkania z pracownikiem firmy wywożącej śmieci, można spróbować zorganizować wycieczkę na wysypisko śmieci lub do działu utylizacji odpadów.</p> <p>Dobrze, gdyby zaproszony gość mógł pokazać dzieciom śmieciarkę i pozwolić do niej wsiąść.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Zabawa bieżna <i>Znajdź zielone...</i> (przewodnik, cz. 5, s. 168). 	

Zajęcia 2. Co można zrobić z papierem? – zabawy badawcze.

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z papierem o różnej fakturze. Kartka z bloku technicznego, kartka z bloku rysunkowego, strona z gazety czarno-białej i kolorowej, tektura, ulotka reklamowa, papierowy talerzyk, pudełko z papieru, papier śniadaniowy. N. rozkłada przed dziećmi przedmioty z różnego papieru. Dzieci dotykają papier i przedmioty wykonane z niego. Określają, jaki w dotyku jest papier. N. pyta: – <i>Czy każdy papier jest taki sam?</i> – <i>Gdzie spotykamy produkty z papieru (np.: zeszyty, książki)?</i> • Zabawy badawcze z wykorzystaniem papieru. Kartki papieru rysunkowego i technicznego, kawałki tektury, kulki z papieru, drobno podarte kawałki papieru, miska z wodą, kwiatek papierowy. • <i>Latający papier.</i> N. opuszcza kolejno przedmioty z papieru i pyta dzieci: – <i>Czy opadają?</i> – <i>Jeśli tak – który szybciej, a który wolniej?</i> Wnioski: Jedyną formą, która opadła na dno była kulka papieru. Stało się tak, ponieważ jej masa była rozłożona nierównomiernie, a po nasiąknięciu wodą, stała się cięższa. • <i>Pływający papier.</i> N. umieszcza różnego rodzaju kartki papierowe na powierzchni wody. Dzieci obserwują i porównują sposób oraz szybkość nasiąkania wodą materiałów papierowych. Wnioski: Szybciej nasiąka papier techniczny. Dzieje się tak, ponieważ jego gramatura, a więc gęstość i sztywność, jest większa. • <i>Rozkwitający kwiatek.</i> N. kładzie kwiatek na wodzie. Po jakimś czasie (do kilkunastu minut), kwiatek rozkwitnie. Papier składa się między innymi z włókien roślinnych, w których znajdują się kapilary – cienkie rurki do transportowania wody. Po umieszczeniu papieru w wodzie, w wyniku sił działających w kapilarach na cząsteczki wody, papier pęcznieje. Dzięki temu zjawisku kwiatek wygląda jakby rozkwitał. 	<p>Wykonanie kwiatka z papieru: średniej wielkości kontur liścia, a na nim naklejone płatki kwiatowe – tworzące jeden wspólny kielich – płatki zagięte do środka - muszą być tak zamknięte, aby poszczególne płatki nie blokowały się.</p>

- Praca techniką origami *Samolot*.
Kartka z bloku rysunkowego dla każdego dziecka.
N. prosi, aby dzieci postępowaly zgodnie z jego instrukcjami:

- Złóżcie kartkę na pół (wzdłuż dłuższego boku).
- Rozłóżcie ją, a następnie złożcie każdy dolny róg tak, aby dotykał środkowej linii, która powstała po złożeniu kartki.
- Utrzymując te zagięcia, złożcie każdy z utworzonych dwóch rogów tak, aby ponownie stykał się ze środkową linią.
- Utrzymajcie te zagięcia i wykonajcie jeszcze jedno – raz składając każdy z dwóch rogów tak, aby stykał się on ze środkową linią.
- Dociśnijcie wszystkie zrobione przez Was zagięcia.

N. wraz z dziećmi może zorganizować wyścigi: *Który samolot poleci dalej?*

Podpisane samoloty powinny zostać w przedszkolu do zakończenia projektu.

- Praca plastyczno-techniczna *Tunel*.
Kilka dużych kartonów, taśma klejąca, nożyczki.
Dzieci łączą kartony ze sobą w taki sposób, że wspólnie tworzą one długi tunel, który łączą taśmą klejącą. Następnie starają się przez niego przejść na czworakach.

- Zabawa ruchowa z wykorzystaniem gazet *Bawimy się w kałużach*.
Duże kartki z gazet dla każdego dziecka i N.
Dzieci dostają od N. kartki – *kałuże*, które mają rozłożyć w różnych miejscach w sali. Na sygnał N. – delikatne stuknięcie w gazetę – dzieci omijają kałuże, skaczą przez nie lub do nich wskakują.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – zbieranie śmieci.
Rękawiczki dla każdego uczestnika, kilka worków na śmieci.
N. zachęca dzieci, aby podczas spaceru dostrzegały śmieci wokół siebie i wrzucały je do kosza lub pojemników do segregacji śmieci.
- Zabawa integrująca grupę *Mój kawałek podłogi*.
Obręcze.

N. rozkłada obręczę w różnych miejscach ogrodu przedszkolnego. Dzieci spacerują wokół gazet, a na sygnał N., muszą się na nich zmieścić – *znaleźć swój kawałek podłogi*.

III

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Praca plastyczna <i>Postać z gazety</i>. Gazety z różnorodnie ubranymi postaciami, nożyczki, kleje, kredki. Dzieci rysują twarz człowieka, następnie dokleją pozostałe elementy wycięte z gazet. 	Prace mogą zostać wywieszane na tablicy grupowej.
 <ul style="list-style-type: none"> Zabawa ruchowa przy muzyce <i>Taniec z gazetami</i>. Strony z gazet, dowolne nagranie muzyczne odtwarzacz CD. Dzieci dobierają się w pary i tańczą w rytm muzyki, trzymając gazetę między: brzuchem, dłońmi, plecami. Mogą także zatańczyć razem na gazecie. 	
 <ul style="list-style-type: none"> Zabawa ruchowa <i>Papirek do kosza</i>. Woreczek gimnastyczny dla każdego dziecka, gwizdek Dzieci układają woreczki przed sobą. Na gwizdek, podnoszą woreczek – porzucony papirek i kładą sobie na głowie. Następnie, wykonują skłon w przód – tak, aby woreczek spadł do wymyślanego kosza na śmieci. Liczba powtórzeń dowolna. 	

Czerwiec, tydzień 4

Dzień 5

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Zabawa słownikowa <i>Ekozabawki</i> . Ćwiczenia oddechowe <i>Plastelinowy labirynt</i> . Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40.	IV 5 IV 2, IV 8 I 5
II. <i>Nasze ekozabawki</i> – spotkanie podsumowujące z udziałem rodziców. Cele: uporządkowanie wiedzy na temat ekologii i recyklingu, rozwijanie umiejętności zgodnej współpracy i planowania. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – przytulanie się do drzew, zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Z przyrodą za pan brat</i> .	III 5, III 8 IV 2, IV 5 I 5, IV 18
III. Masażyk relaksacyjny z wykorzystaniem sztucznych piórek i waty. Zabawa ruchowa z elementem równowagi <i>Sprawdzam, czy jest czysto</i> . Zabawa ruchowa – <i>Oczyszczamy salę ze śmieci</i> .	IV 1 I 5 I 5

Cele główne

- uporządkowanie wiedzy na temat ekologii i recyklingu,
- rozwijanie umiejętności zgodnej współpracy i planowania.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat zabawek z recyklingu i bierze udział w quizie ekologicznym,
- wykonuje wspólnie z innymi ekostworka z dostępnych materiałów, bawi się w grupie rówieśniczej i z dorosłymi.

! W piątym dniu realizacji projektu, następuje jego zakończenie. Dzieci wraz z N. przygotowują spotkanie podsumowujące, podczas którego zaprezentowane zostaną efekty ich pracy. Dzieci podzielą się swoimi spostrzeżeniami oraz wiedzą.

Przebieg dnia

I

	Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
	<ul style="list-style-type: none">• Zabawa słownikowa <i>Ekozabawki</i>. Tablica 25 – EKOZABAWKI – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 4, s. 203). N. pokazuje dzieciom tablicę z ekozabawkami. Zadaje pytania: – <i>Co Wam przypominają zabawki?</i> – <i>Z czego zostały one wykonane?</i>	
	<ul style="list-style-type: none">• Ćwiczenia oddechowe <i>Plastelinowy labirynt</i>. Dla każdego dziecka: kartka z bloku technicznego, plastelina, mała kulka z papieru. Dzieci tworzą z plasteliny ściany prostego labiryntu, a następnie wrzucają do niego kulkę i za pomocą dmuchania próbują ją wydostać.	
	<ul style="list-style-type: none">• Ćwiczenia poranne – zestaw nr 40 (przewodnik, cz. 5, s. 164).	

II

Zajęcia 1. *Nasze ekozabawki* – spotkanie podsumowujące.

	Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
	<ul style="list-style-type: none">• Powitanie zgromadzonych gości piosenką <i>Świat w naszych rękach</i> z akompaniamentem własnoręcznie wykonanych instrumentów. Instrumenty wykonane przez dzieci, siatkowe kamizelki, lornetki z rolek po papierze toaletowym. Dzieci obserwują salę przez lornetki, a następnie śpiewają piosenkę w sposób ustalony przez N. (grupowo lub z wyznaczonymi solistami), akompaniując sobie na instrumentach, które same wykonały. Dzieci są ubrane w siatkowe kamizelki i mają ze sobą lornetki.• Sprawdzenie wiedzy na temat ekologii na podstawie siatki pytań. Siatka pytań. N. ponownie zadaje pytania z siatki pytań i porównuje je z wcześniejszymi odpowiedziami dzieci: – <i>Co to jest ekologia?</i>	Instrumenty zostały wykonane podczas trzeciego dnia projektu, również siatkowe kamizelki a lornetki podczas czwartego dnia.

<ul style="list-style-type: none"> – Po czym poznać, że coś jest ekologiczne? – Co już wiecie o ekologicznych przedmiotach? • Podsumowanie wiedzy – quiz ekologiczny. Kartki: zielone i czerwone, koło dla każdego dziecka. N. zadaje pytania, a dzieci udzielają odpowiedzi twierdzących (zielone kółko) lub zaprzeczających (czerwone kółko). N. pyta: <ul style="list-style-type: none"> – Czy wszystkie śmieci wrzucamy do jednego pojemnika? – Czy dzięki recyklingowi można dać drugie życie wykorzystanym już raz przedmiotom? – Czy łatwo jest podrzeć mokrą tekturę? – Czy do zbierania śmieci mogą się przydać rękawiczki ochronne? – Jeśli w pobliżu nie ma pojemników do segregowania odpadów, wrzucamy je do kosza? – Czy instrumenty muzyczne mogą być wykonane z materiałów odpadowych? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie wspólnie z rodzicami <i>ekostworka</i>. Kilka kartonów, kleje, gazety, plastikowe butelki, plastikowe korki, plastelina, opakowania po produktach spożywczych, rolki po papierze toaletowym. Rodzice wspólnie z dziećmi tworzą grupowego ekostworka z dostępnych materiałów, a następnie umieszczają go przy tablicy grupowej. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa pantomimiczna na pożegnanie – <i>Bawimy się gazetami</i>. Dla każdej rodziny jedna strona gazety, nagranie dowolnej piosenki, odtwarzacz CD. N. dzieli rodziny na zespoły. Każdy z nich otrzymuje stronę gazety. N. włącza nagranie muzyki – zespoły tańczą w dowolny sposób. Podczas przerwy w muzyce, każda rodzina udaje, że gazeta jest: <ul style="list-style-type: none"> – tacą, na której niosą herbatę, – lornetką, przez którą obserwują otoczenie, – wachlarzem, którym się chłodzą w ciepły dzień, – piłką, którą podrzucają i łapią. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Wręczenie rodzicom wykonanych przez siebie przedmiotów. Pojemnik na kredki, papierowy samolot. Dzieci wręczają rodzicom wykonane przez siebie przedmioty i krótko opowiadają o tym, w jaki sposób zostały wykonane. 	

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – przytulanie się do drzew. Podczas spaceru dzieci znajdują drzewa, do których się przytulają.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Z przyrodą za pan brat*. Dzieci poruszają się po placu zabaw w dowolny sposób (spacerują, biegają, skaczą itp.). Kiedy N. klaśnie w dłonie, muszą znaleźć się przy dowolnym elemencie przyrody (np. drzewo, kwiat).

III

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Masaż relaksacyjny z wykorzystaniem piórek i waty. Nagranie z odgłosami natury, sztuczne piórka, kulki z waty, szorstka część gąbki, odtwarzacz CD. Dzieci podczas słuchania muzyki, dotykają swoje przedramiona różnymi rodzajami materiałów i potem opowiadają o swoich wrażeniach. 	
 <ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa z elementem równowagi <i>Sprawdzam, czy jest czysto</i> (przewodnik, cz. 5, s. 175). 	
 <ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa – <i>Oczyszczamy salę ze śmieci.</i> Tamburyn, rozrzucone śmieci (przedmioty wykorzystywane podczas projektu, np.: kawałki tektury, pojemniki po jogurtach), kosz na śmieci. Kiedy N. gra na instrumencie, dzieci (<i>śmieciarki</i>) jeżdżą po sali i szukają śmieci. Każde dziecko podczas przerwy w grze, podnosi jeden przedmiot i zatrzymuje się przy koszu na śmieci, a następnie wrzuca tam to, co znalazł. Zabawa trwa do momentu, aż wszystkie <i>śmieci</i> zostaną sprzątnięte. 	

Propozycje zabaw i aktywności z użyciem wybranych tablic demonstracyjnych (do wykorzystania według wyboru N.)

! **Dodatkowe materiały do pracy z tablicą są dostępne na płycie *Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska.***

TABLICA KASZUBY

Moja miejscowość, mój region

Cele główne:

- poznawanie ważniejszych regionów Polski i ich symboli,
- słuchanie baśni z wybranego regionu Polski – Kaszub,
- nazywanie barw występujących w otoczeniu,
- rozwijanie mowy,
- wykonywanie akompaniamentu perkusyjnego według podanego przebiegu rytmicznego.

- Słuchanie nagrania baśni Franciszka Szczęsnego **Siedem kolorów**.
Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica KASZUBY, mapa Polski.

N. wskazuje na tablicy mapę Polski i oznaczony na zielono region – Kaszuby, mówi:
Posłuchajcie baśni z regionu Polski znajdującego się blisko morza Bałtyckiego – Kaszub.

Dawno, bardzo dawno temu w starym domku nad brzegiem morza mieszkała mała dziewczynka. Kiedy jej ojciec, dzielny rybak, wypływał na połów ryb, a matka tkła płótno na krosnach, ona chodziła wciąż smutna. Martwiła się matka, martwił się ojciec.

– Co też wyrośnie z naszej córeczki?

Kiedyś matka włożyła jej do fartuszka trzy kurze jajka i powiedziała:

– Zanieś te jajka staruszce, która mieszka przy zagajniku, niedaleko jeziora.

– Dobrze, mamusiu – szepnęła dziewczynka.

– Babciu, przyniosłam ci jajka – cicho powiedziała dziewczynka i dwie łezki stoczyły się po jej rumianych policzkach.

– Czemu płaczesz, dziewczynko? – zapytała staruszka – czy ktoś cię skrzywdził?

– Bo wszystko jest takie smutne, zapłakane i szare jak, jak... mój fartuszek – odpowiedziała dziewczynka.

Mądra staruszka pokiwała głową, wytarła chusteczką oczy i zapłakany nosek.

– Upiększymy twój fartuszek! Przygotujemy kolorowe nici.

Jakie lubisz kolory? – zapytała staruszka dziewczynkę.

– Czarny – odpowiedziała, bo wciąż była smutna.

– Dobrze, może być trochę czarnego. Czarna jest ziemia i noc.

Ale są też jaśniejsze kolory. Na przykład czerwony. Czerwień to miłość – wyjaśniła staruszka.

– Dlaczego? – zapytała dziewczynka.

– Bo czerwona jest krew, która płynie w sercach twoich rodziców.

A rodzice cię kochają – powiedziała staruszka.

– Tak? – ucieszyła się dziewczynka i przestała pociągnać noskiem.

– Popatrz na piasek na plaży. Jest żółty. Prawda? Jak słońce.

– No tak – zgodziła się dziewczynka.

– Rozejrzyj się dookoła, jakiego koloru widzisz najwięcej? – zapytała staruszka.

– Zielonego! – odgadła dziewczynka, a staruszka na to:

– Zieleń to kolor życia. Zielone są liście na drzewach, trawa i wiele innych roślin. Więc i my

zieloną nić dajmy do twojego fartuszka. Dobrze?

– O tak! – ucieszyła się dziewczynka.

– Jaki kolor jeszcze sobie wybierzesz?

– Taki jak niebo i woda – klasnęła w dłonie dziewczynka.

– Zgoda! – staruszka skinęła głową.

– Ta błękitna nić przypomina niebo, ta niebieska – wodę w jeziorze.

I mam tu jeszcze jedną nić – granatową. To będzie morze przed burzą – powiedziała staruszka.

Igła z coraz to inną nicią tak zgrabnie tańczyła w palcach staruszki, aż na płótnie ukazały się łodygi, liście, kwiaty i owoce. W ten sposób dziewczynka dostała piękny fartuszek i nauczyła się siedmiokolorowego haftu.

Od tej pory wszystkie kaszubskie dziewczynki takim właśnie haftem ozdabiały fartuszki, bluzki, sukienki, serwetki.

- Rozmowa na temat treści baśni, z wykorzystaniem historyjki obrazkowej.
Tablica demonstracyjna KASZUBY (tablica 2).
 - Gdzie mieszkała dziewczynka?
 - Kim był tata dziewczynki?
 - Czym zajmowała się mama dziewczynki? (N. wyjaśnia, co to jest krosno tkackie – urządzenie ręczne lub mechaniczne do wytwarzania tkanin).
 - Po co mama wysłała dziewczynkę do staruszki?
 - Dlaczego dziewczynka była cięgle smutna?
 - Jaki kolor lubiła smutna dziewczynka? (czarny)
 - Co zrobiła staruszka, aby rozweselić dziewczynkę?
 - Jakich kolorów użyła staruszka ozdabiając fartuszek dziewczynki? (czarny, czerwony, zielony, żółty, błękitny, niebieski, granatowy)
 - Co wyhaftowała staruszka na fartuszku dziewczynki? (zdobniczy motyw kwiatowy)
- N. wskazuje poszczególne fragmenty obrazka i odczytuje teksty, a dzieci wymieniają kolory:
 - kolor nocy... (czarny),
 - kolor nieba... (błękitny),
 - kolor burzy... (granatowy),
 - kolor serca... (czerwony),
 - kolor wody... (niebieski),
 - kolor życia... (zielony),
 - kolor piasku... (żółty).
- Ćwiczenie *Dokończ zdanie*.
N. mówi: *Staruszka użyła nici w kilku kolorach. Z czym te kolory kojarzyły się staruszce i dziewczynce:*
 - Czarna jest... (ziemia i noc).
 - Czerwień to... (miłość), bo czerwona jest... (krew), która płynie w sercach rodziców.
 - Piasek na plaży jest... (żółty) jak... (słońce).
 - Liście na drzewach, trawa i wiele innych roślin są... (zielone). Kolor życia to... (zieleni).
 - Niebo jest... (błękitne), a woda w jeziorze... (niebieska).
 - Morze przed burzą jest... (granatowe).
- Zabawa ruchowa *Płyniemy łodzią po morzu (jeziorze)*.
Dywan to łódź. Dzieci siedzą na środku dywanu – łodzi, przyglądają się falom, obserwują mewy krążące nad łodzią... Na hasło: *Wysoka fala z lewej strony łodzi* – dzieci wstają i zajmują miejsce z prawej strony dywanu. Gdy usłyszą: *Wysoka fala z prawej strony łodzi* – ustawiają się

z lewej strony dywanu. Na hasło: *Sztorm* – stają ściśnięte na środku dywanu.

- Omówienie zdjęć na tablicy demonstracyjnej.

Tablica demonstracyjna KASZUBY (tablica 1).

Dzieci odczytują wyraz **Kartuzy**. N. tłumaczy jego znaczenie (Kartuzy – nazwa miasta na Kaszubach). Omawiają wygląd domów, kolorystykę strojów, ceramiki.

N. wskazuje zdjęcie instrumentu i mówi: *Są to diabelskie skrzypce, instrument malowany w różnobarwne wzory, przyozdobiony wstążkami i tekturową maską w kształcie głowy. W połowie kija jest umieszczona deska mająca kształt skrzypiec, na której przymocowane jest blaszane pudełko wypełnione twardymi przedmiotami, które grzechoczą przy potrząśnięciu. Między deską nad górnym końcem kija znajdują się dwie lub trzy struny z drutu, które podczas pociągania brzęczą. Diabelskie skrzypce służą do wydawania rytmicznych odgłosów i basowania – akompaniowania innym instrumentom ludowym. Dźwięki można wydobyc, uderzając dłonią albo patykiem w deskę lub pudełko.*

Propozycja dodatkowa

- Zabawa z wykorzystaniem instrumentów perkusyjnych – *Kapela*.

Tamburyny, bębenki, kołatki, grzechotki, drewnienka.

Dzieci z instrumentami stoją w półkolu. N. – kapelmistrz wprowadza ruchem rąk instrumenty do gry. Gestem zaprasza poszczególnych członków kapeli lub całą kapelę. Na sygnał kapelmistrza dzieci z poszczególnymi instrumentami lub wszystkie instrumenty wykonują ustalony wcześniej ciąg rytmiczny (lub rytmiczny fragment znanej piosenki).

Cele główne:

- poznawanie ważniejszych regionów Polski,
- rozróżnianie typów krajobrazów,
- poznawanie w sposób pośredni mieszkańców jeziora,
- rozwijanie mowy,
- oglądanie filmu przedstawiającego problematykę związaną z tematyką realizowaną na zajęciu.

- Słuchanie wiersza Krystyny Datkun-Czerniak *Lato*.

*Lato, w kolorowych szatach,
psoci, biega tu i tam
– z motylami, biedronkami,
promieniami słońca gra!
Schowało się w zbożu.
Kąpie się już w morzu.
Wypłoszyło w sadzie szpaki,
biegnie w malin krzaki.
W lesie fruwa z ptakami.
W górach – wędruje szlakami.
Gdzie jesteś, lato?
Odpocznij! Poczekaj!
Lubi ciebie każdy z nas,
bo wakacji dajesz czas.
Chcemy z tobą na wędrowną iść,
choćby zaraz! Dziś.*

N. prezentuje tablicę demonstracyjną WARMIA I MAZURY i mówi: *Zapraszam was do obejrzenia zdjęć przedstawiających region Polski, który nazywamy Krainą Tysiąca Jezior, gdzie można wspaniale spędzić wakacje.*

- Omówienie tablic demonstracyjnych *Warmia i Mazury*.
Tablica demonstracyjna WARMIA I MAZURY (tablica 1 i 2).

- Oglądanie zdjęć na tablicy WARMIA I MAZURY.

Tablica demonstracyjna WARMIA I MAZURY (tablica 1).

Chętne dziecko wskazuje na mapie Polski położenie Warmii i Mazur oznaczone zielonym kolorem.

Dzieci odczytują napis: **Warmia i Mazury**.

N. mówi:

Na Warmii i Mazurach znajduje się ponad dwa tysiące jezior. Połączone kanałami jeziora i rzeki tworzą atrakcyjne szlaki turystyczne. Słyną z doskonałych warunków do odpoczynku, żeglowania i łowienia ryb, czyli wędkarstwa.

- Swobodne wypowiedzi dzieci na temat zdjęć.

- Zabawa ruchowa *Płyniemy kajakiem*.

Dzieci siedzą na dywanie, nogi mają złączone i wyciągnięte do przodu. Rytmicznie naprzemiennie wyciągają do przodu ręce, naśladując wiosłowanie.

- Rozmowa na temat tablicy WARMIA I MAZURY.

Tablica demonstracyjna WARMIA I MAZURY (tablica 2).

N. pyta:

- Co możemy zobaczyć, odpoczywając nad jeziorami? (ptaki, np. bociana czarnego, czapłę; ryby, np. szczupaka, suma; inne zwierzęta, np. wydrę)
- Oglądanie filmu edukacyjnego *Ryby*.
Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 30.
- Rozmowa na temat filmu i tablicy demonstracyjnej.
Tablica demonstracyjna WARMIA I MAZURY (tablica 2).
- Gdzie żyją ryby?
- Czym oddychają ryby? (skrzelami)
- Za pomocą czego poruszają się ryby? (za pomocą płetw)
- Czy wszystkie ryby są takie same? (różnią się ubarwieniem, budową, przystosowaniem do środowiska, w którym żyją)
- Zabawa ruchowa *Puszczamy kaczki*.
Dzieci wykonują przysiad, podnoszą kamyk i naśladują puszczenie kaczek na wodzie – rzuty wykonują wraz ze skrętem tułowia.
- Rozmowa na temat zasad bezpieczeństwa obowiązujących nad wodą.

Propozycja dodatkowa

- Zabawa z magnesem – Łowimy ryby.
Laska ze sznurkiem, na którego końcu przymocowany jest magnes, kartonowe rybki z metalowym spinaczem.
N. rozkłada na dywanie – jeziorze – kartonowe rybki, do których przypięte są metalowe spinacze. Dzieci stoją wokół dywanu i za pomocą wędek – lasek ze sznurkiem, na którego końcu umocowany jest magnes – łowią ryby.
Zabawę można zorganizować w formie zawodów wędkarskich.

Cele główne:

- stosowanie zwrotów: *jesteśmy Polakami, mieszkamy w Polsce, mówimy po polsku,*
- zwracanie uwagi dzieci na dawną architekturę – zamki,
- wzbogacanie słownictwa dzieci, przyswajanie nowych słów, np.: gród, rycerz, pancerz,
- oglądanie filmów przedstawiających problematykę związaną z tematyką realizowaną na zajęciach.

- Słuchanie nagrania wiersza Władysława Bełzy *Kto ty jesteś?*

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 26.

– *KTO TY JESTEŚ?*

– *Polak mały!*

– *JAKI ZNAK TWÓJ?*

– *Orzeł biały!*

– *GDZIE TY MIESZKASZ?*

– *Między swymi!*

– *W JAKIM KRAJU?*

– *W polskiej ziemi!*

– *CZYM TA ZIEMIA?*

– *Mą Ojczyzną!*

– *CZYM ZDOBYTA?*

– *Krwią i blizną!*

– *CZY JĄ KOCHASZ?*

– *Kocham szczerze!*

– *A W CO WIERZYSZ?*

– *W Polskę wierzę! (...)*

- Rozmowa na temat wiersza.
 - *W jakim państwie mieszkamy?*
 - *Mieszkamy w Polsce, więc jesteśmy... (Polakami)*
 - *Czym dla Polaków jest Polska? (Ojczyzną)*
- Omówienie zdjęć na tablicy demonstracyjnej, przedstawiających wybrane zamki Polski.

Tablica demonstracyjna 26.

N. mówi:

- *Dawniej w Polsce budowano inne budowle niż obecnie.*

N. pyta:

- *Co przedstawiają zdjęcia?*

N. wskazuje poszczególne zdjęcia i wymienia nazwy miejscowości.

- Ćwiczenia słownikowe:
 - *Wyszukiwanie innych znaczeń słowa zamek. (budynek warowny, urządzenie do zamykania drzwi, szuflad, zapięcie ubrania – zamek błyskawiczny)*
 - *Wyszukiwanie synonimów słowa zamek. (zameczek, zamczysko, zamkowy, zamykać...)*
- Oglądanie filmu edukacyjnego *Gród*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 26.

N. wyjaśnia: *Dawne miasto (miejscowość) to osada.*

- *W jakich miejscach najczęściej budowano grody, czyli osady? Jakiego materiału używano do budowania grodów? (w trudno dostępnych miejscach – na wzgórzach, na terenach otoczonych wodą lub bagiennych)*

N. wskazuje i nazywa najważniejsze elementy obronne zamku: wysokie i grube mury obronne, małe okna, fosa (rów, kanał wokół zamku, nad którą był most zwodzony), wieże, baszty.

- Czy ktoś z was widział zamek? (swobodne wypowiedzi dzieci)
- Kto mieszkał w zamku? (W dawnych czasach mieszkali królowie, możnowładcy, rycerze).
- Zabawa ruchowa *Rycerze w zamku*.

Tamburyn.

Dzieci dobierają się trójkami i stają na obwodzie dużego koła, jedna trójka od drugiej w odległości 2-3 kroków. Dwoje dzieci zwraca się przodem do siebie i podaje sobie ręce tworząc zamek dla rycerza, trzecie dziecko jest rycerzem i wchodzi do środka. Jedna osoba staje z boku – nie ma zamku. Przy dźwiękach tamburynu rycerze wyruszają na przejażdżkę. Podczas przerwy w grze szybko wracają do swojego zamku. Bezdomny rycerz stara się skorzystać z okazji i zająć wolny zamek. Zabawę powtarzamy kilka razy, aby każde dziecko mogło być rycerzem.

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Walki rycerskie*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 26.

N. mówi:

W dawnych czasach w zamkach organizowane były turnieje rycerskie, czyli zawody sprawdzające umiejętności rycerza. Polegały na prowadzeniu walki według ściśle określonych zasad: nieatakowania słabszych, osoby leżącej, osoby bezbronnej, odwróconej tyłem, popychania. Współcześnie również odbywają się turnieje rycerskie, są one sposobem sportu walki i odtwarzania dawnych tradycji rycerskich.

- Jak ubrany był rycerz? (N. wskazuje na zdjęciu poszczególne elementy zbroi i je nazywa: metalowy hełm, pancerz składający się z: napierśnika i naplecznika, naramienników, nakolanników, rękawic, fartucha, nabiodrków, nakolanników, nagolenników, trzewików. Pod zbroję rycerz ubierał metalową koszulkę z rękawami, czasem z kapturem, często długą, zbudowaną z kilkunastu tysięcy małych kółek metalowych zwanej kolczugą).
- Jakiej broni używał rycerz? (Broń zaczepną stanowił: miecz, włócznia (kopia), topór oraz sztylet zwany mizerykordią. Broń ochronną stanowiła: tarcza, hełm i zbroja).

- Zabawa ruchowa z elementem siłowym *Walka rycerska*.

Obręcz dla każdej pary dzieci.

Dzieci dobierają się w pary. Każda para otrzymuje jedną obręcz. Jedno dziecko z pary staje w obręczy w lekkim rozkroku, a drugie stara się je wypchnąć poza obręcz, jednocześnie do niej nie wchodząc. Zabawę powtarzamy ze zmianą ról. (Zwracamy uwagę dzieci, na zachowanie ostrożności podczas wypychania).

Propozycja dodatkowa

- *Turniej rycerski* – zabawy ruchowe z elementem współzawodnictwa.

Krażki, woreczki, laski gimnastyczne, kosz, pachołki...

N. dzieli dzieci na dwie grupy. Każda grupa wykonuje to samo zadanie. Wygrywa ta z grup, która zrobi to szybciej.

Proponowane zadania:

- wyścig w rzędach z krążkiem na głowie,
- rzuty woreczkami do kosza,
- slalom między pachołkami na koniu – laska gimnastyczna itp.

Cele główne:

- poznawanie fauny i flory łąki jako środowiska przyrodniczego,
- oglądanie filmu przedstawiającego problematykę związaną z tematyką realizowaną na zajęciach,
- słuchanie utworu muzyki klasycznej.

• Ćwiczenie wizualizacyjne *Odpoczynek na łące*.

Dzieci kładą się na dywanie, zamykają oczy, wczuwają się w tekst mówiony przez N.:
Wyobraźcie sobie, że leżycie na łące. Owiewa was ciepły wiatr, ogrzewa świejące z góry słońce. Wsłuchujecie się w odgłosy – słyszycie brzęczenie pszczoł przelatujących z kwiatka na kwiatek, delikatny szum skrzydełek fruujących motyli, z oddali słychać cykanie konika polnego. Wokół was wiele barw – zieleń miesza się z czerwienią maków i żółcią mniszków, i jaskrów. Wąchacie łąkowe powietrze. Czujecie się zrelaksowani i wypoczęci...

- Oglądanie filmu edukacyjnego Łąka z podkładem muzycznym utworu Mikołaja Rymkiewicza-Korsakowa *Lot trzmiela*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 27.

- Rozmowa na temat tablicy i filmu.
 - *Co możemy zobaczyć na łące?* (kwiaty: maki, mniszki pospolite, stokrotki, jaskry, zwierzęta)
 - *Jakie zwierzęta mieszkają na łące?* (biedronki, motyle, pszczoły, mrówki, ważki, koniki polne, muchy)
- N. wyjaśnia, że wszystkie wymienione zwierzęta należą do dużej rodziny owadów.
- Analiza dźwiękowa słowa *owady*.
- Wskazywanie na tablicy owadów, których fragmenty są widoczne na zdjęciach na dole tablicy. Nazywanie ich.
- Wyjaśnianie przez N.:
 - *Dlaczego konik polny ma tak zbudowaną nogę?* (Konik polny jest zwany również skoczkiem. Skakanie ułatwiają mu tylne nogi. Dźwięki wydaje poprzez pocieranie ostatniej pary nóg (na udach znajdują się specjalne guzki) o swoje skrzydła (na brzegach, których znajduje się gruba, sztywna żyłka. Wydaje ultradźwięki. Człowiek jest w stanie usłyszeć jedynie „cykanie”).
 - *Po co motylowi trąbka?* (Motyle odżywiają się głównie pyłkiem kwiatowym. Ssawka inaczej trąbka, to długa rurka, którą owad zwija i ukrywa pod spodem głowy. Ułatwia motylowi zjadanie pyłku z kwiatów, które mają kształt kielicha. Za pomocą ssawki może pić również wodę).
 - *Dlaczego biedronka ma kropki i czym się żywi?* (Liczba kropek, ich barwa, kształt i rozmieszczenie jest cechą gatunkową. Biedronka siedmiokropka ma ich siedem, czarnych na tle pomarańczowych (u pokolenia zimującego) lub jasnoczerwonych (u pokolenia letniego) skrzydeł. Biedronka dwukropka ma dwie kropki. Kontrastowe ubarwienie, np. czerwono-czarne lub żółto-czarne, jest sygnałem i oznacza: *Nie dotykaj mnie!* Biedronka, jak wszystkie chrząszcze, posiada dwie pary skrzydeł. Pierwsza para wykształcona jest w postaci grubych pokryw, które ochraniają błoniaste skrzydła drugiej pary. Biedronki to zwierzęta drapieżne. Są sprzymierzeńcami człowieka w walce ze szkodnikami roślin, zwłaszcza z mszycami).
 - *Jak zbudowane jest oko muchy?* (Oko muchy jest zbudowane z dużej ilości elementów – jak mozaika. Pozwala to na dostrzeganie intensywności światła oraz jego natężenia. To sprawia, że muchy doskonale zdają sobie sprawę z tego, czy np. zapadała noc, czy też pada na nie czyjś cień. Taka budowa oka pozwala na widzenie wszystkiego, co się dzieje dookoła głowy).

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Owady na łące*.

Bębenek.

N. dzieli dzieci na grupy: *pszczoły, koniki polne, ważki*. Demonstruje odgłosy owadów: pszczoły: *bzzz, bzzz, bzum, bzum*, koniki polne: *cyk, cyk, cyk*, ważki: *żżż, żżż, żżż*.

Dzieci – *owady* poruszają się lekko na palcach w różnych kierunkach sali, wydając dźwięki charakterystyczne dla danego owada. Na dźwięk bębenka przykucają – odpoczywają na trawie. Dwa uderzenia w bębenek są sygnałem do ponownego ruchu.

Cele główne:

- wyjaśnienie znaczenia pszczół dla człowieka i przyrody,
- wzbogacenie słownictwa o pojęcia: pasieka, pszczelarz,
- rozwijane mowy,
- oglądanie filmu przedstawiającego problematykę związaną z tematyką realizowaną na zajęciach.

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Pszczoly i miód*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 28.

- Rozmowa na temat znaczenia pszczół w życiu człowieka – na podstawie filmu edukacyjnego *Pszczoly i miód* oraz tablicy demonstracyjnej 28.

Tablica demonstracyjna 28.

- *Jaką rolę odgrywają pszczoły w naturze?* (Zbierają nektar z kwiatów i wydzielinę z liści zwanej spadzią. Zapylają rośliny).
- *Co zagraża pszczołom?* (zanieczyszczenie środowiska, choroby, środki chemiczne stosowane w rolnictwie)
- *Co to jest pasieka?*
- *Kto to jest pszczelarz i jaka jest jego rola?*
- *Jakie pszczoły zamieszkują ul?* (królowa, pszczoły robotnice, trutnie)
- *Po czym rozpoznaje siebie pszczoła rodzina?* (po zapachu wydzielanym przez królową)
- *Jakie zadania wypełnia w ulu pszczoła robotnica?* (Sprząta, karmi larwy, robi wosk pszczeli, jest strażniczką, przynosi nektar do ula, który zamieniany jest w miód.)
- *Co produkują pszczoły w ulu?* (miód, pyłek kwiatowy, kit pszczeli, wosk)
- Zapoznanie z nazwami miodu, np.: akacjowy, lipowy, wielokwiatowy, rzepakowy, spadziowy. (Nazwa miodu pochodzi od rośliny, z której pszczoły zebrały nektar).
- Podkreślenie wartości zdrowotnych miodu, wykorzystanie miodu w medycynie, do produkcji kosmetyków.
- Oglądanie stroju pszczelarza, wyjaśnienie dzieciom, że strój ten chroni pszczelarza przed użądleniem pszczół.
- Zabawa ruchowa *Dzieci i pszczoła*.

N. wybiera dziecko do roli *pszczoły*. Dzieci biegają swobodnie po sali – łące, naśladują zbieranie kwiatów. Gdy usłyszą *brzęczenie pszczoły*, ustawiają się pod ścianą – *uciekają do domu*. Jeśli *pszczoła* dotknie któregoś dziecko, staje się ono *pszczołą*. Gdy *pszczoła przeleci, powracają znowu na łąkę*. Zabawę powtarzamy.

- Degustacja miodu (lub wykonanego napoju z wody, miodu i cytryny). Określanie smaku, konsystencji, koloru miodu.

Miód, materiały potrzebne do jego degustacji.

Cele główne:

- wzbogacanie wiedzy o rodzinie, określanie pokrewieństwa pomiędzy członkami rodziny,
- wzbogacanie słownictwa dzieci poprzez słuchanie wyjaśnień niezrozumiałych słów,
- oglądanie filmu przedstawiającego problematykę związaną z tematyką realizowaną na zajęciach.

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Drzewo genealogiczne*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica KOCHAMY WAS.

- Rozmowa na temat filmu.

– *Czym zajmuje się nauka zwana genealogią?* (Zajmuje się badaniem więzi rodzinnych między ludźmi na podstawie zachodzącego między nimi pokrewieństwa i powinowactwa. Przedmiotem zainteresowania genealogii są wybrane rodziny i rody, ich pochodzenie, historia oraz wzajemne relacje rodzinne i losy poszczególnych członków rodziny).

– *Kim są krewni, a kim powinowaci?* (Krewni to członkowie najbliższej rodziny, mający wspólnego przodka, np. mama/tata – córka/syn, babcia/dziadek – wnuki, siostra – brat; powinowaci to członkowie rodziny, których nie łączą więzy krwi, np. żona – rodzice męża).

– *Czym zajmuje się genealog?* (Zbiera historie rodzinne, fotografie, dokumenty potwierdzające narodziny i śmierć krewnych, i powinowatych zwane metrykami).

– *Co to jest metryka?* (dokument potwierdzający narodziny i śmierć)

N. mówi dzieciom, że każde z nich ma taką metrykę, na której jest napisane, kiedy się urodziły, kto jest ich rodzicami. Zachęca, aby poprosiły rodziców, o pokazanie im tego dokumentu.

– *Co to jest drzewo genealogiczne?* (Drzewo genealogiczne to sposób przedstawiania powiązań pomiędzy daną osobą i jej przodkami).

N. przypomina dzieciom, jak z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka rozmawiali o tym, kim dziadkowie są dla ich rodziców, kim one są dla dziadków.

- Kończenie wypowiedzi rozpoczętych przez N.:

Mama mojej mamy lub mojego taty to... (babcia)

Tata mojej mamy lub mojego taty to... (dziadek)

Mama mojej babci lub mojego dziadka to... (prababcia)

Tata mojej babci lub mojego dziadka to... (pradziadek)

Siostra mojej mamy lub mojego taty to... (ciocia)

Brat mojej mamy lub mojego taty to... (wujek)

Córka mojej cioci lub mojego wujka jest moją... (kuzynką)

Syn mojej cioci lub mojego wujka jest moim... (kuzynem)

- Zabawa ruchowa *Jak mama, jak tata*.

Tamburyn.

Dzieci poruszają się po sali zgodnie z rytmem granym na tamburynie. Podczas przerwy w grze i wypowiedziane przez N. hasło: *Jak mama* – dzieci naśladują czynności wykonywane przez mamę. Z kolei na hasło: *Jak tata* – czynności wykonywane przez tatę.

Propozycje wierszy do wykorzystania na Dzień Mamy i Dzień Taty

- Słuchanie wiersza Laury Łącz *Dobre rady* recytowanego przez N. lub jego nagrania z płyty CD. *Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica KOCHAMY WAS.*

*Słuchać mamy to zaleta,
którą każdy ceni,
ale nadmiar zależności
chyba pora zmienić.*

*Sama umiesz zapiąć guzik –
nie musi już mama,
pewnie znowu ci pomoże,
ale możesz sama!*

*Chętnie ci uczesze włosy,
buty zasznurowuje,
jak myć zęby prawidłowo
zawsze pokazuje.*

*A ty naucz się dokładnie
to wszystko powtórzyć,
a przy stole grzecznie spytaj,
jak widelca użyć.*

*Zapamiętaj dobre rady,
ważne, mądre słowa,
lecz na większą samodzielność
musisz być gotowa!*

(Wiersz pochodzi z e-podręcznika do EW na licencji CC-BY-3.0 www.epodreczniki.pl
Klasa 1, jesień, blok 6, temat 32, plansza 2)

- Słuchanie wiersza Barbary Kosmowskiej *Dzień taty* recytowanego przez N. lub jego nagrania z płyty CD.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica KOCHAMY WAS.

*Dziś Dzień Taty – mówi mama.
– Czy pomysły jakieś macie?
Nie wypada, abym sama
wyprawiała święto tacie...
Krzyś uśmiecha się do mamy.
– Mamy z Anią świetne plany!
Po śniadaniu, na trzepaku,
będzie popis akrobatów.
Potem – wyścig rowerami!
My, niestety, go przegramy,
dla zwycięzcy są nagrody,
– choćby Ani pokaz mody.
No, i zanim tata zaśnie,
poczytamy tacie baśnie...
Krzyś i Ania są szczęśliwi.*

– To się dzisiaj tatuś zdziwi!

*Tylko mama zamyślona,
trochę smutna, jak nie ona...*

Wreszcie wzdycha głośno na to:

– Też bym chciała dziś być... tatą!

(Wiersz pochodzi z e-podręcznika do EW na licencji CC-BY-3.0 www.epodreczniki.pl
Klasa 1, lato, blok 32, temat 155, plansza 3)

Cele główne:

- rozpoznawanie i nazywanie wartości – tolerancji,
- akceptowanie równości praw innych (osoby niepełnosprawne),
- pomaganie tym, którzy potrzebują pomocy,
- oglądanie filmu przedstawiającego problematykę związaną z tematyką realizowaną podczas zajęć.

- Omówienie zdjęć na tablicy demonstracyjnej – próby nazywania rodzajów niepełnosprawności.

Tablica demonstracyjna 29.

N. zadaje pytania dotyczące zdjęć przedstawionych na tablicy, np. pyta:

- *Dlaczego kobieta porusza się z białą laską i prowadzi ją pies?* (jest niewidoma i prowadzi ją pies przewodnik)
- *Dlaczego biegacz w okularach trzyma się sznurka, który trzyma drugi biegacz?* (trzyma się sznurka, bo jest niewidomy i biegnie ze swoim przewodnikiem.)

- Wyjaśnienie określenia *niepełnosprawność*.

Osoba niepełnosprawna to taka, która nie może samodzielnie – częściowo lub całkowicie – zapewnić sobie możliwości normalnego życia, indywidualnego i społecznego, na skutek wrodzonego lub nabytego upośledzenia sprawności fizycznej lub psychicznej.

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Niepełnosprawny*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 29.

Po obejrzeniu filmu N. pyta:

- *Co dla osoby poruszającej się na wózku jest przeszkodą niemożliwą do pokonania?* (schody)
- *Co ułatwia osobom poruszającym się na wózku wjazd do budynku?* (podjazd)

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Niewidomy*.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 29.

Po obejrzeniu filmu N. pyta:

- *Dzięki czemu osoby niewidome mogą nauczyć się czytać?* (dzięki alfabetowi Braille'a – piśmie punktowym dla niewidomych)
- *Co pomaga poruszać się osobie niewidomej?* (pies przewodnik, biała laska)

- Zabawa ruchowa integrująca *Pomagamy sobie*.

Opaska na oczy dla każdej pary dzieci.

Dzieci dobierają się w pary, stają jedno za drugim. Jedno z dziecko z pary określa cel, do którego chce dotrzeć, i zakłada opaskę na oczy. Drugie dziecko jest przewodnikiem, prowadzi osobę, która ma zasłonięte oczy – ręka na plecach oznacza poruszanie się prosto, dotknięcie prawego ramienia oznacza skręt w prawo, dotknięcie lewego ramienia oznacza skręt w lewo. Po dojściu do celu następuje zamiana ról.

Po zabawie dzieci mówią o swoich odczuciach podczas zabawy.

- Rozmowa na temat tolerancji i akceptacji osób niepełnosprawnych.

N. pyta:

- *Co oznacza słowo tolerancja?* (akceptowanie inności innej osoby, przyjmowanie jej taką, jaka jest)
- *Co oznacza słowo akceptacja?* (uznanie czegoś, aprobatę, potwierdzenie czegoś, pogodzenie się z tym, czego nie można zmienić, uznanie czyichś cech)
- *Czy wszyscy muszą być tacy sami?*
- Wypowiedzi dzieci na temat ich odczuć, gdy inni nie chcą się z nimi bawić, wyśmiewają się z nich, dokuczają im itd.

Cele główne:

- poznawanie sposobów podróżowania człowieka dawniej i obecnie,
- wzbogacanie słownika dzieci,
- dostrzeganie znaczenia urządzeń technicznych ułatwiających podróżowanie,
- oglądanie filmu przedstawiającego problematykę związaną z tematyką realizowaną podczas zajęć.
- Słuchanie wiersza Pawła Beręsewicza *Powitanie lata* recytowanego przez N. lub odtworzonego z płyty CD.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 30.

*Kiedy już lato się pokaże,
pomogę latu wnieść bagaże
i wszyscy krzykną: „Witaj, lato!”
a ono się uśmiechnie na to.
Nasz zestaw piegów i strój letni
też powitanie to uświetni,
a żeby było uroczyście,
przybrani w łopianowe liście
za zdrowie lata zjemy lody.
Potem wskoczymy, chlup, do wody
i będą piski, plusk, chlapanie,
Niech już więc przyjdzie i zostanie!*

(Wiersz pochodzi z e-podręcznika do EW na licencji CC-BY-3.0 www.epodreczniki.pl
Klasa 1, lato, blok 33, temat 160, plansza 2)

- Rozmowa na temat wiersza i tablicy demonstracyjnej.

Tablica demonstracyjna 30.

N. pyta:

- *O jakiej porze roku jest mowa w wierszu?*
- *Z czym kojarzy się wam lato?* (dzieci podają swoje skojarzenia)

N. mówi: *Porozmawiajmy o podróżach.*

- *Co to jest podróżowanie?* (dzieci próbują wyjaśnić to pojęcie z pomocą N.: *Podróżowanie to odbywanie podróży do jakiegoś miejsca*)

Ludzie od dawna odbywali podróże w celu odwiedzania odległych miejsc. W dawnych czasach odbywali podróże pieszo, konno, żagłowcami. Chcieli poznawać nowe, nieznanne miejsca.

N. wskazuje na tablicy portret Krzysztofa Kolumba i zdjęcie przedstawiające jego żaglowiec.

- Słuchanie informacji na temat Krzysztofa Kolumba.

Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 30.

- Omówienie pozostałych zdjęć na tablicy.

Tablica demonstracyjna 30.

Dzieci z pomocą N. określają, co przedstawiają zdjęcia (lunetę, busołę, kompas, sekstant, cyrkiel nawigacyjny, mapę, balon podróżniczy, samoloty płatowce, postać Marka Kamińskiego).

Nawigacja – określanie położenia i drogi do celu dla ludzi, statków, pojazdów lądowych i innych przemieszczających się obiektów.

Luneta – służy do powiększania odległych obrazów.

Busola – urządzenie nawigacyjne służące do wyznaczania kierunku.

Kompas – przyrząd nawigacyjny służący do wyznaczania kierunku.

Sekstant – kątomierz lusterkowy, optyczny przyrząd nawigacyjny stosowany w żeglarskim, służący do mierzenia wysokości ciał niebieskich nad horyzontem.

Cyrkiel nawigacyjny – inaczej przenośnik nawigacyjny – to jeden z nawigacyjnych przyborów służący do mierzenia odległości na mapie przez porównanie długości odcinka zawartego między końcami ramion cyrkiela z podziałką mapy.

Marek Kamiński – polski polarnik, podróżnik. Jako pierwszy zdobył oba bieguny Ziemi w ciągu jednego roku.

- Rozmowa na temat współczesnych sposobów podróżowania.
N. pyta:
 - *Czym wy podróżujecie z rodzicami?* (swobodne wypowiedzi dzieci)
- Oglądanie filmu edukacyjnego *Lot samolotem*.
Płyta Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska – tablica 30.
- Rozmowa na temat filmu.
 - *Co musi zrobić pasażer przed odlotem samolotu i co musi mieć przy sobie?* (musi stawić się w sali odlotów z imiennym biletem w celu odprawy celnej)
 - *Na czym polega odprawa celna?* (na sprawdzeniu dokumentów: paszportu, biletu, bagażu i oddania go do luk bagażowych oraz przejściu pasażera przez bramki wykrywające metale)
 - *Co to jest paszport?* (dokument, który potwierdza tożsamość i obywatelstwo; z paszportem można podróżować za granicę, również do krajów, które nie należą do Unii Europejskiej)
 - *Czym pasażerowie przemieszczają się do samolotu?* (przechodzą specjalnym rękawem lub dojeżdżają specjalnym samochodem lub autobusem)
 - *Co należy wyłączyć w samolocie?* (telefony, urządzenia elektroniczne)
 - *Co robi pasażer po przylocie do danego miejsca?* (przechodzi do sali przylotów i odbiera swój bagaż z taśmy bagażowej)
- Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał słowny – *Gdzie poruszają się te pojazdy?*

Tamburyn.

Dzieci poruszają się po sali w rytm tamburynu. Podczas przerwy w grze N. wymienia nazwy różnych środków lokomocji. Jeśli te środki poruszają się po *lądzie*, dzieci przykucają; jeśli w *powietrzu* – stają na palcach z rękami wyciągniętymi w górę; jeśli po *wodzie* – kładą się na brzuchu i naśladują pływanie.

